

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B****NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1178/2011**

z 3. novembra 2011,

ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 311, 25.11.2011, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) č. 290/2012 z 30. marca 2012	L 100	1	5.4.2012
► <u>M2</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) č. 70/2014 z 27. januára 2014	L 23	25	28.1.2014
► <u>M3</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) č. 245/2014 z 13. marca 2014	L 74	33	14.3.2014
► <u>M4</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/445 zo 17. marca 2015	L 74	1	18.3.2015
► <u>M5</u>	Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/539 zo 6. apríla 2016	L 91	1	7.4.2016

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1178/2011

z 3. novembra 2011,

ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovujú podrobné pravidlá:

1. pre rôzne kvalifikačné kategórie pre preukazy spôsobilosti pilotov, podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia preukazov spôsobilosti, oprávnení a povinností držiteľov preukazov spôsobilosti, podmienky prevodu existujúcich národných preukazov spôsobilosti pilotov a národných preukazov spôsobilosti palubných technikov, ako aj podmienky uznávania preukazov spôsobilosti z tretích krajín;
2. osvedčovania osôb zodpovedných za poskytovanie leteckého výcviku alebo výcviku simulácie letu, ako aj posudzovania zručností pilotov;
3. pre rôzne zdravotné osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov, podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia osvedčení zdravotnej spôsobilosti, oprávnení a povinností držiteľov osvedčení zdravotnej spôsobilosti, ako aj podmienky prevodu národných osvedčení zdravotnej spôsobilosti na bežne uznávané osvedčenia zdravotnej spôsobilosti;
4. osvedčovania poverených leteckých lekárov, ako aj podmienky, za ktorých môžu všeobecní praktickí lekári pôsobiť ako poverení leteckí lekári;
5. pravidelného posudzovania zdravotnej spôsobilosti palubných sprievodcov, ako aj kvalifikácie osôb zodpovedných za posudzovanie;

6. podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia osvedčení pre palubných sprievodcov, ako aj oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení pre palubných sprievodcov;
7. podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia alebo zrušenia osvedčení výcvikových organizácií pre pilotov a poverených zdravotníckych zariadení, ktoré sa podieľajú na kvalifikovaní a posudzovaní zdravotnej spôsobilosti posádok lietadiel civilného letectva;
8. požiadavky na osvedčovanie výcvikových zariadení na simuláciu letu a na organizácie, ktoré prevádzkujú a používajú tieto zariadenia;
9. požiadavky na administratívny systém a systém riadenia, ktoré musia spĺňať členské štáty, agentúra a organizácie v súvislosti s pravidlami uvedenými v odsekoch 1 až 8.

▼B*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „preukaz spôsobilosti podľa časti FCL“ znamená preukaz spôsobilosti letovej posádky, ktorý spĺňa požiadavky prílohy I;
2. „JAR“ znamenajú spoločné letecké predpisy (Joint Aviation Requirements) prijaté Spojenými leteckými úradmi platné k 30. júnu 2009;
3. „preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel (LAPL – Light aircraft pilot licence)“ znamená preukaz spôsobilosti pre rekreačných pilotov uvedený v článku 7 nariadenia (ES) č. 216/2008;
4. „preukaz spôsobilosti v súlade s JAR“ znamená preukaz spôsobilosti pilota a pripojené kvalifikačné kategórie, osvedčenia, povolenia a/alebo kvalifikácie, ktoré sú vydané alebo uznané v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odzrkadľujúcimi JAR a postupmi členským štátom, ktorý implementoval príslušné JAR, pričom tento preukaz spôsobilosti bol v súvislosti s takýmito JAR odporučený na vzájomné uznanie v rámci systému Spojených leteckých úradov;
5. „preukaz spôsobilosti v nesúlade s JAR“ znamená preukaz spôsobilosti pilota vydaný alebo uznaný členským štátom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorý nebol odporučený na vzájomné uznanie v súvislosti s príslušnými JAR;
6. „zápočet“ znamená uznanie predchádzajúcej praxe alebo kvalifikácie;
7. „správa o zápočte“ znamená správu, na základe ktorej sa môže uznať predchádzajúca prax alebo kvalifikácia;
8. „správa o prevode“ znamená správu, na základe ktorej sa môže preukaz spôsobilosti zmeniť na preukaz spôsobilosti podľa časti FCL;
9. „osvedčenie zdravotnej spôsobilosti pilota a osvedčenie povereného leteckého lekára v súlade s JAR“ znamená osvedčenie, ktoré je vydané alebo uznané v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odzrkadľujúcimi JAR a postupmi členským štátom, ktorý implementoval príslušné JAR, pričom tieto osvedčenia boli v súvislosti s takýmito JAR odporučené na vzájomné uznanie v rámci systému Spojených leteckých úradov;
10. „osvedčenie zdravotnej spôsobilosti pilota a osvedčenie povereného leteckého lekára v nesúlade s JAR“ znamená osvedčenie vydané alebo uznané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré nebolo odporučené na vzájomné uznanie v súvislosti s príslušnými JAR;

▼M1

11. „Palubný sprievodca“ je primerane kvalifikovaný člen posádky, iný, ako je člen letovej posádky alebo technickej posádky, ktorého prevádzkovateľ poveril úlohami súvisiacimi s bezpečnosťou cestujúcich a letu počas prevádzky;
12. „Posádka“ je letová posádka a palubní sprievodcovia;

▼ M1

13. „Osvedčenie, povolenie alebo organizácia v súlade s JAR“ je osvedčenie alebo povolenie, ktoré v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odrážajúcimi jednotné letecké predpisy (JAR) a postupy vydal alebo uznal členský štát, ktorý vykonával príslušné JAR, alebo organizácia osvedčená, povolená, registrovaná alebo uznaná členským štátom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi odrážajúcimi jednotné letecké predpisy (JAR) a postupy, pričom toto osvedčenie, povolenie alebo organizácia boli odporúčané na vzájomné uznanie v rámci systému Spojených leteckých úradov vo vzťahu k týmto JAR.

▼ M3*Článok 3***Udeľovanie preukazov spôsobilosti a osvedčení zdravotnej spôsobilosti pilotom**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 8 tohto nariadenia, piloti lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) a v článku 4 ods. 5 nariadenia (ES) č. 216/2008 musia spĺňať technické požiadavky a administratívne postupy stanovené v prílohe I a prílohe IV k tomuto nariadeniu.
2. Bez ohľadu na oprávnenia držiteľov preukazov spôsobilosti vymedzených v prílohe I k tomuto nariadeniu, držiteľia preukazov spôsobilosti pilotov vydaných v súlade s podčasťou B alebo C prílohy I k tomuto nariadeniu môžu vykonávať lety uvedené v článku 6 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 965/2012. Týmto nie je dotknuté dodržiavanie akýchkoľvek ďalších požiadaviek na prepravu cestujúcich alebo vykonávanie obchodnej leteckej prevádzky vymedzených v podčasti B alebo C prílohy I k tomuto nariadeniu.

▼ B*Článok 4***Existujúce národné preukazy spôsobilosti pilota**

1. Preukazy spôsobilosti v súlade s JAR vydané alebo uznané členským štátom pred ►**M1** uplatňovaním tohto nariadenia ◄ sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením. Členské štáty najneskôr ►**M1** 8. apríla 2018 ◄ nahradia tieto preukazy spôsobilosti preukazmi spôsobilosti, ktoré vyhovujú formátu ustanovenému v Časti ARA.
2. Preukazy spôsobilosti v nesúlade s JAR vrátane všetkých súvisiacich kvalifikačných kategórií, osvedčení, povolení a/alebo kvalifikácií vydaných alebo uznaných členským štátom pred uplatniteľnosťou tohto nariadenia zmení členský štát, ktorý preukaz spôsobilosti vydal, na preukazy spôsobilosti podľa Časti FCL.
3. Preukazy spôsobilosti v nesúlade s JAR sa prevedú na preukazy spôsobilosti podľa časti FCL a súvisiace kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia v súlade:
 - a) s ustanoveniami prílohy II alebo
 - b) s prvkami stanovenými v správe o prevode.
4. Správa o prevode:
 - a) musí byť vypracovaná členským štátom, ktorý vydal preukaz spôsobilosti pilota, po porade s Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“);
 - b) opisuje vnútroštátne požiadavky, na základe ktorých boli vydané preukazy spôsobilosti pilota;
 - c) opisuje rozsah oprávnení, ktoré boli poskytnuté pilotom;

▼B

d) uvádza, za ktoré požiadavky v prílohe I sa má poskytnúť zápočet;

e) uvádza všetky obmedzenia, ktoré je potrebné zahrnúť do preukazov spôsobilosti podľa časti FCL, a všetky požiadavky, ktoré musí pilot spĺňať, aby sa tieto obmedzenia zrušili.

5. V správe o prevode sa uvedú kópie všetkých dokumentov potrebných na preukázanie prvkov stanovených v písmenách a) až e) odseku 4 vrátane kópií príslušných vnútroštátnych požiadaviek a postupov. Pri vypracovaní správy o prevode sa členské štáty v rámci možností usilujú umožniť pilotom zachovať si svoj aktuálny rozsah činností.

6. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 3, držiteľom osvedčenia inštruktora kvalifikačnej kategórie na triedu alebo osvedčenia examinátora, ktorí majú oprávnenia na jednopilotné vysokovýkonné lietadlá so zložitou konštrukciou, sa tieto oprávnenia prevedú na osvedčenie inštruktora kvalifikačnej kategórie na triedu alebo osvedčenie examinátora pre jednopilotné letúny.

7. Členský štát môže za týchto podmienok povoliť žiakovi-pilotovi využívať bez dohľadu obmedzené oprávnenia predtým, ako splní všetky tieto požiadavky potrebné na vydanie LAPL:

- a) oprávnenia musia byť obmedzené na územie členského štátu alebo jeho časť;
- b) oprávnenia musia byť obmedzené na ohraničenú geografickú oblasť, na jednomotorové piestové letúny s maximálnou vzletovou hmotnosťou nepresahujúcou 2 000 kg a nesmú sa týkať prepravy cestujúcich;
- c) tieto povolenia sa vydávajú na základe konkrétného posúdenia ohrozenia bezpečnosti, ktoré vykonáva inštruktor v zmysle koncepčného posúdenia ohrozenia bezpečnosti, ktoré vykonáva členský štát;
- d) členský štát predkladá Komisii a agentúre pravidelné správy každé tri roky.

▼M3

8. Do 8. apríla 2019 môže členský štát vydať pilotovi povolenie na využívanie špecifikovaných vymedzených oprávnení na lietanie s letúňmi podľa pravidiel letu podľa prístrojov predtým, ako pilot splní všetky požiadavky potrebné na vydanie prístrojovej kvalifikačnej kategórie v súlade s týmto nariadením, a to pri dodržaní týchto podmienok:

- a) členský štát vydá takéto povolenia, iba ak je to odôvodnené na základe osobitnej miestnej potreby, ktorú nemožno uspokojiť kvalifikačnými kategóriami stanovenými podľa tohto nariadenia;
- b) rozsah pôsobnosti oprávnení udelených na základe povolenia musí byť založený na posúdení ohrozenia bezpečnosti, ktoré vykoná členský štát, pri zohľadnení rozsahu výcviku potrebného pre plánovanú úroveň spôsobilosti pilota, ktorá sa má dosiahnuť;
- c) oprávnenia v povolení musia byť obmedzené na vzdušný priestor územia alebo častí územia príslušného členského štátu;
- d) povolenie sa vydáva žiadateľom, ktorí absolvovali príslušný výcvik s kvalifikovanými inštruktormi a ktorí preukázali požadovanú spôsobilosť kvalifikovanému examinátorovi tak, ako určí členský štát;

▼M3

- e) členský štát oznámi Komisii, agentúre EASA a ostatným členským štátom konkrétne údaje tohto povolenia vrátane svojho zdôvodnenia a posúdenia ohrozenia bezpečnosti;
- f) členský štát monitoruje činnosti súvisiace s povoľovaním s cieľom zaistiť prijateľnú úroveň bezpečnosti a prijíma primerané kroky v prípade zistenia zvýšeného ohrozenia alebo akýchkoľvek bezpečnostných problémov;
- g) členský štát uskutoční preskúmanie otázok bezpečnosti súvisiacich s realizáciou povoľovania a najneskôr do 8. apríla 2017 predloží správu Komisii.

▼B*Článok 5***Existujúce národné osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov a osvedčenia poverených leteckých lekárov**

1. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov v súlade s JAR, ako aj osvedčenia poverených leteckých lekárov v súlade s JAR, ktoré členský štát vydal alebo uznal pred nadobudnutím platnosti tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením.
2. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov a osvedčenia poverených leteckých lekárov osvedčeniami, ktoré vyhovujú formátu ustanovenému v Časti ARA.
3. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov, ako aj osvedčenia poverených leteckých lekárov, ktoré nie sú v súlade s JAR a ktoré členský štát vydal pred nadobudnutím platnosti tohto nariadenia, zostanú v platnosti do dátumu ich nasledujúceho predĺženia platnosti alebo do 8. apríla 2017 podľa toho, čo nastane skôr.
4. Pri predĺžení platnosti osvedčení uvedených v odsekoch 1 a 2 sa musia dodržiavať ustanovenia prílohy IV.

*Článok 6***Prevod kvalifikácie na skúšky pilotáže**

1. Pilotom, ktorí pred nadobudnutím platnosti tohto nariadenia vykonali skúšky pilotáže kategórie 1 a 2 v zmysle prílohy k nariadeniu Komisie (ES) č. 1702/2003 ⁽¹⁾ alebo ktorí poskytovali výcvik na vykonávanie letových skúšok pilotov, členský štát, ktorý vydal kvalifikáciu na letové skúšky, prevedie ich kvalifikáciu na letové skúšky na kvalifikačné kategórie na letové skúšky v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu, prípadne na osvedčenia inštruktora pre letové skúšky.
2. Tento prevod sa uskutoční v súlade s prvkami stanovenými v správe o prevode, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 4 ods. 4 a 5.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 243, 27.9.2003, s. 6.

▼B*Článok 7***Existujúce národné preukazy spôsobilosti palubných technikov**

1. S cieľom previesť preukazy spôsobilosti palubného technika vydané v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru na preukazy spôsobilosti podľa časti FCL držiteľa podávajú žiadosti členským štátom, ktoré vydali tieto preukazy spôsobilosti.
2. Preukazy spôsobilosti palubného technika sa prevedú na preukazy spôsobilosti podľa časti FCL v súlade so správou o prevode, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 4 ods. 4 a 5.
3. Pri podávaní žiadostí o preukaz spôsobilosti dopravného pilota (ATPL – airline transport pilot licence) na letúny sa musia dodržať ustanovenia o zápočte uvedené v článku FCL.510.A písm. c) bode 2 prílohy I.

*Článok 8***Podmienky uznávania preukazov spôsobilosti z tretích krajín****▼M4**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 12 nariadenia (ES) č. 216/2008, a v prípade, že medzi Úniou a treťou krajinou neexistuje dohoda týkajúca sa udeľovania preukazov spôsobilosti pilotom, členské štáty môžu uznať preukazy spôsobilosti, kvalifikácie či osvedčenia tretích krajín a súvisiace osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vydané tretími krajinami alebo v ich mene, a to v súlade s ustanoveniami prílohy III k tomuto nariadeniu.

▼B

2. Žiadatelia o preukazy spôsobilosti podľa časti FCL, ktorí už sú držiteľmi rovnocenného preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia vydaných treťou krajinou v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru, musia splniť všetky požiadavky prílohy I k tomuto nariadeniu s tou výnimkou, že požiadavky dĺžky trvania kurzu, počtu lekcí a konkrétnych hodín výcviku sa môžu znížiť.
3. Zápočet udelený žiadateľovi určí členský štát, ktorému pilot podáva žiadosť, na základe odporúčania organizácie schválenej na výcvik.
4. Držiteľom preukazu spôsobilosti ATPL vydaného treťou krajinou alebo v jej mene v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru, ktorí splnili požiadavky na prax na účely vydania preukazu spôsobilosti ATPL pre príslušnú kategóriu lietadiel v zmysle podčasti F prílohy I k tomuto nariadeniu, sa môže udeliť kompletný zápočet v súvislosti s požiadavkou absolvovať výcvikový kurz pred skúškou z teoretických vedomostí a praktickou skúškou za predpokladu, že preukaz spôsobilosti tretej krajiny obsahuje platnú typovú kvalifikačnú kategóriu pre lietadlo, ktoré sa použije v rámci praktickej skúšky na účely ATPL.
5. Typové kvalifikačné kategórie pre letúny alebo vrtuľníky sa môžu vydať držiteľom preukazov spôsobilosti podľa časti FCL, ktorí spĺňajú požiadavky na vydanie týchto kvalifikačných kategórií ustanovených treťou krajinou. Takéto kvalifikačné kategórie sú obmedzené na lietadlá zaregistrované v tejto tretej krajine. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot spĺňa požiadavky uvedené v bode C.1 prílohy III.

▼B*Článok 9***Zápočet za výcvik začatý pred uplatňovaním tohto nariadenia**

1. Vzhľadom na vydávanie preukazov spôsobilosti podľa časti FCL v súlade s prílohou I sa za výcvik začatý pred uplatňovaním tohto nariadenia v súlade s požiadavkami a postupmi Spojených leteckých úradov, ktorý sa vykonáva pod regulačným dohľadom členského štátu a ktorý bol odporučený na vzájomné uznanie v rámci systému Spojených leteckých úradov v súvislosti s príslušnými predpismi JAR, udelí plný zápočet za predpokladu, že výcvik a skúšanie sa skončili najneskôr 8. apríla 2016.

2. Za výcvik začatý pred uplatňovaním tohto nariadenia v súlade s prílohou I k Chicagskému dohovoru sa udelí zápočet na účely vydania preukazov spôsobilosti podľa časti FCL, a to na základe správy o zápočte vypracovanej členským štátom po porade s agentúrou.

3. V správe o zápočte sa opíše rozsah výcviku, uvedie sa, za ktoré požiadavky na preukazy podľa časti FCL sa udeľuje zápočet, a prípadne ktoré požiadavky musí žiadateľ splniť, aby mu boli vydané preukazy spôsobilosti podľa časti FCL. Správa zahŕňa kópie všetkých dokumentov potrebných na preukázanie rozsahu výcviku, ako aj vnútroštátnych predpisov a postupov, v súlade s ktorými sa výcvik začal.

▼M2*Článok 9a***Výcvik na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie a údaje o prevádzkovej spôsobilosti**

1. Ak sa v prílohách k tomuto nariadeniu uvádzajú odkazy na údaje o prevádzkovej spôsobilosti stanovené v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012, a uvedené údaje nie sú pre príslušný typ lietadla dostupné, žiadateľ o výcvikový kurz na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie musí spĺňať iba ustanovenia v prílohách k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.

2. Výcvikové kurzy na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie, ktoré boli schválené pred schválením minimálnych osnôv pre výcvik pilotov na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie v rámci údajov o prevádzkovej spôsobilosti pre príslušný typ lietadla v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012, musia najneskôr do 18. decembra 2017 alebo do dvoch rokov po schválení údajov o prevádzkovej spôsobilosti, podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr, zahŕňať povinné prvky výcviku.

▼B*Článok 10***Zápočet za preukazy spôsobilosti pilota získané počas vojenskej služby**

1. Aby držiteľia preukazov spôsobilosti vojenskej leteckej posádky získali preukazy spôsobilosti podľa časti FCL, musia o ne požiadať členský štát, v ktorom vykonávali vojenskú službu.

▼B

2. Za vedomosti, prax a zručnosti získané počas vojenskej služby, sa udelí zápočet na účely príslušných požiadaviek prílohy I v súlade s prvkami správy o zápočte vypracovanej členským štátom po porade s agentúrou.
3. V správe o zápočte:
 - a) sa opisujú vnútroštátne požiadavky, na základe ktorých boli vydané vojenské preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie, osvedčenia, povolenia a/alebo kvalifikácie;
 - b) sa opisuje rozsah oprávnení, ktoré boli poskytnuté pilotom;
 - c) sa uvedie, za ktoré požiadavky prílohy I sa má poskytnúť zápočet;
 - d) sa uvedú všetky obmedzenia, ktoré je potrebné zahrnúť do preukazov spôsobilosti podľa časti FCL, a všetky požiadavky, ktoré musia piloti spĺňať, aby sa tieto obmedzenia zrušili;
 - e) sa uvedú kópie všetkých dokumentov potrebných na preukázanie uvedených prvkov, spolu s kópiami príslušných vnútroštátnych predpisov a postupov.

▼M1*Článok 10a***Výcvikové organizácie pre pilotov**

1. Výcvikové organizácie pre pilotov musia dodržiavať technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a byť držiteľmi osvedčenia.
2. Výcvikové organizácie pre pilotov, ktoré sú v súlade s požiadavkami JAR držiteľmi osvedčenia vydaných alebo uznaných členským štátom pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za držiteľov osvedčenia vydaného v súlade s týmto nariadením.

V takom prípade sa oprávnenia týchto organizácií obmedzujú na tie oprávnenia, ktoré sú zahrnuté v povolení vydanom členským štátom.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 2, výcvikové organizácie pre pilotov prispôbia svoj systém riadenia, výcvikové programy, postupy a príručky tak, aby najneskôr do 8. apríla 2014 spĺňali ustanovenia prílohy VII.

▼M4

3. Výcvikovým organizáciám, ktoré spĺňajú požiadavky spoločných leteckých predpisov, sa umožní poskytovať výcvik na získanie preukazu spôsobilosti súkromného pilota (PPL) podľa časti FCL, na získanie súvisiacich kvalifikácií zahrnutých v registrácii a na získanie preukazu spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel (LAPL) do 8. apríla 2018 bez toho, aby museli splniť ustanovenia prílohy VI a VII, za predpokladu, že boli registrované pred 8. aprílom 2015.

▼M1

4. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčenia uvedené v odseku 2 prvom pododseku osvedčeniami, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

▼ **M1***Článok 10b***Výcvikové zariadenia na simuláciu letu**

1. Výcvikové zariadenia na simuláciu letu (FSTD) používané na výcvik, skúšanie a preverovanie pilotov s výnimkou vývojových výcvikových zariadení, ktoré sa používajú na výcvik pre skúšobné lety, dodržiavajú technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a sú kvalifikované.
2. Osvedčenia o kvalifikačnej kategórii FSTD v súlade s JAR, vydané alebo uznané pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením.
3. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčenia uvedené v odseku 2 osvedčeniami o kvalifikačnej kategórii, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

*Článok 10c***Poverené zdravotnícke zariadenia**

1. Poverené zdravotnícke zariadenia musia dodržiavať technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohách VI a VII a byť držiteľmi osvedčenia.
 2. Povolenia poverených zdravotníckych zariadení v súlade s JAR, ktoré členský štát vydal alebo uznal pred uplatňovaním tohto nariadenia, sa považujú za vydané v súlade s týmto nariadením.
- Poverené zdravotnícke zariadenia prispôbia svoj systém riadenia, výcvikové programy, postupy a príručky tak, aby najneskôr do 8. apríla 2014 spĺňali ustanovenia prílohy VII.
3. Členské štáty najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia povolenia poverených zdravotníckych zariadení uvedené v odseku 2 prvom pododseku osvedčeniami, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.

▼ **B***Článok 11***Zdravotná spôsobilosť palubných sprievodcov**

1. Palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na prevádzke lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 216/2008, musia spĺňať technické požiadavky a administratívne postupy ustanovené v prílohe IV.
2. Lekárske vyšetrenia alebo hodnotenia zdravotného stavu palubných sprievodcov, ktoré sa uskutočnili v súlade s nariadením (EHS) č. 3922/91 ⁽¹⁾ a ktoré sú k dátumu uplatňovania tohto nariadenia stále v platnosti, sa považujú za platné podľa tohto nariadenia:
 - a) do konca obdobia platnosti, ktoré určí príslušný úrad v súlade s nariadením (EHS) č. 3922/91, alebo

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 373, 31.12.1991, s. 4.

▼B

- b) do konca obdobia platnosti uvedeného v bode MED.C.005 prílohy IV, podľa toho, čo nastane skôr.

Obdobie platnosti sa počíta od dátumu posledného lekárskeho vyšetrenia alebo hodnotenia zdravotného stavu.

Do konca obdobia platnosti sa všetky následné opätovné letecko-lekárske hodnotenia zdravotného stavu vykonávajú v súlade s prílohou IV.

▼M1*Článok 11a***Kvalifikácie palubných sprievodcov a súvisiace osvedčenia**

1. Palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na obchodnej prevádzke lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 216/2008, musia mať kvalifikáciu a byť držiteľmi súvisiaceho osvedčenia v súlade s technickými požiadavkami a správnymi postupmi ustanovenými v prílohách V a VI.
2. Palubní sprievodcovia, ktorí sú v čase pred uplatňovaním tohto nariadenia držiteľmi osvedčenia o výcviku v oblasti bezpečnosti vydaného v súlade s nariadením (EHS) č. 3922/91 (ďalej len „EÚ-OPS“):
 - a) sa považujú za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, ak spĺňajú príslušné požiadavky EÚ-OPS na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť, alebo
 - b) ak nespĺňajú príslušné požiadavky EÚ-OPS na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť, absolvujú celý požadovaný výcvik a preskúšanie, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, alebo
 - c) ak nepôsobili v obchodnej prevádzke letúnov viac ako 5 rokov, absolvujú počiatkový výcvikový kurz a zložia príslušnú skúšku v súlade s požiadavkami prílohy V, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu.
3. Osvedčenia o výcviku v oblasti bezpečnosti vydané v súlade s EÚ-OPS sa najneskôr do 8. apríla 2017 nahradia osvedčeniami palubných sprievodcov, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI.
4. Palubní sprievodcovia, ktorí sa v deň uplatňovania tohto nariadenia podieľajú na obchodnej prevádzke vrtuľníkov:
 - a) sa považujú za osoby spĺňajúce požiadavky prílohy V na počiatkový výcvik, ak spĺňajú príslušné ustanovenia JAR na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť pre obchodnú leteckú dopravu vrtuľníkmi, alebo
 - b) ak nespĺňajú príslušné požiadavky JAR na výcvik, preskúšanie a aktuálnosť pre obchodnú leteckú dopravu vrtuľníkmi, absolvujú celý výcvik a preskúšanie požadované na prevádzku vrtuľníka (vrtuľníkov) s výnimkou počiatkového výcviku, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu, alebo

▼ M1

- c) ak nepôsobili v obchodnej prevádzke vrtuľníkov viac ako 5 rokov, absolvujú počiatočný výcvikový kurz a zložia príslušnú skúšku v súlade s požiadavkami prílohy V, až potom sa budú považovať za osoby vyhovujúce tomuto nariadeniu.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 2, osvedčenia palubných sprievodcov, ktoré sú v súlade s formátom ustanoveným v prílohe VI, sa vydajú najneskôr do 8. apríla 2013 všetkým palubným sprievodcom, ktorí sa podieľajú na obchodnej prevádzke vrtuľníkov.

*Článok 11b***Možnosti dohľadu**

1. Členské štáty určia jeden alebo viac subjektov ako príslušný orgán v rámci daného členského štátu s potrebnými kompetenciami a vymedzenou zodpovednosťou za osvedčovanie osôb a organizácií, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, a za dohľad nad nimi.

2. Ak členský štát určí viac subjektov ako príslušný orgán:

- a) jednoznačne vymedzí oblasti právomocí každého príslušného orgánu z hľadiska zodpovednosti a geografických obmedzení;

- b) zavedie koordináciu medzi týmito subjektmi, aby sa zabezpečil účinný dohľad nad všetkými organizáciami a osobami, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom, v rámci právomoci prislúchajúcej týmto orgánom.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán (orgány) mal dostatočné možnosti na zaistenie dohľadu nad všetkými osobami a organizáciami, ktoré zahŕňa jeho program dohľadu, vrátane dostatočných zdrojov na splnenie požiadaviek tohto nariadenia.

4. Členské štáty zabezpečia, že personál príslušného orgánu nebude vykonávať činnosť dohľadu, ak bude existovať dôkaz, že by táto činnosť mohla viesť priamo alebo nepriamo ku konfliktu záujmov, najmä ak ide o rodinné alebo finančné záujmy.

5. Personál, ktorý je príslušným orgánom oprávnený na vykonávanie úloh osvedčovania a/alebo dohľadu, má právomoc vykonávať prinajmenšom tieto úlohy:

- a) kontrolovať záznamy, údaje, postupy a akékoľvek ďalšie materiály potrebné na vykonávanie úlohy osvedčovania a/alebo dohľadu;

- b) robiť kópie alebo výpisy z takýchto záznamov, údajov, postupov a ďalších materiálov;

- c) požadovať ústne vysvetlenie na mieste;

- d) vstupovať do zodpovedajúcich budov, prevádzkových priestorov alebo dopravných prostriedkov;

▼ M1

- e) vykonávať audity, vyšetrovania, hodnotenia, kontroly vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol a
 - f) v prípade potreby prijímať alebo iniciovať opatrenia na presadzovanie právnych predpisov.
6. Úlohy na základe odseku 5 sa vykonávajú v súlade s právnymi ustanoveniami príslušného členského štátu.

*Článok 11c***Prechodné opatrenia**

Pokiaľ ide o organizácie, pri ktorých je agentúra príslušným orgánom v súlade s článkom 21 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 216/2008:

- a) členské štáty najneskôr do 8. apríla 2013 prevedú na agentúru všetky záznamy týkajúce sa dohľadu nad týmito organizáciami;
- b) postupy osvedčovania, ktoré členský štát začal pred 8. aprílom 2012, daný členský štát ukončí v koordinácii s agentúrou. Po vydaní osvedčenia daným členským štátom agentúra prevezme celú svoju zodpovednosť príslušného orgánu pre takúto organizáciu.

▼ B*Článok 12***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 8. apríla 2012.

▼ M1

1b. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2013 ustanovenia prílohy I až IV.

▼ M4

2. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2015 tieto ustanovenia prílohy I:

- a) ustanovenia týkajúce sa preukazov spôsobilosti pilotov lietadiel so vztlakovými motormi a vzducholodí;
- b) ustanovenia bodu FCL.820;
- c) v prípade vrtuľníkov ustanovenia oddielu 8 podčasti J;
- d) ustanovenia oddielu 11 podčasti J.

2a. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2018 tieto ustanovenia prílohy I:

▼ M4

- a) ustanovenia týkajúce sa preukazov spôsobilosti pilotov vetroňov a balónov;
- b) ustanovenia podčasti B;
- c) ustanovenia bodov FCL.800, FCL.805, FCL.815;
- d) ustanovenia oddielu 10 podčasti J.

▼ B

3. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neprevádzať preukazy spôsobilosti na letúny a vrtuľníky, ktoré nie sú v súlade s JAR a ktoré vydali do 8. apríla 2014.

▼ M5

4. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť, že do 8. apríla 2017 nebudú uplatňovať ustanovenia tohto nariadenia na pilotov, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti a súvisiaceho osvedčenia zdravotného stavu vydaných tretou krajinou a ktorí sa podieľajú na neobchodnej prevádzke lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) alebo c) nariadenia (ES) č. 216/2008. Členské štáty sprístupnia uvedené rozhodnutia verejnosti.

▼ B

5. Odchylné od odseku 1 sa môže členský štát rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2015 ustanovenia oddielu 3 podčasti B prílohy IV.

6. Odchylné od odseku 1 sa členské štáty môžu rozhodnúť neuplatňovať do 8. apríla 2014 ustanovenia podčasti C prílohy IV.

7. Keď členské štáty uplatňujú ustanovenia ►**M1** odsekov 1b až 6 ◄, oznámia to Komisii a agentúre. V tomto oznámení opíšu dôvody takejto výnimky, ako aj program implementácie vrátane plánovaných opatrení a harmonogramu.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

PRÍLOHA I

[ČASŤ FCL]

PODČASŤ A

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

FCL.001. Príslušný orgán

Príslušný orgán je na účely tejto časti orgán určený členským štátom, ktorému osoby podávajú žiadosti o preukazy spôsobilosti pilotov alebo súvisiace kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia.

FCL.005. Rozsah pôsobnosti

V tejto časti sa ustanovujú požiadavky na vydávanie preukazov spôsobilosti pilotov a súvisiacich kvalifikačných kategórií a osvedčení, ako aj podmienky ich platnosti a používania.

FCL.010. Vymedzenie pojmov

Na účely tejto časti sa uplatňujú tieto pojmy:

„Akrobatický let“ znamená úmyselne vykonávané manévry lietadla charakterizované prudkými zmenami jeho priestorovej polohy, nezvyčajnou priestorovou polohou alebo nezvyčajnými zmenami rýchlosti, ktoré nie sú potrebné pre bežný let ani pre inštruktáž s cieľom vydávania preukazov spôsobilosti alebo kvalifikačných kategórií okrem kvalifikačnej kategórie na leteckú akrobáciu.

„Letún“ znamená motorové lietadlo ťažšie ako vzduch, pri ktorom vztlak potrebný na let vykonávajú aerodynamické sily na krídlach, ktoré sú v danej konfigurácii voči trupu lietadla nepohyblivé.

„Letún povinne prevádzkovaný v posádke s druhým pilotom“ znamená typ letúna, ktorý je povinne prevádzkovaný v posádke s druhým pilotom tak, ako je to stanovené v letovej príručke alebo v osvedčení leteckého prevádzkovateľa.

„Lietadlo“ znamená akékoľvek zariadenie schopné vyvodzovať nosné sily v atmosfére z reakcií vzduchu, ktoré nie sú reakciami vzduchu voči zemskému povrchu.

„Schopnosť riadiť lietadlo“ znamená trvalé používanie dobrého úsudku a rozvinutých znalostí, zručností a prístupov na splnenie cieľov letu.

„Vzducholod“ znamená motorové lietadlo ľahšie ako vzduch schopné na riadny let, s výnimkou teplovzdušných vzducholodí, ktoré sú na účely tejto časti zahrnuté pod pojem „balón“.

„Balón“ znamená lietadlo ľahšie ako vzduch, ktoré letí pomocou používania buď plynového alebo palubného ohrievača. Na účely tejto časti sa za balón považuje aj teplovzdušná vzducholod, hoci je poháňaná motorom.

„Základné prístrojové výcvikové zariadenie“ (BITD – Basic Instrument Training Device) znamená pozemné výcvikové zariadenie, ktoré predstavuje stano-
vište žiaka – pilota triedy letúnov. Môžu využívať prístrojové panely zobrazené na obrazovkách a pružinové riadenie, čo predstavuje základ prinajmenšom pre nácvik postupov letu podľa prístrojov.

„Kategória lietadla“ znamená rozdelenie lietadiel podľa daných základných vlastností do kategórií, ako napríklad letún, lietadlo so vztlakovými motormi, vrtuľník, vzducholod, vetroň, voľný balón.

„Trieda letúna“ znamená rozdelenie jednopilotných letúnov do kategórií, ktoré si nevyžadujú typovú kvalifikáciu.

„Trieda balóna“ znamená rozdelenie balónov do kategórií, ktoré zohľadňujú prostriedky zabezpečujúce stúpanie balóna na udržiavanie letu.

„Obchodná letecká doprava“ znamená dopravu cestujúcich, nákladu alebo pošty za úhradu alebo za prenájom.

▼B

„Spôsobilosť“ znamená kombináciu zručností, znalostí a prístupu, ktorá je potrebná na vykonávanie úloh na predpísanej úrovni.

„Element spôsobilosti“ znamená činnosť, ktorá tvorí úlohu s bodmi počiatku a konca jednoznačne určujúcimi jej hranice a so zjavným výsledkom.

„Celok spôsobilosti“ znamená samostatnú úlohu pozostávajúcu z viacerých elementov spôsobilosti.

„Druhý pilot“ znamená pilota v inej funkcii, ako je veliteľ lietadla v lietadle, pre ktoré sa požaduje viac ako jeden pilot, ale s výnimkou pilota, ktorý je na palube lietadla s jediným cieľom účasti na letovom výcviku na získanie preukazu spôsobilosti alebo kvalifikačnej kategórie.

„Prelet“ znamená let medzi bodom odletu a bodom priletu po vopred plánovanej trase s použitím bežných navigačných postupov.

„Druhý pilot s kvalifikáciou na cestovný let“ znamená pilota, ktorý preberá funkciu druhého pilota počas cestovnej fázy letu vo viacpilotnej posádke nad letovou hladinou FL 200.

„Čas výcviku s inštruktorom“ znamená čas letu alebo pozemný prístrojový čas, v ktorom osoba dostáva letové pokyny od inštruktora s riadnym oprávnením.

„Chyba“ znamená činnosť alebo nečinnosť letovej posádky, ktorá vedie k odchýlkam od organizačných alebo letových zámerov alebo očakávaní.

„Manažment chýb“ znamená proces odhaľovania a nápravy chýb pomocou protiopatrení, ktorými sa obmedzia alebo odstránia následky týchto chýb a zníži pravdepodobnosť výskytu ďalších chýb alebo pre lietadlo nežiaducich stavov.

„Letový simulátor“ (FFS – Full Flight Simulator) znamená presnú kópiu pilotnej kabíny konkrétneho typu alebo značky, modelu a série lietadla vrátane úplnej zostavy zariadení a počítačových programov potrebných na znázornenie lietadla pri činnosti na zemi a počas letu, vizuálny systém poskytujúci výhľad z pilotnej kabíny a systém simulujúci pôsobenie síl pri pohybe.

„Čas letu“:

pre letúny, turistické motorové klzáky a lietadlá so vztlakovými motormi to znamená celkový čas od okamihu, keď sa lietadlo začne pohybovať s cieľom vzletu, do okamihu, keď sa úplne zastaví po skončení letu,

pre vrtuľníky to znamená celkový čas od okamihu, keď sa uvedú do pohybu listy rotora vrtuľníka, až do okamihu úplného zastavenia vrtuľníka a listov rotora po skončení letu,

pre vzducholode to znamená celkový čas od okamihu, keď sa vzducholod' uvoľní od stožiaru s cieľom vzletu, do okamihu, keď sa vzducholod' úplne zastaví po skončení letu a je zaistená pri stožiaru,

pre vetrone to znamená celkový čas od okamihu, keď sa vetroň začne pohybovať po zemi v procese vzletu, až po okamih, keď sa vetroň úplne zastaví po skončení letu,

pre balóny to znamená celkový čas od okamihu, keď kôš opustí zem s cieľom vzletu, do okamihu, keď sa úplne zastaví po skončení letu.

„Čas letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov“ (IFR – Instrumental Flight Rules) znamená celkový čas, v ktorom je lietadlo riadené podľa pravidiel letu podľa prístrojov.

▼B

„Letové výcvikové zariadenie“ (FTD) znamená presnú kópiu prístrojov, vybavenia, panelov a ovládacích prvkov riadenia konkrétneho typu lietadla v otvorenej alebo uzavretej pilotnej kabíne lietadla vrátane zostavy vybavenia a počítačových programov potrebných na znázornenie lietadla v podmienkach na zemi a počas letu v rozsahu systémov inštalovaných v zariadení. Nevyžaduje si systém simulujúci pôsobenie síl pri pohybe alebo vizuálny systém, s výnimkou prípadu FTD vrtuľníka na úrovni 2 a 3, kde sa vizuálne systémy vyžadujú.

„Trenažér letových a navigačných postupov“ (FNPT – Flight and Navigation Procedures Trainer) znamená výcvikové zariadenie, ktoré predstavuje prostredie pilotnej kabíny alebo pilotného priestoru vrátane zostavy vybavenia a počítačových programov potrebných na znázornenie lietadla určitého typu alebo triedy v letových podmienkach v rozsahu zodpovedajúcom tomu, ako systémy fungujú v lietadle.

„Skupina balónov“ znamená kategorizáciu balónov, v ktorej sa zohľadňuje veľkosť alebo rozsah letovej obálky.

„Vrtuľník“ znamená lietadlo ťažšie ako vzduch, schopné letieť prevažne pôsobením aerodynamických síl, vznikajúcich na jednom alebo na viacerých poháňaných rotoroch, ktorých osi sú v podstate zvislé.

„Čas letu podľa prístrojov“ znamená časový úsek, v ktorom pilot riadi lietadlo výhradne podľa prístrojov.

„Pozemný prístrojový čas“ znamená časový úsek, v ktorom pilot dostáva pokyny počas simulovaného letu podľa prístrojov s použitím výcvikového zariadenia na simuláciu letu (FSTD – flight simulation training devices).

„Prístrojový čas“ znamená čas letu podľa prístrojov alebo pozemný prístrojový čas.

„Viacpilotná prevádzka“:

pre letúny znamená prevádzku viacpilotných alebo jednopilotných letúnov vyžadujúcu si súčinnosť viacčlennej posádky zloženej aspoň z dvoch pilotov,

pre vrtuľníky znamená prevádzku vyžadujúcu si vo viacpilotných vrtuľníkoch súčinnosť viacčlennej posádky zloženej aspoň z dvoch pilotov.

„Súčinnosť viacčlennej posádky (MCC – multi-cruce cooperation)“ znamená činnosť letovej posádky ako tímu spolupracujúcich členov pod vedením veliteľa lietadla.

„Viacpilotné lietadlá“:

pre letúny znamená letúny schválené na prevádzku s minimálnou posádkou zloženou aspoň z dvoch pilotov,

pre vrtuľníky, vzducholode a lietadlá so vzlakovými motormi znamená typ lietadiel, ktorý je povinne prevádzkovaný v posádke s druhým pilotom tak, ako je to stanovené v letovej príručke alebo v osvedčení leteckého prevádzkovateľa alebo v rovnocennom dokumente.

„Noc“ znamená časový úsek medzi koncom občianskeho súmraku a začiatkom občianskeho svitania alebo iný podobný časový interval medzi západom a východom slnka, tak ako stanoví splnomocnený orgán určený členským štátom.

„Iné výcvikové zariadenia (OTD – other training devices)“ sú výcvikové prostriedky iné, ako sú letové simulátory, letové výcvikové zariadenia alebo trenažéry letových a navigačných postupov, ktoré sú prostriedkami výcviku tam, kde nie je nevyhnutné úplné prostredie pilotnej kabíny.

„Kritériá výkonnosti“ sú jednoduchý hodnotiaci údaj o požadovanom výsledku elementu spôsobilosti a opis kritérií používaných na posúdenie, či bola dosiahnutá požadovaná úroveň výkonnosti.

▼B

„Veliaci pilot“ (PIC – pilot-in-command) znamená pilota zodpovedného za plnenie povinností veliteľa a za bezpečné vykonanie letu.

„Veliaci pilot pod dohľadom“ (PICUS – pilot-in-command under supervision) znamená druhého pilota vykonávajúceho pod dohľadom veliaceho pilota povinnosti a funkcie veliaceho pilota za predpokladu, že metóda dohľadu je prijateľná pre letecký úrad.

„Lietadlo so vztlakovými motormi“ znamená akékoľvek lietadlo, ktorému vertikálny pohyb a letový pohon/vztlak umožňujú rotory alebo motory/poháňacie zariadenia upevnené k trupu alebo ku krídlam alebo vsadené do nich, s premenlivou geometriou.

„Motorový vetroň“ znamená lietadlo vybavené jedným alebo viacerými motormi, ktoré má s nepracujúcimi motormi vlastnosti vetroňa.

„Súkromný pilot“ znamená pilota, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti neoprávňujúceho na pilotovanie lietadiel pri letoch za odplatu, s výnimkou inštruktážnej alebo skúšobnej činnosti, ako je stanovené v tejto časti.

„Preskúšanie odbornej spôsobilosti“ znamená preukázanie zručností na predĺženie alebo obnovenie platnosti kvalifikačných kategórií vrátane takej ústnej skúšky, ktorú môže požadovať examinátor.

„Obnovenie platnosti“ (napr. kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia) znamená administratívny akt, ktorým sa po uplynutí platnosti kvalifikačnej kategórie alebo oprávnenia obnovujú oprávnenia vyplývajúce z kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia na ďalšie vymedzené časové obdobie po splnení požiadaviek.

„Predĺženie platnosti“ (napr. kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia) znamená administratívny akt uskutočnený počas obdobia platnosti kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ktorým sa umožňuje držiteľovi pokračovať v uplatňovaní oprávnení vyplývajúcich z kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia na ďalšie vymedzené časové obdobie po splnení stanovených požiadaviek.

„Traťový sektor“ znamená let pozostávajúci z fázy vzletu, odletu, letu v hladine nie menej ako 15 minút, priletu, priblíženia a fázy pristátia.

„Vetroň“ znamená lietadlo ťažšie ako vzduch, pri ktorom vztlak potrebný na let vykonávajú aerodynamické sily na jeho nepohyblivých nosných plochách a ktorého voľný let nie je závislý od motora.

„Jednopilotné lietadlo“ znamená lietadlo osvedčené na prevádzku s jedným pilotom.

„Praktická skúška“ znamená preukázanie zručnosti na vydanie preukazu spôsobilosti alebo kvalifikačnej kategórie vrátane takej ústnej skúšky, ktorú môže požadovať examinátor.

„Samostatný čas letu“ znamená čas letu, počas ktorého je žiak – pilot jedinou osobu v lietadle.

„Žiak – veliaci pilot (SPIC – student pilot-in-command)“ znamená žiaka – pilota vykonávajúceho činnosť a funkcie veliaceho pilota počas letu s inštruktorom, ktorý iba pozoruje žiaka – pilota a nesmie ovplyvňovať ani riadiť let lietadla.

„Hrozba“ znamená udalosti alebo chyby, ktoré vznikajú bez vplyvu letovej posádky, zvyšujú prevádzkovú zložitosť a ktoré musia byť manažované z dôvodu udržania úrovne bezpečnosti.

„Manažment hrozieb“ znamená proces zisťovania hrozieb a reagovania na ne použitím protipatrení, ktoré zmierňujú alebo odstraňujú následky hrozieb a znižujú pravdepodobnosť výskytu chýb alebo nežiaducich stavov lietadiel.

„Turistický motorový klzák (TMG – Touring Motor Glider)“ znamená motorový vetroň osobitnej triedy vybavený napevno vstavaným motorom a vrtuľou, ktoré sa nedajú zaťahovať. Musí byť schopný vzletu a stúpania vlastnou silou v súlade s jeho letovou príručkou.

▼ B

„Typ lietadla“ znamená zaradenie lietadla do kategórie, ktoré si vyžaduje typovú kvalifikáciu, ako je to určené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, a ktorá zahŕňa všetky lietadlá rovnakej základnej konštrukcie vrátane všetkých modifikácií s výnimkou tých, ktoré majú za následok zmenu obsluhy alebo letových vlastností.

▼ M3**FCL.015. Žiadosť o preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie a osvedčenia, ich vydanie, predĺženie a obnovenie ich platnosti****▼ B**

- a) Žiadosť o vydanie, predĺženie alebo obnovenie platnosti preukazov spôsobilosti a súvisiacich kvalifikačných kategórií a osvedčení sa predkladá príslušnému orgánu v podobe a spôsobom podľa ustanovenia tohto orgánu. Žiadosť sprevádza dôkaz preukazujúci, že žiadateľ spĺňa podmienky na vydanie, predĺženie alebo obnovenie platnosti preukazu spôsobilosti alebo osvedčenia, ako aj súvisiacich kvalifikačných kategórií alebo doložiek, ktoré sú ustanovené v tejto časti a v časti o zdravotnej spôsobilosti.
- b) Akékoľvek obmedzenie alebo rozšírenie oprávnení, ktoré poskytuje preukaz spôsobilosti, kvalifikačná kategória alebo osvedčenie, potvrdí príslušný orgán v preukaze spôsobilosti alebo v osvedčení.
- c) Žiadna osoba nesmie byť súčasne držiteľom viac ako jedného preukazu spôsobilosti na kategóriu lietadla, vydaného v súlade s touto časťou.
- d) Žiadosť o vydanie preukazu spôsobilosti na ďalšiu kategóriu lietadla alebo o vydanie ďalších kvalifikačných kategórií alebo osvedčení, ako aj o zmenu, predĺženie alebo obnovenie platnosti týchto preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení sa predkladá príslušnému orgánu, ktorý pôvodne vydal preukaz spôsobilosti pilota, s výnimkou prípadu, keď pilot požiadal o zmenu príslušného orgánu a o presun záznamov o vydaní preukazu spôsobilosti a zdravotných záznamov k tomuto orgánu.

▼ M3**FCL.020. Žiak – pilot**

- a) Žiak – pilot nesmie vykonávať samostatné lety, pokiaľ na to nemá oprávnenie a nie je pod dohľadom letového inštruktora.
- b) Pred svojím prvým samostatným letom musí mať žiak – pilot najmenej:
 1. 16 rokov v prípade letúnov, vrtuľníkov a vzducholodí;
 2. 14 rokov v prípade vetroňov a balónov.

FCL.025. Skúšky teoretických vedomostí na vydanie preukazov spôsobilosti a kvalifikačných kategórií**▼ B**

- a) *Povinnosti žiadateľa*

▼ M3

1. Žiadatelia vykonajú celý súbor skúšok teoretických vedomostí pre konkrétny preukaz spôsobilosti alebo kvalifikačnú kategóriu v rámci zodpovednosti jedného členského štátu.
2. Žiadatelia vykonajú skúšku teoretických vedomostí iba na odporúčanie schválenej výcvikovej organizácie (ATO – approved training organisation) zodpovedajúcej za ich výcvik, keď splnili príslušné prvky výcvikového kurzu teoretických vedomostí na uspokojivej úrovni.

▼ B

3. Odporúčanie organizácie schválenej na výcvik platí 12 mesiacov. Ak sa žiadateľ počas tohto obdobia platnosti nepokúsi o vykonanie aspoň jednej písomnej skúšky teoretických vedomostí, organizácia schválená na výcvik stanoví na základe potrieb žiadateľa potrebu ďalšieho výcviku.

- b) *Kritériá úspešného vykonania skúšky*

▼ M3

1. Žiadateľ úspešne vykoná písomnú skúšku teoretických vedomostí, ak dosiahne aspoň 75 % bodov stanovených pre túto skúšku. Neudeľujú sa žiadne trestné body.

▼ B

2. Pokiaľ nie je v tejto časti stanovené inak, žiadateľ úspešne vykonal požadovanú skúšku teoretických vedomostí pre vydanie príslušného preukazu spôsobilosti pilota alebo kvalifikačnej kategórie, ak úspešne vykonal všetky požadované písomné skúšky v období 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sa žiadateľ prvýkrát pokúsil o vykonanie skúšky.

▼ M3

3. Ak žiadateľ nevykonal úspešne jednu z písomných skúšok teoretických vedomostí v rámci 4 pokusov alebo nevykonal úspešne všetky písomné skúšky v rámci 6 sedení alebo počas obdobia uvedeného v bode 2, musí znovu vykonať celý súbor písomných skúšok.

Pred opätovným vykonaním skúšok teoretických vedomostí absolvuje žiadateľ ďalší výcvik v schválenej výcvikovej organizácii. Rozsah a oblasť požadovaného výcviku stanoví schválená výcviková organizácia na základe potrieb žiadateľa.

▼ Bc) *Doba platnosti*

1. Úspešné vykonanie skúšok teoretických vedomostí bude platné:
 - i) na obdobie 24 mesiacov pre vydanie preukazu spôsobilosti pilota ľahkého lietadla, preukazu spôsobilosti súkromného pilota, preukazu spôsobilosti pilota vetroňa alebo preukazu spôsobilosti pilota balóna;

▼ M3

- ii) na obdobie 36 mesiacov pre vydanie preukazu spôsobilosti obchodného pilota, prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR – instrument rating) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR – en route instrument rating);

▼ B

- iii) obdobia v bodoch i) a ii) sa počítajú odo dňa, keď pilot úspešne vykoná skúšku teoretických vedomostí v súlade s bodom 2 písmena b).
2. Úspešné vykonanie skúšok teoretických vedomostí na vydanie preukazu spôsobilosti dopravného pilota (ATPL – airline transport pilot licence) bude platné na obdobie 7 rokov od posledného dátumu platnosti:
 - i) prístrojovej kvalifikačnej kategórie uvedenej v preukaze spôsobilosti alebo
 - ii) typovej kvalifikačnej kategórie uvedenej v príslušnom preukaze spôsobilosti v prípade vrtuľníkov.

FCL.030. Skúška praktických zručností

- a) Pred praktickou skúškou na vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia musí žiadateľ úspešne vykonať požadovanú skúšku teoretických vedomostí s výnimkou prípadu žiadateľov, ktorí absolvujú integrovaný letový výcvik.

Pred vykonaním praktických skúšok musí žiadateľ v každom prípade vždy absolvovať teoretickú výučbu.

- b) Na vykonanie praktickej skúšky žiadateľa po ukončení výcviku odporučí organizácia/osoba zodpovedná za tento výcvik, s výnimkou prípadu vydávania preukazu spôsobilosti dopravného pilota. Skúšajúcemu sa sprístupnia záznamy z výcviku.

FCL.035. Započítavanie času letu a teoretických vedomostí

- a) *Započítavanie času letu*

▼ M3

1. Pokiaľ nie je v tejto časti stanovené inak, pre vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia sa započítava čas letu na lietadle rovnakej kategórie, pre akú sa prekaz spôsobilosti, kvalifikačná kategória alebo osvedčenie žiada.
2. Veliaci pilot (PIC) alebo s inštruktorom.

▼ B

- i) Žiadateľovi o prekaz spôsobilosti, kvalifikačnú kategóriu alebo osvedčenie sa plne započíta samostatný čas letu, čas letu s inštruktorom alebo čas letu veliaceho pilota (PIC) do celkového času letu požadovaného na vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia.

▼B

- ii) Absolvent integrovaného výcvikového kurzu dopravného pilota má nárok na započítanie až 50 hodín prístrojového času žiaka – veliaceho pilota do času letu veliaceho pilota (PIC) požadovaného na vydanie preukazu spôsobilosti dopravného pilota, preukazu spôsobilosti obchodného pilota a typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu viacmotorového letúna.
- iii) Absolvent integrovaného výcvikového kurzu pre vydanie preukazu spôsobilosti obchodného pilota (CPL)/prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) má nárok na započítanie až 50 hodín prístrojového času žiaka – veliaceho pilota do času letu veliaceho pilota (PIC) požadovaného na vydanie preukazu spôsobilosti obchodného pilota a typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu viacmotorového letúna.

▼M3

- 3. Čas letu druhého pilota alebo veliaceho pilota pod dohľadom (PICUS). Pokiaľ nie je v tejto časti stanovené inak, držiteľ preukazu spôsobilosti pilota, keď pracuje ako druhý pilot alebo PICUS, má nárok na započítanie celého času druhého pilota do celkového času letu požadovaného na vydanie preukazu spôsobilosti pilota vyššieho stupňa.

▼B

- b) *Započítavanie teoretických vedomostí*

▼M3

- 1. Žiadateľovi, ktorý úspešne vykonal skúšku teoretických vedomostí na vydanie preukazu spôsobilosti dopravného pilota, sa započítajú požiadavky na teoretické vedomosti pre vydanie preukazu spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel, preukazu spôsobilosti súkromného pilota, preukazu spôsobilosti obchodného pilota a, s výnimkou prípadu vrtuľníkov, prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) a prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) v tej istej kategórii lietadiel.

▼B

- 2. Žiadateľovi, ktorý úspešne vykonal skúšku teoretických vedomostí na vydanie preukazu spôsobilosti obchodného pilota, sa započítajú požiadavky na teoretické vedomosti pre vydanie preukazu spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel alebo preukazu spôsobilosti súkromného pilota v tej istej kategórii lietadiel.
- 3. Držiteľovi prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) alebo žiadateľovi, ktorý úspešne vykonal skúšku teoretických vedomostí pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu kategórie lietadiel, sa plne započítajú požiadavky na teoretickú výučbu a skúšku teoretických vedomostí pre vydanie prístrojovej kvalifikačnej kategórie v inej kategórii lietadiel.
- 4. Držiteľovi preukazu spôsobilosti pilota sa započítajú požiadavky na teoretickú výučbu a skúšku teoretických vedomostí pre vydanie preukazu spôsobilosti v inej kategórii lietadiel v súlade s dodatkom 1 k tejto časti.

▼M3

- 5. Bez ohľadu na písmeno b) bod 3 držiteľ prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A), ktorý dokončil modulový kurz IR(A) na základe spôsobilosti, alebo držiteľ prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati dostane plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretickú výučbu a skúšky pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu na lietadlá inej kategórie len vtedy, ak úspešne absolvoval aj teoretickú výučbu a skúšky pre časť kurzu týkajúcu sa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) požadovanú v súlade s FCL.720.A. písm. b) bodom 2(i).

▼B

Tento zápočet sa týka aj žiadateľov o preukaz spôsobilosti pilota, ktorí už úspešne vykonali skúšky teoretických vedomostí na vydanie tohto preukazu spôsobilosti v inej kategórii lietadiel, pred uplynutím času jeho platnosti uvedeného v článku FCL.025 písm. c).

FCL.040. Uplatňovanie oprávnení vyplývajúcich z preukazov spôsobilosti

Uplatňovanie oprávnení, ktoré poskytuje preukaz spôsobilosti, závisí od platnosti kvalifikačných kategórií obsiahnutých v tomto preukaze spôsobilosti, ak je to relevantné, a od osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.

FCL.045. Povinnosť nosiť dokumenty a preukazovať sa nimi

- a) Pilot nosí pri sebe platný preukaz spôsobilosti a platné osvedčenie zdravotnej spôsobilosti vždy, keď uplatňuje oprávnenia preukazu spôsobilosti.

▼B

- b) Pilot nosí pri sebe aj osobný preukaz totožnosti, ktorý obsahuje jeho fotografiu.
- c) Pilot alebo žiak – pilot bez zbytočného zdržania poskytne na kontrolu svoj záznam času letu na požiadanie oprávneného predstaviteľa príslušného orgánu.
- d) Žiak – pilot nosí pri sebe doklady o oprávnení na všetky samostatné prelety, ako sa vyžaduje v článku FCL.020 písm. a).

FCL.050. Záznamy času letu

Pilot uchováva spoľahlivý záznam podrobností všetkých uskutočnených letov v podobe a spôsobom podľa ustanovenia príslušného orgánu.

FCL.055. Jazyková spôsobilosť

- a) Všeobecné. Piloti letúnov, vrtuľníkov, lietadiel so zdvihovými motormi a vzducholodí, od ktorých sa vyžaduje používanie rádiotelefónu, nebudú uplatňovať oprávnenia vyplývajúce z ich preukazov spôsobilosti a kvalifikačných kategórií, pokiaľ nemajú vo svojom preukaze spôsobilosti doložku jazykovej spôsobilosti buď pre anglický jazyk, alebo pre jazyk používaný pri rádiovkej komunikácii počas daného letu. Doložka udáva jazyk, úroveň jazykovej spôsobilosti a dátum platnosti.
- b) Žiadateľ o doložku jazykovej spôsobilosti preukáže v súlade s dodatkom 2 k tejto časti najmenej funkčnú úroveň jazykovej spôsobilosti v používaní frazeológie, ako aj jazyka bežnej komunikácie. Žiadateľ túto úroveň dosahuje, ak preukáže svoju schopnosť:
 - 1. efektívne komunikovať len prostredníctvom hlasu a v situáciách s priamym osobným kontaktom;
 - 2. presne a jasne komunikovať o všeobecných a pracovne zameraných témach;
 - 3. používať primerané komunikačné stratégie na výmenu správ a na zistenie a vyriešenie nedorozumení vo všeobecnom alebo pracovne zameranom kontexte;
 - 4. úspešne zvládnuť náročné jazykové výzvy pri komplikáciách alebo neočakávanom zvrate udalostí, ktorý nastane pri bežných pracovných situáciách alebo komunikačných úlohách, ktoré inak zvláda, a
 - 5. používať dialekt alebo prízvuk, ktorý je pre leteckú komunitu zrozumiteľný.
- c) Okrem pilotov, ktorí preukázali jazykovú spôsobilosť na odbornej úrovni v súlade s dodatkom 2 k tejto časti, doložka jazykovej spôsobilosti sa prehodnotí:
 - 1. každé 4 roky, ak preukázaná jazyková spôsobilosť je na funkčnej úrovni, alebo
 - 2. každých 6 rokov, ak preukázaná jazyková spôsobilosť je na veľmi pokročilej úrovni.

▼M3

- d) Osobitné požiadavky pre držiteľov prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR). Bez toho, aby boli dotknuté predchádzajúce odseky, držiteľia prístrojovej kvalifikačnej kategórie alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati preukážu schopnosť používať anglický jazyk na úrovni, ktorá im umožňuje:

▼B

- 1. porozumieť všetkým informáciám, ktoré sa týkajú vykonania všetkých fáz letu vrátane letovej prípravy;
- 2. používať rádiotelefón počas všetkých fáz letu vrátane núdzových situácií;
- 3. komunikovať s ostatnými členmi posádky počas všetkých fáz letu vrátane prípravy na let.

▼M3

- e) Preukazovanie jazykovej spôsobilosti a schopnosti používať anglický jazyk držiteľov prístrojovej kvalifikačnej kategórie alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati sa vykonáva metódou hodnotenia, ktorú stanoví príslušný orgán.

▼B**FCL.060. Nedávna prax (rozlietanosť)**

- a) Balóny. Pilot nesmie obsluhovať balón v rámci obchodnej leteckej dopravy alebo prepravy cestujúcich, pokiaľ nevykonával počas predchádzajúcich 180 dní:
1. najmenej 3 lety ako pilot letiaci v balóne, z nich aspoň 1 let v balóne príslušnej triedy a skupiny, alebo
 2. 1 let v balóne príslušnej triedy a skupiny pod dohľadom inštruktora s kvalifikáciou podľa podčasti J.
- b) Letúny, vrtuľníky, lietadlá so vztlakovými motormi a vetrone. Pilot nesmie obsluhovať lietadlo v rámci obchodnej leteckej dopravy alebo prepravy cestujúcich:
1. ako veliaci pilot (PIC) alebo druhý pilot, pokiaľ nevykonával počas predchádzajúcich 90 dní najmenej tri vzlety, priblíženia a pristátia v lietadle rovnakého typu alebo triedy alebo v letovom simulátore (FFS) predstavujúcom tento typ alebo triedu. Tri vzlety a pristátia pilot vykoná buď vo viacpilotnej, alebo jednopilotnej prevádzke v závislosti od oprávnení, ktorých je držiteľom, a
 2. ako veliaci pilot (PIC) v noci, pokiaľ:
 - i) nevykonával počas predchádzajúcich 90 dní najmenej 1 vzlet, priblíženie a pristátie v noci ako pilot letiaci v lietadle rovnakého typu alebo triedy alebo v letovom simulátore (FFS) predstavujúcom tento typ alebo triedu, alebo
 - ii) nie je držiteľom prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR);

▼M3

3. ako druhý pilot s kvalifikáciou na cestovný let, pokiaľ:
 - i) nespĺňa požiadavky uvedené v písmene b) bode 1; alebo
 - ii) nepracoval počas predchádzajúcich 90 dní na najmenej 3 úsekoch trate ako druhý pilot s kvalifikáciou na cestovný let v lietadle rovnakého typu alebo triedy; alebo
 - iii) neabsolvoval výcvik rozlietanosti a opakovací výcvik spôsobilosti lietania na letovom simulátore (FFS) v intervaloch neprekračujúcich 90 dní. Tento opakovací výcvik je možné spojiť s výcvikom rozlietanosti prevádzkovateľa predpísaným v príslušných požiadavkách uvedených v časti ORO.

▼B

4. Ak má pilot oprávnenie na riadenie viac ako jedného typu letúna s podobnými charakteristikami manipulácie a prevádzky, 3 vzlety, priblíženia a pristátia požadované v bode 1 je možné vykonať tak, ako sa vymedzuje v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti v súlade s časťou 21.
 5. Ak má pilot oprávnenie na riadenie viac ako jedného typu vrtuľníka s jednoduchou konštrukciou s podobnými charakteristikami manipulácie a prevádzky, aké sú vymedzené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti zistených v súlade s časťou 21, 3 vzlety, priblíženia a pristátia požadované v bode 1 je možné vykonať iba na jednom z typov za predpokladu, že pilot uskutočnil najmenej 2 hodiny letu v každom z daných typov vrtuľníka počas predchádzajúcich 6 mesiacov.
- c) Osobitné požiadavky na obchodnú leteckú dopravu:
1. V prípade obchodnej leteckej dopravy sa môže 90-dňové obdobie predpísané v písmene b) bodoch 1 a 2 predĺžiť maximálne na 120 dní, pokiaľ pilot vykonáva traťové lety pod dohľadom inštruktora alebo skúšajúceho s typovou kvalifikáciou.
 2. Ak pilot nespĺňa požiadavku v bode 1, skôr ako bude môcť uplatňovať svoje oprávnenia, vykoná výcvikový let v lietadle alebo v letovom simulátore (FFS) toho typu lietadla, ktoré sa má použiť. Let musí zahŕňať prinajmenšom požiadavky uvedené v písmene b) bodoch 1 a 2.

▼M4**FCL.065. Obmedzenie oprávnění držitelův preukazu spôsobilosti, ktorí dosiahli vek 60 rokov, v obchodnej leteckej doprave**

- a) Vek 60 – 64 rokov. Letúny a vrtuľníky. Držiteľ preukazu spôsobilosti pilota, ktorý dosiahol vek 60 rokov, nesmie pôsobiť ako pilot lietadla v obchodnej leteckej doprave s výnimkou prípadu, keď je členom viacpilotnej posádky.
- b) Vek 65 rokov. Držiteľ preukazu spôsobilosti pilota, s výnimkou držiteľa preukazu spôsobilosti pilota balónov alebo vetroňov, ktorý dosiahol vek 65 rokov, nesmie pôsobiť ako pilot lietadla v obchodnej leteckej doprave.
- c) Vek 70 rokov. Držiteľ preukazu spôsobilosti pilota balónov alebo vetroňov, ktorý dosiahol vek 70 rokov, nesmie pôsobiť ako pilot balónov alebo vetroňov v obchodnej leteckej doprave.

▼B**FCL.070. Zrušenie platnosti, pozastavenie platnosti a obmedzenie platnosti preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a osvedčení**

- a) Platnosť preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a osvedčení vydaných v súlade s touto časťou môže byť v súlade s podmienkami a postupmi stanovenými v časti ARA obmedzená, pozastavená alebo zrušená príslušným orgánom, ak pilot nespĺňa požiadavky tejto časti, časti o zdravotnej spôsobilosti alebo platné prevádzkové požiadavky.
- b) Keď má pilot pozastavenú alebo zrušenú platnosť svojho preukazu spôsobilosti, okamžite vráti prekaz spôsobilosti alebo osvedčenie príslušnému orgánu.

PODČASŤ B***PREUKAZ SPÔSOBILOSTI PILOTA LAHKÝCH LIETADIEL – LAPL******ODDIEL 1******Spoločné požiadavky*****FCL.100. LAPL – Minimálny vek**

Žiadatelia o LAPL musia mať:

- a) v prípade letúnov a vrtuľníkov najmenej 17 rokov;
- b) v prípade vetroňov a balónov najmenej 16 rokov.

FCL.105. LAPL – Oprávnenia a podmienky

- a) Všeobecné. LAPL oprávňuje držiteľa vykonávať bez odplaty funkciu veliaceho pilota (PIC) v neobchodnej prevádzke na lietadle príslušnej kategórie.
- b) Podmienky. Žiadatelia o LAPL musia spĺňať požiadavky pre príslušnú kategóriu lietadiel a prípadne pre triedu alebo typ lietadla použitého pri praktickej skúške.

FCL.110. LAPL – Započítanie pre rovnakú kategóriu lietadiel

- a) Žiadatelia o LAPL, ktorí sú držiteľmi iného preukazu spôsobilosti v rovnakej kategórii lietadiel, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám LAPL v tejto kategórii lietadiel.
- b) Bez toho, aby bol dotknutý predchádzajúci odsek, ak je prekaz spôsobilosti neplatný, žiadateľ vykoná v súlade s článkom FCL.125 praktickú skúšku pre vydanie LAPL v príslušnej kategórii lietadiel.

FCL.115. LAPL – Výcvikový kurz

Žiadatelia o LAPL absolvujú výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Kurz zahŕňa teoretickú výučbu a letový výcvik zodpovedajúci poskytovaným oprávneniam.

▼B**FCL.120. LAPL – Skúška teoretických vedomostí**

Žiadatelia o LAPL preukážu úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu poskytovaným oprávneniam prostredníctvom týchto skúšok:

- a) spoločné predmety:
 - letecké právne predpisy,
 - ľudská výkonnosť,
 - meteorológia a
 - komunikácia;
- b) špeciálne predmety týkajúce sa jednotlivých kategórií lietadiel:
 - zásady letu,
 - prevádzkové postupy,
 - letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu,
 - všeobecné vedomosti o lietadlách a
 - navigácia.

FCL.125. LAPL – Praktická skúška

- a) Žiadatelia o LAPL vykonaním praktickej skúšky preukážu schopnosť vykonať v úlohe veliaceho pilota danej kategórie lietadiel príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.
- b) Žiadatelia o praktickú skúšku musia absolvovať letový výcvik na lietadle rovnakej triedy alebo typu, aké sa použije pri praktickej skúške. Oprávnenia sú obmedzené na triedu alebo typ lietadla použitého pri praktickej skúške, pokiaľ sa do preukazu spôsobilosti nezapíše ďalšie rozšírenia v súlade s touto podčasťou.
- c) *Podmienky úspešného vykonania skúšky:*
 1. Praktická skúška je rozdelená na viaceré časti, ktoré predstavujú všetky jednotlivé fázy letu zodpovedajúce kategórii použitého lietadla.
 2. Ak žiadateľ nesplní niektorý z bodov určitej časti skúšky, bude to znamenať nesplnenie celej časti. Ak žiadateľ nesplní iba jednu časť skúšky, bude opakovať len túto časť. Nesplnenie viac ako jednej časti bude znamenať, že žiadateľ nezložil celú skúšku.
 3. Pri opakovaní skúšky v súlade s bodom 2 bude nesplnenie niektorej časti vrátane častí, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, znamenať, že žiadateľ nezložil celú skúšku.
 4. Ak žiadateľ nesplní všetky časti skúšky počas dvoch pokusov, bude musieť absolvovať ďalší praktický výcvik.

ODDIEL 2**Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel na letúny – LAPL(A)****FCL.105.A. LAPL(A) – Oprávnenia a podmienky**

- a) LAPL na letúny oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na jednomotorových piestových letúnoch (pozemných) alebo turistických motorových klzákoch (TMG) s maximálnou osvedčenou vzletovou hmotnosťou nie väčšou ako 2 000 kg, prepravujúcich najviac 3 cestujúcich, pričom na palube lietadla nikdy nie je viac osôb ako 4.

▼ M3

- b) Držiteľia LAPL(A) smú po vydaní preukazu spôsobilosti prepravovať cestujúcich iba po nalietaní 10 hodín letového času vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na letúnoch alebo turistických motorových klzákoch.

▼ B**FCL.110.A. LAPL(A) – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o LAPL(A) absolvujú najmenej 30 hodín letového výcviku na letúnoch alebo turistických motorových klzákoch, z toho najmenej:

1. 15 hodín letu s inštruktorom v triede, v akej sa bude vykonávať praktická skúška;
2. 6 hodín samostatného letu pod dohľadom vrátane najmenej 3 hodín samostatného preletu s minimálne 1 preletom do vzdialenosti aspoň 150 km (80 NM), počas ktorého sa uskutoční 1 pristátie s úplným zastavením na inom letisku, ako bolo letisko odletu.

- b) Osobitné požiadavky na žiadateľov, ktorí sú držiteľmi LAPL(S) s rozšírením na turistický motorový klzák. Žiadatelia o LAPL(A), ktorí sú držiteľmi LAPL(S) s rozšírením na turistický motorový klzák, absolvujú po zapísaní rozšírenia na turistický motorový klzák najmenej 21 hodín letu na turistickom motorovom klzáku a spĺňajú požiadavky uvedené v článku FCL.135.A písm. a) pre letúny.

- c) Započítavanie. Žiadatelia s predchádzajúcou praxou vo vykonávaní funkcie veliaceho pilota (PIC) môžu dostať zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene a).

O výške zápočtu rozhodne na základe predbežnej letovej skúšky organizácia schválená na výcvik, kde pilot absolvuje výcvikový kurz, ale táto výška v žiadnom prípade:

1. nepresiahne celkový čas letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
2. nepresiahne 50 % hodín požadovaných v písmene a);
3. nezahŕňa požiadavky uvedené v bode 2 písmena a).

FCL.135.A. LAPL(A) – Rozšírenie oprávnení na ďalšiu triedu alebo variant letúna

- a) Oprávnenia LAPL(A) sú obmedzené na triedu a variant letúnov alebo turistických motorových klzákov, v akom žiadateľ vykonal praktickú skúšku. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot spĺňa pre ďalšiu triedu tieto požiadavky:

1. 3 hodiny letového výcviku vrátane:
 - i) 10 vzletov a pristátí s inštruktorom;
 - ii) 10 samostatných vzletov a pristátí pod dohľadom;
2. praktická skúška na preukázanie primeranej úrovne praktických zručností v novej triede. Žiadateľ počas praktickej skúšky preukáže examinátorovi aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre ďalšiu triedu v týchto predmetoch:
 - i) prevádzkové postupy;
 - ii) letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu;
 - iii) všeobecné vedomosti o lietadlách.

- b) Skôr než bude môcť držiteľ LAPL uplatňovať oprávnenia preukazu spôsobilosti na iný variant letúna, než na akom vykonal praktickú skúšku, absolvuje rozdielový alebo zoznamovací výcvik. Rozdielový výcvik sa zapíše do denníka pilota alebo rovnocenného dokumentu a podpíše ho inštruktor.

▼B**FCL.140.A. LAPL(A) – Požiadavky na rozlétanosť**

a) Držitelia LAPL(A) uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti, iba ak v priebehu uplynulých 24 mesiacov ako piloti letúnov alebo turistických motorových klzákov absolvovali:

1. najmenej 12 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 12 vzletov a pristátí a
2. opakovací výcvik trvajúci najmenej 1 hodinu celkového času letu s inštruktorom.

b) Držitelia LAPL(A), ktorí nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene a):

1. predtým než začnú znovu uplatňovať oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti, absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom alebo
2. vykonajú doplnkové lety alebo vzlety a pristátia s inštruktorom alebo samostatne pod dohľadom inštruktora s cieľom splniť požiadavky uvedené v písmene a).

ODDIEL 3***Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel na vrtuľníky – LAPL(H)*****FCL.105.H. LAPL(H) – Oprávnenia**

LAPL na vrtuľníky oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na jednomotorových vrtuľníkoch s maximálnou osvedčenou vzletovou hmotnosťou nie väčšou ako 2 000 kg, prepravujúcich najviac 3 cestujúcich, pričom na palube nikdy nie je viac osôb ako 4.

FCL.110.H. LAPL(H) – Požiadavky na prax a započítavanie

a) Žiadatelia o LAPL(H) absolvujú najmenej 40 hodín letového výcviku na vrtuľníkoch, z toho najmenej 35 hodín na vrtuľníku rovnakého typu, na akom sa bude vykonávať praktická skúška. Letový výcvik zahŕňa najmenej:

1. 20 hodín letu s inštruktorom a
2. 10 hodín samostatného letu pod dohľadom vrátane najmenej 5 hodín samostatného preletu s minimálne 1 preletom do vzdialenosti aspoň 150 km (80 NM), počas ktorého sa uskutoční 1 pristátie s úplným zastavením na inom letisku, ako bolo letisko odletu.

b) Započítavanie. Žiadatelia s predchádzajúcou praxou vo vykonávaní funkcie veliaceho pilota (PIC) môžu dostať zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene a).

O výške zápočtu rozhodne na základe predbežnej letovej skúšky organizácia schválená na výcvik, kde pilot absolvuje výcvikový kurz, ale táto výška v žiadnom prípade:

1. nepresiahne celkový čas letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
2. nepresiahne 50 % hodín požadovaných v písmene a);
3. nezahŕňa požiadavky uvedené v bode 2 písmena a).

FCL.135.H. LAPL(H) – Rozšírenie oprávnení na ďalšiu triedu alebo variant vrtuľníka

a) Oprávnenia LAPL(H) sú obmedzené na konkrétnu triedu a variant vrtuľníka, v akom žiadateľ vykonal praktickú skúšku. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot absolvuje:

1. 5 hodín letového výcviku, ktorý zahŕňa:
 - i) 15 vzletov, priblížení a pristátí s inštruktorom;

▼B

- ii) 15 samostatných vzletov, priblížení a pristátí pod dohľadom;
- 2. praktickú skúšku na preukázanie primeranej úrovne praktických zručností v novom type. Žiadateľ počas praktickej skúšky preukáže skúšajúcemu aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre ďalší typ v týchto predmetoch:
 - prevádzkové postupy,
 - letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu,
 - všeobecné vedomosti o lietadlách.
- b) Skôr než bude môcť držiteľ LAPL(H) uplatňovať oprávnenia preukazu spôsobilosti na iný variant vrtuľníka, než na akom vykonal praktickú skúšku, absolvuje rozdielový alebo zoznamovací výcvik, ako je to určené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21. Rozdielový výcvik sa zapíše do denníka pilota alebo rovnocenného dokumentu a podpíše ho inštruktor.

FCL.140.H. LAPL(H) – Požiadavky na rozlietanosť

- a) Držitelia LAPL(H) uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti na konkrétnom type vrtuľníka, iba ak v priebehu uplynulých 12 mesiacov na vrtuľníkoch tohto typu absolvovali:
 - 1. najmenej 6 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 6 vzletov, priblížení a pristátí a
 - 2. opakovací výcvik trvajúci najmenej 1 hodinu celkového času letu s inštruktorom.
- b) Držitelia LAPL(H), ktorí nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene a):
 - 1. predtým než začnú znovu uplatňovať oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti, absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom na konkrétnom type vrtuľníka, alebo
 - 2. vykonajú doplnkové lety alebo vzlety a pristátia s inštruktorom alebo samostatne pod dohľadom inštruktora s cieľom splniť požiadavky uvedené v písmene a).

*ODDIEL 4****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel na vetrone – LAPL(S)*****FCL.105.S. LAPL(S) – Oprávnenia a podmienky**

- a) LAPL na vetrone oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na vetroňoch a motorových vetroňoch. Na uplatňovanie oprávnení na turistických motorových klzákoch (TMG) musí držiteľ spĺňať požiadavky uvedené v článku FCL.135.S.

▼M3

- b) Držitelia LAPL(S) smú po vydaní preukazu spôsobilosti prepravovať cestujúcich iba po nalietaní 10 hodín letového času alebo absolvovaní 30 vzletov vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vetroňoch alebo motorových vetroňoch.

▼B**FCL.110.S. LAPL(S) – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o LAPL(S) absolvujú najmenej 15 hodín letového výcviku na vetroňoch alebo motorových vetroňoch, z toho najmenej:
 - 1. 10 hodín letu s inštruktorom;
 - 2. 2 hodiny samostatného letu pod dohľadom;

▼B

3. 45 vzletov a pristátí;
4. 1 samostatný prelet do vzdialenosti aspoň 50 km (27 NM) alebo 1 prelet s inštruktorom do vzdialenosti aspoň 100 km (55 NM).
- b) Z 15 hodín požadovaných v písmene a) sa v turistickom motorovom klzáku môže vykonať najviac 7 hodín.
- c) Započítavanie. Žiadatelia s predchádzajúcou praxou vo vykonávaní funkcie veliaceho pilota (PIC) môžu dostať zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene a).

O výške zápočtu rozhodne na základe predbežnej letovej skúšky organizácia schválená na výcvik, kde pilot absolvuje výcvikový kurz, ale táto výška v žiadnom prípade:

1. nepresiahne celkový čas letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
2. nepresiahne 50 % hodín požadovaných v písmene a);
3. nezahŕňa požiadavky uvedené v bodoch 2 až 4 písmena a).

FCL.130.S. LAPL(S) – Spôsoby vzletu

- a) Oprávnenia LAPL(S) sú obmedzené na spôsob vzletu, ktorý je súčasťou praktickej skúšky. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot absolvuje:
 1. v prípade vzletu pomocou navijaka a vzletu pomocou auta najmenej 10 vzletov s inštruktorom a 5 samostatných vzletov pod dohľadom;
 2. v prípade vzletu pomocou vlečného lietadla (aerovlek) alebo vzletu bez pomoci najmenej 5 vzletov s inštruktorom a 5 samostatných vzletov pod dohľadom. V prípade vzletu bez pomoci sa môže let s inštruktorom vykonať v turistickom motorovom klzáku;
 3. v prípade vzletu pomocou gumeného lana najmenej 3 vzlety s inštruktorom alebo samostatné vzlety pod dohľadom.
- b) Absolvovanie doplnkových cvičných vzletov sa zapíše do denníka a podpíše ho inštruktor.
- c) Piloti absolvujú najmenej 5 vzletov počas uplynulých 24 mesiacov s výnimkou vzletu pomocou gumeného lana, v prípade ktorého musia piloti absolvovať iba 2 vzlety, aby si zachovali svoje oprávnenia na všetky spôsoby vzletu.
- d) Pilot, ktorý nespĺňa požiadavky uvedené v písmene c), na obnovenie oprávnení vykoná dodatočný počet vzletov s inštruktorom alebo samostatných vzletov pod dohľadom inštruktora.

FCL.135.S. LAPL(S) – Rozšírenie oprávnení na turistické motorové klzáky (TMG)

Oprávnenia LAPL(S) sa rozširujú na turistické motorové klzáky, keď pilot absolvuje v organizácii schválenej na výcvik:

- a) najmenej 6 hodín letového výcviku na turistických motorových klzákoch vrátane:
 1. 4 hodín letu s inštruktorom;
 2. 1 samostatného preletu do vzdialenosti aspoň 150 km (80 NM), počas ktorého sa uskutoční 1 pristátie s úplným zastavením na inom letisku, ako bolo letisko odletu;
- b) praktickú skúšku na preukázanie primeranej úrovne praktických zručností v turistickom motorovom klzáku. Žiadateľ počas praktickej skúšky preukáže examinátorovi aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre turistický motorový klzák v týchto predmetoch:

— zásady letu,

▼B

- prevádzkové postupy,
- letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu,
- všeobecné vedomosti o lietadlách,
- navigácia.

FCL.140.S. LAPL(S) – Požiadavky na rozlietanosť

a) Vetrone a motorové vetrone. Držiteľia LAPL(S) uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti na vetroňoch alebo motorových vetroňoch, iba ak v priebehu uplynulých 24 mesiacov na vetroňoch alebo motorových vetroňoch s výnimkou turistických motorových klzákov absolvovali najmenej:

1. 5 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 15 vzletov;
2. 2 výcvikové lety s inštruktorom.

b) Turistické motorové klzáky (TMG). Držiteľia LAPL(S) uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti na turistické motorové klzáky, iba ak:

1. v priebehu uplynulých 24 mesiacov na turistickom motorovom klzáku absolvovali:

- i) najmenej 12 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 12 vzletov a pristátí a
- ii) opakovací výcvik trvajúci najmenej 1 hodinu celkového času letu s inštruktorom.

2. Ak má držiteľ LAPL(S) aj oprávnenia na pilotovanie letúnov, požiadavky uvedené v bode 1 sa môžu splniť aj na letúnoch.

c) Držiteľia LAPL(S), ktorí nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene a) alebo b), predtým než začnú znovu uplatňovať svoje oprávnenia:

1. absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom podľa druhu svojich oprávnení buď na vetroni, alebo na turistickom motorovom klzáku, alebo
2. vykonajú doplnkové lety alebo vzlety a pristátia s inštruktorom alebo samostatne pod dohľadom inštruktora s cieľom splniť požiadavky uvedené v písmene a) alebo b).

ODDIEL 5***Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel na balóny – LAPL(B)*****▼M4****FCL.105.B. LAPL(B) – Oprávnenia**

Preukaz LAPL na balóny oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na teplovzdušných balónoch alebo teplovzdušných vzducholodiach s maximálnym objemom obalu 3 400 m³ alebo na plynových balónoch s maximálnym objemom obalu 1 260 m³ prepravujúcich najviac 3 cestujúcich, pričom na palube balóna nikdy nie je viac osôb ako 4.

▼M3**FCL.110.B. LAPL(B) – Požiadavky na prax a započítavanie****▼B**

a) Žiadatelia o LAPL(B) absolvujú najmenej 16 hodín letového výcviku na balónoch rovnakej triedy, z toho najmenej:

1. 12 hodín letu s inštruktorom;
2. 10 naplnení a 20 vzletov a pristátí a
3. 1 samostatný let pod dohľadom s časom letu najmenej 30 minút.

▼B

- b) Započítavanie. Žiadatelia s predchádzajúcou praxou vo vykonávaní funkcie veliaceho pilota (PIC) na balónoch môžu dostať zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene a).

O výške zápočtu rozhodne na základe predbežnej letovej skúšky organizácia schválená na výcvik, kde pilot absolvuje výcvikový kurz, ale táto výška v žiadnom prípade:

1. nepresiahne celkový čas letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na balónoch;
2. nepresiahne 50 % hodín požadovaných v písmene a);
3. nezahŕňa požiadavky uvedené v bodoch 2 a 3 písmena a).

FCL.130.B. LAPL(B) – Rozšírenie oprávnení na lety v ukotvených balónoch

- a) Oprávnenia LAPL(B) sú obmedzené na lety vo voľných balónoch. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot absolvuje najmenej 3 výcvikové lety v ukotvených balónoch.
- b) Absolvovanie doplnkového výcviku sa zapíše do denníka a podpíše ho inštruktor.
- c) Na zachovanie tohto oprávnenia musia piloti absolvovať najmenej 2 lety v ukotvených balónoch počas predchádzajúcich 24 mesiacov.
- d) Pilot, ktorý nespĺňa požiadavky uvedené v písmene c), na obnovenie oprávnení vykoná dodatočný počet letov v ukotvených balónoch s inštruktorom alebo samostatných letov pod dohľadom inštruktora.

FCL.135.B. LAPL(B) – Rozšírenie oprávnení na ďalšie triedy balónov

Oprávnenia LAPL(B) sú obmedzené na triedu balóna, na akom žiadateľ vykonal praktickú skúšku. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot absolvuje v organizácii schválenej na výcvik v balónoch inej triedy aspoň:

- a) 5 výcvikových letov s inštruktorom alebo
- b) 5 hodín letu s inštruktorom v prípade, že chce oprávnenia LAPL(B) na teplovzdušné balóny rozšíriť na teplovzdušné vzducholode a
- c) praktickú skúšku, počas ktorej preukáže examinátorovi aj primeranú úroveň teoretických vedomostí pre ďalšiu triedu balónov v týchto predmetoch:
 - zásady letu,
 - prevádzkové postupy,
 - letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu a
 - všeobecné vedomosti o lietadlách.

FCL.140.B. LAPL(B) – Požiadavky na rozlietanosť

- a) Držitelia LAPL(B) uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti, iba ak v priebehu uplynulých 24 mesiacov na balónoch jednej triedy absolvovali aspoň:
 1. 6 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 10 vzletov a pristátí a
 2. 1 výcvikový let s inštruktorom;
 3. navyše, ak má pilot kvalifikáciu na lietanie v balónoch viacerých tried, aby mohol uplatňovať svoje oprávnenia na balóny inej triedy, absolvoval v priebehu uplynulých 24 mesiacov na balónoch príslušnej triedy najmenej 3 hodiny letu vrátane 3 vzletov a pristátí.

▼B

b) Držiteľia LAPL(B), ktorí nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene a), predtým než začnú znovu uplatňovať svoje oprávnenia:

1. absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom v príslušnej triede alebo
2. vykonajú doplnkové lety alebo vzlety a pristátia s inštruktorom alebo samostatne pod dohľadom inštruktora s cieľom splniť požiadavky uvedené v písmene a).

PODČASŤ C

PREUKAZ SPÔSOBILOSTI SÚKROMNÉHO PILOTA (PPL), PREUKAZ SPÔSOBILOSTI PILOTA VETROŇA (SPL) A PREUKAZ SPÔSOBILOSTI PILOTA BALÓNA (BPL)

ODDIEL 1***Spoločné požiadavky*****FCL.200. Minimálny vek**

- a) Žiadateľ o PPL musí mať najmenej 17 rokov.
- b) Žiadateľ o BPL alebo SPL musí mať najmenej 16 rokov.

FCL.205. Podmienky

Žiadatelia o vydanie PPL musia spĺňať požiadavky kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie lietadla použitého pri praktickej skúške, ako je stanovené v podčasti H.

FCL.210. Výcvikový kurz

Žiadatelia o BPL, SPL alebo PPL absolvujú výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Kurz zahŕňa teoretickú výučbu a letový výcvik zodpovedajúci poskytovaným oprávneniam.

FCL.215. Skúška teoretických vedomostí

Žiadatelia o BPL, SPL alebo PPL preukážu úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu poskytovaným oprávneniam prostredníctvom skúšok v týchto predmetoch:

- a) spoločné predmety:
- letecké právne predpisy,
 - ľudská výkonnosť,
 - meteorológia a
 - komunikácia;
- b) špeciálne predmety týkajúce sa jednotlivých kategórií lietadiel:
- zásady letu,
 - prevádzkové postupy,
 - letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu,
 - všeobecné vedomosti o lietadlách a
 - navigácia.

FCL.235. Praktická skúška

- a) Žiadatelia o BPL, SPL alebo PPL absolvovaním praktickej skúšky preukážu schopnosť vykonávať v úlohe veliaceho pilota (PIC) danej kategórie lietadiel príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.

▼B

- b) Žiadateľ o praktickú skúšku musí absolvovať letový výcvik na lietadle rovnakej triedy alebo typu, alebo na balóne rovnakej skupiny, ako sa použije pri praktickej skúške.
- c) Podmienky úspešného vykonania skúšky:
 1. Praktická skúška je rozdelená na viaceré časti, ktoré predstavujú všetky jednotlivé fázy letu zodpovedajúce kategórii použitého lietadla.

▼M3

2. Ak žiadateľ nesplní niektorý z bodov určitej časti skúšky, bude to znamenať nesplnenie celej časti. Ak žiadateľ nesplní iba jednu časť skúšky, musí opakovať len túto časť. Nesplnenie viac ako jednej časti bude znamenať, že žiadateľ nezložil celú skúšku.

▼B

3. Pri opakovaní skúšky v súlade s bodom 2 bude nesplnenie niektorej časti vrátane častí, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, znamenať, že žiadateľ nezložil celú skúšku.
4. Ak žiadateľ nesplní všetky časti skúšky počas dvoch pokusov, bude musieť absolvovať ďalší výcvik.

*ODDIEL 2****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti súkromného pilota letúnov – PPL(A)*****FCL.205.A. PPL(A) – Oprávnenia**

- a) PPL(A) oprávňuje držiteľa vykonávať bez odplaty funkciu veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota na letúnoch alebo turistických motorových klzákoch (TMG) v neobchodnej prevádzke.
- b) Bez ohľadu na predchádzajúci odsek môže držiteľ PPL(A) s oprávneniami inštruktora alebo examinátora prijať odplatu za:
 1. poskytovanie letového výcviku pre získanie LAPL(A) alebo PPL(A);
 2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti pre získanie týchto preukazov spôsobilosti;

▼M3

3. výcvik, skúšanie a kontrolu pre kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia pripojené k týmto preukazom spôsobilosti.

▼B**FCL.210.A. PPL(A) – Požiadavky na prax a započítavanie****▼M4**

- a) Žiadatelia o preukaz PPL(A) absolvujú najmenej 45 hodín letového výcviku na letúnoch alebo na TMG, z toho 5 hodín môžu vykonať vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD) vrátane najmenej:
 1. 25 hodín letu s inštruktorom a
 2. 10 hodín samostatného letu pod dohľadom vrátane najmenej 5 hodín samostatného preletu s minimálne 1 preletom do vzdialenosti aspoň 270 km (150 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu.

▼B

- b) Osobitné požiadavky na žiadateľov, ktorí sú držiteľmi LAPL(A). Žiadatelia o PPL(A), ktorí sú držiteľmi LAPL(A), absolvujú po vydaní LAPL(A) najmenej 15 hodín letu na letúnoch, z čoho najmenej 10 hodín tvorí letový výcvik v rámci výcvikového kurzu v organizácii schválenej na výcvik. Tento výcvikový kurz zahŕňa najmenej 4 hodiny samostatného letu pod dohľadom vrátane najmenej 2 hodín samostatného preletu s minimálne 1 preletom do vzdialenosti aspoň 270 km (150 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu.

▼B

- c) Osobitné požiadavky na žiadateľov, ktorí sú držiteľmi LAPL(S) s rozšírením na turistické motorové klzáky. Žiadatelia o PPL(A), ktorí sú držiteľmi LAPL(S) s rozšírením na turistické motorové klzáky, absolvujú:
1. najmenej 24 hodín letu na turistickom motorovom klzáku po zápise rozšírenia na turistické motorové klzáky a
 2. 15 hodín letového výcviku na letúnoch v rámci výcvikového kurzu v organizácii schválenej na výcvik, ktorý spĺňa prinajmenšom požiadavky uvedené v bode 2 písmena a).
- d) Započítavanie. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti pilota pre inú kategóriu lietadiel s výnimkou balónov, dostanú zápočet 10 % celkového času letu na takomto lietadle vo funkcii veliaceho pilota (PIC), až do výšky maximálne 10 hodín. Výška poskytnutého zápočtu v žiadnom prípade nezahŕňa požiadavky uvedené v bode 2 písmena a).

*ODDIEL 3****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti súkromného pilota vrtuľníkov – PPL(H)*****FCL.205.H. PPL(H) – Oprávnenia**

- a) PPL(H) oprávňuje držiteľa vykonávať bez odplaty funkciu veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota na vrtuľníkoch v neobchodnej prevádzke.
- b) Bez ohľadu na predchádzajúci odsek môže držiteľ PPL(H) s oprávneniami inštruktora alebo examinátora prijať odplatu za:
1. poskytovanie letového výcviku pre získanie LAPL(H) alebo PPL(H);
 2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti pre získanie týchto preukazov spôsobilosti;
3. výcvik, skúšanie a kontrolu pre kvalifikačné kategórie a osvedčenia pripojené k týmto preukazom spôsobilosti.

▼M3**▼B****FCL.210.H. PPL(H) – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o PPL(H) absolvujú najmenej 45 hodín letového výcviku na vrtuľníkoch, z toho 5 hodín môžu vykonať v trenažéri letových a navigačných postupov (FNPT) alebo v letovom simulátore (FFS) vrátane najmenej:
1. 25 hodín letu s inštruktorom a
 2. 10 hodín samostatného letu pod dohľadom vrátane najmenej 5 hodín samostatného preletu s minimálne 1 preletom do vzdialenosti aspoň 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;
 3. 35 zo 45 hodín letového výcviku sa musí vykonať na vrtuľníkoch rovnakého typu, ako sa použije pri praktickej skúške.
- b) Osobitné požiadavky na žiadateľov, ktorí sú držiteľmi LAPL(H). Žiadatelia o PPL(H), ktorí sú držiteľmi LAPL(H), absolvujú výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Tento výcvikový kurz zahŕňa najmenej 5 hodín letu s inštruktorom a najmenej 1 samostatný prelet pod dohľadom do vzdialenosti aspoň 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu.
- c) Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti pilota pre inú kategóriu lietadiel s výnimkou balónov, dostanú zápočet 10 % celkového času letu na takomto lietadle vo funkcii veliaceho pilota (PIC), až do výšky maximálne 6 hodín. Výška poskytnutého zápočtu v žiadnom prípade nezahŕňa požiadavky uvedené v bode 2 písmena a).

▼ B*ODDIEL 4****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti súkromného pilota vzducholodí – PPL(As)*****FCL.205.As. PPL(As) – Oprávnenia**

- a) PPL(As) oprávňuje držiteľa vykonávať bez odplaty funkciu veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota na vzducholodiach v neobchodnej prevádzke.
- b) Bez ohľadu na predchádzajúci odsek môže držiteľ PPL(As) s oprávneniami inštruktora alebo examinátora prijať odplatu za:
 - 1. poskytovanie letového výcviku pre získanie PPL(As);
 - 2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti pre získanie tohto preukazu spôsobilosti;
- 3. výcvik, skúšanie a kontrolu pre kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia pripojené k týmto preukazom spôsobilosti.

▼ M3**▼ B****FCL.210.As. PPL(As) – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o PPL(As) absolvujú najmenej 35 hodín letového výcviku na vzducholodiach, z toho 5 hodín môžu vykonať vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD) vrátane najmenej:
 - 1. 25 hodín letu s inštruktorom, z toho:
 - i) 3 hodín preletu s inštruktorom vrátane 1 preletu do vzdialenosti aspoň 65 km (35 NM);
 - ii) 3 hodín výcviku letu podľa prístrojov;
 - 2. 8 vzletov a pristátí na letisku vrátane postupov ukotvenia pri stožiaroch a odpútania od stožiara;
 - 3. 8 hodín samostatného letu pod dohľadom.
- b) Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti pilota balónov (BPL) a majú kvalifikáciu na lietanie v teplovzdušných vzducholodiach, dostanú zápočet 10 % celkového času letu na takýchto vzducholodiach vo funkcii veliaceho pilota (PIC), až do výšky maximálne 5 hodín.

*ODDIEL 5****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota vetroňov (SPL)*****FCL.205.S. SPL – Oprávnenia a podmienky**

- a) Preukaz spôsobilosti SPL na vetrone oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na vetroňoch a motorových vetroňoch. Na uplatňovanie oprávnení na turistických motorových klzákoch (TMG) musí držiteľ spĺňať požiadavky uvedené v článku FCL.135.S.
- b) Držitelia SPL:
 - 1. môžu prepravovať cestujúcich, až keď po vydaní preukazu spôsobilosti absolvujú najmenej 10 hodín letu alebo 30 vzletov vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vetroňoch alebo motorových vetroňoch;
 - 2. musia vykonávať činnosti v neobchodnej prevádzke bez odplaty, a to až:
 - i) do dosiahnutia veku 18 rokov;
 - ii) do absolvovania najmenej 75 hodín letu alebo 200 vzletov vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vetroňoch alebo motorových vetroňoch po vydaní preukazu spôsobilosti;
 - iii) kým úspešne absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti examinátorom.

▼ M3

- c) Bez ohľadu na bod 2 písmena b) môže držiteľ SPL s oprávneniami inštruktora alebo examinátora prijať odplatu za:
 - 1. poskytovanie letového výcviku pre získanie LAPL(S) alebo SPL,

▼ M3

2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti na získanie týchto preukazov spôsobilosti;
3. výcvik, skúšanie a kontrolu pre kvalifikačné kategórie a osvedčenia pripojené k týmto preukazom spôsobilosti.

▼ B**FCL.210.S. SPL – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o SPL absolvujú najmenej 15 hodín letového výcviku na vetroňoch alebo motorových vetroňoch, prinajmenšom vrátane požiadaviek uvedených v článku FCL.110.S.
- b) Žiadatelia o SPL, ktorí sú držiteľmi LAPL(S), dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na vydanie SPL.

Žiadatelia o SPL, ktorí sú držiteľmi LAPL(S) po dobu dvoch rokov pred podaním žiadosti, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretickú výučbu a letový výcvik.

Započítavanie. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu spôsobilosti pilota pre inú kategóriu lietadiel s výnimkou balónov, dostanú zápočet 10 % celkového času letu na takomto lietadle, ktorý absolvovali vo funkcii veliaceho pilota (PIC), až do výšky maximálne 7 hodín. Výška poskytnutého zápočtu v žiadnom prípade nezahŕňa požiadavky uvedené v článku FCL.110.S písm. a) bodoch 2 až 4.

FCL.220.S. SPL – Spôsoby vzletu

Oprávnenia SPL sú obmedzené na spôsob vzletu, ktorý je súčasťou praktickej skúšky. Toto obmedzenie sa môže zrušiť a pilot môže uplatňovať nové oprávnenia, ak spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.130.S.

FCL.230.S. SPL – Požiadavky na rozlietanosť

Držitelia SPL môžu uplatňovať oprávnenia vyplývajúce z ich preukazu spôsobilosti, iba ak spĺňajú požiadavky na rozlietanosť uvedené v článku FCL.140.S.

*ODDIEL 6****Osobitné požiadavky pre preukaz spôsobilosti pilota balónov (BPL)*****FCL.205.B. BPL – Oprávnenia a podmienky****▼ M3**

- a) BPL oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) na balónoch.

▼ B

- b) Oprávnenie držiteľov BPL je obmedzené len na vykonávanie činností v neobchodnej prevádzke bez odplaty, a to až kým:
 1. nedosiahnu vek 18 rokov;
 2. neabsolvujú 50 hodín letu a 50 vzletov a pristátí vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na balónoch;
 3. úspešne neabsolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti examinátorom na balóne príslušnej triedy.
- c) Bez ohľadu na písmeno b) môže držiteľ BPL s oprávneniami inštruktora alebo examinátora prijať odplatu za:
 1. poskytovanie letového výcviku pre získanie LAPL(B) alebo BPL;
 2. vykonávanie praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti na získanie týchto preukazov spôsobilosti;
 3. výcvik, skúšanie a kontrolu pre kvalifikačné kategórie a osvedčenia pripojené k týmto preukazom spôsobilosti.

▼ M3**▼ B****FCL.210.B. BPL – Požiadavky na prax a započítavanie**

- a) Žiadatelia o BPL absolvujú najmenej 16 hodín letového výcviku na balónoch rovnakej triedy a skupiny, z toho najmenej:
 1. 12 hodín letu s inštruktorm;

▼B

2. 10 naplnení a 20 vzletov a pristátí a

3. 1 samostatný let pod dohledem s časom letu najmenej 30 minút.

b) Žiadatelia o BPL, ktorí sú držiteľmi LAPL(B), dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na vydanie BPL.

Žiadatelia o BPL, ktorí sú držiteľmi LAPL(B) po dobu dvoch rokov pred podaním žiadosti, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretickú výučbu a letový výcvik.

FCL.220.B. BPL – Rozšírenie oprávnení na lety v pripútaných balónoch

Oprávnenia BPL sú obmedzené na lety vo voľných balónoch. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.130.B.

FCL.225.B. BPL – Rozšírenie oprávnení na ďalšiu triedu alebo skupinu balónov

Oprávnenia BPL sú obmedzené na triedu a skupinu balónov, na akom žiadateľ vykonal praktickú skúšku. Toto obmedzenie sa môže zrušiť, ak pilot:

a) v prípade rozšírenia na inú triedu v rámci tej istej skupiny spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.135.B;

b) v prípade rozšírenia na inú skupinu v rámci tej istej triedy balónov absolvuje najmenej:

1. 2 výcvikové lety v balóne príslušnej skupiny a

2. lety vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v balónoch v trvaní aspoň:

i) 100 hodín pre balóny s objemom obalu od 3 401 m³ do 6 000 m³;

ii) 200 hodín pre balóny s objemom obalu od 6 001 m³ do 10 500 m³;

iii) 300 hodín pre balóny s objemom obalu väčším ako 10 500 m³;

iv) 50 hodín pre plynové balóny s objemom obalu väčším ako 1 260 m³.

▼M4**FCL.230.B. BPL – Požiadavky na rozlietanosť**

a) Držitelia preukazu BPL uplatňujú oprávnenia svojho preukazu spôsobilosti, iba ak v priebehu uplynulých 24 mesiacov na balónoch jednej triedy absolvovali najmenej:

1. 6 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane 10 vzletov a pristátí a

2. 1 výcvikový let s inštruktorom v balóne príslušnej triedy;

3. navyše ak má pilot kvalifikáciu na lietanie v balónoch viacerých tried, musí na to, aby mohol uplatňovať svoje oprávnenia na balóny inej triedy, absolvovať v priebehu uplynulých 24 mesiacov na balónoch príslušnej triedy najmenej 3 hodiny letu vrátane 3 vzletov a pristátí.

b) Držitelia preukazu BPL smú lietať len s balónom rovnakej skupiny balónov, na ktorej sa uskutočnil výcvikový let, alebo balónom zo skupiny s menšími rozmermi obalu.

c) Držitelia preukazu BPL, ktorí nespĺňajú požiadavky uvedené v písmene a), musia predtým, než začnú znovu uplatňovať svoje oprávnenia:

1. absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom v balóne príslušnej triedy alebo

▼M4

2. vykonať doplnkové lety alebo vzlety a pristátia s inštruktorom alebo samostatne pod dohľadom inštruktora s cieľom splniť požiadavky uvedené v písmene a).
- d) V prípade opísanom v písm. c) bode 1 smú držiteľia preukazu BPL lietať len s balónom rovnakej skupiny balónov, na ktorej sa uskutočnilo preskúšanie odbornej spôsobilosti, alebo balónom zo skupiny s menšími rozmermi obalu.

▼B

PODČASŤ D

PREUKAZ SPÔSOBILOSTI OBCHODNÉHO PILOTA – CPL

ODDIEL 1

Spoločné požiadavky**FCL.300. CPL – Minimálny vek**

Žiadateľ o CPL musí mať najmenej 18 rokov.

FCL.305. CPL – Oprávnenia a podmienky

a) Oprávnenia. CPL oprávňuje držiteľa v rámci príslušnej kategórie lietadiel:

1. uplatňovať všetky oprávnenia držiteľa LAPL a PPL;
2. vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota na ľubovoľných lietadlách v inej prevádzke, ako je obchodná letecká doprava;
3. vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) v obchodnej leteckej doprave na ľubovoľných jednopilotných lietadlách s obmedzeniami uvedenými v článku FCL.060 a v tejto podčasti;
4. vykonávať funkciu druhého pilota v obchodnej leteckej doprave s obmedzeniami uvedenými v článku FCL.060.

b) Podmienky. Žiadateľ o vydanie CPL musí spĺňať požiadavky kvalifikačnej kategórie na triedu alebo požiadavky typovej kvalifikačnej kategórie lietadla použitého pri praktickej skúške.

FCL.310. CPL – Skúšky teoretických vedomostí

Žiadateľ o CPL preukáže úroveň teoretických vedomostí, zodpovedajúcu poskytovaným oprávneniam, v týchto predmetoch:

- letecké právne predpisy,
- všeobecné vedomosti o lietadlách – trup/systémy/pohonná jednotka,
- všeobecné vedomosti o lietadlách – prístrojové vybavenie,
- hmotnosť a vyváženie lietadla,
- letové charakteristiky lietadla,
- plánovanie a monitorovanie letu,
- ľudská výkonnosť,
- meteorológia,
- všeobecná navigácia,
- rádiová navigácia,
- prevádzkové postupy,
- zásady letu,
- komunikácia podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR),

FCL.315. CPL – Výcvikový kurz

Žiadateľ o CPL v súlade s dodatkom 3 k tejto časti absoljuje teoretickú výučbu a letový výcvik v organizácii schválenej na výcvik.

▼B**FCL.320. CPL – Praktická skúška**

Žiadateľ o CPL v súlade s dodatkom 4 k tejto časti absolvovaním praktickej skúšky preukáže schopnosť vykonávať vo funkcii veliaceho pilota (PIC) danej kategórie lietadiel príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.

*ODDIEL 2**Osobitné požiadavky pre kategóriu letúnov – CPL(A)***▼M4****FCL.315.A. CPL – Výcvikový kurz**

Teoretická výučba a letový výcvik na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL (A) zahŕňajú prevenciu straty kontroly nad riadením a obnovenie kontroly nad riadením.

▼B**FCL.325.A. CPL(A) – Osobitné podmienky pre držiteľov preukazu spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL)**

Predtým než bude držiteľ MPL uplatňovať oprávnenia CPL(A), absolvuje v letúnoch:

- a) 70 hodín letu:
 1. vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo
 2. pozostávajúcich najmenej z 10 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC) a zo zvyšného času letu vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom (PICUS).

Z týchto 70 hodín predstavuje 20 hodín prelet podľa pravidiel letu za viditeľnosti vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo čas letu pozostávajúci najmenej z 10 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC) a 10 hodín vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom (PICUS). To zahŕňa prelet podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti aspoň 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch rozličných letiskách vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
- b) prvky modulového kurzu CPL(A), ako sa uvádza v bode 10 písm. a) a v bode 11 dodatku 3 písmene E k tejto časti, a
- c) praktickú skúšku na získanie CPL(A) v súlade s článkom FCL.320.

*PODČASŤ E****PREUKAZ SPÔSOBILOSTI PILOTA VIACČLENNEJ POSÁDKY – MPL*****FCL.400.A. MPL – Minimálny vek**

Žiadateľ o MPL musí mať najmenej 18 rokov.

FCL.405.A. MPL – Oprávnenia

- a) MPL oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu druhého pilota na letúnoch povinne prevádzkovaných v posádke s druhým pilotom.
- b) Držiteľ MPL môže získať ďalšie oprávnenia:
 1. držiteľa PPL(A) za predpokladu, že sú splnené požiadavky na PPL(A) uvedené v podčasti C;
 2. držiteľa CPL(A) za predpokladu, že sú splnené požiadavky uvedené v článku FCL.325.A.
- c) Oprávnenia prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) držiteľa MPL sú obmedzené na letúny povinne prevádzkované v posádke s druhým pilotom. Oprávnenia prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) sa môžu rozšíriť na jednopilotnú prevádzku v letúnoch za predpokladu, že držiteľ preukazu spôsobilosti absolvoval potrebný výcvik, aby mohol vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) v jednopilotnej prevádzke výlučne podľa prístrojov, a úspešne absolvoval praktickú skúšku prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) ako pilot jednopilotného letúna.

FCL.410.A. MPL – Výcvikový kurz a skúšky teoretických vedomostí**▼M4**

- a) Kurz. Žiadateľ o preukaz MPL v súlade s dodatkom 5 k tejto časti absolvuje kurz teoretickej výučby a letového výcviku v organizácii schválenej na výcvik. Teoretická výučba a letový výcvik na vydanie preukazu MPL zahŕňajú prevenciu straty kontroly nad riadením a obnovenie kontroly nad riadením.

▼B

- b) Skúška. Žiadateľ o MPL preukáže úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu držiteľovi ATPL(A) podľa článku FCL.515 a viacpilotnej typovej kvalifikácii.

FCL.415.A. MPL – Praktické zručnosti

- a) Žiadateľ o MPL prostredníctvom priebežného hodnotenia preukáže úroveň praktických zručností, ktoré sa vyžadujú na splnenie všetkých celkov spôsobilosti uvedených v dodatku 5 k tejto časti, ako pilot lietajúci a pilot nelietajúci vo viacmotorovom, viacpilotnom letúne s turbínovým pohonom, podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR) a podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR).
- b) Po skončení výcvikového kurzu žiadateľ v súlade s dodatkom 9 k tejto časti absolvovaním praktickej skúšky preukáže schopnosť vykonávať príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam. Praktickú skúšku vykoná na rovnakom type letúna, ktorý sa používal v pokročilom štádiu integrovaného výcvikového kurzu MPL alebo v letovom simulátore (FFS) predstavujúcom tento typ letúna.

PODČASŤ F***PREUKAZ SPÔSOBILOSTI DOPRAVNÉHO PILOTA – ATPL******ODDIEL 1******Spoločné požiadavky*****FCL.500. ATPL – Minimálny vek**

Žiadatelia o ATPL musia mať najmenej 21 rokov.

FCL.505. ATPL – Oprávnenia

- a) ATPL oprávňuje držiteľa v rámci príslušnej kategórie lietadiel:
1. uplatňovať všetky oprávnenia držiteľa LAPL, PPL a CPL;
 2. vykonávať funkciu veliaceho pilota (PIC) v obchodnej leteckej doprave.
- b) Žiadatelia o vydanie ATPL musia spĺňať požiadavky typovej kvalifikačnej kategórie lietadla použitého pri praktickej skúške.

FCL.515. ATPL – Výcvikový kurz a skúšky teoretických vedomostí

- a) Kurz. Žiadatelia o ATPL absolvujú výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Týmto kurzom je buď integrovaný výcvikový kurz, alebo modulový kurz v súlade s dodatkom 3 k tejto časti.
- b) Skúška. Žiadatelia o ATPL preukážu úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu poskytovaným oprávneniam v týchto predmetoch:
- letecké právne predpisy,
 - všeobecné vedomosti o lietadlách – trup/systémy/pohonná jednotka,
 - všeobecné vedomosti o lietadlách – prístrojové vybavenie,
 - hmotnosť a vyváženie lietadla,
 - letové charakteristiky lietadla,
 - plánovanie a monitorovanie letu,
 - ľudská výkonnosť,
 - meteorológia,
 - všeobecná navigácia,

▼B

- rádiová navigácia,
- prevádzkové postupy,
- zásady letu,
- komunikácia podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR),
- komunikácia podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR).

*ODDIEL 2**Osobitné požiadavky pre kategóriu letúnov – ATPL(A)***FCL.505.A. ATPL(A) – Obmedzenie oprávnení pilotov, ktorí boli predtým držiteľmi MPL**

Ak bol držiteľ ATPL(A) predtým iba držiteľom MPL, oprávnenia preukazu spôsobilosti sú obmedzené na viacpilotnú prevádzku, pokiaľ držiteľ nespĺňa podmienky pre jednopilotnú prevádzku uvedené v článku FCL.405.A písm. b) bod 2 a písm. c).

FCL.510.A. ATPL(A) – Nevyhnutné predpoklady, požiadavky na prax a započítavanie

a) Nevyhnutné predpoklady. Žiadatelia o ATPL(A) sú držiteľmi:

1. MPL alebo
2. CPL(A) a prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) pre viacmotorové letúny. V tomto prípade žiadateľ absolvoval aj inštruktáž súčinnosti viacčlennej posádky (MCC).

b) Prax. Žiadatelia o ATPL(A) absolvujú najmenej 1 500 hodín letu v letúnoch, z toho najmenej:

1. 500 hodín v rámci viacpilotnej prevádzky na letúnoch;
2. i) 500 hodín vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom (PICUS) alebo
ii) 250 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo
iii) 250 hodín, pozostávajúcich najmenej zo 70 hodín vo funkcii veliaceho pilota a zo zvyšného času vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom;
3. 200 hodín preletu, z toho aspoň 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota alebo vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom;
4. 75 hodín prístrojového času, z čoho najviac 30 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas a
5. 100 hodín nočného letu vo funkcii veliaceho pilota alebo druhého pilota.

Z 1 500 hodín času letu až 100 hodín sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS) alebo v trenažéri letových a navigačných postupov (FNPT). Z týchto 100 hodín sa v FNPT môže absolvovať najviac 25 hodín.

c) Započítavanie.

1. Držiteľom preukazu spôsobilosti pilota pre iné kategórie lietadiel sa započíta čas letu do výšky najviac:
 - i) 30 hodín vo funkcii veliaceho pilota pre turistické motorové klzáky (TMG) alebo vetrone;
 - ii) 50 % celkových požiadaviek na čas letu uvedených v písmene b) v prípade vrtuľníkov.

▼ M3

2. Držiteľom preukazu spôsobilosti palubného technika vydaného v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi sa započíta 50 % času palubného technika až do výšky najviac 250 hodín. Týchto 250 hodín sa môže započítať vo vzťahu k požiadavke na 1 500 hodín uvedenej v písmene b) a k požiadavke na 500 hodín uvedenej v písmene b) bode 1 za predpokladu, že celkový zápočet udelený vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v týchto písmenách nepresiahne 250 hodín.

▼ B

- d) Požiadavka na prax uvedená v písmene b) sa musí splniť pred absolvovaním praktickej skúšky pre ATPL(A).

FCL.520.A. ATPL(A) – Praktická skúška

Žiadatelia o ATPL(A) v súlade s dodatkom 9 k tejto časti absolvovaním praktickej skúšky preukážu schopnosť v úlohe veliaceho pilota viacpilotného letúna podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) vykonávať príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.

Praktická skúška sa vykoná na letúne alebo v primerane kvalifikovanom letovom simulátore (FFS) predstavujúcom ten istý typ letúna.

*ODDIEL 3****Osobitné požiadavky pre kategóriu vrtuľníkov – ATPL(H)*****FCL.510.H. ATPL(H) – Nevyhnutné predpoklady, požiadavky na prax a započítavanie**

Žiadatelia o ATPL(H):

- a) sú držiteľmi CPL(H) a typovej kvalifikačnej kategórie pre viacpilotné vrtuľníky a absolvovali inštruktáž súčinnosti viacčlennej posádky (MCC);
- b) absolvovali najmenej 1 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníka, z toho najmenej:
 1. 350 hodín vo viacpilotných vrtuľníkoch;
 2. i) 250 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo
 - ii) 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota a 150 hodín vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom alebo
 - iii) 250 hodín vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom vo viacpilotných vrtuľníkoch. V tomto prípade sú oprávnenia ATPL(H) obmedzené iba na viacpilotnú prevádzku, pokiaľ žiadateľ neabsolvuje 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota;
 3. 200 hodín preletu, z toho aspoň 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota alebo vo funkcii veliaceho pilota pod dohľadom;
 4. 30 hodín prístrojového času letu, z čoho najviac 10 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas a
 5. 100 hodín nočného letu vo funkcii veliaceho pilota alebo druhého pilota.

Z 1 000 hodín času letu sa najviac 100 hodín môže absolvovať vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), z čoho najviac 25 hodín sa môže absolvovať v trenažéri letových a navigačných postupov (FNPT).

- c) Čas letu v letúnoch sa započíta do výšky najviac 50 % celkových požiadaviek na čas letu uvedených v písmene b).
- d) Požiadavka na prax uvedená v písmene b) sa musí splniť pred absolvovaním praktickej skúšky na získanie ATPL(H).

FCL.520.H. ATPL(H) – Praktická skúška

Žiadatelia o ATPL(H) v súlade s dodatkom 9 k tejto časti absolvovaním praktickej skúšky preukážu schopnosť vykonávať v úlohe veliaceho pilota viacpilotného vrtuľníka príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.

▼B

Praktická skúška sa vykonáva na vrtuľníku alebo v primerane klasifikovanom letovom simulátore (FFS) predstavujúcom ten istý typ vrtuľníka.

PODČASŤ G

PRÍSTROJOVÁ KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA – IR

ODDIEL 1

Spoločné požiadavky**▼M3****FCL.600. IR – Všeobecné**

S výnimkou prípadov uvedených v FCL.825 môžu prevádzku podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) na letúnoch, vrtuľníkoch, vzducholodiach alebo lietadlách so vztlakovými motormi vykonávať iba držitelia preukazu spôsobilosti súkromného pilota (PPL), preukazu spôsobilosti obchodného pilota (CPL), preukazu spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL) a preukazu spôsobilosti dopravného pilota (ATPL) s prístrojovou kvalifikáciou (IR) pre príslušnú kategóriu lietadla alebo počas praktickej skúšky alebo letu s inštruktorom.

▼B**FCL.605. IR – Oprávnenia**

- a) IR oprávňuje držiteľa lietať na lietadle podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) s najmenšou výškou rozhodnutia 200 stôp (60 m).
- b) V prípade IR pre viacmotorové letúny sa tieto oprávnenia môžu rozšíriť na výšky rozhodnutia menej ako 200 stôp (60 m), ak žiadateľ absolvoval špeciálny výcvik v organizácii schválenej na výcvik a vo viacpilotnom lietadle úspešne absolvoval oddiel 6 praktickej skúšky predpísanej v dodatku 9 k tejto časti.
- c) Držitelia IR uplatňujú svoje oprávnenia v súlade s podmienkami stanovenými v dodatku 8 k tejto časti.
- d) Iba pre vrtuľníky. Držiteľ IR(H) musí na uplatňovanie svojich oprávnení vo funkcii veliaceho pilota (PIC) podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) absolvovať najmenej 70 hodín prístrojového času, z čoho až 30 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas.

FCL.610. IR – Nevyhnutné predpoklady a započítavanie

Žiadatelia o IR:

- a) musia byť držiteľmi:
 1. prinajmenšom PPL v príslušnej kategórii lietadiel a:

▼M3

- i) oprávnení na lietanie v noci v súlade s FCL.810, ak sa oprávnenia IR budú používať v noci, alebo

▼B

- ii) ATPL v ďalšej kategórii lietadiel alebo

2. CPL v príslušnej kategórii lietadiel;

▼M3

- b) musia absolvovať najmenej 50 hodín preletov vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v letúnoch, turistických motorových klzákoch, vrtuľníkoch alebo vzducholodiach, z toho aspoň 10 hodín alebo v prípade vzducholodí 20 hodín v príslušnej kategórii lietadiel.

▼B

- c) Iba pre vrtuľníky. Pre žiadateľov, ktorí absolvovali integrovaný výcvikový kurz ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR alebo CPL(H), neplatí požiadavka uvedená v písmene b).

FCL.615. IR – Teoretická výučba a letový výcvik

- a) Kurz. Žiadatelia o IR absolvujú kurz teoretickej výučby a letového výcviku v organizácii schválenej na výcvik. Tento kurz je:
 1. integrovaný výcvikový kurz, ktorý zahŕňa výcvik pre IR v súlade s dodatkom 3 k tejto časti alebo
 2. modulový kurz v súlade s dodatkom 6 k tejto časti.

▼ M3

b) Skúška. Žiadatelia preukážu úroveň teoretických vedomostí zodpovedajúcu udeľovaným oprávneniam v týchto predmetoch:

- letecké právne predpisy,
- všeobecné vedomosti o lietadlách – prístrojové vybavenie,
- plánovanie a monitorovanie letu,
- ľudská výkonnosť,
- meteorológia,
- rádiová navigácia,
- komunikácia podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR).

▼ B**FCL.620. IR – Praktická skúška**

- a) Žiadatelia o IR v súlade s dodatkom 7 k tejto časti absolvovaním praktickej skúšky preukážu schopnosť vykonávať príslušné postupy a manévry so spôsobilosťou zodpovedajúcou poskytovaným oprávneniam.
- b) V prípade IR pre viacmotorové lietadlá absolvujú praktickú skúšku na viacmotorovom lietadle. V prípade IR pre jednomotorové lietadlá absolvujú praktickú skúšku na jednomotorovom lietadle. Viacmotorový letún s motormi v línii (centerline thrust) sa na účely tohto odseku považuje za jednomotorový letún.

FCL.625. IR – Platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie platnosti

- a) Platnosť IR platí 1 rok.
- b) Predĺženie platnosti.
1. Platnosť IR sa predlžuje v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie.
 2. Žiadatelia, ktorí neabsolvujú príslušnú časť preskúšania odbornej spôsobilosti IR pred dátumom uplynutia platnosti IR, nesmú uplatňovať svoje oprávnenia IR, až kým úspešne neabsolvujú toto preskúšanie odbornej spôsobilosti.
- c) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti IR žiadatelia s cieľom obnoviť svoje oprávnenia:
1. absolvujú opakovací výcvik v organizácii schválenej na výcvik, aby dosiahli úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na zvládnutie prístrojovej časti praktickej skúšky v súlade s dodatkom 9 k tejto časti, a
 2. absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti pre príslušnú kategóriu lietadiel v súlade s dodatkom 9 k tejto časti.
- d) Ak nebola predĺžená alebo obnovená platnosť IR v priebehu predchádzajúcich 7 rokov, od držiteľa sa bude vyžadovať opätovné absolvovanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky IR.

*ODDIEL 2**Osobitné požiadavky pre kategóriu letúnov***FCL.625.A. IR(A) – Predĺženie platnosti**

- a) Predĺženie platnosti. Žiadatelia o predĺženie platnosti IR(A):
1. ak je spojené s predĺžením platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie, absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti;

▼B

2. ak nie je spojené s predĺžením platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie:
 - i) pre jednopilotné letúny absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti na základe oddielu 3B a tých častí oddielu 1, ktoré sa týkajú zamýšľaného letu, a
 - ii) pre viacmotorové letúny absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti pre jednopilotné letúny na základe oddielu 6 výlučne podľa prístrojov.
 3. V prípade bodu 2 sa môže použiť trénažér letových a navigačných postupov (FNPT II) alebo letový simulátor (FFS) predstavujúci príslušnú triedu alebo typ letúna, ale prinajmenšom každé druhé preskúšanie odbornej spôsobilosti s cieľom predĺženia platnosti IR(A) za týchto okolností sa vykoná na letúne.
- b) Vzájomný zápočet sa udeľuje v súlade s dodatkom 8 k tejto časti.

*ODDIEL 3**Osobitné požiadavky pre kategóriu vrtuľníkov***FCL.625.H. IR(H) – Predĺženie platnosti**

- a) Žiadatelia o predĺženie platnosti IR(H):
1. ak je spojené s predĺžením platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti pre príslušný typ vrtuľníka;

▼M3

2. ak nie je spojené s predĺžením platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti pre príslušný typ vrtuľníka iba na základe oddielu 5 a príslušných častí oddielu 1. V tomto prípade sa môže použiť letové výcvikové zariadenie 2/3 (FTD 2/3) alebo letový simulátor (FFS) predstavujúci príslušný typ vrtuľníka, ale prinajmenšom každé druhé preskúšanie odbornej spôsobilosti s cieľom predĺženia platnosti IR(H) za týchto okolností sa vykoná na vrtuľníku.

▼B

- b) Vzájomný zápočet sa udeľuje v súlade s dodatkom 8 k tejto časti.

FCL.630.H. IR(H) – Rozšírenie oprávnení z jednomotorových na viacmotorové vrtuľníky

Držitelia IR(H) platnej pre jednomotorové vrtuľníky, ktorí si chcú prvýkrát rozšíriť IR(H) na viacmotorové vrtuľníky, absolvujú:

- a) výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik, pozostávajúci najmenej z 5 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho 3 hodiny sa môžu absolvovať v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II/III, a
- b) oddiel 5 praktickej skúšky v súlade s dodatkom 9 k tejto časti na viacmotorových vrtuľníkoch.

*ODDIEL 4**Osobitné požiadavky pre kategóriu vzducholodi***FCL.625.As. IR(As) – Predĺženie platnosti**

Žiadatelia o predĺženie platnosti IR(As):

- a) ak je spojené s predĺžením platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti pre príslušný typ vzducholode;

▼B

- b) ak nie je spojené s predĺžením platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, absolvujú v súlade s dodatkom 9 k tejto časti preskúšanie odbornej spôsobilosti pre vzducholode na základe oddielu 5 a tých častí oddielu 1, ktoré sa týkajú zamýšľaného letu. V tomto prípade sa môže použiť letové výcvikové zariadenie (FTD 2/3) alebo letový simulátor (FFS) predstavujúci príslušný typ vzducholode, ale prinajmenšom každé druhé preskúšanie odbornej spôsobilosti s cieľom predĺženia platnosti IR(As) za týchto okolností sa vykoná na vzducholodi.

PODČASŤ H**KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE NA TRIEDU A TYPOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE****ODDIEL 1*****Spoločné požiadavky*****FCL.700. Okolnosti, za ktorých sa vyžadujú kvalifikačné kategórie na triedu a typové kvalifikačné kategórie**

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti pilota s výnimkou LAPL, SPL a BPL nesmú za žiadnych okolností vykonávať funkciu pilota bez platnej a primeranej kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie, okrem prípadov, keď absolvujú praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti s cieľom obnovenia platnosti kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií alebo let s inštruktorom.
- b) Piloti môžu byť bez ohľadu na písmeno a) v prípade letov týkajúcich sa zavádzania alebo modifikácie typov lietadiel držiteľmi osobitného osvedčenia, ktoré im vydá príslušný orgán, čím ich oprávňuje vykonávať lety. Platnosť tohto oprávnenia je obmedzená na konkrétne lety.
- c) Bez toho, aby boli dotknuté písmená a) a b), v prípade letov týkajúcich sa zavádzania alebo modifikácie typov lietadiel, ktoré v rozsahu svojich právomocí vykonávajú konštrukčné alebo výrobné organizácie, ako aj výcvikových letov pre vydanie kvalifikačnej kategórie na letové skúšky, keď požiadavky tejto podčasti nemusia byť splnené, piloti môžu byť držiteľmi kvalifikačnej kategórie na letové skúšky vydané v súlade s článkom FCL.820.

FCL.705. Oprávnenia držiteľa kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie

Kvalifikačná kategória na triedu alebo typová kvalifikačná kategória oprávňuje držiteľa vykonávať funkciu pilota na lietadle triedy alebo typu uvedeného v kvalifikácii.

FCL.710. Kvalifikačné kategórie na triedu alebo typové kvalifikačné kategórie – varianty

- a) S cieľom rozšíriť oprávnenia na ďalší variant lietadla v rámci jednej kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie, pilot absolvuje rozdielový alebo zoznamovací výcvik. V prípade variantov v rámci typovej kvalifikačnej kategórie zahŕňa rozdielový alebo zoznamovací výcvik príslušné prvky uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21.

▼M3

- b) Ak pilot na danom variante v období dvoch rokov po absolvovaní rozdielového výcviku nelietal, na zachovanie oprávnení sa vyžaduje ďalší rozdielový výcvik alebo preskúšanie odbornej spôsobilosti na tomto variante, s výnimkou typov alebo variantov v rámci kvalifikačných kategórií na triedu jednomotorových piestových letúnov a turistických motorových klzákov (TMG).

▼B

- c) Rozdielový výcvik sa podľa potreby zapíše do denníka pilota alebo rovnocenného dokumentu a podpíše ho inštruktor.

FCL.725. Požiadavky na vydanie kvalifikačných kategórií na triedu a typových kvalifikačných kategórií

- a) Výcvikový kurz. Žiadateľ o kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu absolvuje výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Výcvikový kurz pre typovú kvalifikačnú kategóriu zahŕňa povinné výcvikové prvky pre príslušný typ, uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21.

▼B

b) Skúška teoretických vedomostí. Žiadateľ o kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu absolvuje skúšku teoretických vedomostí, ktorú organizuje organizácia schválená na výcvik, a preukáže úroveň teoretických vedomostí požadovanú pre bezpečnú prevádzku lietadla príslušnej triedy alebo typu.

1. Skúška teoretických vedomostí pre viacpilotné lietadlá je písomná a pozostáva najmenej zo 100 otázok s voliteľnými odpoveďami, pričom otázky sú primerane rozdelené medzi všetky hlavné predmety osnov.
2. Skúška teoretických vedomostí pre jednopilotné viacmotorové lietadlá je písomná a počet otázok s voliteľnými odpoveďami závisí od zložitosti lietadla.
3. Skúšku teoretických vedomostí pre jednomotorové lietadlá vykonáva ústne examinátor počas praktickej skúšky, aby sa zistilo, či žiadateľ dosiahol alebo nedosiahol uspokojivú úroveň vedomostí.

▼M3

4. Skúška teoretických vedomostí pre jednopilotné lietadlá, ktoré sa klasifikujú ako vysokovýkonné letúny, je písomná a pozostáva najmenej zo 100 otázok s voliteľnými odpoveďami, pričom otázky sú primerane rozdelené medzi všetky predmety osnov.

▼B

c) Praktická skúška. Žiadateľ o kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu absolvuje v súlade s dodatkom 9 k tejto časti praktickú skúšku, ktorou preukáže úroveň praktických zručností požadovanú pre bezpečnú prevádzku lietadla príslušnej triedy alebo typu.

Žiadateľ absolvuje praktickú skúšku do 6 mesiacov od začiatku výcvikového kurzu na získanie kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie a najviac 6 mesiacov pred podaním žiadosti o vydanie kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie.

- d) Žiadateľovi, ktorý už je držiteľom typovej kvalifikačnej kategórie na typ lietadla s oprávnením na jednopilotnú alebo viacpilotnú prevádzku a žiada o pridanie oprávnenia na iný druh prevádzky na rovnakom type lietadiel, sa uznáva splnenie požiadaviek na teoretické vedomosti.
- e) Bez ohľadu na predchádzajúce písmená piloti, ktorí sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na letové skúšky vydané v súlade s článkom FCL.820 a ktorí sa podieľali na skúšobných letoch v rámci vývoja, osvedčovania alebo výroby daného typu lietadla a absolvovali buď 50 hodín celkového času letu, alebo 10 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) pri skúšobných letoch na danom type lietadla, sú oprávnení požiadať o vydanie príslušnej typovej kvalifikačnej kategórie za predpokladu, že spĺňajú požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie tejto typovej kvalifikačnej kategórie, ako je stanovené v tejto podčasti pre príslušnú kategóriu lietadla.

FCL.740. Platnosť a obnovenie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu a typových kvalifikačných kategórií

- a) Platnosť kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií je 1 rok s výnimkou kvalifikačných kategórií na triedu pre jednopilotné jednomotorové lietadlá, pre ktoré je platnosť 2 roky, pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21.
- b) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie žiadateľ:
 1. v prípade potreby absolvuje opakovací výcvik v organizácii schválenej na výcvik, aby dosiahol úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na bezpečnú prevádzku lietadla príslušnej triedy alebo typu, a
 2. absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti.

ODDIEL 2

Osobitné požiadavky pre kategóriu letúnov

FCL.720.A. Požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií – letúny

Pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, žiadateľ o kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikáciu musí spĺňať tieto požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie príslušnej kvalifikačnej kategórie:

- a) Jednopilotné viacmotorové letúny. Žiadateľ o prvú kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu na jednopilotný viacmotorový letún absolvuje najmenej 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na letúnoch.
- b) Jednopilotné vysokovýkonné letúny s jednoduchou konštrukciou. Žiadateľ o prvú kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu na jednopilotný letún, ktorý sa klasifikuje ako vysokovýkonný letún, pred začiatkom letového výcviku:
 1. má najmenej 200 hodín celkovej letovej praxe, z toho 70 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na letúnoch, a
 2. i) je držiteľom osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu na získanie doplnkových teoretických vedomostí v organizácii schválenej na výcvik, alebo
 - ii) úspešne absolvoval skúšky teoretických vedomostí ATPL(A) v súlade s touto časťou, alebo
 - iii) okrem preukazu spôsobilosti, vydaného v súlade s touto časťou, je držiteľom ATPL(A) alebo CPL(A)/IR so zápočtom teoretických vedomostí pre ATPL(A), vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru;
 3. piloti, uchádzajúci sa o oprávnenie riadiť letún vo viacpilotnej prevádzke, okrem toho musia spĺňať požiadavky uvedené v bode 4 písmena d).
- c) Jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou. Žiadatelia o vydanie prvej typovej kvalifikačnej kategórie na jednopilotný letún so zložitou konštrukciou, ktorý sa klasifikuje ako vysokovýkonný letún, okrem splnenia požiadaviek uvedených v písmene b) musia splniť požiadavky na získanie prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) na viacmotorové letúny stanovené v podčasti G.
- d) Viacpilotné letúny. Žiadateľ o prvú typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotný letún je žiak – pilot, ktorý práve absolvuje výcvik v rámci výcvikového kurzu MPL, alebo spĺňa tieto požiadavky:
 1. má najmenej 70 hodín letovej praxe vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na letúnoch;
 2. je držiteľom prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) na viacmotorové letúny;
 3. úspešne absolvoval skúšky teoretických vedomostí ATPL(A) v súlade s touto časťou a
 4. s výnimkou prípadu, keď je kurz pre typovú kvalifikačnú kategóriu spojený s kurzom súčinnosti viacčlennej posádky (MCC):
 - i) je držiteľom osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) v letúnoch alebo
 - ii) je držiteľom osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) vo vrtuľníkoch a má viac ako 100 hodín letovej praxe vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov, alebo
 - iii) má najmenej 500 hodín letovej praxe vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov, alebo

▼ B

- iv) má najmenej 500 hodín letovej praxe vo funkcii pilota vo viacpilotnej prevádzke jednopilotných viacmotorových letúnov v obchodnej leteckej doprave v súlade s príslušnými požiadavkami na leteckú prevádzku.

▼ M3

- e) Bez ohľadu na písmeno d) členský štát môže vydať typovú kvalifikačnú kategóriu s obmedzenými oprávneniami na viacpilotné letúny, ktorá umožňuje držiteľovi tejto kategórie vykonávať funkciu druhého pilota s kvalifikáciou na cestovný let nad letovou hladinou 200 za predpokladu, že ďalší dvaja členovia posádky sú držiteľmi typovej kvalifikačnej kategórie v súlade s písmenom d).

▼ B

- f) Doplnkové typové kvalifikačné kategórie na viacpilotné letúny a jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou. Žiadateľ o vydanie doplnkových typových kvalifikačných kategórií na viacpilotné letúny a jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou musí byť držiteľom prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) na viacmotorové letúny.
- g) Ak je to uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, uplatňovanie oprávnení typovej kvalifikačnej kategórie môže byť spočiatku obmedzené na lety pod dohľadom inštruktora. Letové hodiny pod dohľadom sa zapisujú do denníka pilota alebo rovnocenného dokumentu a podpíše ich inštruktör. Obmedzenie sa zruší, keď pilot preukáže, že splnil požiadavku na letové hodiny pod dohľadom uvedenú v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti.

FCL.725.A. Teoretické vedomosti a letový výcvik pre vydanie kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií – letúny

Pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21:

- a) Jednopilotné viacmotorové letúny.
 1. Kurz teoretických vedomostí pre kvalifikačnú kategóriu na triedu jednopilotných viacmotorových letúnov zahŕňa najmenej 7 hodín výcviku prevádzky viacmotorového letúna.
 2. Kurz letového výcviku pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikáciu na jednopilotné viacmotorové letúny zahŕňa najmenej 2 hodiny a 30 minút letu s inštruktörom za normálnych podmienok prevádzky viacmotorového letúna a najmenej 3 hodiny a 30 minút letu s inštruktörom s použitím postupov pri poruche motora a technik asymetrického letu.
- b) Jednopilotné letúny (vodné). Výcvikový kurz pre kvalifikačné kategórie na jednopilotný letún (vodný) zahŕňa teoretickú výučbu a letový výcvik. Letový výcvik pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu na jednopilotné letúny (vodné) zahŕňa najmenej 8 hodín letu s inštruktörom, ak je žiadateľ držiteľom pozemnej verzie príslušnej kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie, alebo 10 hodín, ak žiadateľ nie je držiteľom takejto kvalifikačnej kategórie.

▼ M4

- c) Viacpilotné letúny. Výcvikový kurz na vydanie typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotné letúny zahŕňa teoretickú výučbu a letový výcvik v oblasti straty kontroly nad riadením a obnovenia kontroly nad riadením.

▼ B

FCL.730.A. Osobitné požiadavky na pilotov absolvujúcich kurz pre typovú kvalifikačnú kategóriu nulového letového času (ZFTT) – letúny

- a) Pilot vykonávajúci kurz nulového letového času (ZFTT) absolvuje na viacpilotnom prúdovom letúne certifikovanom podľa noriem CS-25 alebo rovnocenných predpisov týkajúcich sa letovej spôsobilosti, alebo na viacpilotnom turbovrtuľovom letúne s maximálnou vzletovou hmotnosťou nie menšou ako 10 ton alebo s certifikovanou konfiguráciou sedadiel pre viac ako 19 cestujúcich, najmenej:
 1. 1 500 hodín letu alebo 250 úsekov trate, ak sa počas kurzu používa letový simulátor (FFS) kvalifikovaný na úroveň CG, C alebo dočasné C;

▼B

2. 500 hodín letu alebo 100 úsekov trate, ak sa počas kurzu používa letový simulátor (FFS) kvalifikovaný na úroveň DG alebo D.

- b) Keď pilot prechádza z turbovrtuľového letúna na prúdový alebo z prúdového letúna na turbovrtuľový, vyžaduje sa doplnkový výcvik na simulátore.

FCL.735.A. Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky – letúny

- a) Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pozostáva z najmenej:

1. 25 hodín teoretickej výučby a cvičení a
2. 20 hodín praktického výcviku MCC, alebo 15 hodín v prípade žiaka – pilota, ktorý absolvuje integrovaný kurz dopravného pilota (ATP).

Používa sa trenažér letových a navigačných postupov (FNPT II MCC) alebo letový simulátor (FFS). Keď je výcvik MCC spojený s úvodným výcvikom pre typovú kvalifikačnú kategóriu, praktický výcvik MCC sa môže obmedziť na najmenej 10 hodín, ak sa na výcvik MCC a výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu používa rovnaký letový simulátor (FFS).

- b) Žiadateľ absolvuje výcvikový kurz MCC v priebehu 6 mesiacov v organizácii schválenej na výcvik.
- c) Ak kurz MCC nie je spojený s kurzom pre typovú kvalifikačnú kategóriu, žiadateľ dostane po absolvovaní výcvikového kurzu MCC príslušné osvedčenie.
- d) Pre žiadateľa, ktorý absolvoval výcvik MCC pre ľubovoľnú inú kategóriu lietadla, neplatí požiadavka uvedená v bode 1 písmena a).

FCL.740.A. Predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií – letúny

- a) Predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií na viacmotorové letúny. Žiadateľ o predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu a typových kvalifikačných kategórií na viacmotorové letúny:

1. v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti v letúne príslušnej triedy alebo typu alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje letún príslušnej triedy alebo typu, a
2. počas obdobia platnosti kvalifikačnej kategórie absolvuje najmenej:
 - i) 10 úsekov trate vo funkcii pilota letúna príslušnej triedy alebo typu alebo
 - ii) 1 úsek trate vo funkcii pilota letúna príslušnej triedy alebo typu alebo v letovom simulátore (FFS), s examinátorom. Let na tomto úseku trate sa môže uskutočniť počas preskúšania odbornej spôsobilosti.
3. Pre pilota, ktorý pracuje pre prevádzkovateľa obchodnej leteckej dopravy schváleného v súlade s príslušnými požiadavkami na leteckú prevádzku a ktorý úspešne absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti prevádzkovateľa spojené s preskúšaním odbornej spôsobilosti s cieľom predĺženia platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie, neplatí požiadavka uvedená v bode 2.

▼M3

4. Predĺženie platnosti prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A), ak je pilot ich držiteľom, môže byť spojené s preskúšaním odbornej spôsobilosti pri predlžovaní platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie.

▼M4

- b) Predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu jednopilotných jednomotorových letúnov.

▼ **M4**

1. Kvalifikačné kategórie na triedu jednomotorových piestových letúnov a kvalifikačné kategórie na turistické motorové klzáky (TMG). Žiadateľ o predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu jednopilotných jednomotorových piestových letúnov alebo kvalifikačných kategórií na triedu turistických motorových klzákov (TMG) musí:
 - i) v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti v príslušnej triede s examinátorom alebo
 - ii) v období 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie absolvovať 12 hodín letu v príslušnej triede vrátane:
 - 6 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC),
 - 12 vzletov a 12 pristátí a
 - opakovací výcvik s letovým inštruktorom (FI) alebo inštruktorom kvalifikačnej kategórie na triedu (CRI) trvajúci celkovo aspoň 1 hodinu letu. Tento opakovací výcvik sa netýka žiadateľov, ktorí v súvislosti s kvalifikačnou kategóriou na triedu alebo typovou kvalifikačnou kategóriou úspešne absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti, praktickú skúšku alebo hodnotenie spôsobilosti na letúne ľubovoľnej inej triedy alebo typu.
2. Ak sú žiadatelia držiteľmi aj kvalifikačnej kategórie na triedu jednomotorových piestových letúnov (pozemných), aj kvalifikačnej kategórie na turistické motorové klzáky, môžu splniť podmienky uvedené v bode 1 v ktorejkoľvek z týchto tried alebo v ich kombinácii a dosiahnu predĺženie platnosti oboch kvalifikačných kategórií.
3. Jednopilotné jednomotorové turbovrtuľové letúny. Žiadatelia o predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu jednomotorových turbovrtuľových letúnov v období troch mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti v príslušnej triede s examinátorom v súlade s dodatkom 9 k tejto časti.
4. Ak sú žiadatelia držiteľmi aj kvalifikačnej kategórie na triedu jednomotorových piestových letúnov (pozemných), aj kvalifikačnej kategórie na triedu jednomotorových piestových letúnov (vodných), môžu splniť podmienky uvedené v bode 1 podbode ii) v ktorejkoľvek z týchto tried alebo v ich kombinácii a dosiahnu splnenie týchto požiadaviek pre obidve kvalifikačné kategórie. Aspoň 1 hodinu požadovaného času letu veliaceho pilota (PIC) a 6 z požadovaných 12 vzletov a pristátí je potrebné absolvovať v každej triede.

▼ **B**

- c) Žiadatelia, ktorí pred uplynutím platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie neabsolvujú úspešne všetky časti preskúšania odbornej spôsobilosti, nesmú uplatňovať oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie, až kým nedosiahnu úspešný výsledok preskúšania odbornej spôsobilosti.

ODDIEL 3***Osobitné požiadavky pre kategóriu vrtuľníkov*****FCL.720.H. Požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie typových kvalifikačných kategórií – vrtuľníky**

Pokiaľ v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21 nie je uvedené inak, žiadateľ o vydanie prvej typovej kvalifikačnej kategórie na vrtuľník musí spĺňať tieto požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie príslušnej kvalifikačnej kategórie:

- a) Viacpilotné vrtuľníky. Žiadateľ o prvú typovú kvalifikáciu na viacpilotný vrtuľník:
 1. musí absolvovať najmenej 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vrtuľníkoch;
 2. s výnimkou prípadu, keď je kurz pre typovú kvalifikačnú kategóriu spojený s kurzom súčinnosti viacčlennej posádky (MCC);

▼B

- i) musí byť držiteľom osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) vo vrtuľníkoch alebo
 - ii) musí absolvovať najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov, alebo
 - iii) musí absolvovať najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota vo viacpilotnej prevádzke na viacmotorových vrtuľníkoch;
3. musí úspešne absolvovať skúšky teoretických vedomostí ATPL(H).
- b) Žiadateľovi o prvú typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotný vrtuľník, ktorý absolvoval integrovaný výcvikový kurz ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR alebo CPL(H) a ktorý nespĺňa požiadavky uvedené v bode 1 písmena a), sa vydá typová kvalifikačná kategória s oprávneniami obmedzenými iba na vykonávanie funkcií druhého pilota. Toto obmedzenie sa zruší, keď pilot:
- 1. absolvuje 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo veliaceho pilota pod dohľadom na vrtuľníkoch;
 - 2. úspešne absolvuje praktickú skúšku vo viacpilotnej prevádzke na vrtuľníku príslušného typu vo funkcii veliaceho pilota (PIC).
- c) Jednopilotné viacmotorové vrtuľníky. Žiadateľ o vydanie prvej typovej kvalifikačnej kategórie na jednopilotný viacmotorový vrtuľník:
- 1. pred začiatkom letového výcviku:
 - i) musí úspešne absolvovať skúšky teoretických vedomostí ATPL(H) alebo
 - ii) musí byť držiteľom osvedčenia o absolvovaní predbežného kurzu organizovaného organizáciou schválenou na výcvik. Kurz zahŕňa tieto predmety z kurzu teoretických vedomostí ATPL(H):
 - všeobecné vedomosti o lietadlách: trup/systémy/pohonná jednotka a prístroje/elektronika,
 - letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu: hmotnosť a vyváženie, výkon;
 - 2. ak žiadateľ neabsolvoval integrovaný výcvikový kurz ATP(H)/IR, ATP(H) alebo CPL(H)/IR, musí absolvovať najmenej 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vrtuľníkoch.

FCL.735.H. Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky – vrtuľníky

a) Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pozostáva:

- 1. pre súčinnosť viacčlennej posádky (MCC)/prístrojovú kvalifikáciu (IR):
 - i) najmenej z 25 hodín teoretickej výučby a cvičení a
 - ii) najmenej z 20 hodín praktického výcviku MCC, alebo 15 hodín v prípade žiaka – pilota, ktorý absolvuje integrovaný kurz ATP(H)/IR. Keď je výcvik MCC spojený s úvodným výcvikom pre typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotný vrtuľník, praktický výcvik MCC sa môže skrátiť najmenej na 10 hodín, ak sa na výcvik MCC a výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu používa rovnaké výcvikové zariadenie na simuláciu letu (FSTD);

▼B

2. pre súčinnosť viacčlennej posádky (MCC)/pravidlá letu za viditeľnosti (VFR):

- i) najmenej z 25 hodín teoretickej výučby a cvičení a
- ii) aspoň z 15 hodín praktického výcviku MCC, alebo 10 hodín v prípade žiaka – pilota, ktorý absolvuje integrovaný kurz ATP(H)/IR. Keď je výcvik MCC spojený s úvodným výcvikom pre typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotný vrtuľník, praktický výcvik MCC sa môže skrátiť najmenej na 7 hodín, ak sa na výcvik MCC a výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu používa rovnaké výcvikové zariadenie na simuláciu letu (FSTD).

b) Žiadateľ absolvuje výcvikový kurz MCC v priebehu 6 mesiacov v organizácii schválenej na výcvik.

Používa sa trénažér letových a navigačných postupov (FNPT II alebo III) s kvalifikáciou na MCC, letové výcvikové zariadenie (FTD 2/3) alebo letový simulátor (FFS).

c) Ak kurz MCC nie je spojený s kurzom pre typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné lietadlá, žiadateľ dostane po absolvovaní výcvikového kurzu MCC príslušné osvedčenie.

d) Pre žiadateľa, ktorý absolvoval výcvik MCC pre ľubovoľnú inú kategóriu lietadla, neplatí požiadavka uvedená v písmene a) bode 1 podbode i) alebo bode 2 podbode i).

e) Pre žiadateľa o výcvik MCC/IR, ktorý absolvoval výcvik MCC/VFR, neplatí požiadavka uvedená v písmene a) bode 1 podbode i). Žiadateľ absolvuje 5 hodín praktického výcviku MCC/IR.

FCL.740.H. Predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií – vrtuľníky

a) Predĺženie platnosti. Žiadateľ o predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií na vrtuľníky:

- 1. v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti vo vrtuľníku príslušného typu alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje vrtuľník príslušného typu, a
- 2. počas platnosti kvalifikačnej kategórie absolvuje najmenej 2 hodiny letu vo funkcii pilota príslušného typu. Dĺžka preskúšania odbornej spôsobilosti sa môže započítať do výšky dvoch hodín.
- 3. Ak sú žiadatelia držiteľmi viacerých typových kvalifikačných kategórií na jednomotorové piestové vrtuľníky, môžu dosiahnuť predĺženie platnosti všetkých príslušných typových kvalifikačných kategórií tak, že absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti iba jednej z príslušných typových kvalifikačných kategórií, ktorých sú držiteľmi, za predpokladu, že počas platnosti kvalifikačných kategórií absolvujú najmenej 2 hodiny letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vrtuľníkoch iných typov.

Preskúšanie odbornej spôsobilosti absolvujú zakaždým na inom type vrtuľníka.

- 4. Ak sú žiadatelia držiteľmi viacerých typových kvalifikačných kategórií na jednomotorové turbínové vrtuľníky s najvyššou certifikovanou vzletovou hmotnosťou do 3 175 kg, môžu dosiahnuť predĺženie platnosti všetkých príslušných typových kvalifikačných kategórií tak, že absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti iba jednej z príslušných typových kvalifikačných kategórií, ktorých sú držiteľmi, za predpokladu, že absolvujú:

- i) 300 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vrtuľníkoch;
- ii) 15 hodín letu na vrtuľníku každého typu, na ktorý sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie, a
- iii) najmenej 2 hodiny letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vrtuľníkoch všetkých ostatných typov počas platnosti kvalifikačných kategórií.

▼B

Preskúšanie odbornej spôsobilosti absolvujú zakaždým na inom type vrtuľníka.

5. Pilot, ktorý úspešne absolvuje praktickú skúšku na vydanie doplnkovej typovej kvalifikačnej kategórie, dosiahne predĺženie platnosti príslušných typových kvalifikačných kategórií v spoločných skupinách v súlade s bodmi 3 a 4;
 6. predĺženie platnosti prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(H), ak je pilot jej držiteľom, sa môže spojiť s preskúšaním odbornej spôsobilosti pre typovú kvalifikačnú kategóriu.
- b) Žiadateľ, ktorý pred uplynutím platnosti typovej kvalifikačnej kategórie neabsolvuje úspešne všetky časti preskúšania odbornej spôsobilosti, nesmie uplatňovať oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie, až kým nedosiahne úspešný výsledok preskúšania odbornej spôsobilosti. V prípade bodov 3 a 4 písmena a) žiadateľ nesmie uplatňovať svoje oprávnenia na žiadny typ vrtuľníka.

*ODDIEL 4****Osobitné požiadavky pre kategóriu lietadiel so vztlakovými motormi*****FCL.720.PL Požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie typových kvalifikačných kategórií – lietadlá so vztlakovými motormi**

Pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, žiadateľ o prvé vydanie typovej kvalifikačnej kategórie na lietadlá so vztlakovými motormi musí spĺňať tieto požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady:

- a) pre pilota letúnov:
1. je držiteľom CPL/IR(A) s teoretickými vedomosťami ATPL alebo je držiteľom ATPL(A);
 2. je držiteľom osvedčenia o absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC);
 3. absolvoval viac ako 100 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov;
 4. absolvoval 40 hodín letového výcviku na vrtuľníkoch;
- b) pre pilota vrtuľníkov:
1. je držiteľom CPL/IR(H) s teoretickými vedomosťami ATPL alebo je držiteľom ATPL/IR(H);
 2. je držiteľom osvedčenia o absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC);
 3. absolvoval viac ako 100 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov;
 4. absolvoval 40 hodín letového výcviku na letúnoch;
- c) pre pilota s kvalifikáciou na letúny aj vrtuľníky:
1. je držiteľom prinajmenej CPL(H);
 2. je držiteľom IR s teoretickými vedomosťami ATPL alebo je držiteľom ATPL pre letúny alebo vrtuľníky;
 3. je držiteľom osvedčenia o absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pre vrtuľníky alebo letúny;
 4. absolvoval najmenej 100 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov alebo letúnov;
 5. absolvoval podľa potreby 40 hodín letového výcviku na letúnoch alebo vrtuľníkoch, ak pilot nemá prax zodpovedajúcu preukazu spôsobilosti dopravného pilota (ATPL), alebo na viacpilotných lietadlách.

FCL.725.PL. Letový výcvik na vydanie typových kvalifikačných kategórií – lietadlá so vztlakovými motormi

Letový výcvik ako súčasť výcvikového kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na lietadlá so vztlakovými motormi sa vykonáva v lietadle aj vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje lietadlo a má na tento účel príslušnú kvalifikáciu.

▼B**FCL.740.PL. Predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií – lietadlá so vztlakovými motormi**

- a) Predĺženie platnosti. Žiadateľ o predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií na lietadlá so vztlakovými motormi:
1. v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti na príslušnom type lietadiel so vztlakovými motormi;
 2. počas platnosti kvalifikačnej kategórie absolvuje najmenej:
 - i) 10 úsekov trate vo funkcii pilota príslušného typu lietadiel so vztlakovými motormi alebo
 - ii) 1 úsek trate vo funkcii pilota príslušného typu lietadiel so vztlakovými motormi alebo v letovom simulátore (FFS) s examinátorom. Let na tomto úseku trate sa môže uskutočniť počas preskúšania odbornej spôsobilosti.
 3. Pre pilota, ktorý pracuje pre prevádzkovateľa obchodnej leteckej dopravy schváleného v súlade s príslušnými požiadavkami na leteckú prevádzku a ktorý úspešne absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti prevádzkovateľa spojené s preskúšaním odbornej spôsobilosti s cieľom predĺženia platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, neplatí požiadavka uvedená v bode 2.
- b) Žiadateľ, ktorý pred uplynutím platnosti typovej kvalifikačnej kategórie neabsolvuje úspešne všetky časti preskúšania odbornej spôsobilosti, nesmie uplatňovať oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie, až kým nedosiahne úspešný výsledok preskúšania odbornej spôsobilosti.

*ODDIEL 5**Osobitné požiadavky pre kategóriu vzducholodí***FCL.720.As. Nevyhnutné predpoklady na vydanie typových kvalifikačných kategórií – vzducholode**

Pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, žiadateľ o prvé vydanie typovej kvalifikačnej kategórie na vzducholode musí spĺňať tieto požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady:

- a) pre viacpilotné vzducholode:
1. absolvoval 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) na vzducholodiach;
 2. je držiteľom osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) na vzducholodiach.
 3. Žiadateľovi, ktorý nespĺňa požiadavky uvedené v bode 2, sa vydá typová kvalifikačná kategória s oprávneniami obmedzenými iba na vykonávanie funkcií druhého pilota. Toto obmedzenie sa zruší, keď pilot absolvuje 100 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo veliteľa lietadla pod dohľadom na vzducholodiach.

FCL.735.As. Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky – vzducholode**▼M3**

- a) Výcvikový kurz súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pozostáva najmenej:
1. z 12 hodín teoretickej výučby a cvičení a
 2. z 5 hodín praktického výcviku MCC.

Používa sa trenažér letových a navigačných postupov (FNPT) II alebo III s kvalifikáciou na MCC, letové výcvikové zariadenie (FTD 2/3) alebo letový simulátor (FFS).

▼B

- b) Žiadateľ absolvuje výcvikový kurz MCC v priebehu 6 mesiacov v organizácii schválenej na výcvik.

▼B

- c) Ak kurz MCC nie je spojený s kurzom pre typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné lietadlá, žiadateľ dostane po absolvovaní výcvikového kurzu MCC príslušné osvedčenie.
- d) Pre žiadateľa, ktorý absolvoval výcvik MCC pre ľubovoľnú inú kategóriu lietadla, neplatí požiadavka uvedená v písmene a).

FCL.740.As. Predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií – vzducholode

- a) Predĺženie platnosti. Žiadateľ o predĺženie platnosti typových kvalifikačných kategórií na vzducholode:
 - 1. musí v období troch mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti na príslušnom type vzducholodí a
 - 2. musí počas obdobia platnosti kvalifikačnej kategórie absolvovať najmenej 2 hodiny letu vo funkcii pilota vzducholode príslušného typu. Dĺžka preskúšania odbornej spôsobilosti sa môže započítať do výšky dvoch hodín;
 - 3. predĺženie platnosti prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(As), ak je pilot jej držiteľom, môže byť spojené s preskúšaním odbornej spôsobilosti na predĺženie platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie.
- b) Žiadateľ, ktorý pred uplynutím platnosti typovej kvalifikačnej kategórie neabsolvuje úspešne všetky časti preskúšania odbornej spôsobilosti, nesmie uplatňovať oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie, až kým nedosiahne úspešný výsledok preskúšania odbornej spôsobilosti.

PODČASŤ I**DOPLNKOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE****FCL.800. Kvalifikačná kategória na leteckú akrobáciu**

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti pilota letúnov, turistických motorových klzákov (TMG) alebo vetroňov vykonávajú akrobatické lety, iba ak sú držiteľmi príslušnej kvalifikačnej kategórie.
- b) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na leteckú akrobáciu absolvujú:
 - 1. po vydaní preukazu spôsobilosti najmenej 40 hodín letu alebo, v prípade vetroňov, 120 vzletov vo funkcii veliaceho pilota (PIC) príslušnej kategórie;
 - 2. výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik zahŕňajúci:
 - i) teoretickú výučbu zodpovedajúcu tejto kvalifikačnej kategórii;
 - ii) najmenej 5 hodín alebo 20 letov akrobatického výcviku v lietadle príslušnej kategórie.
- c) Oprávnenia kvalifikačnej kategórie na leteckú akrobáciu sú obmedzené na lietadlá tej kategórie, v akej žiadateľ vykonal letový výcvik. Oprávnenia sa rozširujú na ďalšiu kategóriu lietadiel, ak je pilot držiteľom preukazu spôsobilosti na túto kategóriu a úspešne absolvuje najmenej 3 lety s inštruktorom, ktoré zahŕňajú celé osnovy akrobatického výcviku v danej kategórii lietadiel.

FCL.805. Kvalifikačná kategória na vlečenie vetroňa a vlečenie predmetu

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti pilota s oprávneniami na lietanie s letúnmi alebo turistickými motorovými klzákmi (TMG) môžu vykonávať vlečenie vetroňov alebo predmetov, iba ak sú držiteľmi príslušnej kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa alebo vlečenie predmetu.
- b) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie vetroňa absolvujú:
 - 1. po vydaní preukazu spôsobilosti najmenej 30 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) a 60 vzletov a pristátí v letúnoch, ak sa táto činnosť má vykonávať v letúnoch, alebo v turistických motorových klzákoch (TMG), ak sa táto činnosť má vykonávať v turistických motorových klzákoch;

▼ B

2. výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik zahŕňajúci:

- i) teoretickú výučbu o činnosti a postupoch pri vlečení;
- ii) najmenej 10 výcvikových letov s vlečením vetroňa vrátane najmenej 5 letov s inštruktorom a
- iii) s výnimkou držiteľov LAPL(S) alebo SPL 5 zoznamovacích letov vo vetroni, ktorý vzlieta pomocou lietadla.

c) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na vlečenie predmetu absolvujú:

- 1. po vydaní preukazu spôsobilosti najmenej 100 hodín letu a 200 vzletov a pristátí vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v letúnoch alebo v turistických motorových klzákoch (TMG). Z toho najmenej 30 hodín absolvujú v letúnoch, ak sa táto činnosť má vykonávať v letúnoch, alebo v turistických motorových klzákoch, ak sa táto činnosť má vykonávať v turistických motorových klzákoch;

2. výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik, zahŕňajúci:

- i) teoretickú výučbu o činnosti a postupoch pri vlečení;
- ii) najmenej 10 výcvikových letov s vlečením predmetu vrátane najmenej 5 letov s inštruktorom.

d) Oprávnenia kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa a na vlečenie predmetu sú obmedzené na letúny alebo turistické motorové klzáky (TMG) v závislosti od lietadla, na akom žiadateľ vykonal letový výcvik. Oprávnenia sa rozširujú, ak je pilot držiteľom preukazu spôsobilosti na letúny alebo turistické motorové klzáky a úspešne absolvuje najmenej 3 lety s inštruktorom, ktoré zahŕňajú celé osnovy výcviku vlečenia v príslušnom lietadle.

e) Na uplatnenie oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie musí držiteľ kvalifikačnej kategórie na vlečenie vetroňa alebo na vlečenie predmetu vykonať v priebehu uplynulých 24 mesiacov najmenej 5 vlečení.

f) Ak pilot nespĺňa požiadavky uvedené v písmene e), predtým než začne znovu uplatňovať svoje oprávnenia, vykoná chýbajúce vlečenia s inštruktorom alebo pod jeho dohľadom.

FCL.810. Kvalifikačná kategória na nočné lety

a) Letúny, turistické motorové klzáky (TMG), vzducholode.

▼ M3

- 1. Ak sa majú oprávnenia LAPL, SPL alebo PPL na letúny, turistické motorové klzáky (TMG) alebo vzducholode uplatňovať v noci v podmienkach pravidiel letu za viditeľnosti (VFR), žiadatelia musia absolvovať výcvikový kurz v schválenej výcvikovej organizácii. Kurz zahŕňa:

▼ B

- i) teoretickú výučbu;

▼ M3

- ii) najmenej 5 hodín nočného letu v lietadle príslušnej kategórie vrátane najmenej 3 hodín letu s inštruktorom, z toho najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou s aspoň jedným preletom s inštruktorom do vzdialenosti najmenej 50 km (27 NM) a s 5 samostatnými vzletmi a s 5 samostatnými pristátiami s úplným zastavením.

▼ B

- 2. Pred absolvovaním nočného výcviku absolvujú držiteľia LAPL základný výcvik letu podľa prístrojov, ktorý sa vyžaduje na vydanie PPL.

▼B

3. Ak sú žiadatelia držiteľmi kvalifikačných kategórií na triedu jednomotorových pístových letúnov (pozemných) a triedu turistických motorových klzákov (TMG), môžu požiadavky uvedené v bode 1 splniť buď v jednej z týchto tried, alebo v oboch triedach.
- b) Vrtuľníky. Ak sa majú oprávnenia PPL na vrtuľníky uplatňovať v noci v podmienkach pravidiel letu za viditeľnosti (VFR), žiadateľ:
1. po vydaní preukazu spôsobilosti absolvuje najmenej 100 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníka vrátane najmenej 60 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vo vrtuľníkoch a 20 hodín krížneho preletu;
 2. absolvuje výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik. Kurz, ktorý absolvuje v priebehu 6 mesiacov, zahŕňa:
 - i) 5 hodín teoretickej výučby;
 - ii) 10 hodín letu podľa prístrojov vo vrtuľníku s inštruktorom a
 - iii) 5 hodín nočného letu vrátane najmenej 3 hodín letu s inštruktorom, z toho najmenej 1 hodiny preletu s navigáciou a piatich samostatných nočných okruhov. Každý okruh zahŕňa vzlet a pristátie.
 3. Žiadateľovi, ktorý je alebo bol držiteľom prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) na letúny alebo turistické motorové klzáky (TMG), sa započíta 5 hodín vo vzťahu k požiadavke uvedenej v bode 2 podbode ii).
- c) Balóny. Ak sa majú oprávnenia LAPL na balóny alebo BPL uplatňovať v noci v podmienkach pravidiel letu za viditeľnosti (VFR), žiadatelia absolvujú najmenej 2 výcvikové lety v noci, každý z nich v trvaní aspoň 1 hodiny.

FCL.815. Kvalifikačná kategória na lety v horách

- a) Oprávnenia. Kvalifikačná kategória na lety v horách oprávňuje držiteľa vykonávať lety na letúnoch alebo turistických motorových klzákoch (TMG) s pristátím na plochách a so vzletom z plôch, ktoré si podľa príslušných orgánov ustanovených členskými štátmi takúto kvalifikáciu vyžadujú.

Prvotná kvalifikačná kategória na lety v horách môže byť udelená na:

1. kolesá, ktorá poskytuje oprávnenie lietať na takéto plochy a z takýchto plôch, keď nie sú pokryté snehom, alebo
 2. lyže, ktorá poskytuje oprávnenie lietať na takéto plochy a z takýchto plôch, keď sú pokryté snehom.
 3. Oprávnenia prvotnej kvalifikačnej kategórie sa môžu rozšíriť na oprávnenia na kolesá alebo na lyže, ak pilot absolvuje príslušný doplnkový zoznamovací kurz, zahŕňajúci teoretickú výučbu a letový výcvik s inštruktorom lietania v horách.
- b) Výcvikový kurz. Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu na lety v horách absolvujú v priebehu 24 mesiacov kurz, pozostávajúci z teoretickej výučby a letového výcviku v organizácii schválenej na výcvik. Obsah kurzu zodpovedá požadovaným oprávneniam.
- c) Praktická skúška. Po ukončení výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku s letovým examinátorom (FE) oprávneným na túto činnosť. Praktická skúška zahŕňa:
1. ústnu skúšku teoretických vedomostí;
 2. 6 pristátí na najmenej dvoch rozličných plochách, ktoré si vyžadujú kvalifikáciu na lety v horách a ktoré sú odlišné od plochy odletu.
- d) Platnosť. Kvalifikačná kategória na lety v horách platí na obdobie 24 mesiacov.
- e) Predĺženie platnosti. Žiadateľ o predĺženie platnosti kvalifikačnej kategórie na lety v horách musí:
1. v priebehu uplynulých 24 mesiacov absolvovať najmenej 6 pristátí v horskom teréne alebo

▼B

2. úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti. Toto preskúšanie odbornej spôsobilosti musí spĺňať požiadavky uvedené v písmene c).
- f) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti kvalifikačnej kategórie musí žiadateľ splniť požiadavky uvedené v bode 2 písmena e).

FCL.820. Kvalifikačná kategória na letové skúšky

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti pilota na letúny alebo vrtuľníky vykonávajú funkciu veliaceho pilota (PIC) pri letových skúškach kategórie 1 alebo 2, ako je stanovené v časti 21, iba ak sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na letové skúšky.
- b) Povinnosť byť držiteľom kvalifikačnej kategórie na letové skúšky uvedená v písmene a) sa vzťahuje iba na letové skúšky vykonávané:
1. na vrtuľníkoch, ktoré majú osvedčenie alebo majú získať osvedčenie v súlade s normami CS-27 alebo CS-29, prípadne s rovnocennými predpismi týkajúcimi sa letovej spôsobilosti, alebo
 2. na letúnoch, ktoré majú osvedčenie alebo majú získať osvedčenie v súlade:
 - i) s normami CS-25 alebo rovnocennými predpismi týkajúcimi sa letovej spôsobilosti alebo
 - ii) s normami CS-23 alebo rovnocennými predpismi týkajúcimi sa letovej spôsobilosti s výnimkou letúnov s maximálnou vzletovou hmotnosťou nižšou ako 2 000 kg.
- c) Kvalifikačná kategória na letové skúšky oprávňuje držiteľa v rámci príslušnej kategórie lietadiel:
1. v prípade kvalifikačnej kategórie na letové skúšky kategórie 1 vykonávať letové skúšky všetkých kategórií, ako sa uvádza v časti 21, vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota;
 2. v prípade kvalifikačnej kategórie na letové skúšky kategórie 2:
 - i) vykonávať letové skúšky kategórie 1, ako sa uvádza v časti 21:
 - vo funkcii druhého pilota alebo
 - vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v prípade letúnov uvedených v bode 2 podbode ii) písmena b) okrem letúnov v rámci kategórie civilných prepravných lietadiel alebo letúnov s navrhovanou rýchlosťou strmhlavého letu vyššou ako 0,6 Ma alebo maximálnym výstupom väčším ako 25 000 stôp;
 - ii) vykonávať letové skúšky všetkých ostatných kategórií, ako sa uvádza v časti 21, vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota;
 3. okrem toho pre letové skúšky kategórie 1 aj 2, vykonávať lety konkrétne spojené s činnosťou konštrukčných alebo výrobných organizácií v rozsahu ich oprávnení, ak sa nemusia splniť požiadavky uvedené v podčasti H.
- d) Žiadatelia o prvé vydanie kvalifikačnej kategórie na letové skúšky musia:
1. byť držiteľmi aspoň preukazu spôsobilosti CPL a prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) v príslušnej kategórii lietadiel;
 2. absolvovať aspoň 1 000 hodín letu v lietadlách príslušnej kategórie, z toho aspoň 400 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
 3. absolvovať výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik, ktorý zodpovedá príslušnému lietadlu a kategórii letov. Výcvik zahŕňa aspoň tieto predmety:
 - letové charakteristiky lietadla,
 - stabilita a riadenie/kvalita ovládania,
 - systémy,
 - riadenie skúšky,
 - riadenie rizika/bezpečnosti.
- e) Oprávnenia držiteľov kvalifikačnej kategórie na letové skúšky sa môžu rozšíriť na ďalšiu kategóriu letových skúšok a ďalšiu kategóriu lietadiel, ak žiadatelia absolvujú doplnkový výcvikový kurz v organizácii schválenej na výcvik.

▼ M3

FCL.825. Prístrojová kvalifikačná kategória pre lety na trati (EIR)**a) Oprávnenia a podmienky**

1. Držiteľ prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) je oprávnený vykonávať lety cez deň podľa pravidiel letu podľa prístrojov vo fáze letu na trati s letúnom, ku ktorému je držiteľom kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie. Oprávnenie sa môže rozšíriť na vykonávanie letov v noci podľa pravidiel letu podľa prístrojov vo fáze letu na trati, ak je pilot držiteľom kvalifikačnej kategórie na nočné lety v súlade s FCL.810.
2. Držiteľ EIR začne alebo bude pokračovať v lete, pri ktorom plánuje využiť oprávnenie vyplývajúce z jeho kvalifikačnej kategórie, len v tom prípade, ak sa v najnovších dostupných meteorologických informáciách uvádza, že:
 - i) poveternostné podmienky pri odlete umožňujú časť letu od vzletu po plánovaný prechod od letu za viditeľnosti k letu podľa prístrojov vykonať v súlade s pravidlami letu za viditeľnosti a
 - ii) poveternostné podmienky v predpokladanom čase priletu na plánované cieľové letisko umožnia časť letu od prechodu od letu podľa prístrojov k letu za viditeľnosti po pristátie vykonať v súlade s pravidlami letu za viditeľnosti.

b) Nevyhnutné predpoklady. Žiadatelia o EIR musia byť držiteľmi aspoň PPL(A) a absolvovať najmenej 20 hodín preletov vo funkcii veliaceho pilota v letúnoch.**c) Výcvikový kurz.** Žiadatelia o EIR musia v schválenej výcvikovej organizácii v priebehu 36 mesiacov absolvovať:

1. aspoň 80 hodín teoretickej výučby v súlade s FCL.615 a
2. výcvik letu podľa prístrojov, počas ktorého:
 - i) letový výcvik pre EIR pre jednomotorové letúny bude zahŕňať aspoň 15 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom a
 - ii) letový výcvik pre EIR pre viacmotorové letúny bude zahŕňať aspoň 16 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z ktorých sa aspoň štyri hodiny uskutočnia na viacmotorových letúnoch.

d) Teoretické vedomosti. Pred vykonaním praktickej skúšky musí žiadateľ preukázať úroveň teoretických vedomostí v predmetoch uvedených v FCL.615 písm. b) zodpovedajúcu udeľovaným oprávneniam.**e) Praktická skúška.** Po ukončení výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku v letúne s examinátorom prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IRE). V prípade EIR pre viacmotorové letúny absolvuje praktickú skúšku na viacmotorovom letúne. V prípade EIR pre jednomotorové letúny absolvuje praktickú skúšku na jednomotorovom letúne.**f) Odchylny od písmen c) a d) držiteľ EIR pre jednomotorové letúny, ktorý je zároveň držiteľom kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie pre viacmotorové letúny a ktorý chce prvýkrát získať EIR pre viacmotorové letúny, absolvuje kurz v schválenej výcvikovej organizácii zahŕňajúci najmenej dve hodiny letu podľa prístrojov s inštruktorom vo fáze letu na trase vo viacmotorových letúnoch a úspešne absolvuje praktickú skúšku uvedenú v písmene e).****g) Platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie platnosti.**

1. EIR platí 1 rok.
2. Žiadatelia o predĺženie platnosti EIR musia:
 - i) v období 3 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti v letúne alebo
 - ii) v období 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie absolvovať šesť hodín letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota a výcvikový let trvajúci aspoň jednu hodinu s inštruktorom s oprávnením poskytovať výcvik pre IR(A) alebo EIR.

▼ M3

3. Pri každom druhom predĺžení platnosti musí držiteľ EIR úspešne absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s písmenom g) bodom 2 podbodom i).
4. Po uplynutí platnosti EIR žiadatelia s cieľom obnoviť svoje oprávnenia:
 - i) absolvujú opakovací výcvik, ktorý poskytuje inštruktor s oprávnením poskytovať výcvik pre IR(A) alebo EIR, s cieľom dosiahnuť potrebnú úroveň odbornej spôsobilosti a
 - ii) absolvujú preskúšanie odbornej spôsobilosti.
5. V prípade, že v priebehu siedmich rokov od posledného dátumu platnosti EIR nebola predĺžená ani obnovená platnosť EIR, držiteľ bude musieť znovu úspešne absolvovať skúšku teoretických vedomostí EIR v súlade s FCL.615 písm. b).

▼ M4

6. V prípade EIR pre viacmotorové letúny sa preskúšanie odbornej spôsobilosti na predĺženie alebo obnovenie platnosti a výcvikový let, ktorý sa vyžaduje v písmene g) bode 2 podbode ii), musia absolvovať vo viacmotorovom letúne. Ak je pilot súčasne držiteľom EIR pre jednomotorové letúny, dosiahne týmto preskúšaním odbornej spôsobilosti aj predĺženie alebo obnovenie platnosti EIR pre jednomotorové letúny. Absolvovanie cvičného letu vo viacmotorovom letúne znamená zároveň splnenie požiadavky na cvičný let pre EIR pre jednomotorové letúny.

▼ M3

- h) Ak žiadateľ o EIR absolvoval potrebný počet hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom IRI(A) alebo FI(A), ktorý je držiteľom oprávnenia poskytovať výcvik pre IR alebo EIR, tieto hodiny sa môžu započítavať do hodín požadovaných podľa písmena c) bodov 2 podbodu i) a ii), a to najviac päť hodín v prípade podbodu i) alebo šesť hodín v prípade podbodu ii). Do tohto zápočtu sa nezapočítavajú štyri hodiny výcviku letu podľa prístrojov vo viacmotorových letúnoch, ktoré sa požadujú v písmene c) bode 2 podbode ii).
1. S cieľom určiť počet hodín, ktoré sa majú započítavať, a určiť potreby výcviku žiadateľ musí absolvovať predbežné hodnotenie v schválenej výcvikovej organizácii.
2. Absolvovanie výcviku letu podľa prístrojov, ktorý poskytuje inštruktor IRI(A) alebo FI(A), sa musí zdokumentovať v osobitnom zázname z výcviku, ktorý podpíše inštruktor.
- i) Žiadatelia o EIR, ktorí sú držiteľmi preukazu PPL alebo CPL podľa časti FCL a platnej IR(A), ktoré v súlade s požiadavkami prílohy 1 k Chicagskému dohovoru vydala tretia krajina, môžu dostať plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám týkajúcim sa výcvikového kurzu uvedeným v písmene c). Na vydanie EIR musí žiadateľ:
 1. úspešne absolvovať praktickú skúšku pre EIR;
 2. odchylné od písmena d) počas praktickej skúšky examinátorovi preukázať, že si osvojil zodpovedajúcu úroveň teoretických vedomostí o leteckých právnych predpisoch, meteorológii a znalosti plánovania letu a letových charakteristík (IR);
 3. mať minimálnu prax najmenej 25 hodín letu v podmienkach letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota na letúnoch.

FCL.830. Kvalifikačná kategória pre lietanie s vetroňmi v oblačnosti

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti pilota s oprávneniami na lietanie s vetroňmi môžu prevádzkovať vetroň alebo motorový vetroň, s výnimkou turistických motorových klzákov, v oblačnosti len vtedy, ak sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie pre lietanie s vetroňmi v oblačnosti.

▼ M3

- b) Žiadatelia o kvalifikačnú kategóriu pre lietanie s vetroňmi v oblačnosti absolvujú aspoň:
1. 30 hodín vo funkcii veliaceho pilota vo vetroni alebo motorovom vetroni po vydaní preukazu spôsobilosti;
 2. výcvikový kurz v schválenej výcvikovej organizácii zahŕňajúci:
 - i) teoretickú výučbu a
 - ii) aspoň dve hodiny letu s inštruktorom vo vetroni alebo motorovom vetroni, pričom vetroň musia ovládať výlučne podľa prístrojov, z týchto dvoch hodín sa najviac jedna hodina môže absolvovať na turistickom motorovom klzáku a
 3. praktickú skúšku s letovým examinátorom (FE) oprávneným na túto činnosť.
- c) Držitelia prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trase (EIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(A) dostanú zápočet podľa požiadaviek uvedených v písmene b) bode 2 podbode i). Odchylné od písmena b) bodu 2 podbodu ii) absolvujú aspoň jednu hodinu letu s inštruktorom vo vetroni alebo v motorovom vetroni, s výnimkou turistických motorových klzákov, pričom vetroň musia ovládať výlučne podľa prístrojov.
- d) Držitelia kvalifikačnej kategórie pre lety v oblačnosti môžu uplatňovať svoje oprávnenia len vtedy, ak za posledných 24 mesiacov absolvovali aspoň jednu hodinu letu alebo päť letov vo funkcii veliaceho pilota uplatňujúceho oprávnenia vyplývajúce z kvalifikačnej kategórie pre lety v oblačnosti vo vetroni alebo v motorovom vetroni, s výnimkou turistických motorových klzákov.
- e) Držitelia kvalifikačnej kategórie pre lety v oblačnosti, ktorí nesplňajú požiadavky uvedené v písmene d), skôr než začnú znovu uplatňovať svoje oprávnenia, musia:
1. absolvovať preskúšanie odbornej spôsobilosti s letovým examinátorom (FE) oprávneným na túto činnosť alebo
 2. vykonať doplnkové letové hodiny alebo lety požadované v písmene d) s kvalifikovaným inštruktorom.
- f) Držitelia platnej EIR alebo IR(A) dostanú plný zápočet podľa požiadaviek v písmene d).

▼ B**PODČASŤ J****INŠTRUKTORI****ODDIEL 1*****Spoločné požiadavky*****FCL.900. Osvedčenia inštruktora**

- a) Všeobecné. Osoba môže vykonávať len:
1. letový výcvik v lietadlách, ak je držiteľom:
 - i) preukazu spôsobilosti pilota vydaného alebo prijatého v súlade s týmto nariadením;
 - ii) osvedčenie inštruktora, ktoré zodpovedá vykonávanému výcviku a ktoré bolo vydané v súlade s touto podčasťou;
 2. letový výcvik na simulátore alebo výcvik súčinnosti viacčlennej posádky (MCC), ak je držiteľom osvedčenia inštruktora, ktoré zodpovedá vykonávanému výcviku a ktoré bolo vydané v súlade s touto podčasťou.

▼B

b) Osobitné podmienky:

1. V prípade zavádzania nového lietadla v členských štátoch alebo v lietadlovom parku prevádzkovateľa, keď nie je možné splniť požiadavky stanovené v tejto podčasti, príslušný orgán môže vydať osobitné osvedčenie poskytujúce oprávnenia na letový výcvik. Takéto osvedčenie je obmedzené na výcvikové lety potrebné na zavedenie nového typu lietadla a jeho platnosť v žiadnom prípade neprekročí obdobie 1 roka.
2. Držiteľia osvedčenia vydaného v súlade s bodom 1 písmena b), ktorí chcú požiadať o vydanie osvedčenia inštruktora, musia spĺňať nevyhnutné predpoklady a požiadavky na predĺženie platnosti, stanovené pre danú kategóriu inštruktora. Bez ohľadu na ustanovenia FCL.905.TRI písm. b), osvedčenie o typovej kvalifikačnej kategórii (TRI) vydané v súlade s týmto (pod)odsekom bude zahŕňať oprávnenie na výcvik na vydanie osvedčenia TRI alebo SFI (inštruktora letového výcviku na simulátore) pre príslušný typ.

c) Výcvik mimo územia členských štátov

1. Bez ohľadu na písmeno a) môže príslušný orgán v prípade letového výcviku poskytovaného v organizácii schválenej na výcvik so sídlom mimo územia členských štátov vydať osvedčenie inštruktora žiadateľovi, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vydaného treťou krajinou v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru za predpokladu, že žiadateľ:
 - i) je držiteľom aspoň preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ktoré sú rovnocenné s tým, v rámci ktorého sú oprávnení vykonávať výcvik, a v každom prípade aspoň preukazu spôsobilosti CPL;
 - ii) spĺňa požiadavky na vydanie príslušného osvedčenia inštruktora, stanovené v tejto podčasti;
 - iii) preukáže príslušnému orgánu primeranú úroveň znalostí európskych pravidiel leteckej bezpečnosti, aby dokázal uplatňovať oprávnenia na výcvik v súlade s touto časťou.
2. Osvedčenie platí len na vykonávanie letového výcviku:
 - i) v organizáciách schválených na výcvik so sídlom mimo územia členských štátov;
 - ii) žiakov – pilotov, ktorí dostatočne ovládajú jazyk, v ktorom letový výcvik prebieha.

FCL.915. Všeobecné nevyhnutné predpoklady a požiadavky na inštruktorov

- a) Všeobecné. Žiadateľ o osvedčenie inštruktora musí mať najmenej 18 rokov.
- b) Ďalšie požiadavky na inštruktorov vykonávajúcich letový výcvik v lietadlách. Žiadateľ o osvedčenie inštruktora s oprávneniami vykonávať letový výcvik v lietadlách alebo držiteľ takého osvedčenia:
 1. je držiteľom aspoň preukazu spôsobilosti, a ak je to potrebné, kvalifikačnej kategórie, pre ktorú sa má letový výcvik poskytovať;
 2. okrem inštruktora letových skúšok:

▼M3

- i) musí absolvovať aspoň 15 hodín letového času vo funkcii pilota v lietadlách triedy alebo typu, na akom sa má poskytovať letový výcvik, z toho v prípade potreby môže byť najviac 7 hodín vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje lietadlo príslušnej triedy alebo typu alebo

▼B

- ii) musí úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti pre príslušnú kategóriu inštruktorov na lietadle danej triedy alebo typu;
3. je oprávnený vykonávať počas takéhoto letového výcviku funkciu veliaceho pilota (PIC).
- c) Započítavanie vo vzťahu k ďalším kvalifikačným kategóriám a pri predĺžovaní platnosti
 1. Žiadateľom o ďalšie osvedčenia inštruktora sa môžu započítavať schopnosti vyučovať a učiť sa, ktoré preukázali v súvislosti so získaným osvedčením inštruktora.

▼B

2. Čas letu vo funkcii examinátora pri praktických skúškach alebo preskúšaníach odbornej spôsobilosti sa plne započíta vo vzťahu k požiadavkám na predĺženie platnosti všetkých osvedčení inštruktora.

▼M4

- d) Zápočet na rozšírenie práv inštruktora o ďalšie typy zohľadňuje príslušné prvky definované v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti v súlade s časťou 21.

▼B**FCL.920. Spôsobilosti a hodnotenie inštruktora**

Všetci inštruktori absolvujú výcvik na dosiahnutie týchto spôsobilostí:

- príprava materiálov,
- vytvorenie priaznivej atmosféry na učenie,
- prezentácia učiva,
- spojenie riadenia nebezpečenstiev a chýb (TEM – Threat and Error Management) s optimalizáciou činnosti posádky (CRM),
- optimalizácia času potrebného na dosiahnutie cieľov výcviku,
- uľahčenie učenia,
- hodnotenie výkonnosti školeného,
- sledovanie a hodnotenie pokrokov,
- vyhodnocovanie výcvikových lekcí,
- zaznamenávanie výsledku.

FCL.925. Ďalšie požiadavky na inštruktorov výcviku pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL)

- a) Inštruktori, ktorí vykonávajú výcvik pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL):
 1. musia úspešne absolvovať výcvikový kurz inštruktora MPL v organizácii schválenej na výcvik a
 2. okrem toho pre základnú, strednú a pokročilú fázu integrovaného výcvikového kurzu MPL:
 - i) musia mať prax vo viacpilotnej prevádzke a
 - ii) musia absolvovať úvodný výcvik optimalizácie činnosti posádky s prevádzkovateľom obchodnej leteckej dopravy schváleným v súlade s príslušnými požiadavkami na letovú prevádzku.
- b) Výcvikový kurz inštruktorov MPL
 1. Výcvikový kurz inštruktorov MPL pozostáva najmenej zo 14 hodín výcviku.

Po skončení výcvikového kurzu žiadateľ absolvuje hodnotenie spôsobilosti inštruktora a znalosti prístupu k výcviku na základe spôsobilostí.
 2. Hodnotenie pozostáva z praktickej ukážky letového výcviku v príslušnej fáze výcvikového kurzu MPL. Toto hodnotenie vykoná examinátor s kvalifikáciou podľa podčasti K.
 3. Organizácia schválená na výcvik vydá žiadateľovi po úspešnom absolvovaní výcvikového kurzu MPL osvedčenie o kvalifikácii inštruktora MPL.
- c) Na zachovanie oprávnení inštruktora v predchádzajúcich 12 mesiacoch v rámci výcvikového kurzu MPL mal absolvovať:
 1. 1 lekcii na simulátore trvajúcu najmenej tri hodiny alebo
 2. 1 letové cvičenie trvajúce najmenej jednu hodinu a pozostávajúce aspoň z dvoch vzletov a pristátí.
- d) Ak inštruktora nespĺnil podmienky uvedené v písmene c), predtým než bude uplatňovať oprávnenia na vykonávanie letového výcviku pre MPL:

▼B

1. musí absolvovať opakovací výcvik v organizácii schválenej na výcvik, aby dosiahol úroveň spôsobilosti potrebnú na úspešné absolvovanie hodnotenia spôsobilosti inštruktora, a
2. absolvuje hodnotenie spôsobilosti inštruktora, ako je stanovené v bode 2 písmena b).

FCL.930. Výcvikový kurz

Žiadatelia o osvedčenie inštruktora absolvujú kurz teoretickej výučby a letového výcviku v organizácii schválenej na výcvik. Okrem konkrétnych prvkov predpísaných v tejto časti pre každú kategóriu inštruktorov kurz bude obsahovať prvky požadované v článku FCL.920.

FCL.935. Hodnotenie spôsobilosti

- a) Žiadateľ o osvedčenie inštruktora, okrem prípadu inštruktora súčinnosti viacčlennej posádky (MCCI), inštruktora výcviku na simulátore (STI), inštruktora kvalifikačnej kategórie na lety v horách (MI) a inštruktora letových skúšok (FTI), absolvuje hodnotenie spôsobilosti v príslušnej kategórii lietadiel, aby skúšajúcemu s kvalifikáciou podľa podčasti K preukázal schopnosť poskytovať výcvik žiakovi – pilotovi na úrovni potrebnej na vydanie príslušného preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia.
- b) Toto hodnotenie zahŕňa:
 1. preukázanie spôsobilosti opísaných v článku FCL.920 počas výcviku predletovej a poletovej činnosti a teoretickej výučby;
 2. ústne teoretické skúšky na zemi, predletové a poletové inštruktáže a ukážky počas letu v lietadle príslušnej triedy, typu alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD);
 3. cvičenia vhodné na hodnotenie spôsobilosti inštruktora.
- c) Hodnotenie sa vykoná na lietadle alebo FSTD rovnakej triedy alebo typu, aké bolo použité na letový výcvik.
- d) Ak sa hodnotenie spôsobilosti vyžaduje na predĺženie platnosti osvedčenia inštruktora, žiadateľ, ktorý pred koncom platnosti osvedčenia inštruktora neabsolvuje úspešne toto hodnotenie, nesmie uplatňovať oprávnenia vyplývajúce z tohto osvedčenia, až kým nedosiahne úspešný výsledok hodnotenia.

FCL.940. Platnosť osvedčení inštruktora

Osvedčenia inštruktora, s výnimkou inštruktora kvalifikačnej kategórie na lety v horách (MI) a bez toho, aby bol dotknutý článok FCL.900 písmeno b) bod 1, platia na obdobie troch rokov.

▼M4**FCL.945 Povinnosti inštruktorov**

Po absolvovaní cvičného letu na predĺženie platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu SEP alebo TMG v súlade s článkom FCL.740.A písm. b) ods. 1) a len v prípade splnenia všetkých ostatných kritérií na predĺženie platnosti požadovaných v článku FCL.740.A písm. b) ods. 1) zaznamená inštruktora do žiadateľovho preukazu nový dátum uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ak ho tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za žiadateľov preukaz spôsobilosti.

▼B**ODDIEL 2****Osobitné požiadavky na letového inštruktora – FI****FCL.905.FI. FI – Oprávnenia a podmienky**

Letový inštruktora (FI) je oprávnený vykonávať letový výcvik na účely vydávania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti:

- a) preukazov spôsobilosti PPL, SPL, BPL a LAPL v príslušnej kategórii lietadiel;
- b) kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií na jednopilotné jednomotorové lietadlá okrem jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou; rozšírení triedy a skupiny pre balóny a rozšírení triedy pre vetrone;
- c) typových kvalifikačných kategórií na jednopilotné alebo viacpilotné vzducholode;

▼ B

- d) preukazu spôsobilosti CPL v príslušnej kategórii lietadiel za predpokladu, že FI absolvoval najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota v lietadle tejto kategórie, z toho aspoň 200 hodín letového výcviku;
- e) kvalifikačnej kategórie na nočné lety za predpokladu, že FI:
 - 1. je držiteľom kvalifikačnej kategórie na nočné lety v príslušnej kategórii lietadiel;
 - 2. preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik v noci inštruktrovi FI s kvalifikáciou v súlade s ďalej uvedeným písmenom i) a
 - 3. spĺňa požiadavky na prax nočných letov uvedené v článku FCL.060 písm. b) bod 2;

▼ M3

- f) kvalifikačnej kategórie na vlečenie, na akrobatické lety alebo v prípade FI(S) na lety v oblačnosti za predpokladu, že FI je držiteľom týchto oprávnení a že preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik pre tieto kvalifikačné kategórie inštruktrovi FI s kvalifikáciou v súlade s písmenom i);
- g) prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) v príslušnej kategórii lietadiel za predpokladu, že FI:

▼ B

- 1. absolvoval najmenej 200 hodín letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR), z čoho až 50 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v letovom simulátore (FFS), letovom výcvikovom zariadení (FTD 2/3) alebo tréningu letových a navigačných postupov (FNPT II);
- 2. absolvoval vo funkcii žiaka – pilota výcvikový kurz inštruktora prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IRI) a úspešne absolvoval hodnotenie spôsobilosti na vydanie osvedčenia IRI a
- 3. okrem toho:

▼ M3

- i) v prípade viacmotorových letúnov splnil požiadavky na vydanie osvedčenia inštruktora kvalifikačnej kategórie na triedu (CRI) pre viacmotorové letúny;

▼ B

- ii) pre viacmotorové vrtuľníky splnil požiadavky na vydanie osvedčenia inštruktora typovej kvalifikačnej kategórie (TRI);
- h) kvalifikačných kategórií na triedu alebo typových kvalifikačných kategórií na jednopilotné viacmotorové lietadlá, s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou, za predpokladu, že FI spĺňa:
 - 1. v prípade letúnov nevyhnutné predpoklady pre výcvikový kurz CRI stanovené v článku FCL.915.CRI písm. a) a požiadavky uvedené v článkoch FCL.930.CRI a FCL.935;

▼ M3

- 2. v prípade vrtuľníkov požiadavky stanovené v článku FCL.910.TRI písm. c) bode 1 a nevyhnutné predpoklady pre výcvikový kurz TRI(H) stanovené v článku FCL.915.TRI písm. d) bode 2;

▼ B

- i) osvedčení FI, IRI, CRI, STI alebo MI za predpokladu, že FI:
 - 1. absolvoval:
 - i) v prípade FI(S) najmenej 50 hodín alebo 150 vzletov v rámci letového výcviku vo vetroňoch;
 - ii) v prípade FI(B) najmenej 50 hodín alebo 50 vzletov v rámci letového výcviku v balónoch;
 - iii) vo všetkých ostatných prípadoch 500 hodín letového výcviku na lietadle príslušnej kategórie;

▼B

2. absolvoval hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935 v lietadle príslušnej kategórie, aby skúšajúcemu letovému inštruktorovi (FIE) preukázal svoju spôsobilosť vykonávať výcvik na vydanie osvedčenia FI;

j) MPL, za predpokladu, že FI:

1. na účely hlavnej fázy výcviku absolvoval najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota letúnov, z toho aspoň 200 hodín pri vykonávaní letového výcviku;
2. na účely základnej fázy výcviku:
 - i) je držiteľom prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) na viacmotorové letúny a oprávnenia na poskytovanie výcviku pre IR a
 - ii) absolvoval najmenej 1 500 hodín letu v prevádzke s viacčlennou posádkou;
3. v prípade FI, ktorý už má kvalifikáciu na poskytovanie výcviku v integrovaných kurzoch ATP(A) alebo CPL(A)/IR, sa požiadavky uvedené v bode 2 podbode ii) môžu nahradiť absolvovaním štruktúrovaného kurzu, ktorý zahŕňa:
 - i) kvalifikáciu súčinnosti viacčlennej posádky (MCC);
 - ii) účasť na 5 lekciách letového výcviku v 3. fáze kurzu MPL;
 - iii) účasť na 5 lekciách letového výcviku vo 4. fáze kurzu MPL;
 - iv) účasť na 5 lekciách udržiavacieho traťovo orientovaného letového výcviku prevádzkovateľa;
 - v) obsah kurzu inštruktora súčinnosti viacčlennej posádky (MCCI).

V tomto prípade FI vykoná svojich prvých 5 inštruktorských lekcí pod dohľadom TRI(A), MCCI(A) alebo SFI(A) s kvalifikáciou na letový výcvik MPL.

FCL.910.FI. FI – Obmedzené oprávnenia

- a) Oprávnenia inštruktora FI sú obmedzené na vykonávanie letového výcviku pod dohľadom letového inštruktora (FI) pre lietadlá rovnakej kategórie, ktorého na tento účel určila organizácia schválená na výcvik, v týchto prípadoch:
 1. na vydanie PPL, SPL, BPL a LAPL;
 2. vo všetkých integrovaných kurzoch na úrovni PPL v prípade letúnov a vrtuľníkov;

▼M3

3. pre kvalifikačné kategórie na triedu a typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné jednomotorové lietadlá s výnimkou jednopilotných vysoko-výkonných letúnov so zložitou konštrukciou, rozšírenia triedy a skupiny v prípade balónov a rozšírenia triedy v prípade vetroňov;

▼B

4. pre kvalifikačné kategórie na nočné lety, vlečenie a akrobatické lety.
- b) FI pri poskytovaní výcviku pod dohľadom v súlade s písmenom a) nemá oprávnenie povoliť žiakom – pilotom vykonanie prvých samostatných letov a prvých samostatných preletov.
- c) Obmedzenia v osvedčení FI uvedené v písmenách a) a b) sa zrušia, keď FI absolvoval prinajmenšom:
 1. v prípade letových inštruktorov pre letúny [FI(A)] 100 hodín letového výcviku na letúnoch alebo turistických motorových klzákoch (TMG) a navyše vykonal dohľad aspoň nad 25 samostatnými letmi žiakov;

▼B

2. v prípade letových inštruktorov pre vrtuľníky [FI(H)] 100 hodín letového výcviku na vrtuľníkoch a navyše vykonal dohľad aspoň nad 25 samostatnými letovými cvičeniami žiakov;
3. v prípade letových inštruktorov pre vzducholode [FI(As)], vetrone [FI(S)] a balóny [FI(B)] 15 hodín alebo 50 vzletov v rámci letového výcviku, ktorý zahŕňa celé osnovy výcviku pre vydanie PPL(As), SPL alebo BPL na lietadlách príslušnej kategórie.

FCL.915.FI. FI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie FI:

a) v prípade FI(A) a FI(H):

1. absolvuje najmenej 10 hodín letového výcviku podľa prístrojov na lietadlách príslušnej kategórie, z čoho najviac 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD);
2. absolvuje 20 hodín preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR) v lietadlách príslušnej kategórie vo funkcii veliaceho pilota (PIC) a

b) navyše v prípade FI(A):

1. je držiteľom prinajmenšom preukazu spôsobilosti CPL(A) alebo
2. je držiteľom prinajmenšom preukazu spôsobilosti PPL(A) a:
 - i) spĺňa požiadavky na teoretické vedomosti pre CPL s výnimkou FI(A), ktorý poskytuje výcvik iba pre LAPL(A), a
 - ii) absolvuje najmenej 200 hodín letu v letúnoch alebo turistických motorových klzákoch (TMG), z toho 150 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
3. absolvuje najmenej 30 hodín letu v jednomotorových piestových letúnoch, z toho najmenej 5 hodín absolvuje počas obdobia 6 mesiacov predchádzajúcich predbežnej letovej skúške stanovenej v článku FCL.930.FI písm. a);
4. absolvuje prelet podľa pravidiel letu za viditeľnosti vo funkcii veliaceho pilota vrátane letu do vzdialenosti aspoň 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch rozličných letiskách;

c) okrem toho pre FI(H) absolvuje 250 hodín celkového času letu vo funkcii pilota vo vrtuľníkoch, z čoho:

1. najmenej 100 hodín absolvuje vo funkcii veliaceho pilota (PIC), ak je žiadateľ držiteľom prinajmenšom CPL(H), alebo
2. najmenej 200 hodín absolvuje vo funkcii veliaceho pilota, ak je žiadateľ držiteľom prinajmenšom PPL(H) a spĺňa požiadavky na teoretické vedomosti pre CPL;

d) pre FI(As) absolvuje najmenej 500 hodín letu vo vzducholodiach vo funkcii veliaceho pilota (PIC), z toho 400 hodín vo funkcii veliaceho pilota, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti obchodného pilota [CPL(As)];

▼M3

e) pre FI(S) absolvuje 100 hodín letu a 200 vzletov vo funkcii veliaceho pilota vo vetroňoch. Okrem toho, ak chce žiadateľ poskytovať letový výcvik na turistických motorových klzákoch (TMG), absolvuje 30 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota v turistických motorových klzákoch a absolvuje doplnkové hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935 na turistických motorových klzákoch s letovým inštruktorom (FI), ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom FCL.905.FI písm. i);

▼B

f) pre FI(B) absolvuje najmenej 75 hodín letu v balóne vo funkcii veliaceho pilota, z čoho aspoň 15 hodín musí byť v balóne rovnakej triedy, na akom bude poskytovať letový výcvik.

▼B**FCL.930.FI. FI – Výcvikový kurz**

a) Žiadatelia o osvedčenie FI absolvujú osobitnú predbežnú letovú skúšku s letovým inštruktorom (FI), ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom FCL.905.FI písm. i), v období 6 mesiacov predchádzajúcich začiatku kurzu s cieľom zhodnotiť ich schopnosti absolvovať kurz. Táto predbežná letová skúška sa zakladá na preskúšaní odbornej spôsobilosti pre kvalifikačné kategórie na triedu a typové kvalifikačnej kategórie, ako je stanovené v dodatku 9 k tejto časti.

b) Výcvikový kurz pre FI zahŕňa:

1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
2. i) v prípade FI(A), (H) a (As) najmenej 100 hodín teoretickej výučby vrátane skúšok dosiahnutého pokroku;
- ii) v prípade FI(B) alebo FI(S) najmenej 30 hodín teoretickej výučby vrátane skúšok dosiahnutého pokroku;
3. i) v prípade FI(A) a (H) najmenej 30 hodín letového výcviku, z toho 25 hodín letu s inštruktorom, z čoho 5 hodín sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS), trenažeri letových a navigačných postupov (FNPT I alebo II) alebo v letovom výcvikovom zariadení (FTD 2/3);
- ii) v prípade FI(As) najmenej 20 hodín letového výcviku, z toho 15 hodín letu s inštruktorom;
- iii) v prípade FI(S) najmenej 6 hodín alebo 20 vzletov v rámci letového výcviku;
- iv) v prípade FI(S), ktorý poskytuje výcvik na turistických motorových klzákoch (TMG), najmenej 6 hodín letu s inštruktorom na turistických motorových klzákoch;

▼M3

- v) v prípade FI(B) najmenej 3 hodiny letového výcviku vrátane 3 vzletov.
4. Pri žiadosti o osvedčenie FI v inej kategórii lietadiel sa pilotom, ktorí sú alebo boli držiteľmi FI(A), (H) alebo (As), započíta 55 hodín vo vzťahu k požiadavke uvedenej v písmene b) bode 2 podbode i) alebo 18 hodín vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene b) bode 2 podbode ii).

▼B**FCL.940.FI. FI – Predĺženie a obnovenie platnosti**

a) Na predĺženie platnosti osvedčenia FI musí jeho držiteľ splniť 2 z týchto 3 požiadaviek:

1. absolvovať:
 - i) v prípade FI(A) a (H) počas obdobia platnosti tohto osvedčenia najmenej 50 hodín letového výcviku v lietadlách príslušnej kategórie vo funkcii FI, TRI, CRI, IRI, MI alebo examinátora. Ak sa má predĺžiť platnosť oprávnení na poskytovanie výcviku pre prístrojovú kvalifikáciu (IR), 10 z týchto hodín absolvuje žiadateľ ako letový výcvik pre IR v období posledných 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FI;
 - ii) v prípade FI(As) počas platnosti tohto osvedčenia najmenej 20 hodín letového výcviku vo vzducholodiach vo funkcii FI, IRI alebo examinátora. Ak sa má predĺžiť platnosť oprávnení na poskytovanie výcviku pre prístrojovú kvalifikáciu (IR), 10 z týchto hodín absolvuje žiadateľ ako letový výcvik pre IR v období posledných 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FI;

▼B

- iii) v prípade FI(S) počas platnosti tohto osvedčenia najmenej 30 hodín alebo 60 vzletov v rámci letového výcviku vo vetroňoch, v motorových vetroňoch alebo turistických motorových klzákoch (TMG) vo funkcii FI alebo examinátora;
- iv) v prípade FI(B) počas platnosti tohto osvedčenia najmenej 6 hodín letového výcviku v balónoch vo funkcii FI alebo examinátora;
- 2. počas platnosti osvedčenia FI absolvovať opakovací seminár inštruktorov;
- 3. v období 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FI úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.
- b) Najmenej pri každom druhom predĺžení platnosti osvedčenia v prípade FI(A) alebo (H), alebo pri každom treťom predĺžení platnosti osvedčenia v prípade FI(As), (S) a (B) musí držiteľ úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.
- c) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia FI musí žiadateľ v období 12 mesiacov predchádzajúcich obnoveniu platnosti:
 - 1. absolvovať opakovací seminár inštruktorov;
 - 2. absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.

*ODDIEL 4****Osobitné požiadavky na inštruktora typovej kvalifikačnej kategórie – TRI*****FCL.905.TRI. TRI – Oprávnenia a podmienky**

Inštruktorm typovej kvalifikačnej kategórie (TRI) je oprávnený vykonávať výcvik na účely:

▼M3

- a) predĺženia a obnovenia platnosti prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) za predpokladu, že TRI je držiteľom platnej IR;

▼B

- b) vydania osvedčenia inštruktora typovej kvalifikačnej kategórie (TRI) alebo inštruktora výcviku na simulátore (SFI) za predpokladu, že držiteľ má trojročnú prax vo funkcii TRI, a

- c) v prípade TRI pre jednopilotné letúny:

- 1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti kvalifikačných kategórií na jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, ak chce žiadateľ získať oprávnenia na jednopilotnú prevádzku.

Oprávnenia inštruktora typovej kvalifikačnej kategórie pre jednopilotné letúny TRI(SPA) sa môžu rozšíriť na letový výcvik pre typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou vo viacpilotnej prevádzke za predpokladu, že TRI:

- i) je držiteľom osvedčenia inštruktora súčinnosti viacčlennej posádky (MCCI) alebo

- ii) je alebo bol držiteľom osvedčenia TRI pre viacpilotné letúny;

- 2. kurzu preukazu spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL) v základnej fáze za predpokladu, že jeho oprávnenia sú rozšírené na viacpilotnú prevádzku a je alebo bol držiteľom osvedčenia FI(A) alebo IRI(A);

- d) v prípade TRI pre viacpilotné letúny:

- 1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na:

- i) viacpilotné letúny;

- ii) jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, ak chce žiadateľ získať oprávnenia na viacpilotnú prevádzku;

▼B

2. výcviku MCC;
 3. kurzu MPL v základnej, strednej a pokročilej fáze za predpokladu, že pre základnú fázu je alebo bol držiteľom osvedčenia FI(A) alebo IRI(A);
- e) v prípade TRI pre vrtuľníky:
1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na vrtuľníky;
 2. výcviku MCC za predpokladu, že je držiteľom typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotné vrtuľníky;
 3. rozšírenia prístrojovej kvalifikačnej kategórie IR(H) na jednomotorové vrtuľníky na prístrojovú kvalifikáciu IR(H) na viacmotorové vrtuľníky;
- f) v prípade TRI pre lietadlá so vztlakovými motormi:
1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na lietadlá so vztlakovými motormi;
 2. výcviku MCC.

FCL.910.TRI. TRI – Obmedzené oprávnenia

- a) Všeobecné. Ak sa výcvik TRI vykonáva iba v letovom simulátore (FFS), oprávnenia TRI sú obmedzené na výcvik v FFS.

V tomto prípade môže TRI vykonávať traťové lety pod dohľadom za predpokladu, že výcvikový kurz TRI zahŕňa doplnkový výcvik s týmto účelom.

▼M4

- b) Inštruktor s typovou kvalifikáciou (TRI) pre letúny a pre lietadlá so vztlakovými motormi – TRI(A) a TRI(PL). Oprávnenia TRI sú obmedzené na typ letúnov alebo lietadiel so vztlakovými motormi, na akých sa vykonával výcvik a hodnotenie spôsobilosti. Pokiaľ nie je v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21 uvedené inak, oprávnenia TRI sa rozširujú na ďalšie typy, ak inštruktor TRI:
1. absolvuje v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti najmenej 15 úsekov trate vrátane vzletov a pristátí v lietadle príslušného typu, z čoho 7 úsekov sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS);
 2. absolvuje technický výcvik a letový výcvik ako súčasť príslušného kurzu TRI;
 3. absolvuje príslušné časti hodnotenia spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935, aby skúšajúcemu letovému inštruktorovi (FIE) alebo skúšajúcemu typovej kvalifikačnej kategórie (TRE), ktorý má kvalifikáciu v súlade s podčasťou K, preukázal svoju spôsobilosť vykonávať výcvik pilotov na úrovni požadovanej na vydanie typovej kvalifikačnej kategórie vrátane predletovej a poletovej činnosti a teoretickej výučby.
- c) Inštruktor s typovou kvalifikáciou (TRI) pre vrtuľníky – TRI(H).
1. Oprávnenia TRI(H) sú obmedzené na typ vrtuľníkov, na akom sa vykonávala praktická skúška na účely vydania osvedčenia TRI. Pokiaľ nie je v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21 uvedené inak, oprávnenia TRI sa rozširujú na ďalšie typy, ak inštruktor TRI:
 - i) absolvuje príslušnú technickú časť kurzu TRI na vrtuľníku daného typu alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje vrtuľník tohto typu;
 - ii) vykoná najmenej 2 hodiny letového výcviku na vrtuľníku príslušného typu pod dohľadom inštruktora TRI(H), ktorý má primeranú kvalifikáciu, a

▼ M4

- iii) absolvuje príslušné časti hodnotenia spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935, aby skúšajúcemu letovému inštruktorovi (FIE) alebo skúšajúcemu typovej kvalifikačnej kategórie (TRE), ktorý má kvalifikáciu v súlade s podčastou K, preukázal svoju spôsobilosť vykonávať výcvik pilotov na úrovni požadovanej na vydanie typovej kvalifikačnej kategórie vrátane predletovej a poletovej činnosti a teoretickej výučby.

▼ B

- 2. Pred rozšírením oprávnení TRI(H) z jednopilotnej prevádzky na viacpilotnú prevádzku toho istého typu vrtuľníkov držiteľ absolvuje najmenej 100 hodín letu vo viacpilotnej prevádzke v tomto type vrtuľníkov.
- d) Bez ohľadu na predchádzajúce písmená držiteľa osvedčenia TRI, ktorým bola vydaná typová kvalifikačná kategória v súlade s článkom FCL.725 písm. e), majú právo na rozšírenie oprávnení TRI na tento nový typ lietadiel.

FCL.915.TRI. TRI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie TRI:

- a) musí byť držiteľom preukazu spôsobilosti pilota CPL, MPL alebo ATPL pre príslušnú kategóriu lietadla;

- b) pre osvedčenie TRI(MPA):

- 1. absolvuje 1 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov a
- 2. absolvuje v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti 30 úsekov trate vrátane vzletov a pristátí vo funkcii veliaceho pilota (PIC) alebo druhého pilota v letúnoch príslušného typu, z čoho 15 úsekov sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS), ktorý predstavuje tento typ letúna;

- c) pre osvedčenie TRI(SPA):

- 1. absolvuje v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti 30 úsekov trate vrátane vzletov a pristátí vo funkcii veliaceho pilota v letúnoch príslušného typu, z čoho 15 úsekov sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS), ktorý predstavuje tento typ letúna, a
- 2. i) absolvuje najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota letúnov, z toho 30 hodín vo funkcii veliaceho pilota v letúne príslušného typu, alebo
- ii) je alebo bol držiteľom osvedčenia FI na viacmotorové letúny s oprávneniami IR(A);

- d) pre TRI(H):

- 1. pre osvedčenie TRI(H) na jednopilotné jednomotorové vrtuľníky absolvuje 250 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov;
- 2. pre osvedčenie TRI(H) na jednopilotné viacmotorové vrtuľníky absolvuje 500 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota v jednopilotných viacmotorových vrtuľníkoch;
- 3. pre osvedčenie TRI(H) na viacpilotné vrtuľníky absolvuje 1 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho:
 - i) 350 hodín vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov alebo
 - ii) pre žiadateľov, ktorí už sú držiteľmi osvedčenia TRI(H) na jednopilotné viacmotorové vrtuľníky, 100 hodín vo funkcii pilota tohto typu vrtuľníkov vo viacpilotnej prevádzke;
- 4. držiteľ osvedčenia FI(H) dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bodoch 1 a 2 pre príslušný jednopilotný vrtuľník;

▼B

e) pre TRI(PL):

1. absolvuje 1 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov, lietadiel so vztlakovými motormi alebo viacpilotných vrtuľníkov a
2. absolvuje v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti 30 úsekov trate vrátane vzletov a pristátí vo funkcii veliaceho pilota alebo druhého pilota v lietadlách so vztlakovými motormi príslušného typu, z čoho 15 úsekov sa môže absolvovať v letovom simulátore (FFS), ktorý predstavuje tento typ lietadla.

FCL.930.TRI. TRI – Výcvikový kurz

a) Výcvikový kurz pre TRI zahŕňa prinajmenšom:

1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
2. 10 hodín technického výcviku vrátane opakovania technických vedomostí, prípravy plánu lekcií a rozvoja inštruktážnych zručností v triede/simulátore;
3. 5 hodín letového výcviku na príslušnom lietadle alebo v simulátore, ktorý predstavuje toto lietadlo pre jednopilotné lietadlá a 10 hodín pre viacpilotné lietadlá alebo simulátor, ktorý predstavuje toto lietadlo.

b) Žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia inštruktora, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bode 1 písmena a).

c) Žiadateľ o osvedčenie TRI, ktorý je držiteľom osvedčenia SFI na príslušný typ, dostane plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v tomto odseku na vydanie osvedčenia TRI obmedzeného na letový výcvik v simulátoroch.

FCL.935.TRI. TRI – Hodnotenie spôsobilosti

Ak sa hodnotenie spôsobilosti TRI vykoná v letovom simulátore (FFS), osvedčenie TRI je obmedzené na letový výcvik v FFS.

Toto obmedzenie sa zruší, keď TRI úspešne absolvuje hodnotenie spôsobilosti v lietadle.

FCL.940.TRI. TRI – Predĺženie a obnovenie platnosti

a) *Predĺženie platnosti*

1. Letúny. Na predĺženie platnosti osvedčenia TRI(A) musí žiadateľ v období 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia splniť 1 z týchto 3 požiadaviek:
 - i) vykonať jednu z týchto častí úplného výcvikového kurzu pre typovú kvalifikáciu: lekcii v simulátore v dĺžke aspoň 3 hodín alebo jedno letové cvičenie v dĺžke aspoň 1 hodiny s minimálne 2 vzletmi a pristátiami;
 - ii) absolvovať opakovací výcvik inštruktorov v organizácii schválenej na výcvik vo funkcii TRI;
 - iii) úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.
2. Vrtuľníky a lietadlá so vztlakovými motormi. Na účely predĺženia platnosti osvedčenia TRI (H) alebo TRI(PL) žiadateľ musí v rámci obdobia platnosti osvedčenia TRI splniť 2 z týchto 3 požiadaviek:
 - i) absolvovať 50 hodín letového výcviku na každom type lietadla, pre ktorý je držiteľom oprávnení na vykonávanie výcviku, alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje lietadlá týchto typov, z toho najmenej 15 hodín v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia TRI.

▼B

V prípade osvedčenia TRI(PL) sa tieto hodiny letového výcviku odlietajú vo funkcii TRI alebo skúšajúceho typovej kvalifikačnej kategórie (TRE), prípadne SFI alebo skúšajúceho na simulátore (SFE). V prípade osvedčenia TRI(H) tomuto účelu vyhovuje aj čas odlietany vo funkcii inštruktora FI, inštruktora prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IRI), inštruktora výcviku na simulátore (STI) alebo akéhokoľvek examinátora;

- ii) absolvovať opakovací výcvik inštruktorov v organizácii schválenej na výcvik vo funkcii TRI;
 - iii) úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.
3. Najmenej pri každom druhom predĺžení platnosti osvedčenia TRI musí držiteľ úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.
4. Ak je osoba držiteľom osvedčenia TRI na viac ako jeden typ lietadla v rámci tej istej kategórie, na základe hodnotenia spôsobilosti, ktoré sa vykoná na jednom z týchto typov, sa predĺži platnosť osvedčenia TRI na ďalšie príslušné typy v rámci tej istej kategórie lietadiel.
5. Osobitné požiadavky na predĺženie platnosti TRI(H). Inštruktor TRI(H), ktorý je držiteľom osvedčenia FI(H) na príslušný typ, dostane plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v písmene a). V tom prípade bude osvedčenie TRI(H) platné až do dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FI(H).

b) *Obnovenie platnosti*

1. Letúny. Po uplynutí platnosti osvedčenia TRI(A) musí žiadateľ:
- i) v období posledných 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvovať najmenej 30 úsekov trate vrátane vzletov a pristátí v príslušnom type letúna, z čoho najviac 15 úsekov môže absolvovať v letovom simulátore;
 - ii) absolvovať príslušné časti kurzu TRI v organizácii schválenej na výcvik;
 - iii) vykonať v rámci úplného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu aspoň 3 hodiny letového výcviku na príslušnom type letúna pod dohľadom inštruktora TRI(A).
2. Vrtuľníky a lietadlá so vztlakovými motormi. Ak uplynula platnosť osvedčenia TRI(H) alebo TRI(PL), žiadateľ v období 12 mesiacov pred obnovením platnosti musí:
- i) vo funkcii TRI absolvovať opakovací výcvik inštruktorov v organizácii schválenej na výcvik, ktorý zahŕňa príslušné prvky výcvikového kurzu TRI, a
 - ii) úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935 na každom type lietadiel, pre ktoré žiada obnovenie platnosti oprávnení na vykonávanie výcviku.

*ODDIEL 5****Osobitné požiadavky na inštruktora kvalifikačnej kategórie na triedu – CRI*****FCL.905.CRI. CRI – Oprávnenia a podmienky**

- a) Inštruktor kvalifikačnej kategórie na triedu (CRI) je oprávnený vykonávať výcvik na účely:

▼M3

1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie na jednopilotné letúny s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou, ak chce žiadateľ získať oprávnenia na jednopilotnú prevádzku;

▼B

2. kvalifikačnej kategórie na vlečenie alebo na akrobatické lety za predpokladu, že CRI je držiteľom týchto oprávnení a že preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik pre tieto kvalifikačné kategórie inštruktorovi FI s kvalifikáciou v súlade s článkom FCL.905.FI písm. i);

▼ M4

3. rozšírenie oprávnení LAPL(A) na ďalšiu triedu alebo variant letúna.

▼ B

- b) Oprávnenia CRI sú obmedzené na triedu alebo typ letúna, v akom absolvoval hodnotenie spôsobilosti inštruktora. Oprávnenia CRI sa rozširujú na ďalšie triedy alebo typy, ak v priebehu uplynulých 12 mesiacov CRI absolvoval:

1. 15 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v letúnoch príslušnej triedy alebo typu;
2. jeden výcvikový let na pravom sedadle pod dohľadom ďalšieho CRI alebo FI, ktorý má kvalifikáciu na túto triedu alebo typ a ktorý sedí na druhom sedadle pilota.

▼ M3

- c) Žiadatelia o osvedčenie CRI na viacmotorové letúny, ktorí sú držiteľmi osvedčenia CRI na jednomotorové letúny, musia mať splnené nevyhnutné predpoklady pre osvedčenie CRI stanovené v článku FCL.915.CRI písm. a) a požiadavky uvedené v článku FCL.930.CRI písm. a) bode 3 a v článku FCL.935.

▼ B**FCL.915.CRI. CRI – Nevyhnutné predpoklady**

Žiadateľ o osvedčenie CRI absolvuje prinajmenšom:

- a) pre viacmotorové letúny:
 1. 500 hodín letu vo funkcii pilota v letúnoch;
 2. 30 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v letúnoch príslušnej triedy alebo typu;
- b) pre jednomotorové letúny:
 1. 300 hodín letu vo funkcii pilota v letúnoch;
 2. 30 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota v letúnoch príslušnej triedy alebo typu.

FCL.930.CRI. CRI – Výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz pre CRI zahŕňa prinajmenšom:

1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
2. 10 hodín technického výcviku vrátane opakovania technických vedomostí, prípravy programu lekcí a rozvoja inštruktážnych zručností v triede/simulátore;
3. 5 hodín letového výcviku na viacmotorových letúnoch alebo 3 hodiny letového výcviku na jednomotorových letúnoch, ktorý poskytuje FI(A) s kvalifikáciou v súlade s článkom FCL.905.FI písm. i).

- b) Žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia inštruktora, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bode 1 písmena a).

FCL.940.CRI. CRI – Predĺženie a obnovenie platnosti

- a) Na predĺženie platnosti osvedčenia CRI musí žiadateľ v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia CRI:
1. vykonať najmenej 10 hodín letového výcviku vo funkcii CRI. Ak má žiadateľ oprávnenia CRI na jednomotorové aj viacmotorové letúny, 10 hodín letového výcviku sa rovnomerne rozdelí medzi jednomotorové a viacmotorové letúny, alebo
 2. absolvovať opakovací výcvik vo funkcii CRI v organizácii schválenej na výcvik, alebo
 3. úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935 pre jednomotorové alebo viacmotorové letúny.
- b) Najmenej pri každom druhom predĺžení platnosti osvedčenia CRI musí držiteľ splňať podmienku uvedenú v bode 3 písmena a).

▼B

c) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia CRI musí žiadateľ v období 12 mesiacov predchádzajúcich obnoveniu platnosti:

1. vo funkcii CRI absolvovať opakovací výcvik v organizácii schválenej na výcvik;
2. úspešne absolvovať hodnotenie spôsobilosti stanovené v článku FCL.935.

*ODDIEL 6***Osobitné požiadavky na inštruktora prístrojovej kvalifikačnej kategórie – IRI****FCL.905.IRI. IRI – Oprávnenia a podmienky****▼M3**

a) Inštruktor prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IRI) je oprávnený vykonávať výcvik na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti prístrojovej kvalifikačnej kategórie pre lety na trati (EIR) alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IR) na príslušnú kategóriu lietadla.

▼B

b) Osobitné požiadavky na kurz pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL). Na vykonávanie výcviku v základnej fáze kurzu MPL musí inštruktor prístrojovej kvalifikačnej kategórie na letúny (IRI(A):

1. byť držiteľom IR na viacmotorové letúny a
2. absolvovať najmenej 1 500 hodín letu v prevádzke s viacčlennou posádkou;
3. v prípade IRI, ktorý už je držiteľom kvalifikačnej kategórie na vykonávanie výcviku v rámci integrovaných kurzov ATP(A) alebo CPL(A)/IR, sa môže požiadavka uvedená v bode 2 písmena b) nahradiť absolvovaním kurzu podľa článku FCL.905.FI písm. j) bodu 3.

FCL.915.IRI. IRI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie IRI musí:

a) pre IRI(A):

1. absolvovať najmenej 800 hodín letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov, z toho najmenej 400 hodín v letúnoch, a

▼M3

2. ak ide o žiadateľa o IRI(A) na viacmotorové letúny, splniť požiadavky uvedené v článku FCL.915.CRI písm. a), FCL.930.CRI a FCL.935;

▼B

b) pre IRI(H):

1. absolvovať najmenej 500 hodín letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov, z toho najmenej 250 hodín musí tvoriť prístrojový čas letu vo vrtuľníkoch, a
2. v prípade žiadateľa o IRI(H) na viacpilotné vrtuľníky, splniť požiadavky uvedené v článku FCL.905.FI písm. g) bode 3ii);

c) pre IRI(As) absolvovať najmenej 300 hodín letu podľa pravidiel letu podľa prístrojov, z toho najmenej 100 hodín musí tvoriť prístrojový čas letu vo vzducholodiach.

FCL.930.IRI. IRI – Výcvikový kurz

a) Výcvikový kurz pre IRI zahŕňa najmenej:

1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
2. 10 hodín technického výcviku vrátane opakovania technických vedomostí, prípravy programu lekcii a rozvoja inštruktážnych zručností v triede;
3. i) pre IRI(A), najmenej 10 hodín letového výcviku na letúnoch, FFS, FTD 2/3 alebo FPNT II. V prípade žiadateľov, ktorí sú držiteľmi osvedčenia FI(A), sa tento počet hodín zníži na 5;

▼B

- ii) pre IRI(H), najmenej 10 hodín letového výcviku na vrtuľníkoch, FFS, FTD 2/3 alebo FPNT II/III;
 - iii) pre IRI(As), najmenej 10 hodín letového výcviku na vzducholodiach, FFS, FTD 2/3 alebo FPNT II.
- b) Letový výcvik poskytuje FI, ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom FCL.905.FI písm. i).
- c) Žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia inštruktora, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bode 1 písmena a).

FCL.940.IRI. IRI – Predĺženie a obnovenie platnosti

Na predĺženie a obnovenie platnosti osvedčenia IRI musí jeho držiteľ spĺňať požiadavky na predĺženie a obnovenie platnosti osvedčenia FI v súlade s článkom FCL.940.FI.

*ODDIEL 7****Osobitné požiadavky na inštruktora letového výcviku na simulátore – SFI*****FCL.905.SFI. SFI – Oprávnenia a podmienky**

Inštrktor výcviku na simulátore (SFI) je oprávnený vykonávať letový výcvik na simulátore v rámci príslušnej kategórie lietadiel na účely:

- a) vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti IR za predpokladu, že je alebo bol držiteľom IR v príslušnej kategórii lietadiel a absolvoval výcvikový kurz IRI, a

- b) v prípade SFI pre jednopilotné letúny:

1. vydania, predĺženia platnosti a obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, ak chce žiadateľ získať oprávnenia na jednopilotnú prevádzku.

Oprávnenia inštruktora SFI(SPA) sa môžu rozšíriť na letový výcvik pre typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou vo viacpilotnej prevádzke za predpokladu, že SFI:

- i) je držiteľom osvedčenia inštruktora súčinnosti viacčlennej posádky (MCCI), alebo
- ii) je alebo bol držiteľom osvedčenia TRI pre viacpilotné letúny a

2. za predpokladu, že oprávnenia SFI(SPA) sa rozšírili na viacpilotnú prevádzku v súlade s bodom 1:

- i) výcvik MCC;
- ii) kurz MPL v základnej fáze;

- c) v prípade SFI pre viacpilotné letúny:

1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na:

- i) viacpilotné letúny;
- ii) jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, ak chce žiadateľ získať oprávnenia na viacpilotnú prevádzku;

2. výcviku MCC;

3. kurzu MPL v základnej, strednej a pokročilej fáze za predpokladu, že pre základnú fázu je alebo bol držiteľom osvedčenia FI(A) alebo IRI(A);

▼ B

d) v prípade SFI pre vrtuľníky:

1. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na vrtuľníky;

▼ M3

2. výcviku MCC, ak je SFI držiteľom oprávnení na poskytovanie výcviku na viacpilotné vrtuľníky.

▼ B**FCL.910.SFI. SFI – Obmedzené oprávnenia**

Oprávnenia SFI sú obmedzené na letové výcvikové zariadenia (FTD 2/3) alebo typové letové simulátory (FFS) lietadiel takého typu, na akom prebiehal výcvikový kurz SFI.

Oprávnenia sa môžu rozšíriť na iné výcvikové zariadenia na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavujú ďalšie typy tej istej kategórie lietadiel, ak držiteľ:

- a) úspešne absolvuje obsah časti príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na simulátore a
- b) v rámci úplného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu vykoná najmenej 3 hodiny letového výcviku vzťahujúceho sa na povinnosti SFI na príslušnom type lietadla pod dohľadom TRE, ktorý má kvalifikáciu na tento účel, a to s uspokojivým výsledkom.

FCL.915.SFI. SFI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie SFI:

- a) je alebo bol držiteľom preukazu spôsobilosti pilota CPL, MPL alebo ATPL pre príslušnú kategóriu lietadiel;
- b) v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti pre vydanie typovej kvalifikačnej kategórie konkrétného lietadla v letovom simulátore, ktorý predstavuje príslušný typ lietadla, a
- c) navyše, pre SFI(A) na viacpilotné letúny alebo SFI(PL):
 1. absolvuje najmenej 1 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov alebo lietadiel so vŕtľakovými motormi;
 2. v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvuje vo funkcii pilota alebo pozorovateľa najmenej:
 - i) 3 úseky trate v pilotnej kabíne lietadiel príslušného typu alebo
 - ii) 2 lekcie traťovo orientovaného letového výcviku v simulátore, ktoré vykoná kvalifikovaná letová posádka v pilotnej kabíne lietadiel príslušného typu. Tieto lekcie v simulátore zahŕňajú 2 lety, každý v trvaní najmenej 2 hodín, medzi dvomi rozličnými letiskami a súvisiace predletové plánovanie a rozbor letu;
- d) navyše pre SFI(A) na jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou:
 1. absolvuje najmenej 500 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) v jednopilotných letúnoch;
 2. je alebo bol držiteľom kvalifikačnej kategórie IR(A) na viacmotorové letúny a
 3. spĺňa požiadavky uvedené v bode 2 písmena c);
- e) navyše pre SFI(H):
 1. v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvuje vo funkcii pilota alebo pozorovateľa najmenej 1 hodinu letu v pilotnej kabíne vrtuľníkov príslušného typu a

▼B

2. v prípade viacpilotných vrtuľníkov získa najmenej 1 000 hodín letovej praxe vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho najmenej 350 hodín vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov;
3. v prípade jednopilotných viacmotorových vrtuľníkov absolvuje 500 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota v jednopilotných viacmotorových vrtuľníkoch;
4. v prípade jednopilotných jednomotorových vrtuľníkov absolvuje 250 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov.

FCL.930.SFI. SFI – Výcvikový kurz

a) Výcvikový kurz pre SFI zahŕňa:

1. obsah časti príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na FSTD;
2. obsah výcvikového kurzu TRI.

b) Žiadateľ o osvedčenie SFI, ktorý je držiteľom osvedčenia TRI na príslušný typ, dostane plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v tomto odseku.

FCL.940.SFI. SFI – Predĺženie a obnovenie platnosti

a) Predĺženie platnosti. Na predĺženie platnosti osvedčenia SFI musí žiadateľ počas trvania platnosti osvedčenia SFI splniť 2 z týchto 3 požiadaviek:

1. absolvovať 50 hodín vo funkcii inštruktora alebo examinátora v FSTD, z toho najmenej 15 hodín v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia SFI;
2. absolvovať opakovací výcvik inštruktorov vo funkcii SFI v organizácii schválenej na výcvik;
3. úspešne absolvovať príslušné časti hodnotenia spôsobilosti v súlade s článkom FCL.935.

b) Žiadateľ navyše absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti pre vydanie typovej kvalifikačnej kategórie konkrétneho lietadla v letovom simulátore, ktorý predstavuje príslušné typy lietadiel, na aké má oprávnenia.

c) Najmenej pri každom druhom predĺžení platnosti osvedčenia SFI musí držiteľ spĺňať podmienku uvedenú v bode 3 písmena a).

d) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia SFI musí žiadateľ v období 12 mesiacov predchádzajúcich obnoveniu platnosti:

1. absolvovať obsah časti výcvikového kurzu SFI na simulátore;
2. splniť požiadavky uvedené v bodoch 2 a 3 písmena a).

ODDIEL 8***Osobitné požiadavky na inštruktora súčinnosti viacčlennej posádky – MCCI*****FCL.905.MCCI. MCCI – Oprávnenia a podmienky**

a) Inštruktore súčinnosti viacčlennej posádky (MCCI) je oprávnený vykonávať letový výcvik:

1. počas praktickej časti kurzov MCC, ak nie sú spojené s výcvikom pre typovú kvalifikačnú kategóriu, a
2. v prípade MCCI(A) počas základnej fázy integrovaného výcvikového kurzu MPL za predpokladu, že je alebo bol držiteľom osvedčenia FI(A) alebo IRI(A).

FCL.910.MCCI. MCCI – Obmedzené oprávnenia

Oprávnenia držiteľa osvedčenia MCCI sú obmedzené na trenažéry letových a navigačných postupov (FNPT II/III MCC), letové výcvikové zariadenia (FTD 2/3) alebo letové simulátory (FFS), na ktorých prebiehal výcvikový kurz MCCI.

▼B

Oprávnenia sa môžu rozšíriť na iné výcvikové zariadenia na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavujú ďalšie typy lietadiel, ak držiteľ absolvuje praktický výcvik kurzu MCCI na príslušnom type FNPT II/III MCC, FTD 2/3 alebo FFS.

FCL.915.MCCI. MCCI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie MCCI:

- a) je alebo bol držiteľom preukazu spôsobilosti pilota CPL, MPL alebo ATPL pre príslušnú kategóriu lietadiel;
- b) získa:

▼M3

- 1. v prípade letúnov, vzducholodí a lietadiel so vzlakovými motormi najmenej 1 500 hodín letovej praxe vo funkcii pilota vo viacpilotnej prevádzke;

▼B

- 2. v prípade vrtuľníkov najmenej 1 000 hodín letovej praxe vo funkcii pilota v prevádzke s viacčlenou posádkou, z toho najmenej 350 hodín vo viacpilotných vrtuľníkoch.

FCL.930.MCCI. MCCI – Výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz pre MCCI zahŕňa prinajmenšom:

- 1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
- 2. technický výcvik vzťahujúci sa na typ FSTD, na ktorom chce žiadateľ poskytovať výcvik;
- 3. 3 hodiny praktického výcviku, ktorý môže byť letovým výcvikom alebo výcvikom súčinnosti viacčlennej posádky na príslušnom FNPT II/III MCC, FTD 2/3 alebo FFS, pod dohľadom inštruktora TRI, SFI alebo MCCI, ktorého na tento účel určila organizácia schválená na výcvik. Tieto hodiny letového výcviku pod dohľadom zahŕňajú hodnotenie spôsobilosti žiadateľa, ako je uvedené v článku FCL.920.

- b) Žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia inštruktora FI, TRI, CRI, IRI alebo SFI, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavke uvedenej v bode 1 písmena a).

FCL.940.MCCI. MCCI – Predĺženie a obnovenie platnosti

- a) Na predĺženie platnosti osvedčenia MCCI musí žiadateľ v období posledných 12 mesiacov platnosti osvedčenia MCCI splniť požiadavky uvedené v článku FCL.930.MCCI písm. a) bode 3 na príslušnom type FNPT II/III, FTD 2/3 alebo FFS.
- b) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia MCCI musí žiadateľ splniť požiadavky uvedené v článku FCL.930.MCCI písm. a) body 2 a 3 na príslušnom type FNPT II/III MCC, FTD 2/3 alebo FFS.

*ODDIEL 9**Osobitné požiadavky na inštruktora výcviku na simulátore – STI***FCL.905.STI. STI – Oprávnenia a podmienky**

- a) Inštruktore výcviku na simulátore (STI) je oprávnený vykonávať letový výcvik na simulátore príslušnej kategórie lietadiel na účely:
 - 1. vydania preukazu spôsobilosti;

▼B

2. vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti IR a kvalifikačnej kategórie na triedu a typovej kvalifikačnej kategórie na jednopilotné lietadlá, s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou.

- b) Doplnkové oprávnenia pre STI(A). Oprávnenia STI(A) zahŕňajú letový výcvik na simulátore počas hlavného výcviku letových zručností integrovaného výcvikového kurzu MPL.

FCL.910.STI. STI – Obmedzené oprávnenia

Oprávnenia STI sú obmedzené na FNPT II/III, FTD 2/3 alebo FFS, na akých prebiehal výcvikový kurz STI.

Oprávnenia sa môžu rozšíriť na iné FSTD, ktoré predstavujú ďalšie typy lietadiel, ak držiteľ:

- a) absolvuje obsah časti kurzu TRI na príslušný typ na FFS;
- b) v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvuje preskúšanie odbornej spôsobilosti pre typovú kvalifikačnú kategóriu konkrétneho lietadla v FFS príslušného typu;
- c) v rámci kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu vykoná najmenej jednu lekciu vzťahujúcu sa na povinnosti STI na výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD) s minimálnou dĺžkou trvania 3 hodiny na príslušnom type lietadla a pod dohľadom skúšajúceho letového inštruktora (FIE).

FCL.915.STI. STI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie STI:

- a) v priebehu troch rokov pred podaním žiadosti je alebo bol držiteľom preukazu spôsobilosti pilota a oprávnení inštruktora zodpovedajúcich kurzom, v ktorých chce vykonávať výcvik;
- b) v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti absolvuje príslušné preskúšanie odbornej spôsobilosti pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu v FNPT.

Žiadateľ o STI(A), ktorý chce poskytovať výcvik iba na základnom zariadení na nácvik používania prístrojov (BITD), absolvuje len cvičenia zodpovedajúce praktickej skúške pre vydanie PPL(A);

- c) pre STI(H), v období 12 mesiacov predchádzajúcich podaniu žiadosti navyše absolvuje najmenej 1 hodinu letu vo funkcii pozorovateľa v pilotnej kabíne vrtuľníka príslušného typu.

FCL.930.STI. STI – Výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz STI pozostáva najmenej z 3 hodín letového výcviku, vzťahujúceho sa na povinnosti inštruktora STI v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II/III, a to pod dohľadom FIE. Tieto hodiny letového výcviku pod dohľadom zahŕňajú hodnotenie spôsobilosti žiadateľa, ako sa uvádza v článku FCL.920.

Žiadatelia o STI(A), ktorí chcú poskytovať výcvik iba na BITD, absolvujú letový výcvik na BITD.

- b) Kurz pre žiadateľov o STI(H) zahŕňa aj obsah časti príslušného kurzu TRI na letovom simulátore.

▼B**FCL.940.STI. Predĺženie a obnovenie platnosti osvedčenia STI**

a) Predĺženie platnosti. Na predĺženie platnosti osvedčenia STI musí žiadateľ v období posledných 12 mesiacov platnosti osvedčenia STI:

1. absolvovať najmenej 3 hodiny letového výcviku v FFS, FNPT II/III alebo BITD ako súčasť úplného kurzu CPL, IR, PPL, alebo kurzu pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu, a
2. úspešne absolvovať príslušné časti preskúšania odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti pre príslušnú triedu alebo typ lietadla v letovom simulátore (FFS), letovom výcvikovom zariadení (FTD 2/3) alebo trenažéri letových a navigačných postupov (FNPT II/III), na ktorom sa bežne vykonáva letový výcvik.

Preskúšanie odbornej spôsobilosti STI(A), ktorý poskytuje výcvik iba na BITD, zahŕňa len cvičenia zodpovedajúce praktickej skúške na účely vydania PPL(A).

b) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia STI musí žiadateľ:

1. absolvovať opakovací výcvik vo funkcii STI v organizácii schválenej na výcvik;
2. úspešne absolvovať príslušné časti preskúšania odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k tejto časti pre príslušnú triedu alebo typ lietadla v letovom simulátore (FFS), letovom výcvikovom zariadení (FTD 2/3) alebo trenažéri letových a navigačných postupov (FNPT II/III), na ktorom sa bežne vykonáva letový výcvik.

Pre STI(A), ktorý poskytuje výcvik iba na BITD, preskúšanie odbornej spôsobilosti zahŕňa len cvičenia zodpovedajúce praktickej skúške na účely vydania PPL(A);

3. v rámci úplného kurzu CPL, IR, PPL alebo kurzu pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu absolvovať najmenej 3 hodiny letového výcviku pod dohľadom inštruktora FI, CRI(A), IRI alebo TRI(H), ktorého na tento účel určila organizácia schválená na výcvik. Najmenej 1 hodina letového výcviku sa uskutoční pod dohľadom FIE(A).

*ODDIEL 10**Inštruktor letov v horách – MI***FCL.905.MI. MI – Oprávnenia a podmienky**

Inštruktor letov v horách (MI) je oprávnený vykonávať letový výcvik na účely vydania kvalifikačnej kategórie na lety v horách.

FCL.915.MI. MI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie MI:

- a) je držiteľom osvedčenia FI, CRI alebo TRI, s oprávneniami na jednopilotné letúny;
- b) je držiteľom kvalifikačnej kategórie na lety v horách.

FCL.930.MI. MI – Výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz pre MI zahŕňa hodnotenie spôsobilosti žiadateľa, ako je uvedené v článku FCL.920.

▼B

- b) Žiadatelia pred začiatkom kurzu absolvujú predbežnú letovú skúšku s MI, ktorý je držiteľom osvedčenia FI, aby sa zhodnotila ich prax a schopnosť zvládnuť výcvikový kurz.

▼M3**FCL.940.MI. Platnosť osvedčenia MI**

Osvedčenie MI je platné, kým je platné osvedčenie FI, TRI alebo CRI.

▼B*ODDIEL 11**Osobitné požiadavky na inštruktora letových skúšok – FTI***FCL.905.FTI. FTI – Oprávnenia a podmienky**

- a) Inštruktor letových skúšok (FTI) je oprávnený vykonávať letový výcvik v rámci príslušnej kategórie lietadiel na účely:
1. vydania kvalifikačných kategórií na letové skúšky kategórie 1 alebo 2 za predpokladu, že je držiteľom kvalifikačnej kategórie na letové skúšky príslušnej kategórie;
 2. vydania osvedčenia FTI v rámci príslušnej kategórie kvalifikačnej kategórie na letové skúšky za predpokladu, že inštruktor má najmenej 2 roky praxe vo vykonávaní výcviku pre vydávanie kvalifikačných kategórií na letové skúšky.
- b) Oprávnenia FTI, ktorý je držiteľom kvalifikačnej kategórie na letové skúšky kategórie 1, zahŕňajú vykonávanie letového výcviku aj vo vzťahu ku kategórii 2 kvalifikačných kategórií na letové skúšky.

FCL.915.FTI. FTI – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie FTI:

- a) je držiteľom kvalifikačnej kategórie na letové skúšky vydanej v súlade s článkom FCL.820;
- b) absolvuje najmenej 200 hodín letových skúšok kategórie 1 alebo 2.

FCL.930.FTI. FTI – Výcvikový kurz

- a) Výcvikový kurz pre FTI zahŕňa najmenej:
1. 25 hodín výcviku vyučovania a učenia sa;
 2. 10 hodín technického výcviku vrátane opakovania technických vedomostí, prípravy plánu lekcí a rozvoja inštruktážnych zručností v triede/simulátore;
 3. 5 hodín praktického letového výcviku pod dohľadom FTI, ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom FCL.905.FTI písm. b). Tieto hodiny letového výcviku zahŕňajú hodnotenie spôsobilosti žiadateľa, ako sa uvádza v článku FCL.920.
- b) Započítavanie
1. Žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia inštruktora, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bode 1 písmena a).
 2. Okrem toho žiadatelia, ktorí sú alebo boli držiteľmi osvedčenia FI alebo TRI v príslušnej kategórii lietadiel, dostanú plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám uvedeným v bode 2 písmena a).

FCL.940.FTI. FTI – Predĺženie a obnovenie platnosti

- a) Predĺženie platnosti. Na predĺženie platnosti osvedčenia FTI musí žiadateľ počas trvania platnosti osvedčenia SFI splniť 1 z týchto požiadaviek:
1. absolvovať najmenej:
 - i) 50 hodín letových skúšok, z toho najmenej 15 hodín v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FTI a

▼B

- ii) 5 hodín letového výcviku letových skúšok v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu uplynutia platnosti osvedčenia FTI alebo
- 2. absolvovať opakovací výcvik vo funkcii FTI v organizácii schválenej na výcvik. Opakovací výcvik je založený na prvku praktického letového výcviku výcvikového kurzu FTI v súlade s článkom FCL.930.FTI písm. a) bodom 3 a zahŕňa najmenej jeden výcvikový let pod dohľadom FTI, ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom FCL.905.FTI písm. b).
- b) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia FTI žiadateľ absolvuje opakovací výcvik vo funkcii FTI v organizácii schválenej na výcvik. Opakovací výcvik musí spĺňať najmenej požiadavky v článku FCL.930.FTI písm. a) bode 3.

PODČASŤ K**EXAMINÁTORI****ODDIEL 1*****Spoločné požiadavky*****FCL.1000. Osvedčenia examinátora****a) Všeobecné. Držiteľia osvedčenia examinátora:**

- 1. sú držiteľmi rovnocenného preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, pre ktoré majú oprávnenie vykonávať praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti a oprávnenie poskytovať príslušný výcvik;
- 2. majú kvalifikáciu na vykonávanie funkcie veliaceho pilota (PIC) počas praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti, ak sa vykonáva v lietadle.

b) Osobitné podmienky

- 1. V prípade zavádzania nového lietadla v členských štátoch alebo v lietadlovom parku prevádzkovateľa, keď nie je možné splniť požiadavky stanovené v tejto podčasti, príslušný orgán môže vydať osobitné osvedčenie poskytujúce oprávnenia na vykonávanie praktických skúšok a preskúšania odbornej spôsobilosti. Takéto osvedčenie je obmedzené na praktické skúšky a preskúšanie odbornej spôsobilosti potrebné na zavedenie nového typu lietadla a jeho platnosť v žiadnom prípade neprekročí dĺžku jedného roka.
- 2. Držiteľia osvedčenia vydaného v súlade s bodom 1 písmena b), ktorí chcú požiadať o vydanie osvedčenia examinátora, musia spĺňať nevyhnutné predpoklady a požiadavky na predĺženie platnosti, stanovené pre danú kategóriu examinátora.

c) Vykonávanie skúšok mimo územia členských štátov

- 1. Bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie písmena a), v prípade praktických skúšok a preskúšania odbornej spôsobilosti uskutočňovaných v organizácii schválenej na výcvik mimo územia členských štátov môže príslušný orgán členského štátu vydať osvedčenie examinátora žiadateľovi, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vydaného treťou krajinou v súlade s prílohou 1 ICAO za predpokladu, že žiadateľ:
 - i) je držiteľom preukazu, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia prinajmenšom rovnocenného s tými, pre ktoré majú oprávnenie vykonávať praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti, pričom je v každom prípade držiteľom prinajmenšom preukazu spôsobilosti CPL;
 - ii) spĺňa požiadavky ustanovené v tejto podčasti na vydanie príslušného osvedčenia examinátora a

▼ B

- iii) preukáže príslušnému orgánu primeranú úroveň znalostí európskych predpisov o bezpečnosti letectva, aby mohol uplatňovať oprávnenia examinátora v súlade s touto časťou.
- 2. Oprávnenia vyplývajúce z osvedčenia uvedeného v bode 1 sú obmedzené na poskytovanie praktických skúšok a preskúšania odbornej spôsobilosti:
 - i) mimo územia členských štátov a
 - ii) pre pilotov, ktorí dostatočne ovládajú jazyk, v ktorom sa preskúšanie/ skúška vykonáva.

FCL.1005. Obmedzenie oprávnení v prípade osobných záujmov

Examinátori nesmú vykonávať:

- a) praktické skúšky alebo hodnotenie spôsobilosti žiadateľov na účely vydania preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia;

▼ M4

- 1. ktorým poskytnú viac než 25 % požadovaného letového výcviku na preukaz spôsobilosti, kvalifikačnú kategóriu alebo osvedčenie, pre ktoré sa praktická skúška alebo preskúšanie odbornej spôsobilosti vykonáva, alebo

▼ B

- 2. ak boli zodpovední za odporúčanie na praktickú skúšku v súlade s článkom FCL.030 písm. b);
- b) praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti ani hodnotenie spôsobilosti, ak majú pocit, že ich objektivita by mohla byť ovplyvnená.

FCL.1010. Nevyhnutné predpoklady examinátorov

Žiadatelia o osvedčenie examinátora preukážu:

- a) zodpovedajúce vedomosti, prípravu a príslušnú prax súvisiace s oprávneniami examinátora;
- b) že v priebehu uplynulých troch rokov proti nim neboli uplatnené žiadne postihy vrátane pozastavenia, obmedzenia alebo zrušenia platnosti ich preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií alebo osvedčení vydaných v súlade s touto časťou, za neplnenie základného nariadenia a jeho vykonávacích predpisov.

FCL.1015. Normalizácia examinátorov

- a) Žiadatelia o osvedčenie examinátora absolvujú kurz normalizácie, ktorý pripraví príslušný orgán alebo organizácia schválená na výcvik a schváli príslušný orgán.
- b) Kurz normalizácie pozostáva z teoretickej výučby a praktického výcviku a zahŕňa prinajmenšom:
 - 1. vykonanie 2 praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti pre preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia, pre ktoré chce žiadateľ získať oprávnenie na vykonávanie skúšok a preskúšaní;
 - 2. školenie o príslušných požiadavkách v tejto oblasti a príslušných požiadavkách na letovú prevádzku, o vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti a hodnotení spôsobilosti a o ich dokumentovaní a zaznamenávaní;
 - 3. inštruktáž o vnútroštátnych administratívnych postupoch, požiadavkách na ochranu osobných údajov, zodpovednosti, poistení proti nehodám a o poplatkoch;

▼ M3

- 4. inštruktáž o potrebe preskúmať a uplatňovať prvky uvedené v bode 3 pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je ten istý ako orgán, ktorý vydal osvedčenie examinátora a;

▼ M3

5. školenie o tom, ako v prípade potreby získať prístup k týmto vnútroštátnym postupom a požiadavkám iných príslušných orgánov.
- c) Držiteľia osvedčenia examinátora nesmú vykonávať praktické skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti ani hodnotenia spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je ten istý ako orgán, ktorý vydal osvedčenie examinátora, pokiaľ nepreskúmali najnovšie dostupné informácie o príslušných vnútroštátnych postupoch príslušného orgánu žiadateľa.

▼ B**FCL.1020. Hodnotenie spôsobilosti examinátorov**

Žiadatelia o osvedčenie examinátora preukážu svoju spôsobilosť inšpektorovi príslušného orgánu alebo examinátorovi s vyšším služobným postavením, ktorého tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za osvedčenie examinátora, vykonaním praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti v úlohe examinátora, pre ktorú chcú získať oprávnenia, vrátane brífingu, vykonania praktickej skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti a hodnotenia osoby, ktorá sa podrobí skúške, preskúšaniu alebo hodnoteniu, poletovému rozboru a vypracovania dokumentácie.

FCL.1025. Platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie platnosti osvedčenia examinátora

- a) Platnosť. Osvedčenie examinátora platí 3 roky.
- b) Predĺženie platnosti. Platnosť osvedčenia examinátora sa predĺži, ak počas platnosti osvedčenia jeho držiteľ:
 1. každý rok vykonal najmenej 2 praktické skúšky, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti;
 2. sa v poslednom roku platnosti osvedčenia zúčastnil na opakovanom seminári examinátorov, ktorý pripravil príslušný orgán alebo organizácia schválená na výcvik a schválil príslušný orgán.
 3. Jednu z praktických skúšok alebo preskúšaní odbornej spôsobilosti, vykonaných v poslednom roku obdobia platnosti osvedčenia v súlade s bodom 1, zhodnotí inšpektor príslušného orgánu alebo examinátor s vyšším služobným postavením, ktorého tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za osvedčenie examinátora.
 4. Keď je žiadateľ o predĺženie platnosti držiteľom oprávnení na viac kategórií examinátora, môže so súhlasom príslušného orgánu dosiahnuť spoločné predĺženie platnosti všetkých oprávnení examinátora, ak spĺňa požiadavky uvedené v bodoch 1 a 2 písmena b) a v článku FCL.1020 pre jednu z kategórií osvedčenia examinátora, ktorého je skúšajúci držiteľom.
- c) Obnovenie platnosti. Po uplynutí platnosti osvedčenia musia žiadatelia spĺňať požiadavky uvedené v bode 2 písmena b) a v článku FCL.1020, predtým než začnú znovu uplatňovať svoje oprávnenia.
- d) Platnosť osvedčenia examinátora sa predĺži alebo obnoví, iba ak žiadateľ preukáže priebežné plnenie požiadaviek uvedených v článkoch FCL.1010 a FCL.1030.

FCL.1030. Vykonávanie praktických skúšok, preskúšania odbornej spôsobilosti a hodnotenia spôsobilosti

- a) Pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšania odbornej spôsobilosti a hodnotenia spôsobilosti examinátor:
 1. zabezpečí, aby komunikácia s uchádzačom mohla prebiehať bez jazykových bariér;
 2. overí, že uchádzač spĺňa všetky požiadavky tejto časti na kvalifikáciu, výcvik a prax na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, pre ktoré sa vykonáva praktická skúška, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti;

▼B

3. poučí žiadateľa o následkoch poskytnutia neúplných, nepresných alebo nepravdivých informácií, ktoré sa týkajú jeho výcviku a letovej praxe.
- b) Po vykonaní praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti examinátor:
1. oznámi žiadateľovi výsledok skúšky. V prípade čiastočného zloženia alebo nezloženia skúšky informuje examinátor žiadateľa, že až do úspešného zloženia celej skúšky nesmie uplatňovať oprávnenia príslušnej kvalifikačnej kategórie. Examinátor poskytne podrobnosti o akýchkoľvek ďalších požiadavkách na výcvik a vysvetlí uchádzačovi jeho právo na odvolanie;
 2. v prípade úspešného výsledku preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti zapíše žiadateľovi do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia novú dátum uplynutia platnosti kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ak ho tým osobitne poverí príslušný orgán zodpovedný za preukaz spôsobilosti žiadateľa;
 3. poskytne žiadateľovi podpísanú správu o praktickej skúške alebo preskúšaní odbornej spôsobilosti a bezodkladne predloží kópie správy príslušnému orgánu zodpovednému za preukaz spôsobilosti žiadateľa a príslušnému orgánu, ktorý vydal osvedčenie examinátora. Správa musí obsahovať:
 - i) vyhlásenie, že examinátor dostal od žiadateľa informácie týkajúce sa jeho praxe a výcviku a že zistil súlad praxe a výcviku s príslušnými požiadavkami tejto časti;
 - ii) potvrdenie, že všetky požadované manévry a cvičenia sa uskutočnili, a v prípade potreby aj informácie o ústnej skúške teoretických vedomostí. Ak žiadateľ v niektorom bode neuspel, skúšajúci zaznamená dôvody tohto hodnotenia;
 - iii) výsledok skúšky, preskúšania alebo hodnotenia spôsobilosti;

▼M3

- iv) vyhlásenie, že examinátor preskúmal a uplatňoval vnútroštátne postupy a požiadavky príslušného orgánu žiadateľa, ak príslušný orgán zodpovedný za preukaz spôsobilosti žiadateľa nie je ten istý ako orgán, ktorý vydal osvedčenie examinátora;
- v) kópiu osvedčenia examinátora obsahujúceho rozsah jeho oprávnení pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je ten istý ako orgán, ktorý vydal osvedčenie examinátora.

▼B

- c) Examinátori uchovávajú záznamy s podrobnosťami o všetkých vykonaných praktických skúškach, preskúšaní odbornej spôsobilosti a hodnotení spôsobilosti a s ich výsledkami po dobu 5 rokov.
- d) Examinátori na požiadanie predložia príslušnému orgánu zodpovednému za osvedčenie examinátora alebo príslušnému orgánu zodpovednému za preukaz spôsobilosti žiadateľa všetky záznamy a správy a akékoľvek ďalšie informácie, požadované na činnosť dohľadu.

*ODDIEL 2**Osobitné požiadavky na letových examinátorov – FE***FCL.1005.FE. FE – Oprávnenia a podmienky**

- a) FE(A). Letový examinátor (FE) pre letúny je oprávnený vykonávať:

▼B

1. praktické skúšky na účely vydania PPL(A) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre súvisiace kvalifikačné kategórie na triedu a typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné letúny s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou za predpokladu, že examinátor absolvoval najmenej 1 000 hodín letu vo funkcii pilota letúnov alebo turistických motorových klzákov, z toho aspoň 250 hodín letového výcviku;
2. praktické skúšky na účely vydania CPL(A) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre súvisiace kvalifikačné kategórie na triedu a typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné letúny s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou za predpokladu, že examinátor absolvoval najmenej 2 000 hodín letu vo funkcii pilota letúnov alebo turistických motorových klzákov, z toho aspoň 250 hodín letového výcviku;
3. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre LAPL(A) za predpokladu, že examinátor absolvoval najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota letúnov alebo turistických motorových klzákov, z toho aspoň 100 hodín letového výcviku;
4. praktické skúšky na účely vydania kvalifikačnej kategórie na lety v horách za predpokladu, že examinátor absolvoval najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota letúnov alebo turistických motorových klzákov vrátane aspoň 500 vzletov a pristátí v rámci letového výcviku pre lety v horách;

▼M3

5. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia a obnovenia platnosti EIR za predpokladu, že FE absolvoval aspoň 1 500 hodín vo funkcii pilota na letúnoch a spĺňa požiadavky uvedené v FCL.1010.IRE písm. a) bode 2.

▼B

b) FE(H). Letový examinátor (FE) pre vrtuľníky je oprávnený vykonávať:

1. praktické skúšky na účely vydania PPL(H) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné jednomotorové vrtuľníky uvedené v PPL(H) za predpokladu, že examinátor absolvoval 1 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho aspoň 250 hodín letového výcviku;
2. praktické skúšky na účely vydania CPL(H) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné jednomotorové vrtuľníky uvedené v CPL(H) za predpokladu, že examinátor absolvoval 2 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho aspoň 250 hodín letového výcviku;
3. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie na jednopilotné viacmotorové vrtuľníky uvedené v PPL(H) alebo CPL(H) za predpokladu, že examinátor spĺňa požiadavky uvedené v bode 1 alebo v bode 2 a že je držiteľom CPL(H) alebo ATPL(H) a v prípade potreby IR(H);
4. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre LAPL(H) za predpokladu, že examinátor absolvoval najmenej 500 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho aspoň 150 hodín letového výcviku.

c) FE(As). Letový examinátor (FE) pre vzducholode je oprávnený vykonávať praktické skúšky na účely vydania PPL(As) a CPL(As) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre súvisiace typové kvalifikačné kategórie na vzducholode za predpokladu, že examinátor absolvoval 500 hodín letu vo funkcii pilota vzducholodí, z toho 100 hodín letového výcviku.

▼B

d) FE(S). Letový examinátor (FE) pre vetrone je oprávnený vykonávať:

1. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti pre SPL a LAPL(S) za predpokladu, že examinátor absolvoval 300 hodín letu vo funkcii pilota vetroňov alebo motorových vetroňov, z toho 150 hodín alebo 300 vzletov v rámci letového výcviku;
2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely rozšírenia oprávnení SPL na obchodnú prevádzku za predpokladu, že examinátor absolvoval 300 hodín letu vo funkcii pilota vetroňov alebo motorových vetroňov, z toho 90 hodín letového výcviku;

▼M3

3. praktické skúšky na účely rozšírenia oprávnení SPL alebo LAPL(S) na turistické motorové klzáky (TMG) za predpokladu, že examinátor absolvoval 300 hodín letu vo funkcii pilota vetroňov alebo motorových vetroňov, z toho 50 hodín letového výcviku na turistických motorových klzákoch;
4. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely kvalifikačnej kategórie pre lety v oblačnosti za predpokladu, že examinátor absolvoval aspoň 200 hodín letu vo funkcii pilota vetroňov alebo motorových vetroňov, z toho najmenej 5 hodín alebo 25 letov v rámci letového výcviku pre kvalifikačnú kategóriu pre lety v oblačnosti alebo aspoň 10 hodín letového výcviku pre EIR alebo IR(A).

▼B

e) FE(B). Letový examinátor (FE) pre balóny je oprávnený vykonávať:

1. praktické skúšky na účely vydania BPL a LAPL(B) a praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely rozšírenia oprávnení na ďalšiu triedu alebo skupinu balónov za predpokladu, že skúšajúci absolvoval 250 hodín letu vo funkcii pilota balónov, z toho 50 hodín letového výcviku;
2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely rozšírenia oprávnení BPL na obchodnú prevádzku za predpokladu, že skúšajúci absolvoval 300 hodín letu vo funkcii pilota balónov, z toho 50 hodín v balónoch tej istej triedy, pre akú sa rozšírenie požaduje. Z 300 hodín letu musí letový výcvik tvoriť 50 hodín.

FCL.1010.FE. FE – Nevyhnutné predpoklady

Žiadateľ o osvedčenie FE musí byť držiteľom:

osvedčenia FI na lietadlá príslušnej kategórie.

*ODDIEL 3****Osobitné požiadavky na examinátorov typovej kvalifikačnej kategórie – TRE*****FCL.1005.TRE. TRE – Oprávnenia a podmienky**

a) TRE(A) a TRE(PL). Examinátor typovej kvalifikačnej kategórie (TRE) pre letúny alebo lietadlá so vzlakovými motormi je oprávnený vykonávať:

1. praktické skúšky na účely prvého vydania typových kvalifikačných kategórií buď na letúny, alebo na lietadlá so vzlakovými motormi;

▼M3

2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií, prístrojových kvalifikačných kategórií pre lety na trati (EIR) a prístrojových kvalifikačných kategórií (IR);

▼B

3. praktické skúšky na účely vydania ATPL(A);
4. praktické skúšky na účely vydania MPL za predpokladu, že examinátor spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.925;

▼B

5. hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčenia TRI alebo SFI na lietadlá príslušnej kategórie za predpokladu, že examinátor pracoval najmenej 3 roky vo funkcii examinátora typovej kvalifikačnej kategórie (TRE).
- b) TRE(H). Examinátor typovej kvalifikačnej kategórie pre vrtuľníky je oprávnený vykonávať:
1. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na vrtuľníky;
 2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti IR, alebo rozšírenia IR(H) z jednomotorových na viacmotorové vrtuľníky za predpokladu, že TRE(H) je držiteľom platnej IR(H);
 3. praktické skúšky na účely vydania ATPL(H);
 4. hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčenia TRI(H) alebo SFI(H) za predpokladu, že examinátor pracoval najmenej 3 roky vo funkcii TRE.

FCL.1010.TRE. TRE – Nevyhnutné predpoklady

- a) TRE(A) a TRE(PL). Žiadatelia o osvedčenie TRE pre letúny a lietadlá so vztlakovými motormi:
1. v prípade viacpilotných letúnov alebo lietadiel so vztlakovými motormi musia absolvovať 1 500 hodín letu vo funkcii pilota buď viacpilotných letúnov, alebo lietadiel so vztlakovými motormi, z toho aspoň 500 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
 2. v prípade jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou musia absolvovať 500 hodín letu vo funkcii pilota jednopilotných letúnov, z toho aspoň 200 hodín vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
 3. musia byť držiteľmi osvedčenia CPL alebo ATPL a TRI pre príslušný typ;
 4. pre prvé vydanie osvedčenia TRE musia absolvovať najmenej 50 hodín letového výcviku vo funkcii TRI, FI alebo SFI na príslušnom type alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré predstavuje tento typ.
- b) TRE(H). Žiadatelia o osvedčenie TRE(H) pre vrtuľníky:
1. musia byť držiteľmi osvedčenia TRI(H) alebo v prípade jednopilotných jednomotorových vrtuľníkov držiteľmi platného osvedčenia FI(H) na príslušný typ vrtuľníkov;
 2. pre prvé vydanie osvedčenia TRE musia absolvovať 50 hodín letového výcviku vo funkcii inštruktora TRI, FI alebo SFI na príslušnom type vrtuľníkov alebo vo FSTD, ktoré predstavuje tento typ;
 3. v prípade viacpilotných vrtuľníkov musia byť držiteľmi osvedčenia CPL(H) alebo ATPL(H) a absolvovať 1 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov, z toho aspoň 500 hodín vo funkcii veliaceho pilota;
 4. v prípade jednopilotných viacmotorových vrtuľníkov:
 - i) musia absolvovať 1 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho aspoň 500 hodín vo funkcii veliaceho pilota;
 - ii) musia byť držiteľmi CPL(H) alebo ATPL(H) a v prípade potreby držiteľmi platnej IR(H);

▼ B

5. v prípade jednopilotných jednomotorových vrtuľníkov:

- i) musia absolvovať 750 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov, z toho aspoň 500 hodín vo funkcii veliaceho pilota;

▼ M3

- ii) musia byť držiteľmi CPL(H) alebo ATPL(H).

▼ B

- 6. Pred rozšírením oprávnení TRE(H) z jednopilotných viacmotorových na viacpilotné viacmotorové vrtuľníky toho istého typu držiteľ musí absolvovať aspoň 100 hodín letu vo viacpilotnej prevádzke v tomto type vrtuľníkov.
- 7. V prípade žiadateľov o prvé osvedčenie TRE pre viacpilotné viacmotorové vrtuľníky sa požiadavka na 1 500 hodín letovej praxe na viacpilotných vrtuľníkoch uvedená v bode 3 písmena b) môže považovať za splnenú, ak absolvovali 500 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota vo viacpilotných vrtuľníkoch rovnakého typu.

*ODDIEL 4***Osobitné požiadavky na examinátora kvalifikačnej kategórie na triedu – CRE****FCL.1005.CRE. CRE – Oprávnenia**

Examinátor kvalifikačnej kategórie na triedu (CRE) je oprávnený vykonávať pre jednopilotné letúny s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou:

- a) praktické skúšky na účely vydávania kvalifikačných kategórií na triedu a typových kvalifikačných kategórií;
- b) preskúšania odbornej spôsobilosti pre:
 - 1. predĺženie alebo obnovenie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu a typových kvalifikačných kategórií;
 - 2. predĺženie alebo obnovenie platnosti prístrojových kvalifikačných kategórií (IR) za predpokladu, že CRE spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.1010.IRE písm. a);
- 3. predĺženie a obnovenie platnosti EIR za predpokladu, že CRE absolvoval aspoň 1 500 hodín vo funkcii pilota na letúnoch a spĺňa požiadavky uvedené v FCL.1010.IRE písm. a) bode 2.

▼ M3**▼ M4**

- c) skúšky spôsobilosti na rozšírenie oprávnení LAPL(A) na ďalšiu triedu alebo variant letúna.

▼ B**FCL.1010.CRE. CRE – Nevyhnutné predpoklady**

Žiadatelia o osvedčenie CRE:

- a) sú držiteľmi preukazov spôsobilosti CPL(A), MPL(A) alebo ATPL(A) s oprávneniami na jednopilotné letúny alebo boli ich držiteľmi a sú držiteľmi PPL(A);
- b) sú držiteľmi osvedčenia CRI pre príslušnú triedu alebo typ letúnov;
- c) absolvovali 500 hodín letu vo funkcii pilota letúnov.

*ODDIEL 5***Osobitné požiadavky na examinátora prístrojovej kvalifikačnej kategórie – IRE****▼ M3****FCL.1005.IRE. IRE – Oprávnenia**

Držiteľ osvedčenia examinátora prístrojovej kvalifikačnej kategórie (IRE) je oprávnený vykonávať praktické skúšky na účely vydávania prístrojových kvalifikačných kategórií pre lety na trati (EIR) alebo prístrojových kvalifikačných kategórií (IR) a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia ich platnosti.

▼ B**FCL.1010.IRE. IRE – Nevyhnutné predpoklady**

- a) IRE(A). Žiadatelia o osvedčenie IRE pre letúny musia byť držiteľmi osvedčenia IRI(A) a absolvovať:

▼B

1. 2 000 hodín letu vo funkcii pilota letúnov a
 2. 450 hodín letu podľa IFR, z toho 250 hodín vo funkcii inštruktora.
- b) IRE(H). Žiadatelia o osvedčenie IRE pre vrtuľníky musia byť držiteľmi osvedčenia IRI(H) a absolvovať:
1. 2 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov a
 2. 300 hodín letu podľa prístrojov vo vrtuľníkoch, z toho 200 hodín vo funkcii inštruktora.
- c) IRE(As). Žiadatelia o osvedčenie IRE pre vzducholode musia byť držiteľmi osvedčenia IRI(As) a absolvovať:
1. 500 hodín letu vo funkcii pilota vzducholodí a
 2. 100 hodín letu podľa prístrojov vo vzducholodiach, z toho 50 hodín vo funkcii inštruktora.

*ODDIEL 6**Osobitné požiadavky na examinátora na letovom simulátore – SFE***FCL.1005.SFE. SFE – Oprávnenia a podmienky**

- a) SFE(A) a SFE(PL). Skúšajúci na letovom simulátore (SFE) pre letúny alebo lietadlá so vztlakovými motormi je oprávnený vykonávať v letovom simulátore (FFS):
1. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií na viacpilotné letúny alebo na lietadlá so vztlakovými motormi;
 2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti prístrojových kvalifikačných kategórií (IR) za predpokladu, že SFE spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.1010.IRE pre letúny príslušnej kategórie;
 3. praktické skúšky na účely vydania ATPL(A);
 4. praktické skúšky na účely vydania MPL za predpokladu, že examinátor spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.925;
 5. hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčenia SFI na lietadlá príslušnej kategórie za predpokladu, že examinátor pracoval najmenej 3 roky vo funkcii examinátora na letovom simulátore (SFE).
- b) SFE(H). Examinátor na letovom simulátore (SFE) pre vrtuľníky je oprávnený vykonávať v letovom simulátore (FFS):
1. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti a obnovenia platnosti typových kvalifikačných kategórií a
 2. preskúšania odbornej spôsobilosti na účely predĺženia a obnovenia platnosti IR za predpokladu, že SFE spĺňa požiadavky uvedené v článku FCL.1010.IRE písm. b);
 3. praktické skúšky na účely vydania ATPL(H);
 4. praktické skúšky a preskúšania odbornej spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčenia SFI(H) za predpokladu, že examinátor pracoval najmenej 3 roky vo funkcii SFE.

FCL.1010.SFE. SFE – Nevyhnutné predpoklady

- a) SFE(A). Žiadatelia o osvedčenie SFE pre letúny:
1. sú alebo boli držiteľmi ATPL(A), kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie a osvedčenia SFI(A) pre príslušný typ letúnov;

▼B

2. absolvovali najmenej 1 500 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných letúnov;
 3. na účely prvého vydania osvedčenia SFE absolvovali najmenej 50 hodín letového výcviku v simulátore vo funkcii SFI(A) na príslušnom type letúnov.
- b) SFE(H). Žiadatelia o osvedčenie SFE pre vrtuľníky:
1. sú alebo boli držiteľmi ATPL(H), typovej kvalifikačnej kategórie a osvedčenia SFI(H) pre príslušný typ vrtuľníkov;
 2. absolvovali najmenej 1 000 hodín letu vo funkcii pilota viacpilotných vrtuľníkov;
 3. na účely prvého vydania osvedčenia SFE absolvovali najmenej 50 hodín letového výcviku v simulátore vo funkcii SFI(H) na príslušnom type vrtuľníkov.

*ODDIEL 7****Osobitné požiadavky na examinátora letových inštruktorov – FIE*****FCL.1005.FIE. FIE – Oprávnenia a podmienky**

- a) FIE(A). Examinátor letových inštruktorov (FIE) pre letúny je oprávnený vykonávať hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčení FI(A), CRI(A), IRI(A) a TRI(A) pre jednopilotné letúny za predpokladu, že je držiteľom príslušného osvedčenia inštruktora.
- b) FIE(H). Examinátor letových inštruktorov (FIE) pre vrtuľníky je oprávnený vykonávať hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčení FI(H), IRI(H) a TRI(H) pre jednopilotné vrtuľníky za predpokladu, že je držiteľom príslušného osvedčenia inštruktora.
- c) FIE(As), (S), (B). Examinátor letových inštruktorov (FIE) pre vetrone, motorové vetrone, balóny a vzducholode je oprávnený vykonávať hodnotenia spôsobilosti na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčení inštruktorov pre lietadlá príslušnej kategórie za predpokladu, že je držiteľom príslušného osvedčenia inštruktora.

FCL.1010.FIE. FIE – Nevyhnutné predpoklady

- a) FIE(A). Žiadatelia o osvedčenie FIE pre letúny:
- v prípade žiadateľov, ktorí chcú vykonávať hodnotenia spôsobilosti:
1. musia byť držiteľmi príslušného osvedčenia inštruktora;
 2. musia absolvovať 2 000 hodín letu vo funkcii pilota letúnov alebo turistických motorových klzákov a
 3. musia absolvovať najmenej 100 hodín letu v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie inštruktora.
- b) FIE(H). Žiadatelia o osvedčenie FIE pre vrtuľníky:
1. musia byť držiteľmi príslušného osvedčenia inštruktora;
 2. musia absolvovať 2 000 hodín letu vo funkcii pilota vrtuľníkov;
 3. musia absolvovať najmenej 100 hodín letu v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie inštruktora.

▼B

- c) FIE(As). Žiadatelia o osvedčenie FIE pre vzducholode:
1. musia absolvovať 500 hodín letu vo funkcii pilota vzducholodí;
 2. musia absolvovať najmenej 20 hodín letu v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie FI(As);
 3. musia byť držiteľmi príslušného osvedčenia inštruktora.
- d) FIE(S). Žiadatelia o osvedčenie FIE pre vetrone:
1. musia byť držiteľmi príslušného osvedčenia inštruktora;
 2. musia absolvovať 500 hodín letu vo funkcii pilota vetroňov alebo motorových vetroňov;
 3. musia:
 - i) v prípade žiadateľov, ktorí chcú vykonávať hodnotenia spôsobilosti pre turistické motorové klzáky, absolvovať 10 hodín letu alebo 30 vzletov v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie inštruktora v turistických motorových klzákoch;
 - ii) vo všetkých ostatných prípadoch absolvovať 10 hodín letu alebo 30 vzletov v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie inštruktora.
- e) FIE(B). Žiadatelia o osvedčenie FIE pre balóny:
1. musia byť držiteľmi príslušného osvedčenia inštruktora;
 2. musia absolvovať 350 hodín letu vo funkcii pilota balónov;
 3. musia absolvovať 10 hodín letu v rámci vykonávania výcviku žiadateľov o osvedčenie inštruktora.

▼B*Dodatok 1***Započítavanie teoretických vedomostí****▼M4****A. ZAPOČÍTANIE TEORETICKÝCH ZNALOSTÍ ZA ÚČELOM VYDANIA PREUKAZU SPÔSOBILOSTI PILOTA — POŽIADAVKY NA PREKLEŇOVACÍ VÝCVIK A SKÚŠKY****▼B****1. LAPL, PPL, BPL a SPL**

- 1.1. Držiteľovi LAPL sa na účely vydania LAPL na letúny inej kategórie plne započítajú teoretické vedomosti v spoločných predmetoch, ktoré sú stanovené v článku FCL.120 písm. a).

▼M4

- 1.2. Bez toho, aby bol dotknutý predchádzajúci odsek, držiteľ preukazu spôsobilosti na lietadlá inej kategórie musí na účely vydania preukazov LAPL, PPL, BPL alebo SPL absolvovať teoretickú výučbu a skúšky teoretických vedomostí na príslušnej úrovni v týchto predmetoch:

- zásady letu,
- prevádzkové postupy,
- letové charakteristiky lietadla a plánovanie letu,
- všeobecné vedomosti o lietadlách,
- navigácia.

▼B

- 1.3. Držiteľ LAPL dostane na účely vydania PPL, BPL alebo SPL na lietadlá tej istej kategórie plný zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretickú výučbu a skúšky.

▼M4

- 1.4. Držiteľ preukazu LAPL(S) s rozšírením na TMG musí bez ohľadu na odsek 12 na vydanie preukazu LAPL(A) preukázať primeranú úroveň teoretických znalostí pre triedu jednomotorových piestových letúnov v súlade s článkom FCL.135.A písm. a) ods. 2).

▼B**2. CPL**

- 2.1. Žiadateľ o CPL, ktorý je držiteľom CPL na lietadlá inej kategórie musí absolvovať preklenovaciu teoretickú výučbu v schválenom kurze v závislosti od rozdielov zistených medzi osnovami CPL pre lietadlá rozličných kategórií.

- 2.2. Žiadateľ absolvuje teoretické skúšky, ako je stanovené v tejto časti, v týchto predmetoch pre lietadlá príslušnej kategórie:

- 021 — všeobecné vedomosti o lietadlách: trup a systémy, elektrický systém, pohonná jednotka, núdzové vybavenie,
- 022 — všeobecné vedomosti o lietadlách: prístrojové vybavenie,
- 032/034 — letové charakteristiky letúnov prípadne vrtuľníkov,
- 070 — prevádzkové postupy a
- 080 — zásady letu.

- 2.3. Žiadateľ o CPL, ktorý úspešne absolvoval príslušné teoretické skúšky pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu (IR) na lietadlá tej istej kategórie, dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v týchto predmetoch:

- ľudská výkonnosť,
- meteorológia.

▼B**3. ATPL**

- 3.1. Žiadateľ o ATPL, ktorý je držiteľom ATPL na lietadlá inej kategórie musí absolvovať preklenovaciu teoretickú výučbu v organizácii schválenej na výcvik v závislosti od rozdielov zistených medzi osnovami ATPL pre lietadlá rozličných kategórií.

▼M3

- 3.2. Žiadateľ úspešne absolvuje skúšky teoretických vedomostí, ako je stanovené v tejto časti, a to v týchto predmetoch pre lietadlá príslušnej kategórie:

021 — všeobecné vedomosti o lietadlách: trup a systémy, elektrický systém, pohonná jednotka, núdzové vybavenie,

022 — všeobecné vedomosti o lietadlách: prístrojové vybavenie,

032/034 — letové charakteristiky letúnov, prípadne vrtuľníkov,

070 — prevádzkové postupy a

080 — zásady letu.

▼B

- 3.3. Žiadateľ o ATPL(A), ktorý úspešne absolvoval príslušnú teoretickú skúšku pre CPL(A), dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v predmete komunikácia podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR).

- 3.4. Žiadateľ o ATPL(H), ktorý úspešne absolvoval príslušné teoretické skúšky pre CPL(H), dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v týchto predmetoch:

— letecké právne predpisy,

— zásady letu (vrtuľník),

— komunikácia podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR).

- 3.5. Žiadateľ o ATPL(A), ktorý úspešne absolvoval príslušnú teoretickú skúšku pre IR(A), dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v predmete komunikácia podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR).

- 3.6. Žiadateľ o ATPL(H) s IR(H), ktorý úspešne absolvoval príslušné teoretické skúšky pre CPL(H), dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v týchto predmetoch:

— zásady letu (vrtuľník),

— komunikácia podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR).

4. IR**▼M3**

- 4.1. Žiadateľ o IR alebo EIR, ktorý úspešne absolvoval príslušné teoretické skúšky pre CPL na lietadlá tej istej kategórie, dostane zápočet vo vzťahu k požiadavkám na teoretické vedomosti v týchto predmetoch:

— ľudská výkonnosť,

— meteorológia.

▼B

- 4.2. Žiadateľ o IR(H), ktorý úspešne absolvoval príslušné teoretické skúšky pre ATPL(H) VFR, musí úspešne absolvovať tieto skúšobné predmety:

— letecké právne predpisy,

— plánovanie a monitorovanie letu,

— rádiová navigácia,

— komunikácia podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR).

Klasifikačná stupnica jazykovej spôsobilosti – odborná úroveň, veľmi pokročilá úroveň a funkčná úroveň

Úroveň	Výslovnosť	Štruktúra	Slovná zásoba	Plynulosť komunikácie	Porozumenie	Interakcia
Odborná (úroveň 6)	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci môžu byť ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, takmer nikdy nenarušujú ľahké porozumenie.	Základné aj zložité gramatické štruktúry a vetné vzorce sú sústavne dobre zvládané.	Rozsah a presnosť slovnej zásoby sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o širokom spektre známych a neznámych tém. Slovná zásoba pozostáva z ustálených spojení, zachytáva nuansy a podľa druhu situácie sa prispôbuje štýlu vyjadrovania.	Dokáže rozprávať detailne, prirodzeným spôsobom a bez námahy. Obmieňa plynulosť reči zo štylistických dôvodov, napríklad na zdôraznenie myšlienky. Spontánne používa vhodné diskurzívne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Porozumenie je dôsledne presné takmer vo všetkých kontextoch a zahŕňa porozumenie jazykových a kultúrnych odtienkov.	Lahko reaguje takmer vo všetkých situáciách. Vníma verbálne a neverbálne podnety a odpovedá na ne primerane.
Veľmi pokročilá (úroveň 5)	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, zriedka narušujú ľahké porozumenie.	Základné gramatické štruktúry a vetné vzorce sú sústavne dobre zvládnuté. Pokúša sa o zložité štruktúry, ale s chybami, ktoré niekedy narúšajú zmysel.	Rozsah a presnosť slovnej zásoby sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Prerозprávanie je dôsledné a úspešné. Slovná zásoba niekedy pozostáva z ustálených spojení.	Dokáže rozprávať detailne a s relatívnou ľahkosťou o bežných témach, ale nemusí meniť plynulosť reči ako štylistický nástroj. Dokáže používať vhodné diskurzívne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Porozumenie je presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach a väčšinou presné, keď sa hovoriaci stretne s jazykovou komplikáciou alebo komplikovanou situáciou alebo neočakávaným zvratom udalostí. Dokáže chápať spektrum rôznych druhov rečového prejavu (dialekt a/alebo prízvuk) alebo štýlov vyjadrovania.	Odpovede sú okamžité, správne a obsažné. Efektívne zvláda vzťah hovoriaci/počúvajúci.

Úroveň	Výslovnosť	Štruktúra	Slovná zásoba	Plynulosť komunikácie	Porozumenie	Interakcia
Funkčná (úroveň 4)	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, ale len niekedy narušujú ľahké porozumenie.	Základné gramatické štruktúry a vetné vzorce sa používajú tvorivo a sú zvyčajne dobre zvládnuté. Chyby sa môžu vyskytovať, najmä za nezvyčajných alebo neočakávaných okolností, ale zriedka narušujú zmysel.	Rozsah a presnosť slovnej zásoby sú zvyčajne dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Dokáže informáciu často úspešne parafrázovať, keď má nedostatočnú slovnú zásobu za nezvyčajných alebo neočakávaných okolností.	Vytvára vety primeranou rýchlosťou. Občas môže stratiť plynulosť pri prechode z vopred premysleného alebo opakovaného rozprávania k spontánnej interakcii, čo však nebráni efektívnej komunikácii. Dokáže obmedzene používať diskurzne identifikátory a spojovacie prostriedky. Výplňové slová nie sú rušivé.	Porozumenie je väčšinou presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach, keď je prízvuk alebo druh reči dostatočne zrozumiteľný pre medzinárodnú komunitu používateľov. Keď sa hovorí stretne s jazykovou komplikáciou alebo komplikovanou situáciou alebo neočakávaným zvratom udalostí, porozumenie môže byť pomalšie alebo si môže vyžadovať stratégie na vysvetlenie.	Odpovede sú zvyčajne okamžité, primerané a obsažné. Iniciuje a udržiava konverzáciu, aj keď sa stretne s neočakávaným zvratom udalostí. Primerane zvláda zjavné nepochopenie pomocou preverovania, potvrdzovania a vysvetľovania.

Poznámka: Východiskový text dodatku 2 bol prenesený do materiálu AMC (prijateľné prostriedky preukázania zhody), pozri aj dôvodovú správu.

▼B*Dodatok 3***Výcvikové kurzy na účely vydania CPL a ATPL**

1. V tomto dodatku sú opísané požiadavky na rôzne typy výcvikových kurzov na účely vydania preukazov spôsobilosti pilota CPL a ATPL s prístrojovou kvalifikáciou (IR) a bez IR.
2. Žiadateľ, ktorý chce počas výcvikového kurzu zmeniť organizáciu schválenú na výcvik, požiadá príslušný orgán o formálne posúdenie ďalších požadovaných hodín výcviku.

A. Integrovaný kurz ATP – Letúny**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu ATP(A) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní vykonávať funkciu druhého pilota na viacpilotných viacmotorových letúnoch v obchodnej leteckej doprave a získať preukaz spôsobilosti pilota CPL(A)/IR.
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz ATP(A), absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatočník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(A) alebo PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(A) alebo PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % hodín nalietaných pred kurzom, a to až do výšky najviac 40 hodín letovej praxe, alebo 45 hodín, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na letúnoch, z toho až 20 hodín sa môže započítať vo vzťahu k požiadavke na čas letu s inštruktorom.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre ATPL(A);
 - b) letového výcviku pre let za viditeľnosti a podľa prístrojov;
 - c) výcviku súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pre prevádzku viacpilotných letúnoch.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz ATP(A), môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Kurz teoretických vedomostí ATP(A) obsahuje najmenej 750 hodín výučby.
7. Kurz MCC obsahuje najmenej 25 hodín teoretickej výučby a cvičení.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

8. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi ATPL(A).

LETOVÝ VÝCVIK

9. Letový výcvik, ktorý nezahŕňa výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu, obsahuje spolu najmenej 195 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku, z čoho až 55 hodín na celý kurz môže tvoriť prístrojový pozemný čas. V rámci týchto 195 hodín žiadatelia absolvujú najmenej:
 - a) 95 hodín letu s inštruktorom, z čoho až 55 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas;

▼B

- b) 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane letu podľa pravidiel za viditeľnosti (VFR) a času letu podľa prístrojov vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Čas letu podľa prístrojov vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC) sa započítava do času letu vo funkcii veliaceho pilota maximálne do výšky 20 hodín;
 - c) 50 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;
 - d) 5 hodín nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných vzletov a 5 samostatných pristátí s úplným zastavením a
 - e) 115 hodín prístrojového času pozostávajúceho aspoň:
 - 1. z 20 hodín letu vo funkcii žiaka – veliaceho pilota;
 - 2. z 15 hodín výcviku súčinnosti viacčlennej posádky, na ktorý sa môže použiť letový simulátor (FFS) alebo trénažér letových a navigačných postupov (FNPT II);
 - 3. z 50 hodín letového výcviku podľa prístrojov, z čoho až:
 - i) 25 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v FNPT I, alebo
 - ii) 40 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v FNPT II, FTD 2 alebo FFS, z toho až 10 hodín sa môže vykonať v FNPT I.
- Žiadateľovi, ktorý je držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov (Basic Instrument Flight Module), sa započíta až 10 hodín vo vzťahu k požadovanému času výcviku letu podľa prístrojov. Hodiny absolvované v základnom zariadení na nácvik používania prístrojov sa nezapočítavajú;
- f) 5 hodín letu v letúne s osvedčením na prevoz aspoň 4 osôb s vrtulou nastaviteľnou počas letu a s vyťahovacím podvozkom.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

- 10. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(A) buď na jednomotorovom, alebo na viacmotorovom letúne a praktickú skúšku pre IR na viacmotorovom letúne.

B. Modulový kurz ATP – Letúny

- 1. Žiadatelia o ATPL(A), ktorí absolvujú teoretickú výučbu v rámci modulového kurzu:
 - a) sú držiteľmi prinajmenšom PPL(A) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru a
 - b) absolvujú aspoň tento počet hodín teoretickej výučby:
 - 1. žiadatelia, ktorí sú držiteľmi PPL(A): 650 hodín;
 - 2. žiadatelia, ktorí sú držiteľmi CPL(A): 400 hodín;
 - 3. žiadatelia, ktorí sú držiteľmi IR(A): 500 hodín;
 - 4. žiadatelia, ktorí sú držiteľmi CPL(A) a IR(A): 250 hodín.

▼B

Teoretická výučba sa musí ukončiť pred absolvovaním praktickej skúšky pre ATPL(A).

C. Integrovaný kurz CPL/IR – Letúny**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(A) a IR(A) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na riadenie jednopilotných jednomotorových alebo viacmotorových letúnov v obchodnej leteckej doprave a získať preukaz spôsobilosti pilota CPL(A)/IR.
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(A)/IR, absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatovník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(A) alebo PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(A) alebo PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % hodín nalietaných pred kurzom, až do výšky najviac 40 hodín letovej praxe, alebo 45 hodín, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na letúnoch, z toho až 20 hodín sa môže započítať vo vzťahu k požiadavke na čas letu s inštruktorom.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(A) a IR a
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(A)/IR, môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Kurz teoretických vedomostí CPL(A)/IR obsahuje najmenej 500 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(A) a IR.

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik, ktorý nezahŕňa výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu, obsahuje spolu najmenej 180 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku, z čoho až 40 hodín na celý kurz môže tvoriť prístrojový pozemný čas. V rámci týchto 180 hodín žiadatelia absolvujú najmenej:
 - a) 80 hodín letu s inštruktorom, z čoho až 40 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas;
 - b) 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC) vrátane letu podľa pravidiel letu za viditeľnosti a času letu podľa prístrojov, ktorý sa môže absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Prístrojový čas letu vo funkcii SPIC sa započítava do času letu vo funkcii veliaceho pilota maximálne do výšky 20 hodín;
 - c) 50 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;

▼B

d) 5 hodín nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných vzletov a 5 samostatných pristátí s úplným zastavením;

e) 100 hodín prístrojového času pozostávajúceho najmenej:

1. z 20 hodín letu vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC) a

2. z 50 hodín letového výcviku podľa prístrojov, z čoho až:

i) 25 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v FNPT I alebo

ii) 40 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v FNPT II, FTD 2 alebo FFS, z toho až 10 hodín sa môže vykonať v FNPT I.

Žiadateľovi, ktorý je držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov (Basic Instrument Flight Module), sa započíta až 10 hodín vo vzťahu k požadovanému času výcviku letu podľa prístrojov. Hodiny absolvované v základnom zariadení na nácvik používania prístrojov sa nezapočítavajú;

f) 5 hodín letu v letúne s osvedčením na prevoz najmenej 4 osôb s vrtuľou nastaviteľnou počas letu a s vytáhovacím podvozkom.

PRAKTICKÉ SKÚŠKY

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(A) a praktickú skúšku pre IR buď na viacmotorovom, alebo na jednomotorovom letúne.

D. Integrovaný kurz CPL – Letúny

VŠEOBECNÉ

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(A) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(A).

2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(A), absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcviková.

3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatokník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(A) alebo PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(A) alebo PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % hodín nalietaných pred kurzom až do výšky najviac 40 hodín letovej praxe, alebo 45 hodín, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na letúnoch, z toho až 20 hodín sa môže započítať vo vzťahu k požiadavke na čas letu s inštruktorom.

4. Kurz pozostáva z:

a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(A) a

b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.

5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(A), môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami, ak sú splnené príslušné požiadavky.

▼B**TEORETICKÉ VEDOMOSTI**

6. Kurz teoretických vedomostí CPL(A) obsahuje najmenej 350 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(A).

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik, ktorý nezahŕňa výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu, obsahuje spolu najmenej 150 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku, z čoho až 5 hodín na celý kurz môže tvoriť prístrojový pozemný čas. V rámci týchto 150 hodín žiadatelia absolvujú najmenej:

- a) 80 hodín letu s inštruktorom, z čoho až 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas;
- b) 70 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota (PIC);
- c) 20 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;
- d) 5 hodín nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných vzletov a 5 samostatných pristátí s úplným zastavením;
- e) 10 hodín prístrojového času, z čoho až 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v FNPT I, FTD 2, FNPT II alebo FFS. Žiadateľovi, ktorý je držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov (Basic Instrument Flight Module), sa započíta až 10 hodín vo vzťahu k požadovanému času výcviku letu podľa prístrojov. Hodiny absolvované v základnom zariadení na nácvik používania prístrojov sa nezapočítavajú;
- f) 5 hodín letu v letúne s osvedčením na prevoz najmenej štyroch osôb, s vrtulou nastaviteľnou počas letu a s vyťahovacím podvozkom.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(A) na jednomotorovom alebo viacmotorovom letúne.

E. Modulový kurz CPL – Letúny**VŠEOBECNÉ**

- 1. Cieľom modulového kurzu CPL(A) je vycvičiť držiteľov preukazu spôsobilosti pilota PPL(A) na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(A).
- 2. Pred začiatkom modulového kurzu CPL(A) musí byť žiadateľ držiteľom PPL(A) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru.
- 3. Pred začiatkom letového výcviku žiadateľ musí:
 - a) absolvovať 150 hodín letu;
 - b) spĺňať nevyhnutné predpoklady na vydanie kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie na viacmotorové letúny v súlade s podčastou H, ak sa má viacmotorový letún použiť pri praktickej skúške.

▼B

4. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať modulový kurz CPL(A), absolvuje všetky fázy letového výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik. Teoretická výučba môže prebiehať iba v organizácii schválenej na výcvik, ktorá takúto výučbu vykonáva.

5. Kurz pozostáva z:

- a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(A) a
- b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený kurz teoretických vedomostí CPL(A) obsahuje najmenej 250 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(A).

LETOVÝ VÝCVIK

8. Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi IR, absolvujú najmenej 25 hodín letového výcviku s inštruktorom vrátane 10 hodín výcviku letu podľa prístrojov, z čoho až 5 hodín môže tvoriť prístrojový pozemný čas v BITD, FNPT I alebo II, FTD 2 alebo FFS.

9. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR(A), dostanú plný zápočet vo vzťahu k času letu s inštruktorom podľa prístrojov. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR(H), dostanú zápočet až 5 hodín vo vzťahu k času letu s inštruktorom podľa prístrojov, pričom v tomto prípade najmenej 5 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov absolvujú v letúne. Žiadateľovi, ktorý je držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov (Basic Instrument Flight Module), sa započíta až 10 hodín vo vzťahu k požadovanému času výcviku letu podľa prístrojov.

10. a) Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR, absolvujú najmenej 15 hodín letu s inštruktorom za viditeľnosti.

b) Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na nočné lety pre letúny, dodatočne absolvujú najmenej 5 hodín nočného letového výcviku, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných vzletov a 5 samostatných pristátí s úplným zastavením.

11. Najmenej 5 hodín letového výcviku absolvujú na letúne s osvedčením na prevoz najmenej 4 osôb, s vrtuľou nastaviteľnou počas letu a s vytťahovacím podvozkom.

PRAX

12. Žiadateľ o CPL(A) musí absolvovať najmenej 200 hodín letu vrátane prinajmenšom:

a) 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota, z toho 20 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 540 km (300 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;

b) 5 hodín nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných vzletov a 5 samostatných pristátí s úplným zastavením, a

▼B

- c) 10 hodín výcviku letu podľa prístrojov, z čoho až 5 hodín môže tvoriť prístrojový pozemný čas v FNPT I alebo II, alebo FFS. Žiadateľovi, ktorý je držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov (Basic Instrument Flight Module), sa započíta až 10 hodín vo vzťahu k požadovanému času výcviku letu podľa prístrojov. Hodiny absolvované v základnom zariadení na nácvik používania prístrojov sa nezapočítavajú;

▼M3

- d) 6 hodín letu musí absolvovať vo viacmotorovom letúne, ak sa pri praktickej skúške používa viacmotorový letún.

▼B

- e) hodiny letu absolvované vo funkcii veliaceho pilota v lietadlách iných kategórií sa môžu započítať do 200 hodín letu v týchto prípadoch:
- i) 30 hodín vo vrtuľníkoch, ak je žiadateľ držiteľom PPL(H), alebo
 - ii) 100 hodín vo vrtuľníkoch, ak je žiadateľ držiteľom CPL(H), alebo
 - iii) 30 hodín v turistických motorových klzákoch alebo vo vetroňoch, alebo
 - iv) 30 hodín vo vzducholodiach, ak je žiadateľ držiteľom PPL(As), alebo
 - v) 60 hodín vo vzducholodiach, ak je žiadateľ držiteľom CPL(As).

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

13. Po ukončení letového výcviku a splnení príslušných požiadaviek na prax žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(A) buď na jednomotorovom, alebo na viacmotorovom letúne.

F. Integrovaný kurz ATP/IR – Vrtuľníky**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu ATP(H)/IR je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní vykonávať funkciu druhého pilota na viacpilotných viacmotorových vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave a získať preukaz spôsobilosti pilota CPL(H)/IR.
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz ATP(H)/IR, absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatokník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % príslušnej praxe, maximálne do výšky:
 - a) 40 hodín, z toho až 20 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 50 hodín, z toho až 25 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vrtuľníkoch.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre ATPL(H) a IR;
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov;
 - c) výcviku MCC pre prevádzku viacpilotných vrtuľníkov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspeje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz ATP(H)/IR, môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

▼B**TEORETICKÉ VEDOMOSTI**

6. Kurz teoretických vedomostí ATP(H)/IR obsahuje najmenej 750 hodín výučby.
7. Kurz MCC obsahuje najmenej 25 hodín teoretickej výučby a cvičení.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

8. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi ATPL(H) a IR.

LETOVÝ VÝCVIK

9. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 195 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku. V rámci týchto 195 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:

- a) 140 hodín letu s inštruktorom, z toho:

1. 75 hodín výcviku letu za viditeľnosti môže zahŕňať:

- i) 30 hodín v FFS vrtuľníka, úroveň C/D, alebo

- ii) 25 hodín v FTD 2/3, alebo

- iii) 20 hodín v FNPT II/III vrtuľníka, alebo

- iv) 20 hodín v letúne alebo turistickom motorovom klzáku;

2. 50 hodín výcviku letu podľa prístrojov môže zahŕňať:

- i) až 20 hodín v FFS alebo FTD 2/3 alebo FNPT II/III vrtuľníka, alebo

- ii) 10 hodín prinajmenšom v FNPT I vrtuľníka alebo v letúne;

3. 15 hodín výcviku MCC, na ktorý sa môže využiť FFS alebo FTD 2/3 (MCC) alebo FNPT II/III (MCC) vrtuľníka.

Ak vrtuľník, ktorý sa používa na letový výcvik, je iného typu než FFS vrtuľníka, ktorý sa používa na výcvik letu za viditeľnosti, najvyšší zápočet sa zníži na výšku zápočtu za FNPT II/III vrtuľníka;

- b) 55 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota, z čoho 40 hodín môžu absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Vykonajú najmenej 14 hodín samostatného denného letu a 1 hodinu samostatného nočného letu;

- c) 50 hodín preletu, z toho najmenej 10 hodín preletu vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC) vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;

- d) 5 hodín nočného letu vo vrtuľníkoch, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie;

- e) 50 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z toho:

- i) 10 hodín základného výcviku letu podľa prístrojov a

- ii) 40 hodín výcviku pre IR, ktorý zahŕňa najmenej 10 hodín letu vo viacmotorovom vrtuľníku s oprávnením IFR.

▼B**PRAKTICKÉ SKÚŠKY**

10. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ podstúpi praktickú skúšku pre CPL(H) na viacmotorovom vrtuľníku a praktickú skúšku pre IR na viacmotorovom vrtuľníku s oprávnením IFR a musí spĺňať požiadavky výcviku MCC.

G. Integrovaný kurz ATP – Vrtuľníky**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu ATP(H) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní vykonávať funkciu druhého pilota na viacpilotných viacmotorových vrtuľníkoch s obmedzením oprávnení na lety podľa pravidiel za viditeľnosti v obchodnej leteckej doprave a získať preukaz spôsobilosti pilota CPL(H).
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz ATP(H), absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatočník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % príslušnej praxe, až do výšky najviac:
 - a) 40 hodín, z toho až 20 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 50 hodín, z toho až 25 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vrtuľníkoch.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre ATPL(H);
 - b) letového výcviku za viditeľnosti a základného letového výcviku podľa prístrojov a
 - c) výcviku MCC pre prevádzku viacpilotných vrtuľníkov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz ATP(H), môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Kurz teoretických vedomostí ATP(H) obsahuje najmenej 650 hodín výučby.
7. Kurz MCC obsahuje najmenej 20 hodín teoretickej výučby a cvičení.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

8. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi ATPL(H).

LETOVÝ VÝCVIK

9. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 150 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku. V rámci týchto 150 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:
 - a) 95 hodín letu s inštruktorom, z toho:
 - i) 75 hodín výcviku letu za viditeľnosti môže zahŕňať:
 1. 30 hodín v FFS vrtuľníka, úroveň C/D, alebo

▼B

2. 25 hodín v FTD 2/3 vrtuľníka, alebo

3. 20 hodín v FNPT II/III vrtuľníka, alebo

4. 20 hodín v letúne alebo turistickom motorovom klzáku;

ii) 10 hodín základného výcviku letu podľa prístrojov, ktorý môže zahŕňať 5 hodín prinajmenšom v FNPT I vrtuľníka alebo v letúne;

iii) 10 hodín výcviku MCC, na ktorý sa môže použiť FFS, FTD 2/3 (MCC) alebo FNPT II/III (MCC) vrtuľníka.

Ak vrtuľník, ktorý sa používa na letový výcvik, je iného typu než FFS vrtuľníka, ktorý sa používa na výcvik letu za viditeľnosti, najvyšší zápočet bude znížený na výšku zápočtu za FNPT II/III vrtuľníka;

b) 55 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota, z čoho 40 hodín môžu absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Vykonajú najmenej 14 hodín samostatného denného letu a 1 hodinu samostatného nočného letu;

c) 50 hodín preletu, z toho najmenej 10 hodín preletu vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC) vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;

d) 5 hodín nočného letu vo vrtuľníkoch, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie.

PRAKTICKÉ SKÚŠKY NOSTI

10. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ podstúpi praktickú skúšku pre CPL(H) na viacmotorovom vrtuľníku a musí spĺňať požiadavky výcviku MCC.

H. Modulový kurz ATP — Vrtuľníky

1. Žiadatelia o ATPL(H), ktorí absolvujú teoretickú výučbu v rámci modulového kurzu, musia byť držiteľmi aspoň PPL(H) a v priebehu 18 mesiacov absolvovať najmenej tento počet hodín výcviku:

a) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru ICAO: 550 hodín;

b) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi CPL(H): 300 hodín.

2. Žiadatelia o ATPL(H)/IR, ktorí absolvujú teoretickú výučbu v rámci modulového kurzu, musia byť držiteľmi aspoň PPL(H) a absolvovať najmenej tento počet hodín výcviku:

a) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi PPL(H): 650 hodín;

b) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi CPL(H): 400 hodín;

c) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi IR(H): 500 hodín;

d) žiadatelia, ktorí sú držiteľmi CPL(H) a IR(H): 250 hodín.

I. Integrovaný kurz CPL/IR — Vrtuľníky

VŠEOBECNÉ

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(H)/IR je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na riadenie jednopilotných viacmotorových vrtuľníkov a získať preukaz spôsobilosti pilota CPL(H)/IR na viacmotorové vrtuľníky.

▼B

2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(H)/IR, absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatočník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % príslušnej praxe, do výšky maximálne:
 - a) 40 hodín, z toho až 20 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 50 hodín, z toho až 25 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vrtuľníkoch.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(H) a IR a pre prvotnú typovú kvalifikačnú kategóriu na viacmotorové vrtuľníky a
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(H)/IR, môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a pre IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Kurz teoretických vedomostí CPL(H)/IR obsahuje najmenej 500 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(H) a IR.

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 180 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku. V rámci týchto 180 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:

- a) 125 hodín letu s inštruktorom, z toho:
 - i) 75 hodín výcviku letu za viditeľnosti, ktorý môže zahŕňať:
 1. 30 hodín v FFS vrtuľníka, úroveň C/D, alebo
 2. 25 hodín v FTD 2/3 vrtuľníka, alebo
 3. 20 hodín v FNPT II/III vrtuľníka, alebo
 4. 20 hodín v letúne alebo turistickom motorovom klzáku;
 - ii) 50 hodín výcviku letu podľa prístrojov, ktorý môže zahŕňať:
 1. až 20 hodín v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II/III vrtuľníka, alebo
 2. 10 hodín prinajmenšom v FNPT I vrtuľníka alebo v letúne.

Ak vrtuľník, ktorý sa používa na letový výcvik, je iného typu než FFS vrtuľníka, ktorý sa používa na výcvik letu za viditeľnosti, najvyšší zápočet bude znížený na výšku zápočtu za FNPT II/III;

▼B

- b) 55 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota, z čoho 40 hodín môžu absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Vykonajú najmenej 14 hodín samostatného denného letu a 1 hodinu samostatného nočného letu;
- c) 10 hodín preletu s inštruktorom;
- d) 10 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;
- e) 5 hodín nočného letu vo vrtuľníkoch, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie;
- f) 50 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z toho:
 - i) 10 hodín základného výcviku letu podľa prístrojov a
 - ii) 40 hodín výcviku pre IR, ktorý zahŕňa najmenej 10 hodín letu vo viacmotorovom vrtuľníku s oprávnením IFR.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(H) buď na viacmotorovom, alebo na jednomotorovom vrtuľníku a praktickú skúšku pre IR na viacmotorovom vrtuľníku s oprávnením IFR.

J. Integrovaný kurz CPL — Vrtuľníky**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(H) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(H).
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(H), absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatočník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(H) sa v tomto prípade započíta 50 % príslušnej praxe, do výšky maximálnej:
 - a) 40 hodín, z toho až 20 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 50 hodín, z toho až 25 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vrtuľníkoch.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(H) a
 - b) letového výcviku za viditeľnosti a podľa prístrojov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(H), môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a pre IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

▼B**TEORETICKÉ VEDOMOSTI**

6. Schválený kurz teoretických vedomostí CPL(H) obsahuje najmenej 350 hodín výučby, alebo 200 hodín, ak je žiadateľ držiteľom PPL.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(H).

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 135 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku, z čoho až 5 hodín môže tvoriť prístrojový pozemný čas. V rámci týchto 135 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:

- a) 85 hodín letu s inštruktorom, z toho:

- i) až 75 hodín môže tvoriť výcvik letu za viditeľnosti a môže zahŕňať:

1. 30 hodín v FFS vrtuľníka, úroveň C/D, alebo
2. 25 hodín v FTD 2/3 vrtuľníka, alebo
3. 20 hodín v FNPT II/III vrtuľníka, alebo
4. 20 hodín v letúne alebo turistickom motorovom klzáku;

- ii) až 10 hodín môže tvoriť výcvik letu podľa prístrojov a môže zahŕňať 5 hodín prinajmenšom v FNPT I vrtuľníka alebo v letúne.

Ak vrtuľník, ktorý sa používa na letový výcvik, je iného typu než FFS vrtuľníka, ktorý sa používa na výcvik letu za viditeľnosti, najvyšší zápočet bude znížený na výšku zápočtu za FNPT II/III;

- b) 50 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota, z čoho 35 hodín môžu absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Vykonajú najmenej 14 hodín samostatného denného letu a 1 hodinu samostatného nočného letu;

- c) 10 hodín preletu s inštruktorom;

- d) 10 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu;

- e) 5 hodín nočného letu vo vrtuľníkoch, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie;

- f) 10 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z toho najmenej 5 hodín vo vrtuľníku.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(H).

K. Modulový kurz CPL – Vrtuľníky**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom modulového kurzu CPL(H) je vycvičiť držiteľov preukazu spôsobilosti pilota PPL(H) na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(H).

▼B

2. Pred začiatkom modulového kurzu CPL(H) musí byť žiadateľ držiteľom PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru.
3. Pred začiatkom letového výcviku žiadateľ musí:

▼M3

- a) absolvovať 155 hodín letu vrátane 50 hodín vo funkcii veliaceho pilota na vrtuľníkoch, z toho 10 hodín tvorí prelet. Hodiny letu absolvované vo funkcii veliaceho pilota v lietadlách iných kategórií sa môžu započítať do 155 hodín letu, ako sa predpisuje v oddiele K ods. 11;

▼B

- b) spĺňa požiadavky uvedené v článkoch FCL.725 a FCL.720.H, ak sa má pri praktickej skúške použiť viacmotorový vrtuľník.
4. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať modulový kurz CPL(H), absolvuje všetky fázy letového výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik. Teoretická výučba môže prebiehať iba v organizácii schválenej na výcvik, ktorá takúto výučbu vykonáva.
5. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(H) a
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený kurz teoretických vedomostí CPL(H) obsahuje najmenej 250 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(H).

LETOVÝ VÝCVIK

8. Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi IR, absolvujú najmenej 30 hodín letového výcviku s inštruktorom, z toho:
 - a) 20 hodín výcviku letu za viditeľnosti, z čoho až 5 hodín môže tvoriť výcvik v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II/III vrtuľníka, a
 - b) 10 hodín výcviku letu podľa prístrojov, z čoho 5 hodín môže tvoriť výcvik prinajmenšom v FTD I alebo FNPT I vrtuľníka alebo v letúne.
9. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR(H), dostanú plný zápočet vo vzťahu k času letu s inštruktorom podľa prístrojov. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR(A), absolvujú najmenej 5 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov vo vrtuľníku.
10. Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na nočné lety pre vrtuľníky, dodatočne absolvujú najmenej 5 hodín výcviku nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie.

PRAX

11. Žiadateľ o CPL(H) absolvoval najmenej 185 hodín letu vrátane najmenej 50 hodín vo funkcii veliaceho pilota, z toho 10 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 185 km (100 NM), počas ktorého sa uskutočnia pristátia s úplným zastavením na dvoch letiskách odlišných od letiska odletu.

▼B

Hodiny letu absolvované vo funkcii veliaceho pilota v lietadlách iných kategórií sa môžu započítať do 185 hodín letu v týchto prípadoch:

- a) 20 hodín v letúnoch, ak je žiadateľ držiteľom PPL(A), alebo
- b) 50 hodín v letúnoch, ak je žiadateľ držiteľom CPL(A), alebo
- c) 10 hodín v turistických motorových klzákoch alebo vo vetroňoch, alebo
- d) 20 hodín vo vzducholodiach, ak je žiadateľ držiteľom PPL(As), alebo
- e) 50 hodín vo vzducholodiach, ak je žiadateľ držiteľom CPL(As).

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

12. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku a splnení príslušných požiadaviek na prax žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(H).

L. Integrovaný kurz CPL/IR — Vzducholode**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(As)/IR je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na riadenie vzducholodí a získanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(As)/IR.
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(As)/IR, absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatokník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(As), PPL(A) alebo PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(As), PPL(A) alebo PPL(H) sa v tomto prípade započíta najviac:
 - a) 10 hodín, z toho až 5 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 15 hodín, z toho až 7 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vzducholodiach.
4. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(As) a IR a pre prvotnú typovú kvalifikačnú kategóriu na vzducholode a
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.
5. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(As)/IR, môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a pre IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Kurz teoretických vedomostí CPL(As)/IR obsahuje najmenej 500 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(As) a IR.

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 80 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku. V rámci týchto 80 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:

▼B

- a) 60 hodín letu s inštruktorom, z toho:
- i) 30 hodín výcviku letu za viditeľnosti, ktorý môže zahŕňať:
 - 1. 12 hodín v FFS vzducholode, alebo
 - 2. 10 hodín v FTD vzducholode, alebo
 - 3. 8 hodín v FNPT II/III vzducholode, alebo
 - 4. 8 hodín v letúne, vrtuľníku alebo turistickom motorovom klzáku;
 - ii) 30 hodín výcviku letu podľa prístrojov, ktorý môže zahŕňať:
 - 1. až 12 hodín v FFS, FTD alebo FNPT II/III vzducholode, alebo
 - 2. 6 hodín prinajmenšom v FTD I alebo FNPT I vzducholode alebo v letúne.
- Ak vzducholod', ktorá sa používa na letový výcvik, je iného typu než FFS, ktorý sa používa na výcvik letu za viditeľnosti, najvyšší zápočet sa zníži na 8 hodín;
- b) 20 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota, z čoho 5 hodín môžu absolvovať vo funkcii žiaka – veliaceho pilota (SPIC). Vykonajú najmenej 14 hodín samostatného denného letu a 1 hodinu samostatného nočného letu;
- c) 5 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 90 km (50 NM), počas ktorého sa uskutočnia dve pristátia s úplným zastavením na cieľovom letisku;
- d) 5 hodín nočného letu vo vzducholodiach, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie;
- e) 30 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z toho:
- i) 10 hodín základného výcviku letu podľa prístrojov a
 - ii) 20 hodín výcviku pre IR, ktorý zahŕňa najmenej 10 hodín letu vo viacmotorovej vzducholodi s oprávnením IFR.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(As) buď na viacmotorovej vzducholodi, alebo na jednomotorovej vzducholodi a praktickú skúšku pre IR na viacmotorovej vzducholodi s oprávnením IFR.

M. Integrovaný kurz CPL — Vzducholode**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu CPL(As) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(As).
2. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz CPL(As), absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik.
3. Žiadateľ môže byť do výcvikového kurzu prijatý ako začiatočník alebo ako držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PPL(As), PPL(A) alebo PPL(H) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru. Držiteľovi PPL(As), PPL(A) alebo PPL(H) sa v tomto prípade započíta najviac:
 - a) 10 hodín, z toho až 5 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, alebo
 - b) 15 hodín, z toho až 7 hodín môže tvoriť let s inštruktorom, ak žiadateľ získal kvalifikačnú kategóriu na nočné lety na vzducholodiach.

▼B

4. Kurz pozostáva z:

- a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(As) a
- b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.

5. Žiadateľ, ktorý neuspeje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz CPL(As), môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky pre preukaz spôsobilosti s nižšími oprávneniami, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený kurz teoretických vedomostí CPL(As) obsahuje najmenej 350 hodín výučby, alebo 200 hodín, ak je žiadateľ držiteľom PPL.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

7. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(As).

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik obsahuje spolu najmenej 50 hodín zahŕňajúcich všetky skúšky dosiahnutého pokroku, z čoho až 5 hodín môže tvoriť prístrojový pozemný čas. V rámci týchto 50 hodín žiadatelia absolvujú aspoň:

- a) 30 hodín letu s inštruktorom, z čoho až 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas;
- b) 20 hodín letu vo funkcii veliaceho pilota;
- c) 5 hodín preletu s inštruktorom;
- d) 5 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 90 km (50 NM), počas ktorého sa uskutočnia dve pristátia s úplným zastavením na cieľovom letisku;
- e) 5 hodín nočného letu vo vzducholodiach, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie;
- f) 10 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z toho najmenej 5 hodín letu vo vzducholodi.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

9. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(As).

N. Modulový kurz CPL — Vzducholode**VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom modulového kurzu CPL(As) je vycvičiť držiteľov preukazu spôsobilosti pilota PPL(As) na úroveň odbornej spôsobilosti potrebnú na vydanie preukazu spôsobilosti pilota CPL(As).

2. Pred začiatkom modulového kurzu CPL(As) žiadateľ musí:

- a) byť držiteľom PPL(As) vydaného v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru;
- b) absolvovať 200 hodín letu vo funkcii pilota vzducholode vrátane 100 hodín vo funkcii veliaceho pilota, z toho 50 hodín tvorí prelet.

▼B

3. Žiadateľ, ktorý chce prejsť modulovým kurzom CPL(As), absolvuje všetky fázy letového výcviku v rámci jedného súvislého kurzu tak, ako ho pripraví organizácia schválená na výcvik. Teoretická výučba môže prebiehať iba v organizácii schválenej na výcvik, ktorá takúto výučbu vykonáva.

4. Kurz pozostáva z:

- a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre CPL(As) a
- b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

5. Schválený kurz teoretických vedomostí CPL(As) obsahuje najmenej 250 hodín výučby.

SKÚŠKA TEORETICKÝCH VEDOMOSTÍ

6. Žiadateľ preukáže úroveň vedomostí zodpovedajúcu oprávneniam poskytovaným držiteľovi CPL(As).

LETOVÝ VÝCVIK

7. Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi IR, absolvujú najmenej 20 hodín letového výcviku s inštruktorom, z toho:

10 hodín výcviku letu za viditeľnosti, z čoho 5 hodín môže tvoriť výcvik v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II/III vzducholode, a

10 hodín výcviku letu podľa prístrojov, z čoho 5 hodín môže tvoriť výcvik prinajmenšom v FTD I alebo FNPT I vzducholode alebo v letúne.

8. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR(As), dostanú plný zápočet vo vzťahu k času letu s inštruktorom podľa prístrojov. Žiadatelia, ktorí sú držiteľmi platnej IR na lietadlá inej kategórie, absolvujú najmenej 5 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov vo vzducholodi.

9. Žiadatelia, ktorí nie sú držiteľmi kvalifikačnej kategórie na nočné lety pre vzducholode, dodatočne absolvujú najmenej 5 hodín výcviku nočného letu, z toho 3 hodiny letu s inštruktorom, ktorý zahŕňa najmenej 1 hodinu preletu s navigáciou a 5 samostatných nočných okruhov. Súčasťou každého okruhu je vzlet a pristátie.

PRAX

10. Žiadateľ o CPL(As) musí absolvovať najmenej 250 hodín letu vo vzducholodiach vrátane 125 hodín vo funkcii veliaceho pilota, z toho 50 hodín preletu vo funkcii veliaceho pilota vrátane preletu podľa pravidiel letu za viditeľnosti do vzdialenosti najmenej 90 km (50 NM), počas ktorého sa uskutoční pristátie s úplným zastavením na cieľovom letisku.

Hodiny letu absolvované vo funkcii veliaceho pilota v lietadlách iných kategórií sa môžu započítavať do 250 hodín letu v týchto prípadoch:

- a) 30 hodín v letúnoch alebo vrtuľníkoch, ak je žiadateľ držiteľom buď PPL(A), alebo PPL(H), alebo
- b) 60 hodín v letúnoch alebo vrtuľníkoch, ak je žiadateľ držiteľom buď CPL(A), alebo CPL(H), alebo
- c) 10 hodín v turistických motorových klzákoch alebo vo vetroňoch, alebo
- d) 10 hodín v balónoch.

PRAKTICKÁ SKÚŠKA

11. Po ukončení súvisiaceho letového výcviku a splnení príslušných požiadaviek na prax žiadateľ absolvuje praktickú skúšku pre CPL(As).

Dodatok 4

Praktická skúška pre vydanie CPL

A. Všeobecné

1. Žiadateľ o praktickú skúšku pre CPL musí absolvovať výcvik na lietadle rovnakej triedy alebo typu, aké sa použije pri praktickej skúške.
2. Žiadateľ musí úspešne absolvovať všetky príslušné oddiely praktickej skúšky. Ak nespĺní niektorý z prvkov určitého oddielu skúšky, znamená to nesplnenie celého oddielu. Nesplnenie viac ako jedného oddielu si bude vyžadovať, aby žiadateľ opakovával celú skúšku. Ak žiadateľ nespĺní iba jeden oddiel skúšky, bude opakovat' len tento oddiel. Nesplnenie niektorého oddielu opakovanej skúšky vrátane oddielov, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, si bude vyžadovať, aby žiadateľ opakovával celú skúšku. Všetky príslušné oddiely praktickej skúšky je potrebné absolvovať počas 6 mesiacov. Ak žiadateľ nespĺní všetky príslušné oddiely skúšky v priebehu dvoch pokusov, bude musieť absolvovať ďalší výcvik.
3. Ďalší výcvik sa môže požadovať po každej neúspešnej praktickej skúške. Počet praktických skúšok, ktoré môže žiadateľ absolvovať, nie je obmedzený.

VYKONANIE SKÚŠKY

4. Ak sa žiadateľ rozhodne prerušiť praktickú skúšku z dôvodov, ktoré letový skúšajúci (FE) neuzná za primerané, žiadateľ musí opakovat' celú praktickú skúšku. Ak skúšku preruší z dôvodov, ktoré FE uzná za primerané, pri ďalšom lete sa budú skúšať len oddiely, ktoré žiadateľ neabsolvoval.
5. Podľa uváženia FE môže žiadateľ jedenkrát opakovat' ktorýkoľvek manéver alebo postup. Ak FE usúdi, že letové zručnosti, ktoré žiadateľ preukázal, si vyžadujú opakovanie celej skúšky, môže skúšku v ktorejkoľvek fáze zastaviť.
6. Od žiadateľa sa bude vyžadovať riadenie lietadla z miesta, kde môže vykonávať funkcie veliaceho pilota (PIC) a vykonávať skúšku, ako keby nebol prítomný žiaden ďalší člen posádky. Zodpovednosť za let bude vymedzená v súlade s vnútroštátnymi predpismi.
7. Žiadateľ opíše examinátorovi FE vykonávané kontroly a úlohy vrátane identifikácie rádiových zariadení. Kontroly vykoná podľa kontrolného zoznamu pre lietadlo, na ktorom sa skúška vykonáva. Počas predletovej prípravy na skúšku musí žiadateľ určiť nastavenia výkonu a rýchlosti. Žiadateľ vypočíta výkonové údaje pre vzlet, priblíženie a pristátie v súlade s prevádzkovou príručkou alebo letovou príručkou používaného lietadla.
8. FE sa nezúčastňuje na riadení lietadla s výnimkou prípadov, keď je zásah nevyhnutný v záujme bezpečnosti, alebo aby predišiel neprijateľnému zdržaniu ostatnej dopravy.

B. Obsah praktickej skúšky pre vydanie CPL — Letúny

1. Letún, ktorý sa používa na praktickú skúšku, musí spĺňať požiadavky na výcvikové letúny a musí mať osvedčenie na prevoz najmenej štyroch osôb, vrátane nastaviteľnú počas letu a vytáhovací podvozok.
2. Trasu, po ktorej sa má letieť, vyberie FE a cieľom je riadené letisko. Žiadateľ je zodpovedný za plánovanie letu a zabezpečí, aby všetky prístroje a celá dokumentácia na vykonanie letu boli na palube. Let musí trvať najmenej 90 minút.

▼B

3. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:

- a) riadiť letún v rámci jeho obmedzení;
- b) vykonávať všetky manévry hladko a presne;
- c) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť letún;
- d) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti a
- e) neustále udržiavať kontrolu nad letúnom takým spôsobom, aby nebol nikdy vážne ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

4. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitého letúna.

Výška

normálny let	± 100 stôp
so simulovanou poruchou motora	± 150 stôp

Let s pomocou rádiových zariadení ± 5°

Kurz

normálny let	± 10°
so simulovanou poruchou motora	± 15°

Rýchlosť

vzlet a priblíženie	± 5 uzlov
všetky ostatné letové režimy	± 10 uzlov

OBSAH SKÚŠKY

5. Prvky uvedené v oddiele 2 písm. c) a písmene e) bode iv) a celé oddiely 5 a 6 sa môžu vykonať v tréningu letových a navigačných postupov (FNPT II) alebo v letovom simulátore (FFS).

Vo všetkých oddieloch sa uplatňuje použitie kontrolných zoznamov letúna, schopnosť riadiť letún, riadenie letúna pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie, postupy ochrany proti námraze/odmrazovania a zásady riadenia nebezpečenstiev a chýb.

ODDIEL 1 — PREDLETOVÉ ČINNOSTI A ODLET	
a	Predletové činnosti vrátane: plánovania letu, dokumentácie, stanovenia hmotnosti a vyváženia letúna, rozboru poveternostných podmienok, oznámení NOTAM
b	Prehliadka a obsluha letúna
c	Rolovanie a vzlet
d	Posudzovanie výkonnosti a vyváženie
e	Činnosti týkajúce sa letiska a štruktúry prevádzky
f	Postup odletu, nastavenie výškomera, vyhýbanie sa zrážkam (výhľad)
g	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy

▼B

ODDIEL 2 — VŠEOBECNÁ LETOVÁ ČINNOSŤ

a	Riadenie letúna pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie vrátane priamočiareho horizontálneho letu, stúpania, klesania, výhľadu
b	Let pri kriticky nízkych rýchlostiach vrátane rozpoznania a vyrovnanania začínajúcich a úplných pádov
c	Zatáčky vrátane zatáčok v pristávacej konfigurácii. Ostré zatáčky 45°
d	Let pri kriticky vysokých rýchlostiach vrátane rozpoznania a vyrovnanania špirálových pádov
e	Let výlučne podľa prístrojov vrátane: i) horizontálneho letu, konfigurácie cestovného letu, kontroly kurzu, výšky a rýchlosti ii) stúpavých a klesavých zatáčok s náklonom 10° – 30° iii) vyrovnanania nezvyčajných letových polôh iv) obmedzeného panela prístrojov
f	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy

ODDIEL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY

a	Riadenie letúna pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie vrátane konfigurácie cestovného letu. Posudzovanie doletu/výdrže
b	Orientácia, čítanie mapy
c	Kontrola výšky, rýchlosti a kurzu, výhľad
d	Nastavenie výškomera. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
e	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, vyhodnotenie odchýlky od trasy a návrat na správnu trasu
f	Pozorovanie poveternostných podmienok, hodnotenie trendov, plánovanie zmeny trasy
g	Udržiavanie trasy letu, určovanie polohy (NDB alebo VOR), identifikácia zariadení (let podľa prístrojov). Realizácia plánu zmeny trasy a let na náhradné letisko (let za viditeľnosti)

ODDIEL 4 — POSTUPY PRIBLIŽENIA A PRISTÁTIA

a	Postupy príletu, nastavenie výškomera, kontroly, výhľad
b	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne (R/T) postupy
c	Postup opakovaného okruhu z malej výšky
d	Normálne pristátie, pristátie s bočným vetrom (ak sú vhodné podmienky)
e	Pristátie na krátkej dráhe
f	Priblíženie a pristátie s výkonom na voľnobeh (len jednomotorové letúny)
g	Pristátie bez použitia klapiek
h	Poletové činnosti

▼B**ODDIEL 5 — ABNORMÁLNE A NÚDZOVÉ POSTUPY**

Tento oddiel sa môže spájať s oddielmi 1 až 4

a	Simulovaná porucha motora po vzlete (v bezpečnej výške), požiarne cvičenie
b	Nesprávna funkcia zariadení Vrátane náhradného vysunutia podvozka, poruchy elektrického systému a bŕzd
c	Vynútené pristátie (simulované)
d	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefónne (R/T) postupy
e	Ústne otázky

ODDIEL 6 — SIMULOVANÝ NESYMETRICKÝ LET A PRÍSLUŠNÉ PRVKY SÚVISIACE S TRIEDOU ALEBO TYPOM

Tento oddiel sa môže spájať s oddielmi 1 až 5

a	Simulovaná porucha motora počas vzletu (v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva v FFS)
b	Nesymetrické priblíženie a opakovanie okruhu
c	Nesymetrické priblíženie a pristátie s úplným zastavením
d	Zastavenie a opätovné spustenie motora
e	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefónne postupy, schopnosť riadiť letún
f	Podľa pokynov FE — v prípade potreby sa zahrnú príslušné prvky praktickej skúšky pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu: i) systémy letúna vrátane obsluhy autopilota ii) prevádzka pretlakového systému iii) použitie systému odmravovania a systému proti námraze
g	Ústne otázky

C. Obsah praktickej skúšky pre vydanie CPL – Vrtuľníky

1. Vrtuľník, ktorý sa používa na praktickú skúšku, musí spĺňať požiadavky na výcvikové vrtuľníky.
2. Oblať a trasu, po ktorej sa má letieť, vyberie FE a všetka činnosť v nízkych hladinách a pri visení sa vykonáva na schválenom letisku/mieste. Trasy použité na činnosť podľa oddielu 3 sa môžu končiť na letisku odletu alebo na inom letisku a jedným cieľovým miestom musí byť riadené letisko. Praktická skúška sa môže vykonať v rámci dvoch letov. Celkové trvanie letu (letov) musí byť najmenej 90 minút.
3. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
 - a) riadiť vrtuľník v rámci jeho obmedzení;
 - b) vykonávať všetky manévry hladko a presne;
 - c) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť lietadlo;
 - d) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti a
 - e) neustále udržiavať kontrolu nad vrtuľníkom takým spôsobom, aby nebol nikdy vážne ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru.

▼B**TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY**

4. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitého vrtuľníka.

Výška

normálny let	± 100 stôp
so simulovaným stavom veľkej núdze	± 150 stôp

Let s pomocou rádiových zariadení ± 10°

Kurz

normálny let	± 10°
so simulovaným stavom veľkej núdze	± 15°

Rýchlosť

vzlet a priblíženie vo viacmotorovom režime	± 5 uzlov
všetky ostatné letové režimy	± 10 uzlov

Posun voči zemi

vísanie s vplyvom zeme (IGE)	± 3 stopy
------------------------------	-----------

pristávanie bez bočného pohybu a pohybu dozadu

OBSAH SKÚŠKY

5. Prvky uvedené v oddiele 4 sa môžu vykonať v FNPT alebo v FFS vrtuľníka. Vo všetkých oddieloch sa uplatňuje použitie kontrolných zoznamov vrtuľníka, schopnosť riadiť vrtuľník, riadenie vrtuľníka pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie, postupy ochrany proti námraze a zásady riadenia nebezpečenstiev a chýb.

ODDIEL 1 — PREDLETOVÉ/POLETOVÉ KONTROLY A POSTUPY

a	Vedomosti o vrtuľníku (napr. technický záznam, palivo, hmotnosť a vyváženie, výkonnosť), plánovanie letu, dokumentácia, oznámenia NOTAM, počasie
b	Predletová prehliadka/činnosť, rozmiestnenie a účel zariadení
c	Prehliadka pilotnej kabíny, postup štartovania
d	Kontrola komunikačných a navigačných zariadení, voľba a nastavenie frekvencií
e	Predvzletový postup, rádiotelefonne postupy, dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC
f	Parkovanie, zastavenie motora a poletové postupy

ODDIEL 2 — MANÉVRE PRI VISENÍ, POKROČILÉ RIADENIE A OBMEDZENÉ PRIESTORY

a	Vzlet a pristátie (odpútanie a dotyk)
b	Rolovanie, rolovanie vo vzduchu

▼B

c	Vísenie na mieste s čelným/bočným/zadným vetrom
d	Otáčanie pri vísení na mieste, 360° doľava a doprava (otáčanie na mieste)
e	Pohyby dopredu, do strán a dozadu pri vísení
f	Simulovaná porucha motora pri vísení
g	Rýchle zastavenia proti vetru a po vetre
h	Pristátia a vzlety na šikmom teréne/nepripravených plochách
i	Vzlety (rôzne profily)
j	Vzlet pri bočnom vetre a po vetre (ak je to možné)
k	Vzlet pri maximálnej vzletovej hmotnosti (skutočnej alebo simulovanej)
l	Priblíženia (rôzne profily)
m	Vzlet a pristátie s obmedzeným výkonom
n	Autorotácie (FE vyberie dva z týchto prvkov – základ, rozsah, nízka rýchlosť, otáčanie o 360°)
o	Pristátie autorotáciou
p	Praktické vynútené pristátie s obnovením pohonu
q	Kontrola pohonu, technika prieskumu, technika priblíženia a odletu

ODDIEL 3 — NAVIGÁCIA — TRAŤOVÉ POSTUPY

a	Navigácia a orientácia v rôznych nadmorských výškach/výškach, čítanie mapy
b	Kontrola nadmorskej výšky/výšky, rýchlosti, kurzu, pozorovanie vzdušného priestoru, nastavenie výškomera
c	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, výdrž, predpokladaný čas priletu (ETA), vyhodnotenie odchýlky od trasy a návrat na správnu trasu, sledovanie prístrojov
d	Pozorovanie poveternostných podmienok, plánovanie zmeny trasy
e	Udržiavanie trasy letu, určovanie polohy (NDB a/alebo VOR), identifikácia zariadení
f	Spojenie s ATC a dodržiavanie predpisov atď.

ODDIEL 4 — LETOVÉ POSTUPY A MANÉVRE VÝLUČNE PODĽA PRÍSTROJOV

a	Horizontálny let, kontrola kurzu, nadmorskej výšky/výšky a rýchlosti
b	Horizontálne zatáčky 1. stupňa do určených kurzov, 180° až 360° doľava a doprava
c	Stúpanie a klesanie vrátane zatáčok 1. stupňa do určených kurzov
d	Vyrovnanie nezvyčajných letových polôh
e	Zatáčky s náklonom 30°, zatáčanie až 90° doľava a doprava

ODDIEL 5 — ABNORMÁLNE A NÚDZOVÉ POSTUPY (V PRÍPADE POTREBY SIMULOVANÉ)

Poznámka 1: Ak sa skúška vykonáva na viacmotorovom vrtuľníku, jej súčasťou musí byť nácvik simulovanej poruchy motora vrátane priblíženia a pristátia s jedným motorom.

Poznámka 2: FE vyberie 4 z týchto prvkov:

a	Nesprávna funkcia motora vrátane zlyhania regulátora, námrazy na karburátore/motore, zlyhania mazacej sústavy, podľa potreby
b	Nesprávna funkcia palivového systému
c	Nesprávna funkcia elektrického systému
d	Nesprávna funkcia hydraulického systému vrátane priblíženia a pristátia bez hydrauliky, podľa potreby
e	Nesprávna funkcia hlavného rotora a/alebo vyrovnávacieho systému (iba v FFS alebo ústne)
f	Požiarne cvičenie vrátane kontroly a odstránenia dymu, podľa potreby
g	Ďalšie abnormálne a núdzové postupy, ako sú opísané v príslušnej letovej príručke, vrátane postupov pre viacmotorové vrtuľníky: Simulovaná porucha motora počas vzletu: vykonanie prerušeného vzletu v bode rozhodnutia o vzlete (TDP) alebo pred ním, alebo bezpečné vynútené pristátie v stanovenom bode po vzlete (DPATO) alebo pred ním, krátko po TDP alebo DPATO. Pristátie so simulovanou poruchou motora: pristátie alebo opakovanie okruhu po poruche motora pred bodom rozhodnutia o pristátí (LDP) alebo stanoveným bodom pred pristátím (DPBL), po poruche motora po LDP alebo bezpečné vynútené pristátie po DPBL.

D. Obsah praktickej skúšky pre vydanie CPL – Vzducholode

- Vzducholod', ktorá sa používa na praktickú skúšku, musí spĺňať požiadavky na výcvikové vzducholode.
- Oblasť a trasu, po ktorej sa má letieť, vyberie FE. Trasy použité na činnosť podľa oddielu 3 sa môžu končiť na letisku odletu alebo na inom letisku a jedným cieľovým miestom musí byť riadené letisko. Praktická skúška sa môže vykonať v dvoch letoch. Celkové trvanie letu (letov) musí byť najmenej 60 minút.
- Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
 - riadiť vzducholod' v rámci jej obmedzení;
 - vykonať všetky manévry hladko a presne;
 - používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť vzducholod';
 - uplatňovať letecko-navigačné vedomosti a
 - neustále udržiavať kontrolu nad vzducholod'ou takým spôsobom, aby nebol nikdy vážne ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

- Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitej vzducholode.

▼B

Výška

normálny let	± 100 stôp
so simulovaným stavom veľkej núdze	± 150 stôp

Let s pomocou rádiových zariadení ± 10°

Kurz

normálny let	± 10°
so simulovaným stavom veľkej núdze	± 15°

OBSAH SKÚŠKY

5. Prvky uvedené v oddieloch 5 a 6 sa môžu vykonať v FNPT alebo v FFS vzducholode. Vo všetkých oddieloch sa uplatňuje použitie kontrolných zoznamov vzducholode, schopnosť riadiť vzducholode, riadenie vzducholode pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie, postupy ochrany proti námraze a zásady riadenia nebezpečenstiev a chýb.

ODDIEL 1 — PREDLETOVÉ ČINNOSTI A ODLET

a	Predletové činnosti vrátane: plánovania letu, dokumentácie, stanovenia hmotnosti a vyváženia vzducholode, rozboru poveternostných podmienok, oznámení NOTAM
b	Prehliadka a obsluha vzducholode
c	Postup odpútania od stožiara, pozemné manévrovanie a vzlet
d	Posudzovanie výkonnosti a vyváženie
e	Činnosti týkajúce sa letiska a štruktúry prevádzky
f	Postup odletu, nastavenie výškomera, vyhýbanie sa zrážkam (výhľad)
g	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne postupy

ODDIEL 2 — VŠEOBECNÁ LETOVÁ ČINNOSŤ

a	Riadenie vzducholode pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie vrátane priamočiareho horizontálneho letu, stúpania, klesania, výhľadu
b	Let v tlakovej výške
c	Zatáčky
d	Strmé klesania a stúpania
e	Let výlučne podľa prístrojov vrátane: i) horizontálneho letu, kontroly kurzu, výšky a rýchlosti ii) stúpavých a klesavých zatáčok iii) vyrovnania nezvyčajných letových polôh iv) obmedzeného panela prístrojov
f	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne postupy

ODDIEL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY

a	Riadenie vzducholode pomocou vonkajšej vizuálnej orientácie Posudzovanie doletu/výdrže
b	Orientácia, čítanie mapy
c	Kontrola výšky, rýchlosti a kurzu, výhľad

▼B

d	Nastavenie výškomera, dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
e	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, vyhodnotenie odchýlky od trasy a návrat na správnu trasu
f	Pozorovanie poveternostných podmienok, hodnotenie trendov, plánovanie zmeny trasy
g	Udržiavanie trasy letu, určovanie polohy (NDB alebo VOR), identifikácia zariadení (let podľa prístrojov). Realizácia plánu zmeny trasy a let na náhradné letisko (let za viditeľnosti)

ODDIEL 4 — POSTUPY PRIBLIŽENIA A PRISTÁTIA

a	Postupy priletu, nastavenie výškomera, kontroly, výhľad
b	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
c	Postup opakovaného okruhu z malej výšky
d	Normálne pristátie
e	Pristátie na krátkej dráhe
f	Priblíženie a pristátie s výkonom na voľnobeh (len jednomotorové vzducholode)
g	Pristátie bez použitia klapiek
h	Poletové činnosti

ODDIEL 5 — ABNORMÁLNE A NÚDZOVÉ POSTUPY

Tento oddiel sa môže spájať s oddielmi 1 až 4

a	Simulovaná porucha motora po vzlete (v bezpečnej výške), požiarne cvičenie
b	Nesprávna funkcia zariadení
c	Vynútené pristátie (simulované)
d	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
e	Ústne otázky

ODDIEL 6 — PRÍSLUŠNÉ PRVKY SÚVISIACE S TRIEDOU ALEBO TYPOM

Tento oddiel sa môže spájať s oddielmi 1 až 5

a	Simulovaná porucha motora počas vzletu (v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva v FFS)
b	Priblíženie a opakovanie okruhu s poruchou motora (motorov)
c	Priblíženie a pristátie s úplným zastavením s poruchou motora (motorov)
d	Nesprávna funkcia tlakového systému obalu
e	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy, schopnosť riadiť vzducholode

▼B

f	Podľa pokynov FE — v prípade potreby sa zahrnú príslušné prvky praktickej skúšky pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu: i) systémy vzducholode ii) prevádzka tlakového systému obalu
g	Ústne otázky

▼B*Dodatok 5***Integrovaný výcvikový kurz MPL****VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom integrovaného kurzu pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní vykonávať funkciu druhého pilota na viacmotorových viacpilotných turbínových dopravných letúnoch podľa pravidiel letu za viditeľnosti a podľa prístrojov a získať MPL.

▼M5

2. Súhlas na uskutočnenie výcvikového kurzu MPL dostane iba schválená výcviková organizácia, ktorá patrí pod prevádzkovateľa obchodnej leteckej dopravy s osvedčením v súlade s časťou ORO alebo ktorá má uzavretú osobitnú dohodu s takýmto prevádzkovateľom.

▼B

3. Žiadateľ, ktorý chce absolvovať integrovaný kurz MPL, absolvuje všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého kurzu v organizácii schválenej na výcvik. Výcvik je zameraný na odbornú spôsobilosť a vykonáva sa v prevádzkovom prostredí viacčlennej posádky.
4. Do kurzu sa môžu žiadatelia zapojiť iba ako začiatočníci.
5. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre ATPL(A);
 - b) výcviku letu za viditeľnosti a podľa prístrojov;
 - c) výcviku súčinnosti viacčlennej posádky (MCC) pre prevádzku viacpilotných letúnov a
 - d) výcviku pre typovú kvalifikačnú kategóriu.
6. Žiadateľ, ktorý neuspje alebo nie je schopný absolvovať celý kurz MPL, môže požiadať príslušný orgán o vykonanie skúšky teoretických vedomostí a praktickej skúšky na účely preukazu spôsobilosti s nižšími oprávneniami a pre IR, ak sú splnené príslušné požiadavky.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

7. Schválený kurz teoretických vedomostí pre MPL obsahuje najmenej 750 hodín výučby pre úroveň vedomostí ATPL(A), ako aj hodiny požadované na teoretickú výučbu pre príslušnú typovú kvalifikačnú kategóriu v súlade s podčasťou H.

LETOVÝ VÝCVIK

8. Letový výcvik obsahuje celkovo najmenej 240 hodín, ktoré pozostávajú z hodín vo funkcii pilota riadiaceho (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF) počas skutočných a simulovaných letov a ktoré zahŕňajú tieto 4 fázy výcviku:

- a) Fáza 1 — Hlavné letové zručnosti

Osobitný základný jednopilotný výcvik v letúne.

- b) Fáza 2 — Základná

Úvod do prevádzky s viacčlennou posádkou a letu podľa prístrojov.

- c) Fáza 3 — Stredná

Uplatnenie prevádzky s viacčlennou posádkou na viacmotorový turbínový letún s oprávnením vysokovýkonného letúna v súlade s časťou 21.

▼B

d) Fáza 4 — Pokročilá

Výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu v prostredí zameranom na leteckú dopravu.

Letová prax v rámci skutočných letov zahŕňa všetky požiadavky na prax uvedené v podčasti H, nácvik vyrovnania letu na chrbte letúna, nočné lietanie, let výlučne podľa prístrojov a prax požadovanú na dosiahnutie príslušnej schopnosti riadiť letún.

Požiadavky na MCC sa zahrnú do príslušných uvedených fáz.

Výcvik asymetrického letu sa uskutoční buď v letúne, alebo v letovom simulátore (FFS).

9. Každá fáza v osnovách letového výcviku pozostáva z podpornej teoretickej výučby a z prvkov praktického výcviku.
10. Výcvikový kurz zahŕňa priebežné sledovanie osnov výcviku a hodnotenie žiakov podľa týchto osnov. Hodnotením sa zaistí, že:
 - a) spôsobilosť a príslušné hodnotenie zodpovedá úlohám druhého pilota vo viacpilotnom letúne a
 - b) žiaci postupne na uspokojivej úrovni získavajú potrebnú spôsobilosť.
11. Na zaistenie spôsobilosti žiadateľov zahŕňa výcvikový kurz najmenej 12 vzletov a pristátí. Tieto vzlety a pristátia sa uskutočnia pod dohľadom inštruktora v letúne typu, na ktorý sa má vydať typová kvalifikačná kategória.

ÚROVEŇ HODNOTENIA

12. Žiadateľ o MPL preukáže spôsobilosť vo všetkých 9 celkoch, uvedených v odseku 13, na pokročilej úrovni spôsobilosti, ktorá je potrebná na vykonávanie funkcie druhého pilota turbínového viacpilotného letúna v prevádzke za viditeľnosti a podľa prístrojov. Hodnotením sa potvrdí, že pilot má po celý čas letún alebo situáciu pod kontrolou a zabezpečí sa úspešný výsledok postupu alebo manévru. Žiadateľ priebežne preukazuje vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré sú potrebné na bezpečnú prevádzku letúna príslušného typu, v súlade s kritériami uplatňovania MPL.

CELKY SPÔSOBILOSTI

13. Žiadateľ preukáže spôsobilosť v týchto 9 celkoch:
 1. uplatňovanie zásad ľudskej výkonnosti vrátane zásad riadenia nebezpečenstiev a chýb;
 2. vykonávanie pozemnej prevádzky letúna;
 3. vykonávanie vzletu;
 4. vykonávanie stúpania;
 5. vykonávanie cestovného letu;
 6. vykonávanie klesania;
 7. vykonávanie priblíženia;
 8. vykonávanie pristátia a

▼B

9. vykonávanie činností po pristátí a poletových činností v letúne.

SIMULOVANÝ LET

14. Minimálne požiadavky na výcvikové zariadenie na simuláciu letu (FSTD):

a) Fáza 1 — Hlavné letové zručnosti

Zariadenia na elektronickú formu výcviku a stanovovania úloh, schválené príslušným orgánom, majú tieto vlastnosti:

- obsahujú príslušenstvo, ktoré nie je bežne súčasťou počítačov, ako sú funkčné kópie ovládača škrtiacich klapiek „throttle quadrant“, pákového ovládača „sidestick“ alebo klávesnice systému riadenia letu (FMS) a
- umožňujú psychomotorickú činnosť s príslušným použitím sily a načasovania reakcií.

b) Fáza 2 — Základná

Trenažér letových a navigačných postupov (FNPT II MCC), ktorý predstavuje všeobecný viacmotorový turbínový letún.

c) Fáza 3 — Stredná

FSTD, ktoré predstavuje viacmotorový turbínový letún vyžadujúci si prevádzku s druhým pilotom, má kvalifikáciu na úroveň B príslušnej normy a navyše obsahuje:

- systém sústavného videnia cez deň/za súmraku/v noci s minimálnym obmedzením zorného poľa v celej pilotnej kabíne, ktorý poskytuje každému pilotovi zorné pole 180° v horizontálnej rovine a 40° vo vertikálnej rovine, a
- simuláciu prostredia riadenia letovej prevádzky (ATC).

d) Fáza 4 — Pokročilá

FFS, ktorý je plne rovnocenný s úrovňou D alebo úrovňou C s posilneným systémom videnia cez deň vrátane simulácie prostredia ATC.

▼B*Dodatok 6***Modulové výcvikové kurzy pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu (IR)****A. IR(A) — Modulový kurz letového výcviku****VŠEOBECNÉ**

1. Cieľom modulového kurzu letového výcviku pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu IR(A) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní riadiť letúny podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR) a v meteorologických podmienkach pre let podľa prístrojov (IMC). Kurz pozostáva z dvoch modulov, ktoré je možné absolvovať samostatne alebo v kombinácii:

- a) Základný modul kurzu letu podľa prístrojov

Tento modul obsahuje 10 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho až 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch BITD, FNPT I alebo II, alebo FFS. Po ukončení základného modulu kurzu letu podľa prístrojov dostane uchádzač osvedčenie o absolvovaní kurzu.

- b) Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov

Tento modul obsahuje zvyšok osnov výcviku pre IR(A), 40 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov pri jednomotorových letúnoch alebo 45 hodín pri viacmotorových letúnoch a kurz teoretických vedomostí pre IR(A).

▼M3

2. Uchádzač o modulový kurz IR(A) musí byť držiteľom PPL(A) alebo CPL(A). Uchádzač o procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov, ktorý nie je držiteľom CPL(A), musí byť držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov.

Schválená výcviková organizácia zabezpečí, aby uchádzač o kurz IR(A) pre viacmotorové letúny, ktorý nie je držiteľom kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie na viacmotorové letúny, pred začiatkom letového výcviku v rámci kurzu IR(A) absolvoval výcvik na viacmotorové letúny podľa podčasti H.

▼B

3. Od uchádzača, ktorý chce absolvovať procedurálny modul letu podľa prístrojov modulového kurzu IR(A), sa vyžaduje, aby absolvoval všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého schváleného výcvikového kurzu. Organizácia schválená na výcvik zabezpečí, aby pred začiatkom procedurálneho modulu kurzu letu podľa prístrojov uchádzač disponoval základnými schopnosťami pre let podľa prístrojov. V prípade potreby uchádzač absolvuje opakovací výcvik.
4. Kurz teoretickej výučby musí byť ukončený v priebehu 18 mesiacov. Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov a praktickú skúšku je potrebné absolvovať počas obdobia platnosti úspešne zložených teoretických skúšok.
5. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre IR;
 - b) výcviku letu podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený modulový kurz IR(A) obsahuje najmenej 150 hodín teoretickej výučby.

▼B

LETOVÝ VÝCVIK

7. Kurz IR(A) pre jednomotorové letúny pozostáva najmenej z 50 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho až 20 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch FNPT I alebo až 35 hodín v simulátoroch FFS alebo FNPT II. Najviac 10 hodín pozemného prístrojového času pre FFS alebo FNPT II sa môže vykonať v FNPT I.
8. Kurz IR(A) pre viacmotorové letúny pozostáva najmenej z 55 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho až 25 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch FNPT I alebo až 40 hodín v simulátoroch FFS alebo FNPT II. Najviac 10 hodín pozemného prístrojového času pre FFS alebo FNPT II sa môže vykonať v FNPT I. Zvyšok letového výcviku podľa prístrojov zahŕňa najmenej 15 hodín vo viacmotorových letúnoch.
9. Držiteľ IR(A) na jednomotorové letúny, ktorý je zároveň držiteľom kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie na viacmotorové letúny a chce prvýkrát získať IR(A) na viacmotorové letúny, absolvuje v organizácii schválenej na výcvik kurz zahŕňajúci najmenej 5 hodín letového výcviku podľa prístrojov vo viacmotorovom letúne, z čoho 3 hodiny môže tvoriť výcvik v FFS alebo FNPT II.
- 10.1. Držiteľovi CPL(A) alebo osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov sa môže celková dĺžka výcviku požadovaná v bodoch 7 alebo 8 skrátiť o 10 hodín.

▼M3

- 10.2. Držiteľovi IR(H) sa môže celková dĺžka výcviku požadovaná v odsekoch 7 alebo 8 skrátiť na 10 hodín.

▼B

- 10.3. Celkový čas letového výcviku podľa prístrojov v letúne musí byť v súlade s odsekom 7 prípadne s bodom 8.
11. Letové cvičenia pre praktickú skúšku IR(A) obsahujú:
 - a) Základný modul kurzu letu podľa prístrojov: postupy a manévry základného letu podľa prístrojov, zahŕňajúce prinajmenej:

základný let podľa prístrojov bez úloh vonkajšej viditeľnosti:

 - horizontálny let,
 - stúpanie,
 - klesanie,
 - zatáčanie pri horizontálnom lete, stúpaní, klesaní;

prístrojové vzorce;

ostrá zatáčka;

rádiová navigácia;

vyrovnanie nezvyčajných letových polôh;

obmedzený panel prístrojov;

rozpoznanie a vyrovnanie začínajúcich a úplných pádov.
 - b) Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov:
 - i) predletové činnosti pre lety podľa IFR vrátane použitia letovej príručky a príslušných dokumentov letových prevádzkových služieb pri príprave letového plánu podľa IFR;
 - ii) postupy a manévry pre prevádzku podľa IFR za normálnych, abnormálnych a núdzových podmienok, zahŕňajúce prinajmenej:

▼ B

- prechod od letu za viditeľnosti k letu podľa prístrojov počas vzletu,
 - štandardné odlety a prílety podľa prístrojov,
 - postupy traťového letu IFR,
 - vyčkávacie postupy,
 - priblíženia podľa prístrojov do stanovených minim,
 - postupy pri nevydarenom priblížení,
 - pristátia z priblížení podľa prístrojov vrátane letu po okruhu;
- iii) manévry počas letu a konkrétne letové vlastnosti;
- iv) v prípade potreby riadenie viacmotorového letúna v uvedených cvičeniach vrátane riadenia letúna výlučne podľa prístrojov, so simulovaným výpadkom jedného motora a so zastavením a opätovným spustením motora (posledné uvedené cvičenie sa musí uskutočniť v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva v FFS alebo FNPT II).

▼ M3

Aa. IR(A) – Modulový kurz letového výcviku na základe spôsobilostí

VŠEOBECNÉ

▼ M4

1. Cieľom modulového kurzu letového výcviku na základe spôsobilostí je dať držiteľom preukazov PPL alebo CPL výcvik pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu, pričom sa zohľadňuje predchádzajúci výcvik letu podľa prístrojov a prax. Je navrhnutý tak, aby sa zabezpečila úroveň odbornej spôsobilosti potrebná na prevádzku letúnov pri letoch podľa pravidiel letu podľa prístrojov a pri letoch v meteorologických podmienkach pre let podľa prístrojov. Kurz sa absolvuje v schválenej výcvikovej organizácii alebo ho tvorí kombinácia výcviku letu podľa prístrojov poskytovaného inštruktormi IRI(A) alebo FI(A), ktorí sú držiteľmi oprávnenia na poskytovanie výcviku pre IR, a letového výcviku v schválenej výcvikovej organizácii.

▼ M3

2. Uchádzač o takýto modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí musí byť držiteľom PPL(A) alebo CPL(A).
3. Kurz teoretickej výučby musí byť ukončený v priebehu 18 mesiacov. Výcvik letu podľa prístrojov a praktickú skúšku je potrebné absolvovať počas obdobia platnosti úspešne zložených skúšok teoretických vedomostí.

4. Kurz zahŕňa:
 - a) teoretickú výučbu na úrovni vedomostí pre IR(A),
 - b) výcvik letu podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

5. Schválený modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí obsahuje najmenej 80 hodín teoretickej výučby. Kurz teoretických vedomostí môže obsahovať výcvik na počítači a prvky elektronického vzdelávania. Musí sa poskytnúť minimálne množstvo času stráveného pri výučbe v triede podľa článku ORA.ATO.305.

LETOVÝ VÝCVIK

6. Spôsob dosiahnutia IR(A) podľa tohto modulového kurzu je založený na spôsobilosti. Žiadateľ však musí splniť minimálne požiadavky uvedené ďalej. Na dosiahnutie požadovaných spôsobilostí sa môže vyžadovať doplnkový výcvik.
 - a) Modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí pre jednomotorové letúny pozostáva najmenej zo 40 hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom, z čoho až desať hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátore FNPT I alebo až 25 hodín v simulátore FFS alebo FNPT II. Najviac 5 hodín pozemného prístrojového času vo FNPT II alebo FFS sa môže vykonať vo FNPT I.

▼ **M3**

i) Ak žiadateľ:

A) absolvoval výcvik letu podľa prístrojov poskytovaný inštruktormi IRI(A) alebo FI(A), ktorí sú držiteľmi oprávnenia poskytovať výcvik pre IR, alebo

▼ **M4**

B) má predchádzajúcu prax, pokiaľ ide o čas letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota letúnov v rámci kvalifikačnej kategórie zabezpečujúcej oprávnenia lietať podľa pravidiel letu podľa prístrojov a za meteorologických podmienok pre let podľa prístrojov,

▼ **M3**

tieto hodiny sa mu môžu započítavať vo vzťahu k uvedeným 40 hodinám, maximálne sa však započíta 30 hodín.

ii) Ak žiadateľ predtým absolvoval iné lety podľa prístrojov s inštruktormi, než sa uvádza v písmene a) bode i), tieto hodiny sa mu môžu započítavať vo vzťahu k požadovaným 40 hodinám, maximálne sa však započíta 15 hodín.

iii) V každom prípade letový výcvik musí obsahovať aspoň 10 hodín letu podľa prístrojov s inštruktormi v letúne v schválenej výcvikovej organizácii.

iv) Celkové množstvo hodín letu podľa prístrojov s inštruktormi nesmie byť menej ako 25 hodín.

b) Modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí pre viacmotorové letúny pozostáva najmenej zo 45 hodín letu podľa prístrojov s inštruktormi, z čoho až desať hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátore FNPT I alebo až 30 hodín v simulátore FFS alebo FNPT II. Najviac 5 hodín pozemného prístrojového času vo FNPT II alebo FFS sa môže vykonať vo FNPT I.

i) Ak žiadateľ:

A) absolvoval výcvik letu podľa prístrojov poskytovaný inštruktormi IRI(A) alebo FI(A), ktorí sú držiteľmi oprávnenia poskytovať výcvik pre IR, alebo

▼ **M4**

B) má predchádzajúcu prax, pokiaľ ide o čas letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota letúnov v rámci kvalifikačnej kategórie zabezpečujúcej oprávnenia lietať podľa pravidiel letu podľa prístrojov a za meteorologických podmienok pre let podľa prístrojov,

▼ **M3**

tieto hodiny sa mu môžu započítavať vo vzťahu k uvedeným 45 hodinám, maximálne sa však započíta 35 hodín.

ii) Ak žiadateľ predtým absolvoval iné lety podľa prístrojov s inštruktormi, než sa uvádza v písmene b) bode i), tieto hodiny sa mu môžu započítavať vo vzťahu k požadovaným 45 hodinám, maximálne sa však započíta 15 hodín.

iii) V každom prípade letový výcvik musí obsahovať aspoň 10 hodín letu podľa prístrojov s inštruktormi vo viacmotorovom letúne v schválenej výcvikovej organizácii.

iv) Celkové množstvo hodín letu podľa prístrojov s inštruktormi nesmie byť menej ako 25 hodín, z čoho aspoň 15 hodín sa musí absolvovať vo viacmotorovom letúne.

c) S cieľom určiť počet započítaných hodín a stanoviť potreby výcviku žiadateľ musí absolvovať predbežné hodnotenie v schválenej výcvikovej organizácii.

d) Absolvovanie výcviku letu podľa prístrojov v súlade s písmenom a) bodom i) alebo písmenom b) bodom i), ktorý poskytuje inštruktor IRI(A) alebo FI(A), sa musí zdokumentovať v osobitnom zázname z výcviku, ktorý podpíše inštruktor.

7. Letový výcvik pre modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí tvoria:

a) postupy a manévry základného letu podľa prístrojov, zahŕňajúce prinajmenej:

▼ **M3**

- i) základný let podľa prístrojov bez úloh vonkajšej viditeľnosti,
 - ii) horizontálny let,
 - iii) stúpanie,
 - iv) klesanie,
 - v) zatáčanie pri horizontálnom lete, stúpaní a klesaní,
 - vi) prístrojové vzorce,
 - vii) ostrú zatáčku,
 - viii) rádiovú navigáciu,
 - ix) vyrovnanie nezvyčajných letových polôh,
 - x) obmedzený panel prístrojov a
 - xi) rozpoznanie a vyrovnanie začínajúceho a úplného pádu;
- b) predletové činnosti pre lety podľa IFR vrátane použitia letovej príručky a príslušných dokumentov letových prevádzkových služieb na prípravu letového plánu podľa IFR;
- c) postupy a manévry pre prevádzku podľa IFR za normálnych, abnormálnych a núdzových podmienok, zahŕňajúce najmenej:
- i) prechod od letu za viditeľnosti k letu podľa prístrojov počas vzletu,
 - ii) štandardné odlety a prílety podľa prístrojov,
 - iii) postupy traťového letu IFR,
 - iv) vyčkávacie postupy,
 - v) priblíženia podľa prístrojov do stanovených miním,
 - vi) postupy nevydareného priblíženia a
 - vii) pristátia z priblížení podľa prístrojov vrátane letu po okruhu;
- d) manévry počas letu a konkrétne letové vlastnosti;
- e) v prípade potreby riadenie viacmotorového letúna v uvedených cvičeniach vrátane:
- i) riadenia letúna výlučne podľa prístrojov so simulovaným výpadkom jedného motora,
 - ii) zastavenia a opätovného spustenia motora (posledné uvedené cvičenie sa musí uskutočniť v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva vo FFS alebo FNPT II).
8. Žiadatelia o modulový kurz IR(A) na základe spôsobilostí, ktorí sú držiteľmi preukazu PPL alebo CPL podľa časti FCL a platnej IR(A), ktoré v súlade s požiadavkami prílohy 1 k Chicagskému dohovoru vydala tretia krajina, môžu dostať plný zápočet vo vzťahu k výcvikovému kurzu uvedenému v odseku 4. Na vydanie IR(A) musí žiadateľ:
- a) úspešne absolvovať praktickú skúšku pre IR(A) v súlade s dodatkom 7;
 - b) počas praktickej skúšky preukázať examinátorovi, že žiadateľ dosiahol primeranú úroveň teoretických vedomostí o leteckých právnych predpisoch, meteorológii a znalostí plánovania letu a letových charakteristík (IR) a
 - c) mať minimálnu prax aspoň 50 hodín letu v podmienkach letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota na letúnoch.

PREDBEŽNÉ HODNOTENIE

9. Obsah a dĺžku predbežného hodnotenia určí schválená výcviková organizácia na základe predchádzajúcej praxe žiadateľa s letom podľa prístrojov.

▼ M3**VIACMOTOROVÉ LIETADLÁ**

10. Držiteľ IR(A) pre jednomotorové letúny, ktorý je zároveň držiteľom kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie pre viacmotorové letúny a chce prvýkrát získať IR(A) pre viacmotorové letúny, absolvuje kurz v schválenej výcvikovej organizácii zahŕňajúci najmenej päť hodín letu podľa prístrojov s inštruktorom vo viacmotorovom letúne, z čoho tri hodiny môže tvoriť výcvik vo FFS alebo FNPT II, a úspešne absolvuje praktickú skúšku.

▼ B**B. IR(H) — Modulový kurz letového výcviku**

1. Cieľom modulového kurzu letového výcviku IR(H) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní riadiť vrtuľníky podľa IFR a v podmienkach IMC.

▼ M3

2. Uchádzač o modulový kurz IR(H) musí byť držiteľom PPL(H) alebo CPL(H) alebo ATPL(H). Pred začiatkom fázy výcviku na lietadle v rámci kurzu IR(H) musí byť uchádzač držiteľom typovej kvalifikačnej kategórie na vrtuľník, ktorý sa bude používať pri praktickej skúške IR(H), alebo absolvuje na tomto type vrtuľníka schválený výcvik pre typovú kvalifikačnú kategóriu. Uchádzač musí byť držiteľom osvedčenia o uspokojivom absolvovaní MCC, ak sa má praktická skúška vykonávať v podmienkach viacpilotnej prevádzky.

▼ B

3. Od uchádzača, ktorý chce absolvovať modulový kurz IR(H), sa vyžaduje, aby absolvoval všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého schváleného výcvikového kurzu.
4. Kurz teoretickej výučby musí byť ukončený v priebehu 18 mesiacov. Letový výcvik a praktickú skúšku je potrebné absolvovať počas obdobia platnosti úspešne zložených teoretických skúšok.
5. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre IR;
 - b) výcviku letu podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený modulový kurz IR(H) obsahuje najmenej 150 hodín výučby.

LETOVÝ VÝCVIK

7. Kurz IR(H) pre jednomotorové vrtuľníky pozostáva najmenej z 50 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho:
 - a) až 20 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch FNPT I (H) alebo (A). Týchto 20 hodín výcviku v FNPT I (H) alebo (A) možno nahradiť 20 hodinami výcviku pre IR(H) v letúne schválenom pre tento kurz, alebo
 - b) až 35 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch vrtuľníkov FTD 2/3, FNPT II/III alebo FFS.

Výcvik letu podľa prístrojov zahŕňa najmenej 10 hodín výcviku vo vrtuľníku s oprávnením na IFR.

8. Kurz IR(H) pre viacmotorové vrtuľníky pozostáva najmenej z 55 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho:

▼B

- a) až 20 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch FNPT I (H) alebo (A). Týchto 20 hodín výcviku v FNPT I (H) alebo (A) možno nahradiť 20 hodinami výcviku pre IR(H) v letúne schválenom pre tento kurz, alebo
- b) až 40 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch vrtuľníkov FTD 2/3, FNPT II/III alebo FFS.

Výcvik letu podľa prístrojov zahŕňa najmenej 10 hodín výcviku vo viacmotorovom vrtuľníku s oprávnením na IFR.

9.1. Držiteľom ATPL(H) sa dĺžka teoretickej výučby skráti o 50 hodín.

▼M3

- 9.2. Držiteľovi IR(A) sa môže dĺžka požadovaného výcviku skrátiť na 10 hodín.
- 9.3. Držiteľovi PPL(H) s kvalifikačnou kategóriou na nočné lety na vrtuľníkoch alebo CPL(H) sa môže celková požadovaná dĺžka letu podľa prístrojov s inštruktorom skrátiť o 5 hodín.

▼B

10. Letové cvičenia pre praktickú skúšku IR(H) obsahujú:

- a) predletové činnosti pre lety podľa IFR vrátane použitia letovej príručky a príslušných dokumentov letových prevádzkových služieb pri príprave letového plánu podľa IFR;
- b) postupy a manévry pre prevádzku podľa IFR za normálnych, abnormálnych a núdzových podmienok, zahŕňajúce prinajmenej:

prechod od letu za viditeľnosti k letu podľa prístrojov počas vzletu,

štandardné odlety a prílety podľa prístrojov,

postupy traťového letu IFR,

vyčkávacie postupy,

priblíženia podľa prístrojov do stanovených miním,

postupy pri nevydarenom priblížení,

pristátia z priblížení podľa prístrojov vrátane letu po okruhu;

- c) manévry počas letu a konkrétne letové vlastnosti;

- d) v prípade potreby riadenie viacmotorového vrtuľníka v uvedených cvičeniach vrátane riadenia vrtuľníka výlučne podľa prístrojov, so simulovaným výpadkom jedného motora a so zastavením a opätovným spustením motora (posledné uvedené cvičenie sa musí uskutočniť v FFS, FNPT II alebo v FTD 2/3).

C. IR(As) — Modulový kurz letového výcviku

VŠEOBECNÉ

1. Cieľom modulového kurzu letového výcviku pre prístrojovú kvalifikáciu IR(As) je vycvičiť pilotov na úroveň odbornej spôsobilosti, ktorá im umožní riadiť vzducholode podľa IFR a v podmienkach IMC. Kurz pozostáva z dvoch modulov, ktoré je možné absolvovať samostatne alebo v kombinácii:

- a) Základný modul kurzu letu podľa prístrojov

Tento modul obsahuje 10 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho až 5 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch

▼B

BITD, FNPT I alebo II, alebo FFS. Po ukončení základného modulu kurzu letu podľa prístrojov dostane uchádzač osvedčenie o absolvovaní kurzu.

b) Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov

Tento modul obsahuje zvyšok osnov výcviku pre IR(As), 25 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov a kurz teoretických vedomostí pre IR(As).

2. Uchádzač o modulový kurz IR(As) musí byť držiteľom PPL(As) vrátane oprávnení na nočné lety alebo CPL(As). Uchádzač o procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov, ktorý nie je držiteľom CPL(As), musí byť držiteľom osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov.
3. Od uchádzača, ktorý chce absolvovať procedurálny modul letu podľa prístrojov modulového kurzu IR(As), sa vyžaduje, aby absolvoval všetky fázy výcviku v rámci jedného súvislého schváleného výcvikového kurzu. Organizácia schválená na výcvik zabezpečí, aby pred začiatkom procedurálneho modulu kurzu letu podľa prístrojov uchádzač získal základné zručnosti letu podľa prístrojov. V prípade potreby uchádzač absolvuje opakovací výcvik.
4. Kurz teoretickej výučby musí byť ukončený v priebehu 18 mesiacov. Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov a praktickú skúšku je potrebné absolvovať počas obdobia platnosti úspešne zložených teoretických skúšok.
5. Kurz pozostáva z:
 - a) teoretickej výučby na úrovni vedomostí pre IR;
 - b) výcviku letu podľa prístrojov.

TEORETICKÉ VEDOMOSTI

6. Schválený modulový kurz IR(As) obsahuje najmenej 150 hodín teoretickej výučby.

LETOVÝ VÝCVIK

7. Kurz IR(As) pozostáva najmenej z 35 hodín letu s inštruktorom podľa prístrojov, z čoho až 15 hodín môže tvoriť pozemný prístrojový čas v simulátoroch FNPT I alebo až 20 hodín v simulátoroch FFS alebo FNPT II. Najviac 5 hodín pozemného prístrojového času pre FNPT II alebo FFS sa môže vykonať v FNPT I.
8. Držiteľovi CPL(As) alebo osvedčenia o absolvovaní základného modulu kurzu letu podľa prístrojov sa môže celková dĺžka výcviku požadovaného v bode 7 skrátiť o 10 hodín. Celkový čas letového výcviku podľa prístrojov vo vzducholodi musí byť v súlade s bodom 7.
9. Ak je uchádzač držiteľom IR na lietadlá inej kategórie, môže sa celková požadovaná dĺžka letového výcviku skrátiť o 10 hodín na vzducholodiach.
10. Letové cvičenia pre praktickú skúšku IR(As) obsahujú:
 - a) Základný modul kurzu letu podľa prístrojov:

postupy a manévry základného letu podľa prístrojov, zahŕňajúce prinajmenej:

▼B

základný let podľa prístrojov bez úloh vonkajšej viditeľnosti:

- horizontálny let,
- stúpanie,
- klesanie,
- zatáčanie pri horizontálnom lete, stúpaní, klesaní;

prístrojové vzorce;

rádiovú navigáciu;

vyrovnanie nezvyčajných letových polôh;

obmedzený panel prístrojov.

b) Procedurálny modul kurzu letu podľa prístrojov:

i) predletové činnosti pre lety podľa IFR vrátane použitia letovej príručky a príslušných dokumentov letových prevádzkových služieb pri príprave letového plánu podľa IFR;

ii) postupy a manévry pre prevádzku podľa IFR za normálnych, abnormálnych a núdzových podmienok, zahŕňajúce najmenej:

- prechod od letu za viditeľnosti k letu podľa prístrojov počas vzletu,
- štandardné odlety a prílety podľa prístrojov,
- postupy traťového letu IFR,
- vyčkávacie postupy,
- priblíženia podľa prístrojov do stanovených miním,
- postupy pri nevydarenom priblížení,
- pristátia z priblížení podľa prístrojov vrátane letu po okruhu;

iii) manévry počas letu a konkrétne letové vlastnosti;

iv) riadenie vzducholode v uvedených cvičeniach vrátane riadenia vzducholode výlučne podľa prístrojov, so simulovaným výpadkom jedného motora a so zastavením a opätovným spustením motora (posledné uvedené cvičenie sa musí uskutočniť v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva v FFS alebo FNPT II).

Dodatok 7

Praktická skúška pre IR

1. Žiadateľ o IR musí absolvovať výcvik na lietadle rovnakej triedy alebo typu, aké sa použije pri praktickej skúške.
2. Žiadateľ musí úspešne absolvovať všetky príslušné oddiely praktickej skúšky. Ak nesplní niektorý z prvkov určitého oddielu skúšky, znamená to nesplnenie celého oddielu. Nesplnenie viac ako jedného oddielu si bude vyžadovať, aby žiadateľ opakovateľ celú skúšku. Ak žiadateľ nesplní iba jeden oddiel skúšky, bude opakovateľ len tento oddiel. Nesplnenie niektorého oddielu opakovanej skúšky vrátane oddielov, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, si bude vyžadovať, aby žiadateľ opakovateľ celú skúšku. Všetky príslušné oddiely praktickej skúšky je potrebné absolvovať počas 6 mesiacov. Ak žiadateľ nesplní všetky príslušné oddiely skúšky v priebehu dvoch pokusov, bude musieť absolvovať ďalší výcvik.
3. Ďalší výcvik sa môže požadovať po každej neúspešnej praktickej skúške. Počet praktických skúšok, ktoré môže žiadateľ absolvovať, nie je obmedzený.

VYKONANIE SKÚŠKY

4. Účelom skúšky je simulovať skutočný let. Trasu, po ktorej sa má letieť, vyberie examinátor. Základným prvkom je schopnosť žiadateľa naplánovať a vykonať let podľa bežného materiálu predletového rozboru. Žiadateľ vykoná plánovanie letu a zabezpečí, aby všetky prístroje a celá dokumentácia pre vykonanie letu boli na palube. Let bude trvať najmenej 1 hodinu.
5. Ak sa žiadateľ rozhodne prerušiť praktickú skúšku z dôvodov, ktoré examinátor neuzná za primerané, žiadateľ musí opakovateľ celú praktickú skúšku. Ak skúšku preruší z dôvodov, ktoré examinátor uzná za primerané, pri ďalšom lete sa budú skúšať len oddiely, ktoré žiadateľ neabsolvoval.
6. Podľa uváženia skúšajúceho môže žiadateľ v rámci skúšky jedenkrát opakovateľ ktorýkoľvek manéver alebo postup. Ak skúšajúci usúdi, že letové schopnosti, ktoré žiadateľ preukázal, si vyžadujú opakovanie celej skúšky, môže skúšku v ktorejkoľvek fáze zastaviť.
7. Žiadateľ musí riadiť lietadlo z miesta, kde môže vykonávať funkcie veliaceho pilota a vykonávať skúšku, ako keby nebol prítomný žiaden ďalší člen posádky. Examinátor sa nezúčastňuje na riadení lietadla s výnimkou prípadov, keď je zásah nevyhnutný v záujme bezpečnosti, alebo aby sa predišlo nepriateľnému zdržaniu ostatnej dopravy. Zodpovednosť za let sa vymedzí v súlade s vnútroštátnymi predpismi.
8. O výškach/nadmorských výškach, minimálnych výškach/nadmorských výškach zostupu a o bode nevydareného priblíženia rozhodne žiadateľ a schváli ich examinátor.
9. Žiadateľ o IR opíše examinátorovi vykonávané kontroly a úlohy vrátane identifikácie rádiových zariadení. Kontroly vykoná podľa schváleného kontrolného zoznamu pre lietadlo, na ktorom sa skúška vykonáva. Počas predletovej prípravy na skúšku musí žiadateľ určiť nastavenia výkonu a rýchlosti. Žiadateľ vypočíta výkonové údaje pre vzlet, priblíženie a pristátie v súlade s prevádzkovou príručkou alebo letovou príručkou používaného lietadla.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

10. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:

riadiť lietadlo v rámci jeho obmedzení,

vykonávať všetky manévry hladko a presne,

▼B

používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť lietadlo,

uplatňovať letecko-navigačné vedomosti a

neustále udržiavať kontrolu nad lietadlom takým spôsobom, aby nebol nikdy vážne ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru.

11. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitého lietadla.

Výška

všeobecne	± 100 stôp
začiatok opakovaného okruhu vo výške/nadmorskej výške rozhodnutia	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp
minimálna výška zostupu/MAP/nadmorská výška	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp

Let

s pomocou rádiových zariadení	$\pm 5^\circ$
presné priblíženie	odchýlka do polovice stupnice azimut a zostupová dráha

Kurz

so všetkými motormi	$\pm 5^\circ$
so simulovanou poruchou motora	$\pm 10^\circ$

Rýchlosť

so všetkými motormi	± 5 uzlov
so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov

OBSAH SKÚŠKY**Letúny****ODDIEL 1 — PREDLETOVÉ ČINNOSTI A ODLET**

Použitie kontrolného zoznamu letúna, schopnosť riadiť letún, postupy ochrany proti námraze/odmrazovania atď. sa uplatňujú vo všetkých oddieloch

a	Použitie letovej príručky (alebo rovnocenného dokumentu) najmä pri výpočte výkonnosti, hmotnosti a vyváženia letúna
b	Použitie dokumentu letových prevádzkových služieb, dokumentu o počasi
c	Príprava letového plánu ATC, letového plánu/záznamu IFR
d	Predletová prehliadka
e	Poveternostné minimá
f	Rolovanie
g	Predvzletová inštrukcia, vzlet
h (°)	Prechod na let podľa prístrojov
i (°)	Postupy odletu podľa prístrojov, nastavenie výškomera
j (°)	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefónne (R/T) postupy

▼B

ODDIEL 2 — VŠEOBECNÁ OBSLUHA (°)	
a	Riadenie letúna výlučne podľa prístrojov vrátane horizontálneho letu pri rôznych rýchlostiach, vyváženie
b	Stúpavé a klesavé zatáčky s ustálenou zatáčkou 1. stupňa
c	Vyrovnanie nezvyčajných letových polôh vrátane ustálených zatáčok s náklonom 45° a ostrých klesavých zatáčok
d (*)	Vyrovnanie priblíženia k pádovej rýchlosti pri horizontálnom lete, stúpavých/klesavých zatáčkach a v pristávacej konfigurácii – použiteľné iba pri letúnoch
e	Obmedzený panel prístrojov: stabilizované stúpanie alebo klesanie, horizontálne zatáčky 1. stupňa do stanovených kurzov, vyrovnanie nezvyčajných letových polôh – použiteľné iba pri letúnoch
ODDIEL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY IFR (°)	
a	Udržiavanie trasy letu vrátane navádzania, napr. NDB, VOR, RNAV
b	Použitie rádiových zariadení
c	Horizontálny let, kontrola kurzu, výšky a rýchlosti, nastavenie výkonu, technika vyváženia
d	Nastavenia výškomera
e	Dodržiavanie času a oprava predpokladaného času priletu (ETA) (v prípade potreby čakanie na trase)
f	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, riadenie systémov
g	Postupy na ochranu pred námrazou, v prípade potreby simulované
h	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne (R/T) postupy
ODDIEL 4 — POSTUPY PRI PRESNOM PRIBLÍŽENÍ (°)	
a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, kontroly výškomera
c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (+)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Kontrola výšky, rýchlosti, kurzu (stabilizované priblíženie)
h (+)	Postup opakovaného okruhu
i (+)	Postup nevydareného priblíženia/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne postupy
ODDIEL 5 — POSTUPY PRI NEPRESNOM PRÍSTROJOVOM PRIBLÍŽENÍ (°)	
a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, nastavenia výškomera

▼B

c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (+)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Kontrola výšky, rýchlosti, kurzu (stabilizované priblíženie)
h (+)	Postup opakovaného okruhu
i (+)	Postup pri nevydarenom priblížení/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy

ODDIEL 6 — LET S JEDNÝM NEPRACUJÚCIM MOTOROM (iba pre viacmotorové letúny) (*)

a	Simulovaná porucha motora po vzlete alebo počas opakovaného okruhu
b	Priblíženie, opakovaný okruh a postup nevydareného priblíženia s jedným nepracujúcim motorom
c	Priblíženie a pristátie s jedným nepracujúcim motorom
d	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy

(*) Môže sa vykonávať v FFS, FTD 2/3 alebo FNPT II.

(+) Môže sa vykonávať v rámci oddielu 4 prípadne oddielu 5.

(°) Musí sa vykonávať výlučne podľa prístrojov.

Vrtuľníky**ODDIEL 1 — ODLET**

Použitie kontrolného zoznamu vrtuľníka, schopnosť riadiť vrtuľník, postupy ochrany proti námraze/odmrazovania atď. sa uplatňujú vo všetkých oddieloch

a	Použitie letovej príručky (alebo rovnocenného dokumentu) najmä pri výpočte výkonnosti, hmotnosti a vyváženia lietadla
b	Použitie dokumentu letových prevádzkových služieb, dokumentu o počasí
c	Príprava letového plánu ATC, letového plánu/záznamu IFR
d	Predletová prehliadka
e	Poveternostné minimá
f	Rolovanie/rolovanie vo vzduchu podľa ATC alebo pokynov inštruktora
g	Predvzletová inštrukcia, postupy a kontroly
h	Prechod na let podľa prístrojov
i	Postupy odletu podľa prístrojov

ODDIEL 2 — VŠEOBECNÁ OBSLUHA

a	Riadenie vrtuľníka výlučne podľa prístrojov, okrem iného:
b	Stúpacé a klesavé zatáčky s ustálenou zatáčkou 1. stupňa
c	Vyrovnanie nezvyčajných letových polôh vrátane ustálených zatáčok s náklonom 30° a ostrých klesavých zatáčok

▼B

ODDIEL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY IFR	
a	Udržiavanie trasy letu vrátane navádzania, napr. NDB, VOR, RNAV
b	Použitie rádiových zariadení
c	Horizontálny let, kontrola kurzu, výšky a rýchlosti, nastavenie výkonu
d	Nastavenia výškomera
e	Dodržiavanie času a oprava ETA
f	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, riadenie systémov
g	Postupy na ochranu pred námrazou, v prípade potreby a ak je to možné, simulované
h	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
ODDIEL 4 — PRESNÉ PRIBLÍŽENIE	
a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, kontroly výškomera
c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (*)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Kontrola výšky, rýchlosti, kurzu (stabilizované priblíženie)
h (*)	Postup opakovaného okruhu
i (*)	Postup pri nevydarenom priblížení/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy
ODDIEL 5 — NEPRESNÉ PRÍSTROJOVÉ PRIBLÍŽENIE	
a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, kontroly výškomera
c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (*)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Kontrola výšky, rýchlosti, kurzu (stabilizované priblíženie)
h (*)	Postup opakovaného okruhu
i (*)	Postup pri nevydarenom priblížení (*)/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy

ODDIEL 6 — ABNORMÁLNE A NÚDZOVÉ POSTUPY

Tento oddiel sa môže kombinovať s oddielmi 1 až 5. Skúška sa zameria na ovládanie vrtuľníka, zistenie poruchy motora, okamžité zásahy (nácviky letných pristátí), následné činnosti a kontroly a letovú presnosť v týchto situáciách:

a	Simulovaná porucha motora po vzlete a počas priblíženia(**) (v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva v FFS alebo FNPT II/III, FTD 2/3)
b	Porucha zariadení na udržiavanie stability/hydraulického systému (ak je to možné)
c	Obmedzený panel prístrojov
d	Autorotácia a návrat do nastavenej výšky
e	Presné priblíženie ručne, bez letového povelového prístroja(***) Presné priblíženie ručne, s letovým povelovým prístrojom(***)

(*) Vykonáva sa v rámci oddielu 4 alebo oddielu 5.

(**) Iba pri viacpilotnom vrtuľníku.

(***) Skúša sa iba jeden prvok.

Vzducholode

ODDIEL 1 — PREDLETOVÉ ČINNOSTI A ODLET

Použitie kontrolného zoznamu vzducholode, schopnosť riadiť vzducholod', dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy sa uplatňujú vo všetkých oddieloch

a	Použitie letovej príručky (alebo rovnocenného dokumentu) najmä pri výpočte výkonnosti, hmotnosti a vyváženia vzducholode
b	Použitie dokumentu letových prevádzkových služieb, dokumentu o počasi
c	Príprava letového plánu ATC, letového plánu/záznamu IFR
d	Predletová prehliadka
e	Poveternostné minimá
f	Predvzletová inštrukcia, postup odpútania, manévrovanie na zemi
g	Vzlet
h	Prechod na let podľa prístrojov
i	Postupy odletu podľa prístrojov, nastavenie výškomera
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové (R/T) postupy

ODDIEL 2 — VŠEOBECNÁ OBSLUHA

a	Riadenie vzducholode výlučne podľa prístrojov vrátane horizontálneho letu pri rôznych rýchlostiach, vyváženie
b	Stúpavé a klesavé zatáčky s ustálenou veľkosťou zatáčania
c	Vyrovnanie nezvyčajných letových polôh
d	Obmedzený panel prístrojov

ODDIEL 3 — TRAŤOVÉ POSTUPY IFR

a	Udržiavanie trasy letu vrátane navádzania, napr. NDB, VOR, RNAV
b	Použitie rádiových zariadení

▼B

c	Horizontálny let, kontrola kurzu, výšky a rýchlosti, nastavenie výkonu, technika vyváženia
d	Nastavenia výškomera
e	Dodržiavanie času a oprava ETA
f	Monitorovanie postupu letu, letový záznam, spotreba paliva, riadenie systémov
g	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy

ODDIEL 4 — POSTUPY PRESNÉHO PRIBLIŽENIA

a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, kontroly výškomera
c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (+)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Stabilizované priblíženie (kontrola výšky, rýchlosti, kurzu)
h (+)	Postup opakovaného okruhu
i (+)	Postup pri nevydarenom priblížení/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy

ODDIEL 5 — POSTUPY PRI NEPRESNOM PRÍSTROJOVOM PRIBLIŽENÍ

a	Nastavenie a kontrola navigačných zariadení, identifikácia zariadení
b	Postupy priletu, nastavenia výškomera
c	Rozbor priblíženia a pristátia vrátane kontroly klesania/priblíženia/pristátia
d (+)	Postup vyčkávania
e	Dodržiavanie uverejneného postupu priblíženia
f	Dodržiavanie času priblíženia
g	Stabilizované priblíženie (kontrola výšky, rýchlosti, kurzu)
h (+)	Postup opakovaného okruhu
i (+)	Postup pri nevydarenom priblížení/pristátie
j	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy

ODDIEL 6 — LET S JEDNÝM NEPRACUJÚCIM MOTOROM

Tento oddiel sa môže kombinovať s oddielmi 1 až 5. Skúška sa zameria na ovládanie vzducholode, zistenie poruchy motora, okamžité zásahy, následné činnosti, kontroly a letovú presnosť v týchto situáciách:

a	Simulovaná porucha motora po vzlete alebo počas opakovaného okruhu
b	Priblíženie a postup opakovaného okruhu s jedným nepracujúcim motorom

▼B

c	Priblíženie a pristátie, postup pri nevydarenom priblížení s jedným nepracujúcim motorom
d	Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy

([†]) Môže sa vykonávať buď v rámci oddielu 4, alebo oddielu 5.

Dodatok 8

Vzájomné započítavanie časti IR preskúšania odbornej spôsobilosti pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu
A. Letúny

Zápočty sa poskytujú, iba ak si držiteľ predlžuje platnosť oprávnení IR buď na jednomotorové, alebo na jednopilotné viacmotorové letúny.

Kedy sa vykonáva preskúšanie odbornej spôsobilosti vrátane IR a držiteľ má platnú:	Zápočet platí vo vzťahu k časti IR preskúšania odbornej spôsobilosti pre:
typovú kvalifikačnú kategóriu MP, typovú kvalifikačnú kategóriu na vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou	kvalifikačnú kategóriu na triedu SE (*) a typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*) a kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME a typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, iba zápočty vo vzťahu k oddielu 3B praktickej skúšky pre jednopilotné nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou podľa dodatku 9 (*)
typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, v jednopilotnej prevádzke	kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME (*) a typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou a kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*)
typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou, s obmedzením na MP prevádzku	a) kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME (*) a b) typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou (*) a c) kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*)
kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME v jednopilotnej prevádzke	kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE a kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME a typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou
kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME s obmedzením na MP prevádzku	kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*) a kvalifikačnú kategóriu na triedu SP ME (*) a typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME na nie vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou (*)
kvalifikačnú kategóriu na triedu SP SE	kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE
typovú kvalifikačnú kategóriu SP SE	kvalifikačnú kategóriu na triedu a typovú kvalifikačnú kategóriu SE

(*) Za predpokladu, že žiadateľ absolvoval počas predchádzajúcich 12 mesiacov najmenej tri odlety a priblíženia IFR na letúne triedy alebo typu SP v jednopilotnej prevádzke, alebo v prípade viacmotorových nie vysokovýkonných letúnov s jednoduchou konštrukciou žiadateľ absolvoval oddiel 6 praktickej skúšky pre jednopilotné nie vysokovýkonné letúny s jednoduchou konštrukciou výlučne podľa prístrojov v jednopilotnej prevádzke.

▼B**B. Vrtuľníky**

Zápočty sa poskytujú, iba ak si držiteľ predlžuje platnosť oprávnení IR buď na jednomotorové, alebo na jednopilotné viacmotorové vrtuľníky.

Keď sa vykonáva preskúšanie odbornej spôsobilosti vrátane IR a držiteľ má platnú:	Zápočet platí vo vzťahu k časti IR preskúšania odbornej spôsobilosti pre:
typovú kvalifikačnú kategóriu MPH	typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*) a typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME (*).
typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME, v jednopilotnej prevádzke	typovú kvalifikačnú kategóriu SE, typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME.
typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME, s obmedzením na viacpilotnú prevádzku	typovú kvalifikačnú kategóriu SE (*), typovú kvalifikačnú kategóriu SP ME (*).

(*) Za predpokladu, že žiadateľ absolvoval počas predchádzajúcich 12 mesiacov najmenej tri odlety a priblíženia IFR na vrtuľníku typu SP v SP prevádzke.

▼B*Dodatok 9***Výcvik, praktická skúška a preskúšanie odbornej spôsobilosti pre MPL, ATPL, typové kvalifikačné kategórie a kvalifikačné kategórie na triedu a preskúšanie odbornej spôsobilosti pre IRS****A. Všeobecné**

1. Žiadateľ o praktickú skúšku musí absolvovať výcvik na lietadle rovnakej triedy alebo typu, aké sa použije pri skúške.
2. Ak žiadateľ nesplní všetky oddiely skúšky v priebehu dvoch pokusov, bude musieť absolvovať ďalší výcvik.
3. Počet praktických skúšok, ktoré môže žiadateľ absolvovať, nie je obmedzený.

OBSAH VÝCVIKU, PRAKTICKEJ SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI**▼M4**

4. Pokiaľ nie je inak uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21, osnovy letového výcviku, praktická skúška a preskúšanie odbornej spôsobilosti sú v súlade s týmto dodatkom. Osnovy, praktická skúška a preskúšanie odbornej spôsobilosti sa môžu zúžiť pri započítavaní predchádzajúcej praxe na lietadlách podobného typu, ako je uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21.
5. S výnimkou prípadu praktických skúšok na účely vydania preukazu ATPL, ak je to uvedené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s časťou 21 pre toto konkrétne lietadlo, je možné poskytnúť zápočet za prvky praktickej skúšky, ktoré sú spoločné pre ďalšie typy alebo varianty, na ktoré má pilot kvalifikáciu.

▼B**VYKONANIE SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA**

6. Examinátor si môže vybrať medzi rozličnými scenármi praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti, ktoré obsahujú zodpovedajúce simulované operácie, pripravené a schválené príslušným orgánom. Ako je stanovené v tejto časti, použijú sa letové simulátory a ďalšie výcvikové zariadenia, ak sú k dispozícii.
7. Počas preskúšania odbornej spôsobilosti si skúšajúci overí, že držiteľ kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie dosahuje primeranú úroveň teoretických vedomostí.
8. Ak sa žiadateľ rozhodne ukončiť praktickú skúšku z dôvodov, ktoré examinátor neuzná za primerané, žiadateľ musí opakovať celú praktickú skúšku. Ak skúšku ukončí z dôvodov, ktoré examinátor uzná za primerané, pri ďalšom lete sa budú skúšať len tie oddiely, ktoré žiadateľ neabsolvoval.
9. Podľa uváženia examinátora môže žiadateľ v rámci skúšky jedenkrát opakovať ktorýkoľvek manéver alebo postup. Ak skúšajúci usúdi, že letové zručnosti, ktoré žiadateľ preukázal, si vyžadujú opakovanie celej skúšky, môže skúšku v ktorejkoľvek fáze zastaviť.
10. Od žiadateľa sa bude vyžadovať riadenie lietadla z miesta, kde môže vykonávať funkcie veliaceho pilota alebo druhého pilota a vykonávať skúšku, ako keby nebol prítomný žiaden ďalší člen posádky, ak ide o skúšku/preskúšanie v jednopilotnej prevádzke. Zodpovednosť za let musí byť vymedzená v súlade s vnútroštátnymi predpismi.
11. Počas predletovej prípravy na skúšku musí žiadateľ určiť nastavenia výkonu a rýchlosti. Žiadateľ opíše examinátorovi vykonávané kontroly a úlohy vrátane identifikácie rádiových zariadení. Kontroly vykoná podľa kontrolného zoznamu pre lietadlo, na ktorom sa skúška vykonáva, a ak je to potrebné, s koncepciou MCC. Žiadateľ vypočíta výkonové údaje pre vzlet, priblíženie a pristátie v súlade s prevádzkovou príručkou alebo letovou príručkou používaného lietadla. O výškach/nadmorských výškach, minimálnych výškach/nadmorských výškach zostupu a o bode nevydareného priblíženia sa žiadateľ dohodne s examinátorom.

▼B

12. Skúšajúci sa nezúčastňuje na riadení lietadla s výnimkou prípadov, keď je zásah nevyhnutný v záujme bezpečnosti, alebo aby predišiel nepriateľnému zdržaniu ostatnej dopravy.

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA PRAKTICKÚ SKÚŠKU/PRESKÚŠANIE ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI PRE TYPOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE NA VIACPILOTNÉ LIETADLÁ, PRE TYPOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE NA JEDNOPILOTNÉ LETÚNY VO VIACPILOTNEJ PREVÁDZKE, PRE MPL A ATPL

13. Praktická skúška na viacpilotné lietadlá alebo jednopilotné letúny vo viacpilotnej prevádzke sa vykoná v podmienkach viacčlennej posádky. Funkciu druhého pilota môže vykonávať ďalší žiadateľ alebo iný pilot s typovou kvalifikačnou kategóriou. Ak sa používa lietadlo, funkciu druhého pilota bude vykonávať examinátor alebo inštruktor.
14. Žiadateľ vykonáva funkciu pilota riadiaceho letún (PF) počas všetkých oddielov praktickej skúšky s výnimkou abnormálnych a núdzových postupov, ktoré môže vykonávať vo funkcii pilota riadiaceho (PF) alebo pilota neriadiaceho letún (PNF) v súlade s MCC. Žiadateľ o prvotné vydanie typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotné lietadlá alebo ATPL preukáže aj svoju schopnosť vykonávať funkciu PNF. Žiadateľ si môže vybrať na absolvovanie skúšky ľavé alebo pravé sedadlo, ak sa zo zvoleného sedadla dajú vykonať všetky prvky.
15. V prípade žiadateľov o ATPL alebo typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné lietadlá alebo jednopilotné letúny vo viacpilotnej prevádzke examinátor nad rámec úloh veliaceho pilota, bez ohľadu na to, či žiadateľ vykonáva funkciu PF alebo PNF, osobitne preskúša tieto otázky:
- a) riadenie súčinnosti posádky;
 - b) udržiavanie všeobecného prehľadu o prevádzke lietadla primeraným dohľadom a
 - c) stanovenie priorít a prijímanie rozhodnutí v súlade s bezpečnostnými aspektmi a príslušnými predpismi a normami, primeraných prevádzkovej situácii vrátane núdzových situácií.
16. Skúška/preskúšanie sa uskutoční podľa IFR, ak zahŕňa aj kvalifikačnú kategóriu IR, a podľa možnosti prebehne v simulovanom prostredí obchodnej leteckej dopravy. Základným prvkom preskúšania je schopnosť žiadateľa napláňovať a vykonať let podľa bežného materiálu predletového rozboru.
17. Ak kurz pre typovú kvalifikačnú kategóriu obsahuje menej ako 2 hodiny letového výcviku na lietadle, praktická skúška sa môže vykonať v FFS pred letovým výcvikom na lietadle. V tom prípade sa osvedčenie o absolvovaní kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu vrátane letového výcviku na lietadle pred zápisom novej typovej kvalifikačnej kategórie do preukazu spôsobilosti žiadateľa predloží príslušnému orgánu.

B. Osobitné požiadavky na kategóriu letúnov

PODMIENKY ÚSPEŠNÉHO ABSOLVOVANIA

1. V prípade jednopilotných letúnov s výnimkou jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou musí žiadateľ úspešne absolvovať všetky oddiely praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti. Ak nesplní niektorý z prvkov určitého oddielu skúšky, znamená to nesplnenie celého oddielu. Pri nesplnení viac ako jedného oddielu sa vyžaduje, aby žiadateľ opakovane celú skúšku alebo preskúšanie. Ak žiadateľ nesplní iba jeden oddiel skúšky, musí opakovat len tento oddiel. Pri nesplnení niektorého oddielu opakovanej skúšky alebo preskúšania vrátane oddielov, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, sa vyžaduje, aby žiadateľ opakovane celú skúšku alebo preskúšanie. V prípade jednopilotných viacmotorových letúnov je potrebné úspešne absolvovať oddiel 6 príslušnej skúšky alebo preskúšania, ktorá je venovaná asymetrickému letu.

▼B

2. V prípade viacpilotných letúnov a jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou musí žiadateľ úspešne absolvovať všetky oddiely praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti. Pri nesplnení viac ako 5 prvkov sa vyžaduje, aby žiadateľ opakovateľ celú skúšku alebo preskúšanie. Ak žiadateľ nesplní 5 alebo menej prvkov, musí opakovateľ len tieto prvky. Pri nesplnení niektorého prvku opakovanej skúšky alebo preskúšania vrátane prvkov, ktoré žiadateľ úspešne splnil pri predchádzajúcom pokuse, sa vyžaduje, aby žiadateľ opakovateľ celú skúšku alebo preskúšanie. Oddiel 6 nie je súčasťou praktickej skúšky pre ATPL alebo MPL. Ak žiadateľ nesplní alebo neabsolvuje iba oddiel 6, typová kvalifikačná kategória sa mu vydá bez oprávnení na CAT II alebo CAT III. Na rozšírenie oprávnení typovej kvalifikačnej kategórie na CAT II alebo CAT III musí žiadateľ úspešne absolvovať oddiel 6 na lietadle príslušného typu.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

3. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
- a) riadiť letún v rámci jeho obmedzení;
 - b) vykonať všetky manévry hladko a presne;
 - c) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť letún;
 - d) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti;
 - e) neustále udržiavať kontrolu nad letúnom takým spôsobom, aby bol vždy zaručený úspešný výsledok postupu alebo manévru;
 - f) chápať a uplatňovať postupy koordinácie posádky a stanovenia nespôsobilosti, ak je to použiteľné a
 - g) efektívne komunikovať s ďalšími členmi posádky, ak je to použiteľné.
4. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti lietadla:

Výška

všeobecne	± 100 stôp
začiatok opakovaného okruhu vo výške rozhodnutia	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp
minimálna výška zostupu/nadmorská výška	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp

Let

s pomocou rádiových zariadení	$\pm 5^\circ$
Presné priblíženie	odchýlka do polovice stupnice, azimut a zostupová dráha

Kurz

so všetkými motormi	$\pm 5^\circ$
so simulovanou poruchou motora	$\pm 10^\circ$

Rýchlosť

so všetkými motormi	± 5 uzlov
so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov

▼B**OBSAH VÝCVIKU/PRAKTICKEJ SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI****5. Jednopilotné letúny s výnimkou vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou**

a) Nasledujúce symboly znamenajú:

P = Výcvik na funkciu veliaceho pilota alebo druhého pilota a pilota riadiaceho (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF).

X = Na toto cvičenie sa použijú letové simulátory, ak sú k dispozícii, inak sa použije letún, ak je vhodný na daný manéver alebo postup.

P# = Výcvik doplní prehliadka letúna pod dohľadom.

b) Praktický výcvik sa musí vykonávať aspoň na výcvikovom zariadení úrovne označenej ako (P), alebo sa môže vykonávať na ľubovoľnom zariadení vyššej úrovne označenej šípku (—>).

Použité výcvikové zariadenie označujú tieto skratky:

A = letún;

FFS = letový simulátor;

FTD = letové výcvikové zariadenie (vrátane fnpt ii pre kvalifikačnú kategóriu na triedu ME).

c) Prvky v oddiele 3B a pre viacmotorové letúny v oddiele 6 označené hviezdíčkou (*) sa vykonávajú výlučne podľa prístrojov, ak praktická skúška alebo preskúšanie odbornej spôsobilosti zahŕňa predĺženie alebo obnovenie platnosti IR. Ak sa prvky označené hviezdíčkou (*) pri praktickej skúške alebo preskúšaní odbornej spôsobilosti nevykonávajú výlučne podľa prístrojov a ak sa nezapočítavajú žiadne oprávnenia IR, kvalifikačná kategória na triedu alebo typová kvalifikačná kategória bude obmedzená iba na VFR.

d) Oddiel 3A sa musí absolvovať pri predĺžení platnosti typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu na viacmotorové letúny, výlučne na VFR, ak žiadateľ neabsolvoval požadovanú prax 10 úsekov trate počas predchádzajúcich 12 mesiacov. Absolvovanie oddielu 3A sa nepožaduje, ak žiadateľ absolvoval oddiel 3B.

e) Písmeno „M“ v stĺpci praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti označuje povinné vykonanie cvičenia, alebo možnosť voľby tam, kde sa vyskytuje viac cvičení.

f) Simulátory FFS alebo FNPT II sa použijú na praktický výcvik pre typové kvalifikačné kategórie alebo kvalifikačné kategórie na triedu na viacmotorové letúny, ak sú súčasťou schváleného kurzu pre kvalifikačnú kategóriu na triedu alebo typovú kvalifikačnú kategóriu. Pri schvaľovaní kurzu sa berú do úvahy tieto podmienky:

▼M3

i) kvalifikačná kategória FFS alebo FNPT II, ako je stanovená v príslušných požiadavkách uvedených v časti ARA a v časti ORA;

▼B

ii) kvalifikačné kategórie inštruktorov;

iii) objem výcviku na FFS alebo FNPT II, ktorý poskytuje kurz, a

iv) kvalifikačné kategórie pilota, ktorý absolvuje výcvik, a jeho predchádzajúca prax na podobných typoch simulátorov.

g) Ak sa praktická skúška alebo preskúšanie odbornej spôsobilosti vykonáva vo viacpilotnej prevádzke, typová kvalifikačná kategória sa obmedzí na viacpilotnú prevádzku.

▼B

JEDNOPILOTNÉ LETÚNY OKREM VYSOKOVÝKONNÝCH LETÚNOV SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SK./PRESK. ODB. SPÔS. PRE KVALIF. KAT. NA TRIEDU/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky	
	FTD	FFS	A		FFS A		
ODDIEL 1							
1. Odlet							
1.1. Predletové činnosti vrátane: dokumentácie hmotnosti a vyváženia rozboru počasia NOTAM							
1.2. Kontroly pred štartom							
1.2.1. vonkajšie	P#		P				
1.2.2. vnútorné			P		M		
1.3. Spúšťanie motora: normálne poruchy činnosti	P→	→	→		M		
1.4. Rolovanie		P→	→		M		
1.5. Kontroly pred odletom: motorová skúška (ak je to vhodné)	P→	→	→		M		
1.6. Postup pri vzlete: normálny s klapkami nastave- nými podľa letovej príručky bočný vietor (ak sú vhodné podmienky)		P→	→				
1.7. Stúpanie: dodržanie profilu Vx/Vy zátáčky do kurzov prechod do horizontu		P→	→		M		
1.8. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy							
ODDIEL 2							
2. Letová činnosť (VMC)							
2.1. Priamočiary a horizontálny let so zmenou rýchlosti letu vrátane letu na kriticky nízkych rýchlostiach s klapkami a bez klapiek (a priblíženia k VMCA, ak je to použiteľné)		P→	→				

▼B

JEDNOPILOTNÉ LETÚNY OKREM VYSOKOVÝKONNÝCH LETÚNOV SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SK./PRESK. ODB. SPÔS. PRE KVALIF. KAT. NA TRIEDU/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	A		FFS A	
2.2. Ostré zatáčky (o 360° vľavo a vpravo s náklonom 45°)		P→	→		M	
2.3. Pády a vyrovnanie pádu: i) Plný pád v čistej konfigurácii ii) Priblíženie k pádovej rýchlosti v klesavej zatáčke s náklonom v približovacej konfigurácii a s výkonom motora pre priblíženie iii) Priblíženie k pádovej rýchlosti v pristávacej konfigurácii a s výkonom motora pre pristátie iv) Priblíženie k pádovej rýchlosti v stúpavej zatáčke s klapkami v polohe pre vzlet a s výkonom motora pre stúpanie (len jednomoto- rové letúny).		P→	→		M	
2.4. Ovládanie pomocou autopilota a letového povelového prístroja (môže sa vykonať v rámci oddielu 3), ak je to použiteľné		P→	→		M	
2.5. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne postupy						
ODDIEL 3A						
3A. Traťové postupy VFR [pozri písmeno B bod 5 písm. c) a d)]						
3A.1. Letový plán, navigácia výpočtom a čítanie mapy						
3A.2. Dodržiavanie výšky, kurzu a rýchlosti						
3A.3. Orientácia, dodržiavanie času a oprava ETA						
3A.4. Použitie rádiových navigačných prostriedkov (ak je to vhodné)						
3A.5. Vedenie letu (letový záznam, bežné kontroly vrátane paliva, systémov a námrazy)						

▼B

JEDNOPILOTNÉ LETÚNY OKREM VYSOKOVÝKONNÝCH LETÚNOV SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SK./PRESK. ODB. SPÔS. PRE KVALIF. KAT. NA TRIEDU/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	A		FFS A	
3A.6. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy						
ODDIEL 3B						
3B. Let podľa prístrojov						
3B.1.* Odlet podľa prístrojov (IFR)		P→	→		M	
3B.2.* Traťový let IFR		P→	→		M	
3B.3.* Vyčkávacie postupy		P→	→		M	
3B.4.* ILS do DH/A 200 stôp (60 m) alebo postup do minim (auto- pilot môže byť použitý na zachytenie zostupovej roviny)		P→	→		M	
3B.5.* Nepresné prístrojové priblí- ženie do MDH/A a MAP		P→	→		M	
3B.6.* Letové cvičenie vrátane simu- lovanej poruchy kompasu a umelého horizontu: zatáčky 1. stupňa, vyrovnávanie nezvyčajných polôh	P→	→	→		M	
3B.7.* Porucha kurzového alebo zostupového majáka	P→	→	→			
3B.8.* Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatele- fonne postupy						
Zámerne vynechané						
ODDIEL 4						
4. Prílet a pristátia						
4.1. Postup príletu na letisko		P→	→		M	
4.2. Normálne pristátie		P→	→		M	
4.3. Pristátie bez klapiek		P→	→		M	

▼B

JEDNOPILOTNÉ LETÚNY OKREM VYSOKOVÝKONNÝCH LETÚNOV SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SK./PRESK. ODB. SPŔS. PRE KVALIF. KAT. NA TRIEDU/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	A		FFS A	
4.4. Pristátie s bočným vetrom (ak sú vhodné podmienky)		P→	→			
4.5. Priblíženie a pristátie s výkonom na voľnobeh z výšky do 2 000 stôp nad vzletovou a pristávacou dráhou (len jednomotorové letúny)		P→	→			
4.6. Opakovanie okruhu z minimálnej výšky		P→	→		M	
4.7. Opakovanie okruhu a pristátie v noci bez použitia pristávacích svetiel (ak je vhodné)	P→	→	→			
4.8. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiové postupy						
ODDIEL 5						
5. Abnormálne a núdzové postupy (Tento oddiel sa môže kombinovať s oddielmi 1 až 4)						
5.1. Vykonanie prerušeného vzletu prijateľnou rýchlosťou		P→	→		M	
5.2. Simulovaná porucha motora po vzlete (len jednomotorové letúny)			P		M	
5.3. Simulované vynútené pristátie bez výkonu motora (len jednomotorové letúny)			P		M	
5.4. Simulované núdzové prípady: i) požiar alebo dym za letu; ii) nesprávna funkcia systémov, ak je to vhodné.	P→	→	→			
5.5. Zastavenie a opätovné spustenie motora (len praktická skúška ME) (v bezpečnej výške, ak sa vykonáva v lietadle)	P→	→	→			

▼B

JEDNOPILOTNÉ LETÚNY OKREM VYSOKOVÝKONNÝCH LETÚNOV SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SK./PRESK. ODB. SPÔS. PRE KVALIF. KAT. NA TRIEDU/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	A		FFS A	
5.6. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatele- fónne postupy						
ODDIEL 6						
6. Simulovaný nesymetrický let						
6.1.* (Tento oddiel sa môže kombi- novat' s oddielmi 1 až 5) Simulovaná porucha motora počas vzletu (v bezpečnej výške, pokiaľ sa nevykonáva na simulátore FFS alebo FNPT II)	P→	→	→X		M	
6.2.* Nesymetrické priblíženie a opakovanie okruhu	P→	→	→		M	
6.3.* Nesymetrické priblíženie a pristátie s úplným zastave- ním	P→	→	→		M	
6.4. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatele- fónne postupy						

6. Viacpilotné letúny a jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou

a) Nasledujúce symboly znamenajú:

P = výcvik na funkciu veliaceho pilota alebo druhého pilota a pilota riadiaceho (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF) pre vydanie príslušnej typovej kvalifikačnej kategórie.

X = na toto cvičenie sa použijú letové simulátory, ak sú k dispozícii, inak sa použije lietadlo, ak je vhodné na daný manéver alebo postup.

P# = výcvik doplní prehliadka letúna pod dohľadom.

b) Praktický výcvik sa vykonáva aspoň na výcvikovom zariadení úrovne označenej ako (P), alebo sa môže vykonávať na ľubovoľnom zariadení vyššej úrovne označenej šipkou (→).

Použité výcvikové zariadenie označujú tieto skratky:

A = letún;

FFS = letový simulátor;

FTD = letové výcvikové zariadenie;

OTD = ďalšie výcvikové zariadenia.

▼B

- c) Prvky označené hviezdíčkou (*) sa vykonávajú výlučne podľa prístrojov. Ak sa táto podmienka počas praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti nesplní, typová kvalifikačná kategória sa obmedzí iba na VFR.
- d) Písmeno „M“ v stĺpci praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti označuje povinné vykonanie cvičenia.
- e) Simulátor FFS sa použije na praktický výcvik a skúšku, ak je súčasťou schváleného kurzu pre typovú kvalifikáciu. Pri schvaľovaní kurzu sa berú do úvahy tieto podmienky:
- i) kvalifikačná kategória FFS alebo FNPT II;
 - ii) kvalifikačné kategórie inštruktorov;
 - iii) objem výcviku na FFS alebo FNPT II, ktorý sa poskytuje v kurze, a
 - iv) kvalifikačné kategórie pilota, ktorý absolvuje výcvik, a jeho predchádzajúca prax na podobných typoch simulátorov.
- f) Manévry a postupy zahŕňajú MCC pre viacpilotné letúny a pre jednopilotné vysokovýkonné letúny so zložitou konštrukciou vo viacpilotnej prevádzke.
- g) Manévry a postupy sa vykonávajú v úlohe jedného pilota jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou v jednopilotnej prevádzke.
- h) Ak sa praktická skúška alebo preskúšanie odbornej spôsobilosti v prípade jednopilotných vysokovýkonných letúnov so zložitou konštrukciou vykonáva vo viacpilotnej prevádzke, typová kvalifikačná kategória sa obmedzí na viacpilotnú prevádzku. Ak chce žiadateľ získať oprávnenia na jednopilotnú prevádzku, musí v úlohe jedného pilota navyše vykonať manévry/postupy v oddieloch 2.5, 3.9.3.4, 4.3, 5.5 a najmenej jeden manéver/postup z oddielu 3.4.
- i) V prípade obmedzenej typovej kvalifikačnej kategórie vydanej v súlade s článkom FCL.720.A písm. e) žiadatelia musia spĺňať rovnaké požiadavky, ako ostatní žiadatelia o typovú kvalifikačnú kategóriu s výnimkou praktických cvičení týkajúcich sa vzletu a pristátia.

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
	OTD	FTD	FFS	A	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v FFS A	Podpis examinátora po skončení skúšky
Manévry/postupy							
ODDIEL 1							
1. Letová príprava							
1.1. Výpočet výkonnosti	P						
1.2. Vonkajšia vizuálna prehliadka letúna, umiestnenie každého zariadenia a účel prehliadky	P#			P			

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
1.3.	Prehliadka pilotnej kabíny		P→	→	→			
1.4.	Použitie kontrolného zoznamu pred štartovaním motorov, postup štartovania, kontrola komunikačných a navigačných zariadení, voľba a nastavenie navigačných a komunikačných frekvencií	P→	→	→	→		M	
1.5.	Rolovanie podľa ATC alebo pokynov inštruktora			P→	→			
1.6.	Predvzletové kontroly		P→	→	→		M	
ODDIEL 2								
2.	Vzlety							
2.1.	Normálne vzlety s rôznym nastavením klapiek vrátane urýchleného vzletu			P→	→			
2.2.*	Vzlet podľa prístrojov; prechod na let podľa prístrojov sa vyžaduje počas otáčania alebo okamžite po vzlete			P→	→			
2.3.	Vzlet s bočným vetrom			P→	→			
2.4.	Vzlet s maximálnou vzletovou hmotnosťou (skutočná alebo simulovaná maximálna vzletová hmotnosť)			P→	→			

▼B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
2.5.	Vzlety so simulovanou poruchou motora:							
2.5.1.*	krátko po dosiahnutí V2 [V letúnoch, ktoré nemajú osvedčenie na kategóriu dopravných alebo civilných prepravných (commuter) letúnov sa porucha motora nesimuluje pred dosiahnutím minimálnej výšky 500 stôp nad koncom vzletovej a pristávacej dráhy. V letúnoch, ktoré majú podobnú výkonnosť ako letúny dopravnej kategórie, čo sa týka vzletovej hmotnosti a hustotnej výšky, inštruktormôže simulovať poruchu motora krátko po dosiahnutí V2]			P→	→			
2.5.2.*	medzi V1 a V2			P	X		M iba FFS	
2.6.	Vykonanie prerušeného vzletu prijateľnou rýchlosťou pred dosiahnutím V1			P→	→X		M	
ODDIEL 3								
3.	Letové manévry a postupy							
3.1.	Zatáčky s rušičmi vzlaku a bez nich			P→	→			
3.2.	Pokles prednej časti lietadla (tuck under) a rozkmitanie lietadla (Mach buffets) po dosiahnutí kritickej hodnoty Machovho čísla a ďalšie osobitné letové charakteristiky letúna (napr. tzv. holandský krok – Dutch Roll)			P→	→X Na toto cvičenie sa nesmie použiť lietadlo			

▼B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.3.	Normálna prevádzka systémov a ovládacích prvkov panela palubného technika	P→	→	→	→			
	Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov:						M	Povinné minimum 3 abnormálnych prípadov sa vyberie z oddielov 3.4.0 až 3.4.14 vrátane
3.4.0.	Motor (v prípade potreby vrtuľa)	P→	→	→	→			
3.4.1.	Pretlakový systém a klimatizácia	P→	→	→	→			
3.4.2.	Sústava Pitotovych trubíc/statická sústava	P→	→	→	→			
3.4.3.	Palivová sústava	P→	→	→	→			
3.4.4.	Elektrická sústava	P→	→	→	→			
3.4.5.	Hydraulická sústava	P→	→	→	→			
3.4.6.	Sústava kontroly letu a vyváženia	P→	→	→	→			
3.4.7.	Systém ochrany pred námrazou/odstraňovanie námrazy, vyhrievanie ochrany proti oslneniu	P→	→	→	→			
3.4.8.	Autopilot/letový povetový prístroj	P→	→	→	→		M (iba jedno pilotné)	
3.4.9.	Zariadenia výstrahy pred pádom a predchádzania pádu a zariadenia na zvyšovanie stability	P→	→	→	→			

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.4.10. Výstražný systém na blízkosť terénu, poveternostný radar, rádiový výškomer, odpovedač		P→	→	→			
3.4.11. Rádiá, navigačné zariadenia, prístroje, systém riadenia letu	P→	→	→	→			
3.4.12. Podvozok a brzda	P→	→	→	→			
3.4.13. Sústava nábežných a vztlakových klapiek	P→	→	→	→			
3.4.14. Pomocná pohonná jednotka	P→	→	→	→			
Zámerne vynechané							
3.6. Abnormálne a núdzové postupy:						M	Povinné minimum 3 prvkov sa vyberie z oddielov 3.6.1 až 3.6.9 vrátane
3.6.1. Požiarny výcvik, napr. požiar motora, APU, kabíny, nákladného priestoru, letovej paluby, krídla a elektrickej sústavy vrátane evakuácie		P→	→	→			
3.6.2. Kontrola a odstránenie dymu		P→	→	→			
3.6.3. Poruchy motora, zastavenie a opätovné spustenie v bezpečnej výške		P→	→	→			
3.6.4. Vypúšťanie paliva (simulované)		P→	→	→			
3.6.5. Strih vetra pri vzlete/pristávaní			P	X		iba FFS	

▼B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.6.6.	Simulovaný pokles tlaku v kabíne/núdzové klesanie			P→	→			
3.6.7.	Nespôsobilosť člena letovej posádky		P→	→	→			
3.6.8.	Ďalšie núdzové postupy, ako sú uvedené v príslušnej letovej príručke letúna		P→	→	→			
3.6.9.	Aktivácia systému ACAS	P→	→	→	Nesmie sa použiť lietadlo		iba FFS	
3.7.	Ostré zatáčky s náklonom 45°, 180° až 360° doľava a doprava		P→	→	→			
3.8.	Skoré spozorovanie a opatrenia proti blížiacemu sa priblíženiu k pádovej rýchlosti (až po aktiváciu pádového varovného zariadenia) vo vzletovej konfigurácii (klapky vo vzletovej polohe), v konfigurácii cestovného letu a v pristávacej konfigurácii (klapky v pristávacej polohe, podvozok vysunutý)			P→	→			
3.8.1.	Vyrovnanie plného pádu alebo po aktivácii pádového varovného zariadenia v konfigurácii stúpania, cestovného letu a priblíženia			P	X			
3.9.	Postupy letu podľa prístrojov							
3.9.1.*	Dodržiavanie odletovej a príletovej trasy a pokynov ATC		P→	→	→		M	
3.9.2.*	Vyčkávacie postupy		P→	→	→			

▼B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
	OTD	FTD	FFS	A	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v FFS A	Podpis examinátora po skončení skúšky
3.9.3.* Presné priblíženia na výšku rozhodnutia (DH) nie menej ako 60 m (200 stôp)							
3.9.3.1.* ručne, bez letového povetového prístroja			P→	→		M (iba praktická skúška)	
3.9.3.2.* ručne, s letovým povetovým prístrojom			P→	→			
3.9.3.3.* s autopilotom			P→	→			
3.9.3.4.* ručne, so simuláciou nefunkčnosti jedného motora; porucha motora sa musí simulovať počas záverečného priblíženia pred preletom vonkajšieho návestidla (OM) až po dotyk, alebo počas celého postupu nevydareného priblíženia. V letúnoch, ktoré nemajú osvedčenie na kategóriu dopravných (JAR/FAR 25) alebo civilných prepravných (commuter) letúnov (SFAR 23), sa priblíženie so simulovanou poruchou motora a opakovanie okruhu vykonáva v spojení s nepresným prístrojovým priblížením, ako je opísané v oddiele 3.9.4. Opakovanie okruhu sa začne po dosiahnutí bezpečnej výšky nad prekážkami (OCH/A), najneskôr však pri dosiahnutí minimálnej výšky/nadmorskej výšky (MDH/A) klesania 500 stôp nad koncom vzletovej a pristávacej dráhy. V letúnoch, ktoré majú podobnú výkonnosť ako letúny dopravnej kategórie, čo sa týka vzletovej hmotnosti a hustotnej výšky, inštruktor môže			P→	→		M	

▼ B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
simulovať poruchu motora v súlade s oddielom 3.9.3.4.								
3.9.4.* Nepresné prístrojové priblíženie na MDH/A				P*—>	—>		M	
3.9.5. Priblíženie okruhom za týchto podmienok: a)* priblíženie na schválenú minimálnu výšku priblíženia okruhom na danom letisku v súlade s miestnymi zariadeniami na prístrojové priblíženie v simulovaných podmienkach letu podľa prístrojov a potom: b) priblíženie okruhom na ďalšiu vzletovú a pristávaciu dráhu minimálne 90° od osi záverečného priblíženia v bode a), na schválenú minimálnu výšku priblíženia okruhom. Poznámka: Ak nie sú prvky v písmenách a) a b) možné z dôvodov ATC, môže sa vykonať simulovaný okruh za nízkej viditeľnosti.				P*—>	—>			
ODDIEL 4								
4. Postupy pri nevydarenom priblížení								
4.1. Opakovanie okruhu so všetkými motormi* po priblížení ILS pri dosiahnutí výšky rozhodnutia				P*—>	—>			

▼B

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
4.2.	Ďalšie postupy nevydareného priblíženia			P*—>	—>			
4.3.*	Ručné opakovanie okruhu so simulovanou kritickou nefunkčnosťou motora po prístrojovom priblížení, pri dosiahnutí DH, MDH alebo MAP			P*—>	—>		M	
4.4.	Vykonanie prerušeného pristátia vo výške 15 m (50 stôp) nad prahom vzletovej a pristávacej dráhy a opakovanie okruhu			P—>	—>			
ODDIEL 5								
5.	Pristátia							
5.1.	Normálne pristátia* aj po priblížení ILS s prechodom na let za viditeľnosti pri dosiahnutí DH			P				
5.2.	Pristátie so simulovaným zablokovaním horizontálneho stabilizátora v ľubovoľnej polohe mimo vyváženia letúna			P—>	Na toto cvičenie sa nesmie použiť lietadlo			
5.3.	Pristátia s bočným vetrom (ak je to možné, použiť lietadlo)			P—>	—>			
5.4.	Letiskový okruh a pristátie bez vysunutých alebo s čiastočne vysunutými vztlakovými a nábežnými klapkami			P—>	—>			
5.5.	Pristátie so simulovanou kritickou nefunkčnosťou motora			P—>	—>		M	

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
5.6. Pristátie s nefunkčnosťou dvoch motorov: — letúny s 3 motormi: stredný motor a jeden z bočných motorov, ak je to možné na základe údajov AFM, — letúny so 4 motormi: 2 motory na jednej strane.			P	X		M iba FFS (iba praktická skúška)	

Všeobecné poznámky:

Osobitné požiadavky na rozšírenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženie do výšky rozhodnutia menej ako 200 stôp (60 m), t. j. na prevádzku CAT II/III.

ODDIEL 6

Dodatočné schválenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženie do výšky rozhodnutia menej ako 60 m (200 stôp) (CAT II/III) Nasledujúce manévry a postupy sú minimálnymi výcvikovými požiadavkami na povolenie prístrojového priblíženia do DH menej ako 60 m (200 stôp). Pri nasledujúcich prístrojových priblíženiach a postupoch nevydareného priblíženia sa použije všetko vybavenie letúna požadované pre typovú kvalifikačnú kategóriu na prístrojové priblíženie do DH menej ako 60 m (200 stôp).							
6.1.* Vykonanie prerušeného vzletu za minimálnej povolenej dohľadnosti (RVR)			P*—>	—>X Na toto cvičenie sa nesmie použiť lietadlo		M*	

VIACPILOTNÉ LETÚNY A JEDNOPILOTNÉ VYSOKOVÝKONNÉ SO ZLOŽITOU KONŠTRUKCIOU		PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA/ PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI ATPL/ MPL/TYP. KVALIF. KAT.	
Manévry/postupy						Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
6.2.*	Priblíženia ILS: v podmienkach simulovaného letu podľa prístrojov dosiahnutie príslušnej úrovne DH, s použitím letového navigačného systému. Dodržiavajú sa štandardné postupy koordinácie posádky (spoločné plnenie úloh, postupy hlásenia, vzájomná kontrola, výmena informácií a podpora).			P→	→		M	
6.3.*	Opakovanie okruhu: po priblíženiach opísaných v oddiele 6.2 pri dosiahnutí DH. Výcvik zahŕňa aj opakovanie okruhu v dôsledku (simulovanej) nedostatočnej dohľadnosti (RVR), strihu vetra, nadmernej odchýlky letúna od hraníc priblíženia pre úspešné priblíženie a poruchy pozemného/palubného zariadenia pred dosiahnutím DH a opakovanie okruhu so simulovanou poruchou palubného zariadenia.			P→	→		M*	
6.4.*	Pristátie (pristátia): za viditeľnosti od výšky DH po prístrojovom priblížení. V závislosti od konkrétneho letového navigačného systému sa vykoná automatické pristátie.			P→	→		M	

Poznámka: Prevádzka CAT II/III bude prebiehať v súlade s príslušnými požiadavkami na leteckú prevádzku.

▼ **B**

7. Kvalifikačné kategórie na triedu (voda)

Oddiel 6 sa absolvuje s cieľom predĺženia platnosti kvalifikačnej kategórie na triedu (voda) na viacmotorové letúny, iba VFR, keď žiadateľ neabsolvoval požadovanú prax 10 úsekov trasy počas predchádzajúcich 12 mesiacov.

KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA NA TRIEDU (VODA)	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Manévry/Postupy	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Podpis examinátora po skončení skúšky
ODDIEL 1		
1. Odlet		
1.1. Predletové činnosti vrátane: dokumentácie hmotnosti a vyváženia rozboru počasia NOTAM		
1.2. Kontroly pred štartom vonkajšie/vnútorne		
1.3. Spúšťanie a zastavovanie motora Normálne poruchy činnosti		
1.4. Rolovanie		
1.5. Krokové rolovanie		
1.6. Zakotvenie: pláž prístavné mólo bója		
1.7. Plachtenie bez motora		
1.8. Kontroly pred odletom: motorová skúška (ak je to vhodné)		
1.9. Postup vzletu: normálny s klapkami nastave- nými podľa letovej príručky bočný vietor (ak sú vhodné podmienky)		
1.10. Stúpanie zatáčky do kurzu prechod do horizontu		
1.11. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiotelefonne postupy		

▼B

KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA NA TRIEDU (VODA)	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Manévry/Postupy	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Podpis examinátora po skončení skúšky
ODDIEL 2		
2. Letová činnosť (VFR)		
2.1. Priamočiary a horizontálny let so zmenou rýchlosti letu vrátane letu na kriticky nízkych rýchlostiach s klapkami a bez klapiek (a priblíženia k VMCA, ak je to použiteľné)		
2.2. Ostré zatáčky (o 360° vľavo a vpravo s náklonom 45°)		
2.3. Pády a vyrovnanie pádu: i) plný pád v čistej konfigurácii; ii) priblíženie k pádovej rýchlosti v klesavej zatáčke s náklonom v približovacej konfigurácii a s výkonom motora pre priblíženie; iii) priblíženie k pádovej rýchlosti v pristávacej konfigurácii a s výkonom motora pre pristátie; iv) priblíženie k pádovej rýchlosti v stúpavej zatáčke s klapkami v polohe pre vzlet a s výkonom motora pre stúpanie (len jednomotorové lietúny).		
2.4. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy		
ODDIEL 3		
3. Traťové postupy VFR		
3.1. Letový plán, navigácia výpočtom a čítanie mapy		
3.2. Dodržiavanie výšky, kurzu a rýchlosti		
3.3. Orientácia, dodržiavanie času a oprava ETA		
3.4. Použitie rádiových navigačných prostriedkov (ak je to vhodné)		
3.5. Vedenie letu (letový záznam, bežné kontroly vrátane paliva, systémov a námrazy)		

▼B

KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA NA TRIEDU (VODA)	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Manévry/Postupy	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Podpis examinátora po skončení skúšky
3.6. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefónne postupy		
ODDIEL 4		
4. Prílety a pristátia		
4.1. Postup príletu na letisko (iba obojživelné lietadlá)		
4.2. Normálne pristátie		
4.3. Pristátie bez klapiek		
4.4. Pristátie s bočným vetrom (ak sú vhodné podmienky)		
4.5. Priblíženie a pristátie s výkonom na voľnobeh z výšky do 2 000 stôp nad vodou (len jednomotorové letúny)		
4.6. Opakovanie okruhu z minimálnej výšky		
4.7. Pristátie na hladkej vodnej hladine Pristátie na rozbúrenej vodnej hladine		
4.8. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefónne postupy		
ODDIEL 5		
5. Abnormálne a núdzové postupy (Tento oddiel sa môže kombinovať s oddielmi 1 až 4)		
5.1. Vykonanie prerušeného vzletu prijateľnou rýchlosťou		
5.2. Simulovaná porucha motora po vzlete (len jednomotorové letúny)		
5.3. Simulované vynútené pristátie bez výkonu motora (len jednomotorové letúny)		

▼B

KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA NA TRIEDU (VODA)	PRAKTICKÝ VÝCVIK	
Manévry/Postupy	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Podpis examinátora po skončení skúšky
5.4. Simulované núdzové prípady: i) požiar alebo dym za letu; ii) nesprávna funkcia systémov, ak je to vhodné.		
5.5. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy		
ODDIEL 6		
6. Simulovaný nesymetrický let (Tento oddiel sa môže kombinovať s oddielmi 1 až 5)		
6.1. Simulovaná porucha motora počas vzletu (v bezpečnej výške pokiaľ sa nevykonáva na simulátore FFS alebo FNPT II)		
6.2. Zastavenie a opätovné spustenie motora (iba praktická skúška ME)		
6.3. Nesymetrické priblíženie a opakovanie okruhu		
6.4. Nesymetrické priblíženie a pristátie s úplným zastavením		
6.5. Dodržiavanie pravidiel spojenia s ATC, rádiatelefonne postupy		

C. Osobitné požiadavky na kategóriu vrtuľníkov

- V prípade praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie a ATPL musí žiadateľ úspešne absolvovať oddiely 1 až 4 a 6 (podľa potreby) praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti. Pri nesplnení viac ako 5 prvkov musí žiadateľ opakovat' celú skúšku alebo preskúšanie. Ak žiadateľ nesplní 5 alebo menej prvkov, musí opakovat' len tieto prvky. Pri nesplnení niektorého prvku opakovanej skúšky alebo preskúšania vrátane prvkov, ktoré žiadateľ už úspešne splnil, musí žiadateľ opakovat' celú skúšku alebo preskúšanie. Všetky oddiely praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti sa musia ukončiť v priebehu 6 mesiacov.
- V prípade preskúšania odbornej spôsobilosti pre IR musí žiadateľ úspešne absolvovať oddiel 5 preskúšania odbornej spôsobilosti. Pri nesplnení viac ako 3 prvkov musí žiadateľ opakovat' celý oddiel 5 preskúšania. Ak žiadateľ nesplní 3 alebo menej prvkov, musí opakovat' len tieto prvky. Pri nesplnení niektorého prvku opakovaného preskúšania vrátane prvkov oddielu 5, ktoré žiadateľ už úspešne splnil, musí žiadateľ opakovat' celé preskúšanie.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

- Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
 - riadit' vrtuľník v rámci jeho obmedzení;
 - vykonať všetky manévry hladko a presne;

▼B

- c) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť vrtuľník;
- d) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti;
- e) neustále udržiavať kontrolu nad vrtuľníkom takým spôsobom, aby nebol nikdy ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru;
- f) chápať a uplatňovať postupy koordinácie posádky a stanovenia nespôsobilosti, ak je to použiteľné a
- g) efektívne komunikovať s ďalšími členmi posádky, ak je to použiteľné.

▼M3

4. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitého vrtuľníka.

▼B

a) Letové limity IFR

Výška

všeobecne	± 100 stôp
začiatok opakovaného okruhu vo výške rozhodnutia	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp
minimálna výška/nadmorská výška zostupu	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp

Let

s pomocou rádiových zariadení	$\pm 5^\circ$
presné priblíženie	odchýlka do polovice stupnice, azimut a zostupová dráha

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
abnormálna prevádzka/núdzový stav	$\pm 10^\circ$

Rýchlosť

všeobecne	± 10 uzlov
so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov

b) Letové limity VFR

Výška

všeobecne	± 100 stôp
-----------	----------------

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
abnormálna prevádzka/núdzový stav	$\pm 10^\circ$

Rýchlosť

všeobecne	± 10 uzlov
so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov

▼B

Posun voči zemi

± 3 stopy

vísenie s vplyvom zeme (IGE)

pristávanie

± 2 stopy (0 stôp zadný alebo bočný let)

OBSAH VÝCVIKU/PRAKTICKEJ SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI

VŠEOBECNE

5. Nasledujúce symboly znamenajú:

P = Výcvik na funkciu veliaceho pilota na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie na SPH, alebo výcvik na funkciu veliaceho pilota alebo druhého pilota a pilota riadiaceho letún (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF) na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie na MPH.

6. Praktický výcvik sa vykonáva prinajmenšom na výcvikovom zariadení úrovne označenej ako (P), alebo sa môže vykonávať na ľubovoľnom zariadení vyššej úrovne označenej šípkou (—>).

Používané výcvikové zariadenie označujú tieto skratky:

FFS = letový simulátor;

FTD = letové výcvikové zariadenie;

H = vrtuľník.

7. Prvky označené hviezdikou (*) vykonávajú v skutočných alebo simulovaných IMC iba žiadatelia, ktorí si chcú obnoviť alebo predĺžiť platnosť IR(H), alebo rozšíriť oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie na ďalší typ.

8. Postupy letu podľa prístrojov (oddiel 5) vykonávajú iba žiadatelia, ktorí si chcú obnoviť alebo predĺžiť platnosť IR(H), alebo rozšíriť oprávnenia tejto kvalifikačnej kategórie na ďalší typ. Na tento účel sa môžu používať simulátory FFS alebo FTD 2/3.

9. Písmeno „M“ v stĺpci praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti označuje povinné vykonanie cvičenia.

10. Simulátor FSTD sa použije na praktický výcvik a skúšku, ak je súčasťou kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu. Pri schvaľovaní kurzu sa berú do úvahy tieto podmienky:

▼M3

i) kvalifikačná kategória FSTD, ako je stanovená v príslušných požiadavkách uvedených v časti ARA a v časti ORA;

▼B

ii) kvalifikačné kategórie inštruktora a skúšajúceho;

iii) objem výcviku na FSTD, ktorý sa poskytuje na kurze;

iv) kvalifikačné kategórie pilota, ktorý absolvuje výcvik, a jeho predchádzajúca prax na podobných typoch simulátorov a

v) dĺžka letovej praxe pod dohľadom, poskytovaná po vydaní novej typovej kvalifikačnej kategórie.

VIACPILOTNÉ VRTUĽNÍKY

11. Uchádzači o praktickú skúšku na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotný vrtuľník a ATPL(H) absolvujú iba oddiely 1 až 4 a v prípade potreby oddiel 6.

▼B

12. Uchádzači o preskúšanie odbornej spôsobilosti na účely obnovy alebo predĺženia platnosti typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotný vrtuľník absolvujú iba oddiely 1 až 4 a v prípade potreby oddiel 6.

JEDNOPILOTNÉ/VIACPILOTNÉ VRTUENÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBOM	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	H		FFS H	
ODDIEL 1 — Predletové prípravy a kontroly						
1.1. Vonkajšia vizuálna prehliadka vrtuľníka, umiestnenie každého zariadenia a účel prehliadky			P		M (ak sa vykonáva vo vrtuľníku)	
1.2. Prehliadka pilotnej kabíny		P	—>		M	
1.3. Postup štartovania, kontrola komunikačných a navigačných zariadení, voľba a nastavenie navigačných a komunikačných frekvencií	P	—>	—>		M	
1.4. Rolovanie/rolovanie vo vzduchu podľa pokynov ATC alebo pokynov inštruktora		P	—>		M	
1.5. Predvzletové postupy a kontroly	P	—>	—>		M	
ODDIEL 2 — Letové manévry a postupy						
2.1. Vzlety (rôzne profily)		P	—>		M	
2.2. Vzlety a pristátia na šikmom teréne alebo v bočnom vetre		P	—>			
2.3. Vzlet pri maximálnej vzletovej hmotnosti (skutočnej alebo simulovanej)	P	—>	—>			
2.4. Vzlet so simulovanou poruchou motora krátko pred dosiahnutím TDP alebo DPATO		P	—>		M	
2.4.1. Vzlet so simulovanou poruchou motora krátko po dosiahnutí TDP alebo DPATO		P	—>		M	

▼B

JEDNOPILOTNÉ/VIACPILOTNÉ VRTUENÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBOM	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	H		FFS H	
2.5. Stúpané a klesavé zatáčky do určených kurzov	P	—>	—>		M	
2.5.1. Zatáčky s náklonom 30°, 180° až 360° doľava a doprava, výlučne podľa prístrojov	P	—>	—>		M	
2.6. Klesanie autorotáciou	P	—>	—>		M	
2.6.1. Pristátie autorotáciou (iba SEH) alebo s obnovením pohonu		P	—>		M	
2.7. Pristátia (rôzne profily)		P	—>		M	
2.7.1. Opakovanie okruhu alebo pristátie po simulovanej poruche motora pred LDP alebo pred DPBL		P	—>		M	
2.7.2. Pristátie po simulovanej poruche motora za LDP alebo za DPBL		P	—>		M	
ODDIEL 3 — Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov						
3. Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov:					M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky
3.1. Motor	P	—>	—>			
3.2. Klimatizácia (kúrenie, ventilácia)	P	—>	—>			
3.3. Sústava Pitotovych trubíc/ statická sústava	P	—>	—>			
3.4. Palivová sústava	P	—>	—>			
3.5. Elektrická sústava	P	—>	—>			
3.6. Hydraulická sústava	P	—>	—>			

▼B

JEDNOPILOTNÉ/VIACPILOTNÉ VRTUENÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBOM	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	H		FFS H	
3.7. Sústava kontroly letu a vyváženia	P	—>	—>			
3.8. Systém ochrany pred námrazou/odstraňovania námrazy	P	—>	—>			
3.9. Autopilot/letový povelový prístroj	P	—>	—>			
3.10. Zariadenia na zvyšovanie stability	P	—>	—>			
3.11. Poveternostný radar, rádiový výškomer, odpovedač	P	—>	—>			
3.12. Systém priestorovej navigácie	P	—>	—>			
3.13. Sústava podvozku	P	—>	—>			
3.14. Pomocná pohonná jednotka	P	—>	—>			
3.15. Rádio, navigačné zariadenia, systém riadenia letu podľa prístrojov	P	—>	—>			
ODDIEL 4 — Abnormálne a núdzové postupy						
4. Abnormálne a núdzové postupy					M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky
4.1. Požiarový výcvik (podľa možnosti vrátane evakuácie)	P	—>	—>			
4.2. Kontrola a odstránenie dymu	P	—>	—>			
4.3. Poruchy motora, zastavenie a opätovné spustenie v bezpečnej výške	P	—>	—>			
4.4. Vypúšťanie paliva (simulované)	P	—>	—>			

JEDNOPILOTNÉ/VIACPILOTNÉ VRTUĽNÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBOM	
Manévry/Postupy				Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	FTD	FFS	H		FFS H	
4.5. Porucha ovládania vyrovnávacieho rotora (ak je to možné)	P	—>	—>			
4.5.1. Strata vyrovnávacieho rotora (v prípade potreby)	P	—>	Na toto cvičenie sa nesmie použiť vrtuľník			
4.6. Nespôsobilosť člena letovej posádky – iba MPH	P	—>	—>			
4.7. Nesprávna funkcia prevodovky	P	—>	—>			
4.8. Ďalšie núdzové postupy, ako sa uvádzajú v príslušnej letovej príručke	P	—>	—>			
ODDIEL 5 — Postupy letu podľa prístrojov (vykonávajú sa v IMC alebo simulovanom IMC)						
5.1. Vzlet podľa prístrojov; prechod na let podľa prístrojov sa vyžaduje čo najskôr po vzlete	P*	—>*	—>*			
5.1.1. Simulovaná porucha motora počas odletu	P*	—>*	—>*		M*	
5.2. Dodržiavanie odletovej a príletovej trasy a pokynov ATC	P*	—>*	—>*		M*	
5.3. Vyčkávacie postupy	P*	—>*	—>*			
5.4. Priblíženia ILS na výšku rozhodnutia CAT I	P*	—>*	—>*			
5.4.1. Ručne, bez letového povelového prístroja	P*	—>*	—>*		M*	
5.4.2. Presné priblíženie ručne, s letovým povelovým prístrojom alebo bez neho	P*	—>*	—>*		M*	

JEDNOPILOTNÉ/VIACPILOTNÉ VRTUENÍKY	PRAKTICKÝ VÝCVIK				PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBOM	
	Manévry/Postupy	FTD	FFS	H	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v FFS H Podpis examinátora po skončení skúšky
5.4.3.	S pripojeným autopilotom	p*	—>*	—>*		
5.4.4.	Ručne, so simuláciou nefunkčnosti jedného motora. [Porucha motora sa musí simulovať počas záverečného priblíženia pred preletom vonkajšieho návestidla (OM) až po dotyk alebo po vykonanie postupu nevydareného priblíženia]	p*	—>*	—>*		M*
5.5.	Nepresné prístrojové priblíženie na minimálnu výšku klesania MDA/H	p*	—>*	—>*		M*
5.6.	Opakovanie okruhu so všetkými motormi pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	p*	—>*	—>*		
5.6.1.	Ďalšie postupy pri nevydarenom priblížení	p*	—>*	—>*		
5.6.2.	Opakovanie okruhu so simuláciou nefunkčnosti jedného motora pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	p*				M*
5.7.	Autorotácia IMC s obnovením pohonu	p*	—>*	—>*		M*
5.8.	Vyrovnanie nezvyčajných letových polôh	p*	—>*	—>*		M*
ODDIEL 6 — Použitie doplnkového vybavenia						
6.	Použitie doplnkového vybavenia	p	—>	—>		

▼B**D. Osobitné požiadavky na kategóriu lietadiel so zdvihovými motormi**

1. V prípade praktických skúšok alebo preskúšaní odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie na lietadlá so vztlakovými motormi musí žiadateľ úspešne absolvovať oddiely 1 až 5 a 6 (podľa potreby) praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti. Pri nesplnení viac ako 5 prvkov musí žiadateľ opakovat' celú skúšku alebo preskúšanie. Ak žiadateľ nesplní 5 alebo menej prvkov, musí opakovat' len tieto prvky. Pri nesplnení niektorého prvku opakovanej skúšky alebo preskúšania vrátane prvkov, ktoré žiadateľ už úspešne splnil, musí žiadateľ opakovat' celú skúšku alebo preskúšanie. Všetky oddiely praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti sa musia ukončiť v priebehu 6 mesiacov.

TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY

2. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
 - a) riadiť lietadlo so vztlakovými motormi v rámci jeho obmedzení;
 - b) vykonať všetky manévry hladko a presne;
 - c) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť lietadlo;
 - d) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti;
 - e) neustále udržiavať kontrolu nad lietadlom so vztlakovými motormi takým spôsobom, aby nebol nikdy ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru;
 - f) chápať a uplatňovať postupy koordinácie posádky a stanovenia nespôsobilosti a
 - g) efektívne komunikovať s ďalšími členmi posádky, ak je to použiteľné.
3. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti lietadla so vztlakovými motormi:

a) Letové limity IFR**Výška**

všeobecne	± 100 stôp
začiatok opakovaného okruhu vo výške rozhodnutia	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp
minimálna výška/nadmorská výška zostupu	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp

Let

s pomocou rádiových zariadení	$\pm 5^\circ$
presné priblíženie	odchýlka do polovice stupnice, azimut a zostupová dráha

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
abnormálna prevádzka/núdzový stav	$\pm 10^\circ$

Rýchlosť

všeobecne	± 10 uzlov
so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov

▼B

b) Letové limity VFR

Výška

všeobecne	± 100 stôp
-----------	----------------

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
--------------------	---------------

abnormálna prevádzka/ núdzový stav	$\pm 10^\circ$
---------------------------------------	----------------

Rýchlosť

všeobecne	± 10 uzlov
-----------	----------------

so simulovanou poruchou motora	$+ 10$ uzlov/ $- 5$ uzlov
-----------------------------------	---------------------------

Posun voči zemi

visenie s vplyvom zeme (IGE)	± 3 stopy
---------------------------------	---------------

pristávanie	± 2 stopy (0 stôp zadný alebo bočný let)
-------------	---

OBSAH VÝCVIKU/PRAKTICKEJ SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA
ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI

4. Nasledujúce symboly znamenajú:

P = Výcvik na funkciu veliaceho pilota alebo druhého pilota a pilota riadiaceho (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF) na účely vydania príslušnej typovej kvalifikačnej kategórie.

5. Praktický výcvik sa vykonáva prinajmenšom na výcvikovom zariadení úrovne označenej ako (P), alebo sa môže vykonávať na ľubovoľnom zariadení vyššej úrovne označenej šípkou ($\rightarrow$).

6. Použité výcvikové zariadenie označujú tieto skratky:

FFS = letový simulátor;

FTD = letové výcvikové zariadenie;

OTD = ďalšie výcvikové zariadenia;

PL = lietadlo so vztlakovými motormi.

a) Uchádzači o praktickú skúšku na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie na lietadlá so vztlakovými motormi absolvujú prvky oddielov 1 až 5 a v prípade potreby oddielu 6.

b) Uchádzači o preskúšanie odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti typovej kvalifikačnej kategórie na lietadlá so vztlakovými motormi absolvujú prvky oddielov 1 až 5 a v prípade potreby oddiel 6 a/alebo 7.

c) Prvky označené hviezdikou (*) sa vykonávajú výlučne podľa prístrojov. Ak sa táto podmienka počas praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti nesplní, typová kvalifikačná kategória sa obmedzí iba na VFR.

7. Písmeno „M“ v stĺpci praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti označuje povinné vykonanie cvičenia.

▼B

8. Simulátory FSTD sa použijú na praktický výcvik a skúšku, ak sú súčasťou schváleného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu. Pri schvaľovaní kurzu sa berú do úvahy tieto podmienky:

▼M3

- a) kvalifikačná kategória simulátorov FSTD, ako je stanovená v príslušných požiadavkách uvedených v časti ARA a v časti ORA;

▼B

- b) kvalifikačné kategórie inštruktora.

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
ODDIEL 1 — Predletové prípravy a kontroly							
1.1. Vonkajšia vizuálna prehliadka lietadla so vztlakovými motormi, umiestnenie každého zariadenia a účel prehliadky				P			
1.2. Prehliadka pilotnej kabíny	P	—>	—>	—>			
1.3. Postup štartovania, kontrola komunikačných a navigačných zariadení, voľba a nastavenie navigačných a komunikačných frekvencií	P	—>	—>	—>		M	
1.4. Rolovanie podľa pokynov ATC alebo pokynov inštruktora		P	—>	—>			
1.5. Predvzletové postupy a kontroly vrátane kontroly pohonu	P	—>	—>	—>		M	
ODDIEL 2 — Letové manévry a postupy							
2.1. Profily normálnych vzletov VFR: operácie na vzletovej a pristávacej dráhe (STOL a VTOL) vrátane bočného vetra vyvýšené heliporty heliporty na úrovni terénu		P	—>	—>		M	
2.2. Vzlet pri maximálnej vzletovej hmotnosti (skutočnej alebo simulovanej)		P	—>				
2.3.1. Vykonanie prerušeného vzletu: počas operácií na vzletovej a pristávacej dráhe počas operácií na vyvýšenom heliporte počas operácií na úrovni terénu		P	—>			M	

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy	OTD	FTD	FFS	PL	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v FFS PL	Podpis examinátora po skončení skúšky
2.3.2. Vzlet so simulovanou poruchou motora po prelete bodom rozhodnutia: počas operácií na vzletovej a pristávacej dráhe počas operácií na vyvýšenom heliporte počas operácií na úrovni terénu		P	—>			M	
2.4. Klesanie autorotáciou na zem v režime vrtuľníka (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)	P	—>	—>			M iba FFS	
2.4.1. Vrtuľníkové klesanie v režime letúna (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)		P	—>			M iba FFS	
2.5. Profily normálnych pristátí VFR: operácie na vzletovej a pristávacej dráhe (STOL a VTOL) vyvýšené heliporty heliporty na úrovni terénu		P	—>	—>		M	
2.5.1. Pristátie so simulovanou poruchou motora po dosiahnutí bodu rozhodnutia: počas operácií na vzletovej a pristávacej dráhe počas operácií na vyvýšenom heliporte počas operácií na úrovni terénu							
2.6. Opakovanie okruhu alebo pristátie po simulovanej poruche motora pred bodom rozhodnutia		P	—>			M	
ODDIEL 3 — Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov:							
3. Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov: (môže sa absolvovať v FSTD, ak má kvalifikáciu na toto cvičenie):						M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky
3.1. Motor	P	—>	—>				

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy	OTD	FTD	FFS	PL	Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v FFS PL	Podpis examinátora po skončení skúšky
3.2. Pretlakový systém a klimati- zácia (kúrenie, ventilácia)	P	—>	—>				
3.3. Sústava Pitotovych trubíc/ statická sústava	P	—>	—>				
3.4. Palivová sústava	P	—>	—>				
3.5. Elektrická sústava	P	—>	—>				
3.6. Hydraulická sústava	P	—>	—>				
3.7. Sústava kontroly letu a vyváž- ženia	P	—>	—>				
3.8. Systém ochrany pred námra- zou/odstraňovania námrazy, vyhrievanie ochrany proti oslneniu (ak je inštalované)	P	—>	—>				
3.9. Autopilot/letový povelový prístroj	P	—>	—>				
3.10. Zariadenia výstrahy pred pádmi a predchádzania pádu a zariadenia na zvyšovanie stability	P	—>	—>				
3.11. Poveternostný radar, rádiový výškomer, odpovedač, výstražný systém na blízkosť terénu (ak je inštalovaný)	P	—>	—>				
3.12. Sústava podvozku	P	—>	—>				
3.13. Pomocná pohonná jednotka	P	—>	—>				
3.14. Rádio, navigačné zariadenia, prístroje, systém riadenia letu	P	—>	—>				
3.15. Sústava klapiek	P	—>	—>				
ODDIEL 4 — Abnormálne a núdzové postupy							
4. Abnormálne a núdzové postupy (môžu sa absolvovať v FSTD, ak má kvalifikáciu na toto cvičenie)						M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky

▼B

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
4.1. Požiarny výcvik, napr. požiar motora, APU, nákladného priestoru, letovej paluby a elektrickej sústavy, podľa možnosti vrátane evakuácie	P	—>	—>				
4.2. Kontrola a odstránenie dymu	P	—>	—>				
4.3. Poruchy motora, zastavenie a opätovné spustenie. (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo) vrátane prechodu z režimu vrtuľníka na režim letúna a naopak pri jednom nepracujúcom motore (OEI)	P	—>	—>			iba FFS	
4.4. Vypúšťanie paliva (simulované, ak je inštalované)	P	—>	—>				
4.5. Strih vetra pri vzlete a pristátí (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)			P			iba FFS	
4.6. Simulovaný pokles tlaku v kabíne/núdzové klesanie (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)	P	—>	—>			iba FFS	
4.7. Aktivácia systému ACAS (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)	P	—>	—>			iba FFS	
4.8. Nespôsobilosť člena letovej posádky	P	—>	—>				
4.9. Nesprávna funkcia prevodovky	P	—>	—>			iba FFS	
4.10. Vyrovnanie plného pádu (vypnutie a zapnutie pohonu) alebo po aktivácii zariadenia výstrahy pred pádom v konfigurácii stúpania, cestovného letu a priblíženia (na toto cvičenie sa nepoužije lietadlo)	P	—>	—>			iba FFS	
4.11. Ďalšie núdzové postupy, ako sú uvedené v príslušnej letovej príručke lietadla	P	—>	—>				

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
ODDIEL 5 — Postupy letu podľa prístrojov (vykonávajú sa v IMC alebo simulovanom IMC)							
5.1. Vzlet podľa prístrojov; prechod na let podľa prístrojov sa vyžaduje čo najskôr po vzlete	p*	—>*	—>*				
5.1.1. Simulovaná porucha motora počas odletu za bodom rozhodnutia	p*	—>*	—>*			M*	
5.2. Dodržiavanie odletovej a príle- tovej trasy a pokynov ATC	p*	—>*	—>*			M*	
5.3. Vyčkávacie postupy	p*	—>*	—>*				
5.4. Presné priblíženie na výšku rozhodnutia nie menej ako 60 m (200 stôp)	p*	—>*	—>*				
5.4.1. Ručne, bez letového povel- ového prístroja	p*	—>*	—>*			M* (iba prak- tická skúška)	
5.4.2. Ručne, s letovým povelovým prístrojom	p*	—>*	—>*				
5.4.3. S použitím autopilota	p*	—>*	—>*				
5.4.4. Ručne, so simuláciou nefunkčnosti jedného motora; porucha motora sa musí simu- lovať počas záverečného priblíženia pred preletom vonkajšieho návestidla (OM) a pokračovať až po dotyk alebo počas celého postupu nevydareného priblíženia	p*	—>*	—>*			M*	
5.5. Nepresné prístrojové priblí- ženie na minimálnu výšku klesania MDA/H	p*	—>*	—>*			M*	
5.6. Opakovanie okruhu so všet- kými motormi pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	p*	—>*	—>*				

▼B

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
5.6.1. Ďalšie postupy nevydareného priblíženia	P*	—>*	—>*				
5.6.2. Opakovanie okruhu so simuláciou nefunkčnosti jedného motora pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	P*					M*	
5.7. Autorotácia IMC s obnovením pohonu na pristátie na vzletovej a pristávacej dráhe iba v režime vrtuľníka (na toto cvičenie sa nepoužíja lietadla)	P*	—>*	—>*			M* iba FFS	
5.8. Vyrovnávanie nezvyčajných letových polôh (závisí od kvality FFS)	P*	—>*	—>*			M*	
ODDIEL 6 — Dodatočné schválenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženia do výšky rozhodnutia menej ako 60 m (CAT II/III)							
6. Dodatočné schválenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženia do výšky rozhodnutia menej ako 60 m (CAT II/III). Nasledujúce manévry a postupy sú minimálnymi výcvikovými požiadavkami na povolenie prístrojového priblíženia do DH menej ako 60 m (200 stôp). Pri nasledujúcich prístrojových priblíženiach a postupoch nevydareného priblíženia sa použije všetko vybavenie lietadla so vztlakovými motormi požadované pre typovú kvalifikačnú kategóriu na prístrojové priblíženie do DH menej ako 60 m (200 stôp).							
6.1. Vykonanie prerušeného vzletu za minimálnej povolenej dohľadnosti (RVR)		P	—>			M*	

KATEGÓRIA LIETADIEL SO VZTLAKOVÝMI MOTORMI	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOBILOSTI	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
6.2. Priblíženia ILS v podmienkach simulovaného letu podľa prístrojov do príslušnej DH, s použitím letového navigačného systému. Dodržiavajú sa štand- ardné postupy koordinácie posádky (SOP)		P	—>	—>		M*	
6.3. Opakovanie okruhu po priblíženiach opísaných v oddiele 6.2 pri dosiahnutí DH. Výcvik zahŕňa aj opako- vanie okruhu v dôsledku (simulovanej) nedostatočnej dohľadnosti (RVR), strihu vetra, nadmernej odchýlky letúna od hraníc priblíženia pre úspešné priblíženie, poruchy pozemného/palub- ného zariadenia pred dosiah- nutím DH, a opakovanie okruhu so simulovanou poru- chou palubného zariadenia.		P	—>	—>		M*	
6.4. Pristátie (pristátia): za vidi- teľnosti od výšky DH po prístrojovom priblížení. V závislosti od konkrétneho letového navigačného systému sa vykoná automa- tické pristátie.		P	—>			M*	
ODDIEL 7 Doplnkové vybavenie							
7. Použitie doplnkového vybave- nia		P	—>	—>			

E. Osobitné požiadavky na kategóriu vzducholodí

- V prípade praktických skúšok alebo preskúšaní odbornej spôsobilosti pre typové kvalifikačné kategórie na lietadlá so vztlakovými motormi musí žiadateľ úspešne absolvovať oddiely 1 až 5 a 6 (podľa potreby) praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti. Pri nesplnení viac ako 5 prvkov musí žiadateľ opakovať celú skúšku/preskúšanie. Ak žiadateľ nesplní 5 alebo menej prvkov, musí opakovať len tieto prvky. Pri nesplnení niektorého prvku opakovanej skúšky/preskúšania vrátane prvkov, ktoré žiadateľ už úspešne splnil, musí žiadateľ opakovať celú skúšku alebo preskúšanie. Všetky oddiely praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti sa musia ukončiť v priebehu 6 mesiacov.

▼B**TOLERANCIE LETOVEJ SKÚŠKY**

2. Žiadateľ preukáže svoju schopnosť:
- i) riadiť vzducholod' v rámci jej obmedzení;
 - ii) vykonať všetky manévry hladko a presne;
 - iii) používať dobrý úsudok a schopnosť riadiť vzducholod';
 - iv) uplatňovať letecko-navigačné vedomosti;
 - v) neustále udržiavať kontrolu nad vzducholod'ou takým spôsobom, aby nebol nikdy ohrozený úspešný výsledok postupu alebo manévru;
 - vi) chápať a uplatňovať postupy koordinácie posádky a stanovenia nespôsobilosti a
 - vii) efektívne komunikovať s ďalšími členmi posádky.
3. Použijú sa tieto limity upravené o prípustné odchýlky v závislosti od turbulentných podmienok a kvality ovládania a výkonnosti použitej vzducholode.

a) Letové limity IFR**Výška**

všeobecne	± 100 stôp
začiatok opakovaného okruhu vo výške rozhodnutia	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp
minimálna výška/nadmorská výška zostupu	$+ 50$ stôp/ $- 0$ stôp

Let

s pomocou rádiových zariadení	$\pm 5^\circ$
presné priblíženie	odchýlka do polovice stupnice, azimut a zostupová dráha

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
abnormálna prevádzka/ núdzový stav	$\pm 10^\circ$

b) Letové limity VFR**Výška**

všeobecne	± 100 stôp
-----------	----------------

Kurz

normálna prevádzka	$\pm 5^\circ$
abnormálna prevádzka/ núdzový stav	$\pm 10^\circ$

OBSAH VÝCVIKU/PRAKTICKEJ SKÚŠKY/PRESKÚŠANIA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI

4. Nasledujúce symboly znamenajú:

P = Výcvik na funkciu veliaceho pilota alebo druhého pilota a pilota riadiaceho (PF) a pilota neriadiaceho letún (PNF) na účely vydania príslušnej typovej kvalifikačnej kategórie.

▼ B

5. Praktický výcvik sa vykonáva prinajmenšom na výcvikovom zariadení úrovne označenej ako (P), alebo sa môže vykonávať na ľubovoľnom zariadení vyššej úrovne označenej šípkou (—>).
6. Použité výcvikové zariadenie označujú tieto skratky:
- FFS = letový simulátor;
- FTD = letové výcvikové zariadenie;
- OTD = ďalšie výcvikové zariadenia.
- As = Vzducholoď.
- a) Uchádzači o praktickú skúšku na účely vydania typovej kvalifikačnej kategórie na vzducholode absolvujú prvky oddielov 1 až 5 a v prípade potreby oddiel 6.
- b) Uchádzači o preskúšanie odbornej spôsobilosti na účely predĺženia alebo obnovenia platnosti typovej kvalifikačnej kategórie na vzducholode absolvujú prvky oddielov 1 až 5 a v prípade potreby oddiel 6.
- c) Prvky označené hviezdikou (*) sa vykonávajú výlučne podľa prístrojov. Ak táto podmienka nie je počas praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti splnená, typová kvalifikačná kategória sa obmedzí iba na VFR.
7. Písmeno „M“ v stĺpci praktickej skúšky alebo preskúšania odbornej spôsobilosti označuje povinné vykonanie cvičenia.

▼ M3

8. Simulátory FSTD sa použijú na praktický výcvik a skúšku, ak sú súčasťou schváleného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu. Pri schvaľovaní kurzu sa berú do úvahy tieto podmienky:
- a) kvalifikačná kategória simulátorov FSTD, ako je stanovená v príslušných požiadavkách uvedených v časti ARA a v časti ORA;

▼ B

- b) kvalifikačné kategórie inštruktora.

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDIEL 1 — Predletové prípravy a kontroly							
1.1. Predletová prehliadka				P			
1.2. Prehliadka pilotnej kabíny	P	—>	—>	—>			
1.3. Postup štartovania, kontrola komunikačných a navigačných zariadení, voľba a nastavenie navigačných a komunikačných frekvencií		P	—>	—>		M	
1.4. Postup odpútania od stožiaru a pozemné manévrovanie			P	—>		M	

▼B

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
1.5. Predvzletové postupy a kontroly	P	—>	—>	—>		M	
ODDIEL 2 — Letové manévry a postupy							
2.1. Profil normálneho vzletu VFR			P	—>		M	
2.2. Vzlet so simulovanou poruchou motora			P	—>		M	
2.3. Vzlet so záťažou > 0 (ťažký vzlet)			P	—>			
2.4. Vzlet so záťažou < 0 (ľahký vzlet)			P	—>			
2.5. Normálny postup stúpania			P	—>			
2.6. Stúpanie do tlakovej výšky			P	—>			
2.7. Rozpoznanie tlakovej výšky			P	—>			
2.8. Let v tlakovej výške alebo v jej blízkosti			P	—>		M	
2.9. Normálne klesanie a priblíženie			P	—>			
2.10. Profil normálneho pristátia VFR			P	—>		M	
2.11. Pristátie so záťažou > 0 (ťažké pristátie)			P	—>		M	
2.12. Pristátie so záťažou < 0 (ľahké pristátie)			P	—>		M	
Zámerne vynechané							

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDIEL 3 — Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov:							
3. Normálna a abnormálna prevádzka týchto systémov a postupov: (môže sa absolvovať v FSTD, ak má kvalifikáciu na toto cvičenie):						M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky
3.1. Motor	P	→	→	→			
3.2. Pretlakový systém obalu	P	→	→	→			
3.3. Sústava Pitotovych trubíc/statická sústava	P	→	→	→			
3.4. Palivová sústava	P	→	→	→			
3.5. Elektrická sústava	P	→	→	→			
3.6. Hydraulická sústava	P	→	→	→			
3.7. Sústava kontroly letu a vyváženia	P	→	→	→			
3.8. Systém balonetu	P	→	→	→			
3.9. Autopilot/letový povetový prístroj	P	→	→	→			
3.10. Zariadenia na zvyšovanie stability	P	→	→	→			
3.11. Poveternostný radar, rádiový výškomer, odpovedač, výstražný systém na blízkosť terénu (ak je inštalovaný)	P	→	→	→			
3.12. Sústava podvozku	P	→	→	→			
3.13. Pomocná pohonná jednotka	P	→	→	→			

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
3.14. Rádio, navigačné zariadenia, prístroje, systém riadenia letu	P	→	→	→			
Zámerne vynechané							
ODDIEL 4 — Abnormálne a núdzové postupy							
4. Abnormálne a núdzové postupy (môžu sa absolvovať v FSTD, ak má kvali- fikáciu na toto cviče- nie)						M	Z tohto oddielu sa ako povinné minimum vyberú 3 prvky
4.1. Požiarový výcvik, napr. požiar motora, APU, nákladného priestoru, letovej paluby a elek- trickej sústavy, podľa možností vrátane evakuácie	P	→	→	→			
4.2. Kontrola a odstránenie dymu	P	→	→	→			
4.3. Poruchy motora, zasta- venie a opätovné spustenie. V určitých fázach letu zahŕňa viacnásobnú poruchu motorov	P	→	→	→			
4.4. Nespôsobilosť člena letovej posádky	P	→	→	→			
4.5. Nesprávna funkcia prevodovky	P	→	→	→		iba FFS	
4.6. Ďalšie núdzové postupy, ako sú uvedené v príručke vzdu- cholode	P	→	→	→			

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
ODDIEL 5 — Postupy letu podľa prístrojov (vykonávajú sa v IMC alebo simulovanom IMC)							
5.1. Vzlet podľa prístrojov; prechod na let podľa prístrojov sa vyžaduje čo najskôr po vzlete	P*	—>*	—>*	—>*			
5.1.1. Simulovaná porucha motora počas odletu	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.2. Dodržiavanie odletovej a príletovej trasy a pokynov ATC	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.3. Vyčkávacie postupy	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4. Presné priblíženie na výšku rozhodnutia nie menej ako 60 m (200 stôp)	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.1. Ručne, bez letového povelového prístroja	P*	—>*	—>*	—>*		M* (iba praktická skúška)	
5.4.2. Ručne, s letovým povelovým prístrojom	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.3. S použitím autopilota	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.4. Ručne, so simuláciou nefunkčnosti jedného motora; porucha motora sa musí simulovať počas záverečného priblíženia pred preletom vonkajšieho návěstidla (OM) a pokračovať až po dotyk alebo počas celého postupu nevydareného priblíženia	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.5. Nepresné prístrojové priblíženie na minimálnu výšku klesania MDA/H	P*	—>*	—>*	—>*		M*	

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
5.6. Opakovanie okruhu so všetkými motormi pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.1. Ďalšie postupy nevydareného priblíženia	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.2. Opakovanie okruhu so simuláciou nefunkčnosti jedného motora pri dosiahnutí DA/DH alebo MDA/MDH	P*					M*	
5.7. Vyrovnávanie nezvyčajných letových polôh (závisí od kvality FFS)	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
ODDIEL 6 — Dodatočné schválenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženia do výšky rozhodnutia menej ako 60 m (CAT II/III)							
6. Dodatočné schválenie typovej kvalifikačnej kategórie na prístrojové priblíženia do výšky rozhodnutia menej ako 60 m (CAT II/III). Nasledujúce manévry a postupy sú minimálnymi výcvikovými požiadavkami na povolenie prístrojového priblíženia do DH menej ako 60 m (200 stôp). Pri nasledujúcich prístrojových priblíženiach a postupoch nevydareného priblíženia sa použije všetko vybavenie vzducholode požadované pre typovú certifikáciu prístrojového priblíženia do DH menej ako 60 m (200 stôp).							

▼B

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
6.1. Vykonanie preruše- ného vzletu za mini- málnej povolenej dohľadnosti (RVR)		P	—>			M*	
6.2. Priblíženia ILS v podmienkach simu- lovaného letu podľa prístrojov do príslušnej DH, s použitím letového navádzacieho systému. Dodržiavajú sa štandardné postupy koordinácie posádky (SOP)		P	—>			M*	
6.3. Opakovanie okruhu po priblíženiach opísaných v oddiele 6.2 pri dosiahnutí DH. Výcvik zahŕňa aj opakovanie okruhu v dôsledku (simulo- vanej) nedostatočnej dohľadnosti (RVR), strihu vetra, nadmernej odchýlky letúna od hraníc priblíženia pre úspešné priblíženie, poruchy pozemného/ palubného zariadenia pred dosiahnutím DH, a opakovanie okruhu so simulo- vanou poruchou palubného zariadenia.		P	—>			M*	
6.4. Pristátie (pristátia): za viditeľnosti od výšky DH po prístrojovom priblí- žení. V závislosti od konkrétneho letového navádzacieho systému sa vykoná		P	—>			M*	

▼B

KATEGÓRIA VZDUCHOLODÍ	PRAKTICKÝ VÝCVIK					PRAKT. SKÚŠKA ALEBO PRESKÚŠ. ODB. SPÔSOB.	
Manévry/Postupy					Podpis inštruktora po skončení výcviku	Skúš. v	Podpis examinátora po skončení skúšky
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
automatické pristátie							
ODDIEL 7 — Doplnkové vybavenie							
7. Použitie doplnkového vybavenia		P	→				

▼B*PRÍLOHA II***PODMIENKY NA PREVOD PLATNÝCH NÁRODNÝCH PREUKAZOV
SPÔSOBILOSTI A KVALIFIKAČNÝCH KATEGÓRIÍ NA LETÚNY
A VRTUENÍKY****A. LETÚNY****1. Preukazy spôsobilosti pilotov**

Preukaz spôsobilosti pilota vydaný členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na preukaz spôsobilosti podľa Časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

- a) pre ATPL(A) a CPL(A) prostredníctvom preskúšania odbornej spôsobilosti splní požiadavky časti FCL na predĺženie platnosti typovej kvalifikačnej kategórie, kvalifikačnej kategórie na triedu a prístrojovej kvalifikačnej kategórie, ktoré zodpovedajú oprávneniam držiteľa preukazu spôsobilosti;

▼M3

- b) preukáže znalosť príslušných častí prevádzkových požiadaviek a časti FCL;

▼B

- c) preukáže jazykovú spôsobilosť v súlade s článkom FCL.055;

▼M4

- d) spĺňa požiadavky stanovené v tejto tabuľke:

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(A)	> 1 500 hodín ako veliaci pilot na viacpilotných letúnoch	Žiadne	ATPL(A)	Neuplatňuje sa	a)
ATPL(A)	> 1 500 na viacpilotných letúnoch	Žiadne	ako v stĺpci 4 riadku c),	ako v stĺpci 5 riadku c),	b)
ATPL(A)	> 500 na viacpilotných letúnoch	Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristík, ako sa požaduje v článku FCL.515	ATPL(A), s typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na funkciu druhého pilota	Preukáže schopnosť vykonávať funkciu veliaceho pilota, ako sa požaduje v dodatku 9 k časti FCL	c)
CPL/IR(A) a úspešne absolvoval teoretickú skúšku ICAO ATPL v členskom štáte, kde bol preukaz spôsobilosti vydaný		i) Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristík, ako sa požaduje v článku FCL.310 a FCL.615 písm. b) ii) splňa ostatné požiadavky uvedené v článku FCL.720.A písm. c)	CPL/IR(A) so zápočtom ATPL za teóriu	Neuplatňuje sa	d)

▼ M4

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR(A)	> 500 na viacpilotných letúnoch alebo vo viacpilotnej prevádzke na jednopilotných letúnoch CS-23 kategórie commuter alebo rovnocenných, v súlade s príslušnými požiadavkami časti CAT a časti ORO pre obchodnú leteckú dopravu	i) úspešne absolvuje skúšku vedomostí pre ATPL(A) v členskom štáte, kde bol preukaz spôsobilosti vydaný (*) ii) spĺňa ostatné požiadavky uvedené v článku FCL.720.A písm. c)	CPL/IR(A) so zápočtom ATPL za teóriu	Neuplatňuje sa	e)
CPL/IR(A)	> 500 ako veliaci pilot na jednopilotných letúnoch	Žiadne	CPL/IR(A) s kvalifikačnou kategóriou na triedu a typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na jednopilotné letúny	Získa typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné letúny v súlade s časťou FCL	f)
CPL/IR(A)	< 500 ako veliaci pilot na jednopilotných letúnoch	Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristík na úrovni CPL/IR	ako v stĺpci 4 riadku f)	ako v stĺpci 5 riadku f)	g)
CPL(A)	> 500 ako veliaci pilot na jednopilotných letúnoch	Kvalifikačná kategória na nočné lety, ak je to vhodné	CPL(A), s typovou kvalifikačnou kategóriou/kvalifikačnou kategóriou na triedu obmedzenou na jednopilotné letúny		h)
CPL(A)	< 500 ako veliaci pilot na jednopilotných letúnoch	i) Kvalifikačná kategória na nočné lety, ak je to vhodné, ii) preukáže znalosť letových charakteristík a plánovania letu, ako sa požaduje v článku FCL.310	ako v stĺpci 4 riadku h)		i)
PPL/IR(A)	≥ 75 v súlade s IFR		PPL/IR(A) (IR obmedzená na PPL)	Preukáže znalosť letových charakteristík a plánovania letu, ako sa požaduje v článku FCL.615 písm. b)	j)

▼ **M4**

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
PPL(A)	≥ 70 na letúnoch	Preukáže používanie zariadení rádiovkej navigácie	PPL(A)		k)

(*) Od držiteľov preukazov CPL, ktorí už sú držiteľmi typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilótné letúny, sa nevyžaduje úspešné absolvovanie skúšky teoretických vedomostí pre ATPL(A), keď naďalej riadia ten istý typ letúna, ale nedostanú zápočet ATPL(A) za teóriu pre preukaz spôsobilosti podľa časti FCL. Ak žiadajú o ďalšiu typovú kvalifikačnú kategóriu na iný viacpilótny letún, musia spĺňať požiadavky uvedené v bode i) riadku e) stĺpca 3 uvedenej tabuľky.

▼ **B**2. **Osvedčenia inštruktorov**

Osvedčenie inštruktora vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na osvedčenie podľa Časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

Národné osvedčenie alebo oprávnenia	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie podľa časti FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)	Ako sa požaduje v Časti FCL pre príslušné osvedčenie	Neuplatňuje sa	FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)

3. **Osvedčenie SFI**

Osvedčenie SFI vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na osvedčenie podľa Časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

Národné osvedčenie	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie podľa Časti FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(A)	> 1 500 hodín ako pilot MPA	i) Je alebo bol držiteľom CPL, MPL alebo ATPL na letúny, vydaného členským štátom ii) absolvoval časť príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na letovom simulátore vrátane MCC	SFI(A)
SFI(A)	3-ročná rozlietanosť ako SFI	Absolvoval časť príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na letovom simulátore vrátane MCC	SFI(A)

Prevod je platný maximálne 3 roky. Podmienkou predĺženia platnosti je splnenie príslušných požiadaviek stanovených v časti FCL.

▼B**4. Osvedčenie STI**

Osvedčenie STI vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami daného štátu sa môže previesť na osvedčenie podľa časti FCL za predpokladu, že držiteľ spĺňa požiadavky stanovené v tejto tabuľke:

Národné osvedčenie	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(A)	> 500 hodín ako pilot SPA	i) Je alebo bol držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vydaného členským štátom ii) Absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k Časti FCL v FSTD, zodpovedajúcim zamýšľanému výcviku	STI(A)
STI(A)	3-ročná rozlietanosť ako STI	Absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k Časti FCL v FSTD, zodpovedajúcim zamýšľanému výcviku	STI(A)

Podmienkou predĺženia platnosti osvedčenia je splnenie príslušných požiadaviek stanovených v časti FCL.

B. VRTUENÍKY**1. Preukazy spôsobilosti pilotov**

Preukaz spôsobilosti pilota vydaný členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na preukaz spôsobilosti podľa časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

- a) prostredníctvom preskúšania odbornej spôsobilosti splní požiadavky Časti FCL na typovú a prístrojovú kvalifikačnú kategóriu, ktoré zodpovedajú oprávneniam držiteľa preukazu spôsobilosti;

▼M3

- b) preukáže znalosť príslušných častí prevádzkových požiadaviek a časti FCL;

▼B

- c) preukáže jazykovú spôsobilosť v súlade s článkom FCL.055;

▼M3

- d) spĺňa požiadavky stanovené v tejto tabuľke:

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) platná IR(H)	> 1 000 ako veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Žiadne	ATPL(H) a IR	Neuplatňuje sa	a)
ATPL(H) žiadne oprávnenia IR(H)	> 1 000 ako veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Žiadne	ATPL(H)		b)

▼ M3

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) platná IR(H)	> 1 000 na viacpilotných vrtuľníkoch	Žiadne	ATPL(H) a IR s typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na funkciu druhého pilota	Preukáže schopnosť vykonávať funkciu veliaceho pilota, ako sa požaduje v dodatku 9 k časti FCL	c)
ATPL(H) žiadne oprávnenia IR(H)	> 1 000 na viacpilotných vrtuľníkoch	Žiadne	ATPL(H) s typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na funkciu druhého pilota	Preukáže schopnosť vykonávať funkciu veliaceho pilota, ako sa požaduje v dodatku 9 k časti FCL	d)
ATPL(H) platná IR(H)	> 500 na viacpilotných vrtuľníkoch	Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristik, ako sa požaduje v článku FCL.515 a FCL.615 písm. b)	ako v stĺpci 4 riadku c	ako v stĺpci 5 riadku c	e)
ATPL(H) žiadne oprávnenia IR(H)	> 500 na viacpilotných vrtuľníkoch	ako v stĺpci 3 riadku e	ako v stĺpci 4 riadku d	ako v stĺpci 5 riadku d	f)
CPL/IR(H) a úspešne absolvoval teoretickú skúšku ICAO ATPL(H) v členskom štáte, kde bol preukaz spôsobilosti vydaný		i) preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristik, ako sa požaduje v článku FCL.310 a FCL.615 písm. b); ii) spĺňa ostatné požiadavky uvedené v článku FCL.720.H písm. b)	CPL/IR(H) so zápočtom ATPL(H) za teóriu, za predpokladu, že teoretická skúška ICAO ATPL(H) je na úrovni ATPL podľa časti FCL	Neuplatňuje sa	g)
CPL/IR(H)	> 500 hodín na viacpilotných vrtuľníkoch	i) úspešne absolvoval teoretických vedomostí pre ATPL(H) podľa časti FCL v členskom štáte, kde bol preukaz spôsobilosti vydaný (*); ii) spĺňa ostatné požiadavky uvedené v článku FCL.720.H písm. b)	CPL/IR(H) so zápočtom ATPL(H) podľa časti FCL za teóriu	Neuplatňuje sa	h)
CPL/IR(H)	> 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch	Žiadne	CPL/IR(H) s typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na jednopilotné vrtuľníky	Získa typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné vrtuľníky, ako sa požaduje v časti FCL	i)

▼ M3

Národný preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Ďalšie požiadavky	Náhradný preukaz spôsobilosti podľa časti FCL a podmienky (kde je to vhodné)	Zrušenie podmienok	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR(H)	< 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch	Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristík, ako sa požaduje v článku FCL.310 a FCL.615 písm. b)	ako v stĺpci 4 riadku i		j)
CPL(H)	> 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch	Kvalifikačná kategória na nočné lety	CPL(H) s typovou kvalifikačnou kategóriou obmedzenou na jednopilotné vrtuľníky		k)
CPL(H)	< 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch	Kvalifikačná kategória na nočné lety, preukáže znalosť letových charakteristík a plánovania letu, ako sa požaduje v článku FCL.310	ako v stĺpci 4 riadku k		l)
CPL(H) bez kvalifikačnej kategórie na nočné lety	> 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch		ako v stĺpci 4 riadku k a s obmedzením na dennú prevádzku VFR	Získa typovú kvalifikačnú kategóriu na viacpilotné vrtuľníky, ako sa požaduje v časti FCL, a kvalifikačnú kategóriu na nočné lety	m)
CPL(H) bez kvalifikačnej kategórie na nočné lety	< 500 ako veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch	Preukáže znalosť plánovania letu a letových charakteristík, ako sa požaduje v článku FCL.310	ako v stĺpci 4 riadku k a s obmedzením na dennú prevádzku VFR		n)
PPL/IR(H)	≥ 75 v súlade s IFR		PPL/IR(H) (IR obmedzená na PPL)	Preukáže znalosť letových charakteristík a plánovania letu, ako sa požaduje v článku FCL.615 písm. b)	o)
PPL(H)	≥ 75 na vrtuľníkoch	Preukáže používanie zariadení rádiovkej navigácie	PPL(H)		p)

(*) Od držiteľov CPL, ktorí už sú držiteľmi typovej kvalifikačnej kategórie na viacpilotné vrtuľníky, sa nevyžaduje úspešné absolvovanie skúšky teoretických vedomostí pre ATPL(H), keď naďalej riadia ten istý typ vrtuľníka, ale nedostanú zápočet ATPL(H) za teóriu pre preukaz spôsobilosti podľa časti FCL. Ak žiadajú o ďalšiu typovú kvalifikačnú kategóriu na iný viacpilotný vrtuľník, musia spĺňať požiadavky uvedené v stĺpci 3 riadku h bode i) uvedenej tabuľky.

▼ B**2. Osvedčenia inštruktorov**

Osvedčenie inštruktora vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na osvedčenie podľa Časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

Národné osvedčenie alebo oprávnenia	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(H)/IRI(H)/TRI(H)	Ako sa požaduje v Časti FCL pre príslušné osvedčenie		FI(H)/IRI(H)/TRI(H)*

Podmienkou predĺženia platnosti osvedčenia je splnenie príslušných požiadaviek stanovených v Časti FCL.

3. Osvedčenie SFI

Osvedčenie SFI vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami sa prevedie na osvedčenie podľa Časti FCL za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:

Národné osvedčenie	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(H)	> 1 000 hodín ako pilot MPH	i) Je alebo bol držiteľom CPL, MPL alebo ATPL, vydaného členským štátom ii) absolvoval časť príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na letovom simulátore vrátane MCC	SFI(H)
SFI(H)	3-ročná rozlietanosť ako SFI	Absolvoval časť príslušného kurzu pre typovú kvalifikačnú kategóriu na letovom simulátore vrátane MCC.	SFI(H)

Podmienkou predĺženia platnosti osvedčenia je splnenie príslušných požiadaviek stanovených v časti FCL.

4. Osvedčenie STI

Osvedčenie STI vydané členským štátom v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami daného štátu sa môže previesť na osvedčenie podľa časti FCL za predpokladu, že držiteľ spĺňa požiadavky stanovené v tejto tabuľke:

Národné osvedčenie	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	> 500 hodín ako pilot SPH	i) Je alebo bol držiteľom preukazu spôsobilosti pilota vydaného členským štátom ii) Absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k Časti FCL v FSTD, zodpovedajúcim zamýšľanému výcviku	STI(H)

▼B

Národné osvedčenie	Prax	Ďalšie požiadavky	Náhradné osvedčenie
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	3-ročná rozlitanosť ako STI	Absolvoval preskúšanie odbornej spôsobilosti v súlade s dodatkom 9 k Časti FCL v FSTD, zodpovedajúcom zamýšľanému výcviku	STI(H)

Podmienkou predĺženia platnosti osvedčenia je splnenie príslušných požiadaviek stanovených v časti FCL.

▼ B

PRÍLOHA III

**PODMIENKY UZNÁVANIA PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI
VYDANÝCH TRETI MI KRAJINAMI ALEBO V ICH MENE****A. UZNÁVANIE PLATNOSTI PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI****Všeobecne**▼ M3

1. Platnosť preukazu spôsobilosti pilota, ktorý v súlade s požiadavkami prílohy 1 k Chicagskému dohovoru vydala tretia krajina, môže uznať príslušný orgán členského štátu.

Piloti podávajú žiadosť príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom majú trvalé bydlisko alebo v ktorom žijú. Ak piloti nežijú na území členských štátov, žiadosť podávajú príslušnému orgánu členského štátu, kde má svoje hlavné sídlo prevádzkovateľ, pre ktorého lietajú alebo chcú lietať, alebo kde je zaregistrované lietadlo, na ktorom lietajú alebo chcú lietať.

▼ B

2. Obdobie uznania platnosti preukazu spôsobilosti neprekročí 1 rok za predpokladu, že základný preukaz spôsobilosti je stále platný.

Príslušný orgán, ktorý uznal platnosť preukazu, môže toto obdobie raz predĺžiť, ak počas trvania tohto obdobia pilot o to požiada, alebo ak absolvuje výcvik pre vydanie preukazu spôsobilosti v súlade s časťou FCL. Toto predĺženie pokryje obdobie potrebné na vydanie preukazu spôsobilosti v súlade s časťou FCL.

Držitelia preukazu spôsobilosti, ktorý uznal členský štát, uplatňujú svoje oprávnenia v súlade s požiadavkami uvedenými v Časti FCL.

Preukazy spôsobilosti pilota pre obchodnú leteckú dopravu a ďalšie obchodné činnosti

3. V prípade preukazov spôsobilosti pilota pre obchodnú leteckú dopravu a ďalšie obchodné činnosti musí držiteľ spĺňať tieto požiadavky:

a) prostredníctvom praktickej skúšky splní požiadavky časti FCL na predĺženie platnosti typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu, ktoré zodpovedajú oprávneniam príslušného preukazu spôsobilosti;

▼ M3

b) preukáže znalosti príslušných častí prevádzkových požiadaviek a časti FCL;

c) preukáže jazykovú spôsobilosť v súlade s článkom FCL.055;

▼ B

d) je držiteľom platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy, ktoré bolo vydané v súlade s časťou Medical;

▼ M3

e) v prípade letúnov spĺňa požiadavky na prax uvedené v tejto tabuľke:

Preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Oprávnenia	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(A)	> 1 500 hodín ako veliaci pilot na viacpilotných letúnoch	Veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave na viacpilotných letúnoch	a)
ATPL(A) alebo CPL(A)/IR (*)	> 1 500 hodín ako veliaci pilot alebo ako druhý pilot na viacpilotných letúnoch podľa prevádzkových požiadaviek	Druhý pilot v obchodnej leteckej doprave na viacpilotných letúnoch	b)
CPL(A)/IR	> 1 000 hodín ako veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave od získania kvalifikačnej kategórie IR	Veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave na jednopilotných letúnoch	c)

▼ M3

Preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Oprávnenia	
(1)	(2)	(3)	
CPL(A)/IR	> 1 000 hodín ako veliaci pilot alebo ako druhý pilot na jednopilotných letúnoch podľa prevádzkových požiadaviek	Druhý pilot v obchodnej leteckej doprave na jednopilotných letúnoch v súlade s prevádzkovými požiadavkami	d)
ATPL(A), CPLA(A)/IR, CPL(A)	> 700 hodín na letúnoch iných ako turistické motorové klzáky vrátane 200 hodín pri činnostiach takého druhu, na aký sa požaduje uznanie platnosti, a 50 hodín pri týchto činnostiach za posledných 12 mesiacov	Uplatňovanie oprávnení na letúnoch v inej ako obchodnej leteckej doprave	e)
CPL(A)	> 1 500 hodín ako veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave vrátane 500 hodín prevádzkovej činnosti na vodných letúnoch	Veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave na jednopilotných letúnoch	f)

(*) Držiteľ preukazu spôsobilosti obchodného pilota letúnov s prístrojovou kvalifikačnou kategóriou (CPL(A)/IR) na viacpilotných letúnoch musí pred uznaním preukázať úroveň teoretických vedomostí požadovaných ICAO na získanie preukazu spôsobilosti dopravného pilota letúnov ATPL(A).

▼ M4

f) v prípade vrtuľníkov spĺňa požiadavky na prax, uvedené v tejto tabuľke:

Preukaz spôsobilosti	Celkový počet hodín letovej praxe	Oprávnenia	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(H) platná IR	> 1 000 hodín ako veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave v prevádzke VFR a IFR	a)
ATPL(H) bez oprávnení IR	> 1 000 hodín ako veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Veliaci pilot na viacpilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave v prevádzke VFR	b)
ATPL(H) platná IR	> 1 000 hodín ako pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Druhý pilot na viacpilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave v prevádzke VFR a IFR	c)
ATPL(H) bez oprávnení IR	> 1 000 hodín ako pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Druhý pilot na viacpilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave v prevádzke VFR	d)
CPL(H)/IR (*)	> 1 000 hodín ako pilot na viacpilotných vrtuľníkoch	Druhý pilot na viacpilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave	e)
CPL(H)/IR	> 1 000 hodín ako veliaci pilot v obchodnej leteckej doprave od získania kvalifikačnej kategórie IR	Veliaci pilot na jednopilotných vrtuľníkoch v obchodnej leteckej doprave	f)
ATPL(H) s oprávneniami IR alebo bez nich, CPL(H)/IR, CPL(H)	> 700 hodín na vrtuľníkoch iných ako certifikovaných podľa noriem CS-27/29 alebo rovnocenných požiadaviek, vrátane 200 hodín pri činnostiach takého druhu, na aký sa požaduje uznanie preukazu spôsobilosti, z toho 50 hodín pri týchto činnostiach za posledných 12 mesiacov	Uplatňovanie oprávnení na vrtuľníkoch v inej ako obchodnej leteckej doprave	g)

(*) Držiteľ preukazu spôsobilosti obchodného pilota vrtuľníkov s prístrojovou kvalifikačnou kategóriou (CPL(H)/IR) na viacpilotných vrtuľníkoch musí pred uznaním preukázať úroveň vedomostí požadovaných organizáciou ICAO na získanie preukazu spôsobilosti dopravného pilota ATPL(H).

▼ B**Preukazy spôsobilosti pilotov pre neobchodnú činnosť s prístrojovou kvalifikačnou kategóriou**

4. V prípade preukazov spôsobilosti súkromných pilotov s prístrojovou kvalifikačnou kategóriou, alebo preukazov spôsobilosti CPL a ATPL s prístrojovou kvalifikačnou kategóriou, keď má pilot v úmysle uplatňovať iba oprávnenia súkromného pilota, musí spĺňať tieto požiadavky:
 - a) absolvuje praktickú skúšku pre prístrojovú kvalifikačnú kategóriu a typovú kvalifikačnú kategóriu alebo kvalifikačnú kategóriu na triedu, zodpovedajúcu oprávneniam preukazu spôsobilosti, ktorého je držiteľom, v súlade s dodatkom 7 a dodatkom 9 k časti FCL;
 - b) preukáže znalosť leteckých právnych predpisov, leteckého meteorologického kódu, plánovania letu a letových charakteristík (IR) a ľudskej výkonnosti;

▼ M3

- c) preukáže jazykovú spôsobilosť v súlade s článkom FCL.055;

▼ B

- d) je držiteľom platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti najmenej 2. triedy, ktoré bolo vydané v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru;

▼ M3

- e) má minimálnu prax najmenej 100 hodín letu podľa prístrojov vo funkcii veliaceho pilota lietadla príslušnej kategórie.

▼ B**Preukazy spôsobilosti pilotov pre neobchodnú činnosť bez prístrojovej kvalifikačnej kategórie**

5. V prípade preukazov spôsobilosti súkromných pilotov alebo preukazov spôsobilosti CPL a ATPL bez prístrojovej kvalifikačnej kategórie, keď má pilot v úmysle uplatňovať iba oprávnenia súkromného pilota, musí spĺňať tieto požiadavky:
 - a) preukáže znalosť leteckých právnych predpisov a ľudskej výkonnosti;
 - b) absolvuje praktickú skúšku pre preukaz spôsobilosti PPL, ako je stanovené v časti FCL;
 - c) splní príslušné požiadavky uvedené v Časti FCL na vydanie typovej alebo prístrojovej kvalifikačnej kategórie, zodpovedajúcej oprávneniam preukazu spôsobilosti, ktorého je držiteľom;
 - d) je držiteľom platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti najmenej 2. triedy, ktoré bolo vydané v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru;
 - e) preukáže znalosť anglického jazyka v súlade s článkom FCL.055;
 - f) má minimálnu prax najmenej 100 hodín letu vo funkcii pilota lietadla príslušnej kategórie.

Uznávanie platnosti preukazov spôsobilosti pilotov na osobitné úlohy s obmedzenou dĺžkou trvania

6. Bez ohľadu na ustanovenia predchádzajúcich odsekov, v prípade továrenských letov môžu členské štáty uznať preukaz spôsobilosti, ktorý v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru vydala tretia krajina, najviac na obdobie 12 mesiacov na vykonanie osobitných úloh s obmedzenou dĺžkou trvania, ako sú výcvikové lety pri nástupe do služby, predvádzanie, prevoz osôb alebo skúšobné lety za predpokladu, že žiadateľ spĺňa tieto požiadavky:
 - a) je držiteľom príslušného preukazu spôsobilosti, oprávnenia zdravotnej spôsobilosti a súvisiacich kvalifikačných kategórií vydaných v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru;

▼ M4

- b) je v priamom alebo nepriamom pracovnom pomere uzatvorenom s výrobcom lietadla alebo leteckým úradom.

▼B

V tomto prípade budú oprávnenia držiteľa obmedzené na vykonávanie letového výcviku a skúšok pre prvé vydávanie typových kvalifikačných kategórií, dohľadu nad úvodnými linkovými letmi pilotov prevádzkovateľa, na dodávky tovaru alebo prevoz osôb, úvodné linkové lety, predvádzacie alebo skúšobné lety.

▼M4

7. Bez ohľadu na ustanovenia vyššie uvedených odsekov môžu členské štáty v prípade súťažných letov alebo leteckých vystúpení s obmedzenou dĺžkou trvania akceptovať preukaz spôsobilosti vydaný treťou krajinou, ktorý držiteľ opravňuje na výkon oprávnení PPL, SPL alebo BPL za predpokladu, že:
 - a) organizátor súťaže alebo leteckých vystúpení pred konaním podujatia príslušnému orgánu náležite doloží, akým spôsobom zabezpečí, aby bol pilot oboznámený s príslušnými bezpečnostnými informáciami a ako budú riadené riziká spojené s týmito letmi a
 - b) žiadateľ je držiteľom príslušného preukazu spôsobilosti, oprávnenia zdravotnej spôsobilosti a súvisiacich kvalifikačných kategórií vydaných v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru.
8. Bez ohľadu na ustanovenia vyššie uvedených odsekov môžu členské štáty akceptovať preukazy spôsobilosti PPL, SPL alebo BPL, ktoré v súlade s požiadavkami prílohy 1 k Chicagskému dohovoru vydala tretia krajina, najviac na 28 dní v kalendárnom roku na osobitné nekomerčné účely, za predpokladu, že žiadateľ:
 - a) je držiteľom príslušného preukazu spôsobilosti, oprávnenia zdravotnej spôsobilosti a súvisiacich kvalifikačných kategórií vydaných v súlade s prílohou 1 k Chicagskému dohovoru a
 - b) pred vykonaním týchto osobitných úloh s obmedzenou dĺžkou trvania absolvoval najmenej jeden aklimatizačný let s kvalifikovaným inštruktorom.

▼B**B. PREVOD PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI****▼M3**

1. Preukazy spôsobilosti PPL/BPL/SPL, CPL alebo ATPL vydané treťou krajinou v súlade s požiadavkami uvedenými v prílohe 1 k Chicagskému dohovoru môže príslušný orgán členského štátu previesť na preukazy spôsobilosti PPL/BPL/SPL podľa časti FCL s kvalifikačnou kategóriou na triedu alebo typovú kvalifikačnou kategóriou na jednopilotné lietadlo.

▼B

2. Držiteľ preukazu spôsobilosti musí pre príslušnú kategóriu lietadiel spĺňať tieto minimálne požiadavky:
 - a) úspešne absolvuje písomnú skúšku z oblasti leteckých právnych predpisov a ľudskej výkonnosti;
 - b) úspešne absolvuje praktickú skúšku pre preukazy spôsobilosti PPL, BPL alebo SPL, podľa potreby, v súlade s časťou FCL;
 - c) splní požiadavky na vydanie príslušnej kvalifikačnej kategórie na triedu alebo typovej kvalifikačnej kategórie v súlade s podčasťou H;
 - d) je držiteľom platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti najmenej 2. triedy, ktoré bolo vydané v súlade s časťou Medical;
 - e) preukáže znalosť anglického jazyka v súlade s článkom FCL.055;
 - f) má minimálnu prax najmenej 100 hodín letu vo funkcii pilota.

▼B**C. UZNÁVANIE KVALIFIKAČNÝCH KATEGÓRIÍ NA TRIEDU
A TYPOVÝCH KVALIFIKAČNÝCH KATEGÓRIÍ**

1. Platná kvalifikačná kategória na triedu alebo typová kvalifikačná kategória, obsiahnutá v preukaze spôsobilosti vydanom treťou krajinou, sa môže zapísať do preukazu spôsobilosti podľa časti FCL, ak žiadateľ:
 - a) spĺňa požiadavky na prax a nevyhnutné predpoklady na vydanie príslušnej typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu v súlade s časťou FCL;
 - b) úspešne absolvuje príslušnú praktickú skúšku pre vydanie zodpovedajúcej typovej kvalifikačnej kategórie alebo kvalifikačnej kategórie na triedu v súlade s časťou FCL;
 - c) aktuálne vykonáva letovú prax;
 - d) jeho letová prax predstavuje nie menej ako:
 - i) 100 hodín vo funkcii pilota v triede letúnov v prípade kvalifikačnej kategórie na túto triedu;
 - ii) 500 hodín vo funkcii pilota typu letúnov v prípade tejto typovej kvalifikačnej kategórie;
 - iii) 100 hodín vo funkcii pilota jednomotorových vrtuľníkov s maximálnou vzletovou hmotnosťou 3 175 kg;
 - iv) 350 hodín vo funkcii pilota v prípade triedy všetkých ostatných vrtuľníkov.

▼B*PRÍLOHA IV***[ČASŤ – MED]****PODČASŤ A*****VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY****ODDIEL 1****Všeobecné*****MED.A.001. Príslušný orgán**

Na účely tejto časti je príslušným orgánom:

- a) pre letecko-lekárske centrá (AeMC):
 - 1. orgán určený členským štátom, v ktorom má AeMC hlavné obchodné sídlo;
 - 2. agentúra, ak sa AeMC nachádza v tretej krajine;
- b) pre poverených lekárov (AME):
 - 1. orgán určený členským štátom, v ktorom má AME hlavné miesto výkonu činnosti;
 - 2. ak sa hlavné miesto výkonu činnosti AME nachádza v tretej krajine, orgán určený členským štátom, ktorý poverený lekár žiada o vydanie osvedčenia povereného lekára (AME);
- c) pre všeobecných lekárov (GMP), orgán určený členským štátom, ktorému GMP oznamuje svoju činnosť;
- d) pre pracovných lekárov (OHMP) posudzujúcich zdravotnú spôsobilosť palubných sprievodcov, orgán určený členským štátom, ktorému OHMP oznamuje svoju činnosť.

MED.A.005. Rozsah pôsobnosti

Táto časť stanovuje požiadavky na:

- a) vydávanie, platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na výkon oprávnení preukazu spôsobilosti pilota alebo žiaka-pilota;
- b) zdravotnú spôsobilosť palubných sprievodcov;
- c) osvedčovanie poverených lekárov (AME) a
- d) kvalifikáciu všeobecných lekárov (GMP) a lekárov ochrany zdravia pri práci (OHMP).

MED.A.010. Vymedzenie pojmov

Na účely tejto časti platia tieto vymedzenia pojmov:

- „akreditované lekárske posúdenie“ je záver, ku ktorému dospel jeden alebo viacero lekárske odborníkov prijateľných pre licenčný úrad na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií na účely príslušného prípadu a v prípade potreby po konzultácii s letovými prevádzkami alebo inými odborníkmi;
- „hodnotenie“ je záver týkajúci sa zdravotnej spôsobilosti osoby na základe vyhodnotenia predchádzajúceho zdravotného stavu osoby a/alebo na základe letecko-lekárskeho vyšetrenia podľa požiadaviek tejto časti a ďalších potrebných vyšetrení a/alebo lekárskeho testov vrátane okrem iného EKG, merania tlaku krvi, vyšetrenia krvi, RTG;

▼B

- „správne rozpoznávať farby“ je schopnosť žiadateľa pohotovo rozlišovať farby používané pri leteckej navigácii a správne identifikovať farebné letecké svetlá;
- „očný špecialista“ je oftalmológ alebo špecialista na starostlivosť o zrak s kvalifikáciou na optometriu a vzdelaním na rozpoznávanie patologických stavov;
- „vyšetrenie“ je prehliadka, prehmatanie, poklepanie, vyšetrenie sluchom alebo iné spôsoby preskúmania určené hlavne na diagnostiku ochorenia;
- „preskúmanie“ je posúdenie predpokladaného patologického stavu žiadateľa prostredníctvom vyšetrení a testov na overenie prítomnosti alebo neprítomnosti určitého zdravotného stavu;
- „licenčný úrad“ je príslušný úrad členského štátu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti alebo u ktorého osoba žiada o vydanie preukazu spôsobilosti, alebo ak osoba ešte nepožiadala o vydanie preukazu spôsobilosti, príslušný orgán podľa tejto časti;
- „obmedzenie“ je stav uvedený na osvedčení zdravotnej spôsobilosti, preukaze spôsobilosti alebo lekárskej správe člena posádky, ktorý je potrebné splňať pri vykonávaní oprávnení uvedených v preukaze spôsobilosti alebo osvedčení palubného sprievodcu;
- „refrakčná chyba“ je odchýlka od normálneho videnia meraná v dioptriách v najväčšom ametropickom meridiáne, meraná štandardnými metódami.

MED.A.015. Dôvernosc' medicínskych údajov

Všetky osoby, ktoré sa podieľajú na lekárskom vyšetrowaní, hodnotení a osvedčovaní, musia za každých okolností zaručiť zachovanie dôvernosti medicínskych údajov.

MED.A.020. Zníženie zdravotnej spôsobilosti

- a) Držitelia preukazu spôsobilosti nesmú vykonávať oprávnenia na základe preukazu spôsobilosti a príslušných kvalifikačných kategórií alebo osvedčení, ak:
 1. sú si vedomí akéhokoľvek zníženia zdravotnej spôsobilosti, ktorý im môže zabraňovať bezpečne vykonávať tieto oprávnenia;
 2. berú alebo užívajú akéhokoľvek lieky na predpis alebo lieky, ktoré nie sú viazané na lekársky predpis, ktoré môžu mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti;
 3. dostávajú akúkoľvek medicínsku, chirurgickú alebo inú liečbu, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na bezpečnosť letu.
- b) Držitelia preukazov spôsobilosti sa navyše musia bezodkladne obrátiť na príslušného povereného lekára, ak:
 1. podstúpili chirurgickú operáciu alebo invazívny postup;
 2. začali pravidelne užívať nejaké lieky;
 3. utrpeli závažné poranenie, ktoré spôsobuje neschopnosť fungovať ako člen letovej posádky;
 4. trpia závažnou chorobou, ktorá spôsobuje neschopnosť fungovať ako člen letovej posádky;
 5. sú tehotné ženy;
 6. boli prijatí do nemocnice alebo na kliniku;
 7. prvýkrát potrebujú okuliare alebo kontaktné šošovky.

▼B

c) V týchto prípadoch:

1. držiteľia osvedčení zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy sa obrátia na AeMC alebo AME. AeMC alebo AME posúdi zdravotnú spôsobilosť držiteľov preukazu spôsobilosti a rozhodne, či sú spôsobilí naďalej vykonávať svoje oprávnenia;
2. držiteľia osvedčení zdravotnej spôsobilosti LAPL sa obrátia na AeMC alebo AME, alebo na GMP, ktorý podpísal osvedčenie zdravotnej spôsobilosti. AeMC, AME alebo GMP posúdi zdravotnú spôsobilosť držiteľov preukazu spôsobilosti a rozhodne, či sú spôsobilí naďalej vykonávať svoje oprávnenia.

d) Palubní sprievodcovia posádky nesmú vykonávať povinnosti v lietadle a prípadne nesmú vykonávať oprávnenia svojho osvedčenia palubného sprievodcu, ak sú si vedomí akéhokoľvek zníženia zdravotnej spôsobilosti v rozsahu, ktorý im môže zabráňovať vykonávať ich povinnosti a zodpovednosti v oblasti bezpečnosti.

e) Navyše, ak sa u palubného sprievodcu vyskytuje niektorý zo zdravotných stavov uvedených v písmene b) bod 1 až 5, palubný sprievodca sa musí bezodkladne obrátiť na AME, AeMC alebo OHMP podľa príslušnosti. AME, AeMC alebo OHMP posúdi zdravotnú spôsobilosť palubného sprievodcu a rozhodne, či je spôsobilý naďalej vykonávať povinnosti v oblasti bezpečnosti.

MED.A.025. Povinnosti AeMC, AME, GMP a OHMP

a) Pri vykonávaní lekárskeho vyšetrení a/alebo hodnotení AeMC, AME, GMP a OHMP musia:

1. zaručiť, že s danou osobou je možná komunikácia bez jazykových bariér;
2. upozorniť danú osobu na dôsledky poskytnutia neúplných, nepresných alebo nepravdivých vyjadrení o svojom predchádzajúcom zdravotnom stave.

b) Po vykonaní letecko-lekárskeho vyšetrení a/alebo hodnotení AeMC, AME, GMP a OHMP musia:

1. informovať danú osobu o tom, či je spôsobilá, nespôsobilá alebo odoslaná na licenčný úrad, prípadne k AeMC alebo AME;
2. informovať danú osobu o obmedzeniach, ktoré môžu obmedzovať letecký výcvik alebo oprávnenia preukazu spôsobilosti, resp. potvrdenia pre posádku lietadla;
3. ak bola osoba vyhodnotená ako nespôsobilá, informovať ju o práve na druhý posudok a
4. v prípade žiadateľov o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti bezodkladne odoslať podpísanú alebo elektronicky overenú správu, ktorá má zahŕňať výsledok hodnotenia a kópiu osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, licenčnému úradu.

c) AeMC, AME, GMP a OHMP musia uchovávať záznamy s podrobnými údajmi o lekárskeho vyšetreniach a hodnoteniach vykonaných v súlade s touto časťou a ich výsledky v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

d) Ak sa to vyžaduje na účely osvedčovania zdravotnej spôsobilosti a/alebo dohľadu, AeMC, AME, GMP a OHMP predložia znalcomi-lekáromi príslušného úradu na jeho žiadosť všetky lekárske záznamy a správy a ďalšie príslušné informácie.

▼B**ODDIEL 2****Požiadavky na osvedčenia zdravotnej spôsobilosti****MED.A.030. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti**

- a) Žiak-pilot nesmie lietať samostatne, ak nie je držiteľom osvedčenia zdravotnej spôsobilosti požadovaného pre príslušný preukaz spôsobilosti.
- b) Žiadatelia a držiteľia preukazu spôsobilosti pilota malých lietadiel (LAPL) musia byť prinajmenšom držiteľmi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pre LAPL.
- c) Žiadatelia a držiteľia preukazu spôsobilosti súkromného pilota (PPL), preukazu spôsobilosti pilota vetroňa (SPL) alebo preukazu spôsobilosti pilota balóna (BPL) musia byť držiteľmi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti minimálne 2. triedy.
- d) Žiadatelia a držiteľia preukazov spôsobilosti SPL alebo BPL, ktorí sa podieľajú na komerčných letoch vetroňov alebo balónov, musia byť držiteľmi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti minimálne 2. triedy.
- e) Ak je súčasťou PPL alebo LAPL kvalifikačná kategória na lietanie v noci, držiteľ licencie musí správne rozpoznávať farby.
- f) Žiadatelia a držiteľia preukazu spôsobilosti obchodného pilota (CPL), preukazu spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL) alebo preukazu spôsobilosti dopravného pilota (ATPL) musia byť držiteľmi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy.
- g) Ak je súčasťou PPL prístrojová kvalifikačná kategória, držiteľ preukazu spôsobilosti musí absolvovať vyšetrenie audiometriou čistými tónmi v súlade s periodicitou a normou vyžadovanou pre držiteľov osvedčení zdravotnej spôsobilosti 1. triedy.
- h) Držiteľ preukazu spôsobilosti nesmie byť súčasne držiteľom viac než jedného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vydaného podľa tejto časti.

MED.A.035. Žiadosť o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti

- a) Žiadosti o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti sa podávajú vo formáte stanovenom príslušným orgánom.
- b) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti poskytnú AeMC, AME prípadne GMP:
 - 1. doklad totožnosti;
 - 2. podpísané vyhlásenie:
 - i) o predchádzajúcom zdravotnom stave;
 - ii) o tom, či v minulosti absolvovali vyšetrenie na získanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, a ak áno, u koho a s akým výsledkom;
 - iii) o tom, či už niekedy boli vyhodnotení ako nespôsobilí, alebo či ich osvedčenie zdravotnej spôsobilosti bolo pozastavené alebo zrušené.
- c) Pri žiadosti o predĺženie platnosti alebo obnovenie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti musia žiadatelia pred príslušnými vyšetreniami predložiť osvedčenie zdravotnej spôsobilosti AeMC, AME alebo GMP.

MED.A.040. Vydanie, predĺženie platnosti a obnovenie osvedčení zdravotnej spôsobilosti

- a) Osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti sa vydáva a jeho platnosť sa predlžuje alebo obnovuje až po absolvovaní požadovaných lekárskeho vyšetrení a/alebo hodnotení a posúdení zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý.
- b) Prvé vydanie
 - 1. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy vydáva AeMC.

▼B

2. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy vydáva AeMC alebo AME.
 3. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL vydáva AeMC, AME alebo GMP, ak to dovoľujú vnútroštátne predpisy členského štátu, v ktorom sa osvedčenia vydávajú.
- c) Predĺženie platnosti a obnovenie
1. Platnosť osvedčení zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy predlžuje alebo ich obnovuje AeMC alebo AME.
 2. Platnosť osvedčení zdravotnej spôsobilosti LAPL predlžuje alebo ich obnovuje AeMC, AME alebo GMP, ak to dovoľujú vnútroštátne predpisy členského štátu, v ktorom sa osvedčenia vydávajú.
- d) AeMC, AME alebo GMP vydá, predlíži platnosť alebo obnoví osvedčenie zdravotnej spôsobilosti, iba ak:
1. im žiadateľ predložil úplné údaje o predchádzajúcom zdravotnom stave a, ak to vyžaduje AeMC, AME alebo GMP, výsledky lekárskeho vyšetrenia a testov vykonaných lekárom žiadateľa alebo iným lekárskeym špecialistom, a
 2. AeMC, AME alebo GMP uskutočnili zdravotné hodnotenie na základe lekárskeho vyšetrenia a testov vyžadovaných pre príslušné osvedčenie zdravotnej spôsobilosti na overenie, že žiadateľ spĺňa všetky príslušné požiadavky tejto časti.
- e) AME, AeMC alebo v prípade postúpenia na licenčný úrad môžu pred vydaním, predĺžením platnosti alebo obnovením osvedčenia zdravotnej spôsobilosti od žiadateľa vyžadovať, aby absolvoval dodatočné lekárske vyšetrenia a preskúmania, ak je to klinicky indikované.
- f) Licenčný úrad smie vydať alebo opätovne vydať osvedčenie zdravotnej spôsobilosti, ak:
1. mu bol prípad postúpený;
 2. zistil, že sú potrebné opravy údajov na osvedčení.

MED.A.045. Platnosť, predĺženie platnosti a obnovenie osvedčení zdravotnej spôsobilosti**a) Platnosť**

1. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy platia 12 mesiacov.
2. Obdobie platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa skráti na 6 mesiacov držiteľom preukazov spôsobilosti, ktorí:
 - i) sa podieľajú na letoch komerčnej leteckej dopravy s pasažiermi na jednopilotných letúnoch a dosiahli vek 40 rokov;
 - ii) dosiahli vek 60 rokov.
3. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy platia:
 - i) 60 mesiacov, kým držiteľ preukazu spôsobilosti nedosiahne vek 40 rokov. Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti vydané pred dosiahnutím veku 40 rokov stráca platnosť, keď držiteľ preukazu spôsobilosti dosiahne vek 42 rokov;
 - ii) 24 mesiacov vo veku od 40 do 50 rokov. Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti vydané pred dosiahnutím veku 50 rokov stráca platnosť, keď držiteľ preukazu spôsobilosti dosiahne vek 51 rokov, a
 - iii) 12 mesiacov po dosiahnutí veku 50 rokov.

▼B

4. Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL platia:

- i) 60 mesiacov, kým držiteľ preukazu spôsobilosti nedosiahne vek 40 rokov. Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti vydané pred dosiahnutím veku 40 rokov stráca platnosť, keď držiteľ preukazu spôsobilosti dosiahne vek 42 rokov;
- ii) 24 mesiacov po dosiahnutí veku 40 rokov.

5. Obdobie platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vrátane všetkých príslušných vyšetrení alebo osobitých preskúmaní je:

- i) určené na základe veku žiadateľa k dátumu uskutočnenia lekárskeho vyšetrenia a
- ii) počíta sa od dátumu lekárskeho vyšetrenia, v prípade prvého vydania a obnovenia a od dátumu skončenia platnosti predchádzajúceho osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, v prípade predĺženia platnosti.

b) *Predĺženie platnosti*

Vyšetrenia a/alebo hodnotenia týkajúce sa predĺženia platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti sa môžu vykonať maximálne 45 dní pred skončením platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.

c) *Obnovenie*

1. Ak držiteľ preukazu spôsobilosti nespĺňa podmienku uvedenú v písmene b), vyžaduje sa vyšetrenie a/alebo hodnotenie na obnovenie osvedčenia.
2. V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy:
 - i) ak sa platnosť osvedčenia zdravotnej spôsobilosti skončila pred viac než 2 rokmi, AeMC alebo AME vykoná vyšetrenie na obnovenie osvedčenia až po posúdení lekárskeho záznamov žiadateľa;
 - ii) ak sa platnosť osvedčenia zdravotnej spôsobilosti skončila pred viac než 5 rokmi, platia požiadavky na vyšetrenie pre prvé vydanie a hodnotenie sa musí zakladať na požiadavkách pre predĺženie platnosti.
3. V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL posúdi AeMC, AME alebo GMP predchádzajúci zdravotný stav žiadateľa a vykoná lekárske vyšetrenia a/alebo hodnotenie v súlade s MED.B.095.

MED.A.050. Postúpenie

- a) Ak je žiadateľ o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. alebo 2. triedy odoslaný k licenčnému orgánu v súlade s MED.B.001, AeMC alebo AME postúpi príslušnú zdravotnú dokumentáciu licenčnému úradu.
- b) Ak je žiadateľ o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti LAPL odoslaný k AME alebo AeMC v súlade s MED.B.001, GMP odošle príslušnú zdravotnú dokumentáciu AeMC alebo AME.

PODČASŤ B

POŽIADAVKY NA OSVEDČENIA ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI PILOTOV

ODDIEL 1

Všeobecné**MED.B.001. Obmedzenia osvedčenia zdravotnej spôsobilosti**a) *Obmedzenia osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy*

1. Ak žiadateľ úplne nespĺňa požiadavky na príslušnú triedu osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, ale považuje sa za osobu, ktorá pravdepodobne neohrozuje bezpečnosť letu, AeMC alebo AME:
 - i) v prípade žiadateľov o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy, postúpi rozhodnutie o spôsobilosti na licenčný úrad, ako je uvedené v tejto podčasti;

▼B

- ii) v prípadoch, keď postúpenie na licenčný orgán nie je v tejto podčasti uvedené, vyhodnotí, či je žiadateľ schopný vykonávať svoje povinnosti bezpečne za splnenia jedného alebo viacerých obmedzení zapísaných v osvedčení zdravotnej spôsobilosti, a vydá osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s príslušnými obmedzeniami;
- iii) v prípade žiadateľov o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy vyhodnotí, či je žiadateľ schopný vykonávať svoje povinnosti bezpečne za splnenia jedného alebo viacerých obmedzení zapísaných v osvedčení zdravotnej spôsobilosti, a po porade s licenčným úradom vydá osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s príslušnými obmedzeniami;
- iv) AeMC alebo AME môžu predĺžiť platnosť alebo obnoviť osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s rovnakými obmedzeniami bez odoslania žiadateľa k licenčnému úradu.

b) Obmedzenia osvedčení zdravotnej spôsobilosti LAPL

1. Ak GMP po dôkladnom zvážení predchádzajúceho zdravotného stavu žiadateľa dôjde k záveru, že žiadateľ úplne nespĺňa požiadavky na zdravotnú spôsobilosť, odošle žiadateľa k AeMC alebo AME, okrem žiadateľov, pri ktorých sa vyžaduje obmedzenie týkajúce sa len používania okuliarov alebo kontaktných šošoviek.
2. V prípade odoslania žiadateľa o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti AeMC alebo AME dôkladne zohľadní MED.B.095, vyhodnotí, či je žiadateľ schopný vykonávať svoje povinnosti bezpečne za splnenia jedného alebo viacerých obmedzení zapísaných v osvedčení zdravotnej spôsobilosti, a vydá osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s príslušnými obmedzeniami. AeMC alebo AME vždy zohľadní potrebu obmedziť oprávnenie pilota lietať s pasažiermi (OPL – obmedzenie prevádzky iba na lety bez pasažierov).
3. GMP môže predĺžiť platnosť alebo obnoviť osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s rovnakými obmedzeniami bez odoslania žiadateľa k AeMC alebo AME.

c) Pri posudzovaní potreby obmedzenia sa najmä zohľadňuje:

1. či sa v akreditovanom lekárskom posúdení uvádza, že za osobitných okolností je neplnenie nejakej požiadavky, číselnej alebo inej, zo strany žiadateľa takého charakteru, že vykonávanie oprávnení preukazu spôsobilosti, o ktorý sa žiada, pravdepodobne nebude ohrozovať bezpečnosť letu;
2. schopnosť, zručnosti a skúsenosti žiadateľa týkajúce sa činností, ktoré sa majú vykonávať.

d) Kódy operačných obmedzení

1. Obmedzenie na prevádzku s viacpilotnou posádkou (OML – Len 1. trieda)
 - i) Ak držiteľ preukazu spôsobilosti CPL, ATPL alebo MPL úplne nespĺňa požiadavky na osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy a bol odoslaný na licenčný úrad, posúdi sa, či je možné vydať osvedčenie zdravotnej spôsobilosti s obmedzením OML „platné len ako druhý pilot alebo s kvalifikovaným druhým pilotom“. Toto posúdenie uskutoční licenčný úrad.
 - ii) Držiteľ osvedčenia zdravotnej spôsobilosti s obmedzením OML môže riadiť lietadlo ako člen viacpilotnej posádky, len ak je druhý pilot plne kvalifikovaný na príslušný typ lietadla, nevzťahuje sa naňho obmedzenie OML a nedosiahol vek 60 rokov.

▼B

- iii) Obmedzenie OML pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy môže ukladať a rušiť len licenčný úrad.
- 2. Obmedzenie na prevádzku s bezpečnostným pilotom (OSL – 2. Trieda a oprávnenia LAPL)
 - i) Držiteľ osvedčenia zdravotnej spôsobilosti s obmedzením OSL môže riadiť lietadlo, len ak je na palube iný pilot plne kvalifikovaný ako veliaci pilot na príslušnú triedu alebo typ lietadla, lietadlo je vybavené duálnymi ovládacími prvkami a druhý pilot sa nachádza na sedadle s dosahom na ovládacie prvky.
 - ii) Obmedzenie OSL pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy môže ukladať a rušiť AeMC alebo AME po porade s licenčným úradom.
- 3. Obmedzenie prevádzky iba na lety bez pasažierov (OPL – 2. Trieda a oprávnenia LAPL)
 - i) Držiteľ osvedčenia zdravotnej spôsobilosti s obmedzením OPL môže riadiť lietadlo len bez pasažierov na palube.
 - ii) Obmedzenie OPL pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy môže ukladať AeMC alebo AME po porade s licenčným úradom.
 - iii) Obmedzenie OPL pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti LAPL môže ukladať AeMC alebo AME.
- e) Držiteľovi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti môže byť uložené akékoľvek iné obmedzenie, ak sa to vyžaduje na zaručenie bezpečnosti letu.
- f) Všetky obmedzenia uložené držiteľovi osvedčenia zdravotnej spôsobilosti sa uvádzajú v samotnom osvedčení.

*ODDIEL 2**Zdravotné požiadavky na osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy***MED.B.005. Všeobecné**

a) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti by nemali mať žiadnu:

- 1. abnormalitu, vrodenú alebo získanú;
- 2. aktívnu, latentnú, akútnu alebo chronickú chorobu alebo postihnutie;
- 3. ranu, zranenie alebo následky po operácii a
- 4. účinky alebo vedľajšie účinky žiadneho užívaného terapeutického, diagnostického ani preventívneho lieku na predpis alebo lieku, ktorý nie je viazaný na lekárske predpis,

ktoré by predstavovali určitý stupeň funkčnej neschopnosti, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti alebo by mohla mať za následok, že žiadateľ nebude náhle schopný bezpečne vykonávať oprávnenia preukazu spôsobilosti.

- b) V prípade, že sa rozhodnutie o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy postúpi licenčnému úradu, tento úrad môže delegovať toto rozhodnutie na AeMC, okrem prípadov, keď je potrebné obmedzenie OML.
- c) V prípade, že sa rozhodnutie o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy postúpi licenčnému úradu, tento úrad môže delegovať toto rozhodnutie na AeMC alebo AME, okrem prípadov, keď je potrebné obmedzenie OSL alebo OPL.

▼B**MED.B.010. Kardiovaskulárny systém****a) Vyšetrenie**

1. Štandardný, 12-zvodový pokojový elektrokardiogram (EKG) a jeho vyhodnotenie sa vykonajú pri klinickej indikácii a:
 - i) v prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy pri vyšetrení na prvé vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, potom každých 5 rokov do veku 30 rokov, každé 2 roky do veku 40 rokov, každoročne do veku 50 rokov a následne pri každom vyšetrení na predĺženie platnosti alebo obnovenie;
 - ii) v prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy pri prvom vyšetrení po dosiahnutí veku 40 rokov a každé 2 roky po dosiahnutí veku 50 rokov.
2. Rozšírené kardiovaskulárne hodnotenie sa vyžaduje pri klinickej indikácii.
3. V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa rozšírené kardiovaskulárne hodnotenie vykoná pri prvom vyšetrení na predĺženie platnosti alebo obnovenie po dosiahnutí veku 65 rokov a potom každé 4 roky.
4. V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa vyžaduje stanovenie sérových lipidov vrátane cholesterolu pri vyšetrení na prvé vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti a pri prvom vyšetrení po dosiahnutí veku 40 rokov.

b) Kardiovaskulárny systém – všeobecné

1. Žiadatelia nesmú mať žiadne kardiovaskulárne ochorenie, ktoré môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
2. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s ktorýmkoľvek z týchto stavov sa vyhodnotia ako nespôsobilí:
 - i) aneuryzma hrudnej alebo nadobličkovej brušnej aorty, pred operáciou alebo po nej;
 - ii) závažná funkčná abnormalita ktorejkoľvek srdcovej chlopne;
 - iii) transplantácia srdca alebo srdca a pľúc.
3. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy so stanoveným predchádzajúcim výskytom alebo diagnózou ktoréhokoľvek z týchto zdravotných stavov sa odošlú k licenčnému úradu:
 - i) ochorenie periférnych tepien pred operáciou alebo po nej;
 - ii) aneuryzma brušnej aorty, pred operáciou alebo po nej;
 - iii) funkčne nezávažné srdcové chlopňové chyby;
 - iv) po operácii srdcovej chlopne;
 - v) abnormalita perikardu, myokardu alebo endokardu;
 - vi) vrodená abnormalita srdca, pred korekčnou operáciou alebo po nej;
 - vii) opakovaná vazovagálna synkopa;
 - viii) arteriálna alebo žilová trombóza;
 - ix) pulmonárny embolizmus;
 - x) kardiovaskulárny stav vyžadujúci si systematickú liečbu antikoagulantmi.

▼B

4. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy so zistenou diagnózou niektorého zo stavov uvedených v bodoch 2 a 3 vyššie musia byť pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý po konzultácii s licenčným úradom vyhodnotení kardiológom.

c) *Tlak krvi*

1. Tlak krvi sa zmeria pri každom vyšetrení.
2. Tlak krvi žiadateľa musí byť v rámci normálnych hodnôt.
3. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy:
 - i) so symptomatickou hypotenziou alebo
 - ii) ktorých tlak krvi pri vyšetrení sústavne prekračuje 160 mmHg (systolický) alebo 95 mmHg (diastolický), s liečbou alebo bez nej,
 sa vyhodnotia ako nespôsobilí.
4. Nasadenie lieku na úpravu tlaku krvi si vyžaduje dočasné pozastavenie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na potvrdenie absencie závažných vedľajších účinkov.

d) *Koronárna choroba srdca*

1. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s:
 - i) podozrením na ischémiu myokardu;
 - ii) asymptomatickou menej závažnou koronárnou chorobou srdca nevyžadujúcou si antianginálnu liečbu,
 sa pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý odošlú k licenčnému úradu a absolvujú kardiovaskulárne hodnotenie na vylúčenie ischémie myokardu.
2. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s niektorým zo stavov uvedených v bode 1 pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý absolvujú kardiovaskulárne hodnotenie.
3. Žiadatelia s ktorýmkoľvek z týchto stavov sa vyhodnotia ako nespôsobilí:
 - i) ischémia myokardu;
 - ii) symptomatická koronárna choroba srdca;
 - iii) symptómy koronárnej choroby srdca regulované liekmi.
4. Žiadatelia o prvé vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s predchádzajúcim výskytom alebo diagnózou ktoréhokoľvek z týchto zdravotných stavov sa vyhodnotia ako nespôsobilí:
 - i) ischémia myokardu;
 - ii) infarkt myokardu;
 - iii) revaskularizácia koronárnej choroby srdca.
5. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy, ktorí sú asymptomatickí po infarkte myokardu alebo po operácii koronárnej choroby srdca, pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý po porade s licenčným úradom absolvujú uspokojivé kardiovaskulárne hodnotenie. Žiadatelia o predĺženie platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému úradu.

▼B**e) Poruchy rytmu alebo vedenia**

1. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému úradu, ak trpia závažnými poruchami srdcového vedenia alebo rytmu vrátane:

i) poruchy supraventrikulárneho rytmu vrátane občasnej alebo zistenej sinoatriálnej dysfunkcie, predsieňovej fibrilácie a/alebo flutteru a asymptomatických sínusových páуз;

ii) úplného bloku ľavého ramienka;

iii) atrioventrikulárneho bloku typu Mobitz 2;

iv) širokej a/alebo úzkej komplexnej tachykardie;

v) ventrikulárnej preexcitácie;

vi) asymptomatického predĺženia intervalu QT;

vii) Brugadaovho vzoru na EKG.

2. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s niektorým zo stavov uvedených v bode 1 pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý po porade s licenčným orgánom absolvujú uspokojivé kardiovaskulárne hodnotenie.

3. Žiadatelia s niektorým z týchto stavov:

i) neúplný blok ramienka;

ii) úplný blok pravého ramienka;

iii) stabilná deviácia ľavej osi;

iv) asymptomatická sínusová bradykardia;

v) asymptomatická sínusová tachykardia;

vi) asymptomatické izolované uniformné supraventrikulárne alebo ventrikulárne ektopické komplexy;

vii) atrioventrikulárny blok prvého stupňa;

viii) atrioventrikulárneho bloku typu Mobitz 1,

môžu byť vyhodnotení ako spôsobilí, ak nemajú žiadnu inú abnormalitu a na základe uspokojivého kardiologického hodnotenia.

4. Žiadatelia s predchádzajúcim:

i) liečením ablácie;

ii) implantovaným kardiostimulátorom,

pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý absolvujú uspokojivé kardiovaskulárne hodnotenie. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy sa vyhodnotia po porade s licenčným úradom.

5. Žiadatelia s ktorýmkoľvek z týchto stavov sa vyhodnotia ako nespôsobilí:

i) symptomatická sinoatriálna choroba;

ii) úplný atrioventrikulárny blok;

▼B

- iii) symptomatické predĺženie intervalu QT;
- iv) automatický implantovateľný defibrilačný systém;
- v) ventrikulárny antitachykardický kardiostimulátor.

MED.B.015. Dýchacia sústava

- a) Žiadatelia so závažným poškodením funkcie pľúc sa vyhodnotia ako nespôsobilí. Zdravotná spôsobilosť s výsledkom spôsobilý sa môže stanoviť po uspokojivom obnovení funkcie pľúc.
- b) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sú žiadatelia povinní absolvovať test funkcie pľúc pri prvom vyšetrení a pri klinickej indikácii.
- c) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy sú žiadatelia povinní absolvovať test funkcie pľúc pri klinickej indikácii.
- d) Žiadatelia s predchádzajúcim výskytom alebo stanovenou diagnózou:

- 1. astmy vyžadujúcej liečbu;
- 2. aktívneho zápalového ochorenia dýchacej sústavy;
- 3. aktívnej sarkoidózy;
- 4. pneumotoraxu;
- 5. syndrómu spánkového apnoe;
- 6. väčšou operáciou v oblasti hrudníka;
- 7. pneumonektómie,

pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý absolvujú uspokojivé respiračné hodnotenie. Žiadatelia so stanovenou diagnózou stavov uvedených v bode 3 a 5 pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý absolvujú uspokojivé kardiologické hodnotenie.

- e) Letecko-lekárske hodnotenie:
 - 1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmene d) sa odošlú k licenčnému úradu;
 - 2. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmene d) sa vyhodnotia po porade s licenčným úradom.
- f) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy, ktorí podstúpili úplnú pneumonektómiu, sa vyhodnotia ako nespôsobilí.

MED.B.020. Tráviaca sústava

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu funkčnú ani štrukturálnu chorobu tráviacej sústavy alebo pridružených anatomických častí, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Žiadatelia s akýmikoľvek následkami po chorobe alebo chirurgickom zásahu v akejkkoľvek časti tráviacej sústavy alebo pridružených anatomických častí, ktoré môžu spôsobiť nespôsobilosť počas letu, najmä s akoukoľvek prekážkou z dôvodu obmedzenia alebo stlačenia, sa vyhodnotia ako nespôsobilí.
- c) Žiadatelia nesmú mať pruh, čo by mohlo spôsobiť príznaky nespôsobilosti.

▼B

d) Žiadatelia s ochoreniami tráviacej sústavy vrátane:

1. opakovaných dyspeptických ťažkostí vyžadujúcich si lieky;
2. pankreatitídy;
3. symptomatických žlčových kameňov;
4. stanovenej diagnózy alebo predchádzajúcim výskytom chronického zápalového ochorenia čriev;
5. po chirurgickej operácii tráviacej sústavy, alebo pridružených anatomických častí vrátane operácie zahŕňajúcej totálnu, alebo čiastočnú resekciu alebo obídenie ktoréhokoľvek z týchto orgánov,

sa vyhodnotia ako nespôsobilí. Stanovenie spôsobilosti s výsledkom spôsobilý sa môže zväziť po úspešnej liečbe alebo úplnom zotavení z operácie a na základe uspokojivého gastroenterologického hodnotenia.

e) Letecko-lekárske hodnotenie:

1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s diagnózou stavov uvedených v bodoch 2, 4 a 5 sa odošlú k licenčnému úradu;
2. spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy s pankreatitídou sa posúdi po porade s licenčným orgánom.

MED.B.025. Metabolická a endokrinná sústava

a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu funkčnú ani štruktúrnu poruchu metabolizmu, výživy alebo vnútorného vylučovania, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

b) Žiadatelia s poruchou metabolizmu, výživy alebo vnútorného vylučovania môžu byť vyhodnotení ako spôsobilí na základe preukázanej stability stavu a uspokojivého letecko-lekárskeho hodnotenia.

c) *Diabetes mellitus*

1. Žiadatelia s cukrovkou, pri ktorej sa vyžaduje podávanie inzulínu, sa vyhodnotia ako nespôsobilí.
2. Žiadatelia s cukrovkou, pri ktorej sa nevyžaduje podávanie inzulínu, sa vyhodnotia ako nespôsobilí, pokiaľ sa nepreukáže, že hladina cukru v krvi je pod kontrolou.

d) Letecko-lekárske hodnotenie:

1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy vyžadujúci si iný liek ako inzulín na reguláciu cukru v krvi sa odošlú k licenčnému úradu;
2. spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy vyžadujúcich si iný liek ako inzulín na reguláciu cukru v krvi sa posúdi po porade s licenčným úradom.

MED.B.030. Hematológia

a) Žiadatelia nesmú mať žiadne hematologické ochorenie, ktoré môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

b) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa vykoná test hemoglobínu pri každom vyšetrení na vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.

c) Žiadatelia s hematologickými ťažkosťami, ako napríklad:

1. porucha koagulácie, hemoragická alebo trombotická porucha;

▼B

2. chronická leukémia,

sa môžu vyhodnotiť ako spôsobilí na základe uspokojivého zdravotného hodnotenia.

d) Letecko-lekárske hodnotenie:

1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmene c) sa odošlú k licenčnému úradu;

2. spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmene c) sa posúdi po porade s licenčným úradom.

e) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s niektorým z týchto hematologických stavov sa odošlú k licenčnému úradu:

1. abnormálna hladina hemoglobínu vrátane, okrem iného, anémie, polycytémie alebo hemoglobinopatie;

2. závažné zväčšenie lymfatických uzlín;

3. zväčšenie sleziny.

MED.B.035. Urogenitálna sústava

a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu funkčnú ani štrukturálnu chorobu renálnej ani urogenitálnej sústavy alebo pridružených anatomických častí, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

b) Pri každom lekárskom vyšetrení sa vykoná rozbor moču. Moč nesmie obsahovať žiadne abnormálne prvky, ktoré sa považujú za patologicky závažné.

c) Žiadatelia s akýmikoľvek následkami po chorobe alebo chirurgickom zásahu na obličkách alebo v močovom trakte, ktoré môžu spôsobiť nespôsobilosť, najmä s akoukoľvek prekážkou z dôvodu obmedzenia alebo stlačenia, sa vyhodnotia ako nespôsobilí.

d) Žiadatelia s urogenitálnou chorobou, ako napríklad:

1. choroba obličiek;

2. jeden alebo viacero močových kameňov alebo predchádzajúci výskyt obličkovej koliky,

sa môžu vyhodnotiť ako spôsobilí na základe uspokojivého renálneho/urologického hodnotenia.

e) Žiadatelia, ktorí podstúpili väčšiu operáciu močového traktu zahŕňajúcu celkovú alebo čiastočnú resekciu alebo obídienie jeho orgánov, sa vyhodnotia ako nespôsobilí a pred vyhodnotením zdravotného stavu ako spôsobilí sa znova vyhodnotia po úplnom zotavení. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému úradu na opätovné hodnotenie.

MED.B.040. Infekčné choroby

a) Žiadatelia nesmú mať žiadny stanovený predchádzajúci výskyt ani klinickú diagnózu žiadnej infekčnej choroby, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

b) HIV pozitívni žiadatelia sa môžu vyhodnotiť ako spôsobilí na základe uspokojivého zdravotného hodnotenia. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu.

▼B**MED.B.045. Pôrodnictvo a gynekológia**

- a) Žiadateľky nesmú mať žiadny funkčný ani štrukturálny pôrodnický ani gynekologický stav, ktorý môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Žiadateľky, ktoré podstúpili väčšiu gynekologickú operáciu, sa vyhodnotia ako nespôsobilé až do úplného zotavenia.
- c) *Tehotenstvo*
 - 1. V prípade tehotenstva, ak AeMC alebo AME posúdi, že držiteľka preukazu spôsobilosti je spôsobilá vykonávať svoje oprávnenia, môže obmedziť obdobie platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti do konca 26. týždňa tehotenstva. Po tomto čase sa platnosť osvedčenia pozastaví. Pozastavenie platnosti sa zruší po úplnom zotavení po skončení tehotenstva.
 - 2. Držiteľky osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy vykonávajú oprávnenia vyplývajúce z ich preukazu spôsobilosti len do 26. týždňa tehotenstva s obmedzením OML. Bez ohľadu na ustanovenia MED.B.001 môže v tomto prípade obmedzenie OML uložiť a zrušiť AeMC alebo AME.

MED.B.050. Muskuloskeletálny systém

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu vrodenú ani získanú abnormalitu kostí, kĺbov, svalov alebo šliach, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Žiadateľ musí mať dostatočnú výšku v sede, dĺžku ramien a nôh a svalovú silu na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- c) Žiadateľ musí mať uspokojivú funkčnosť muskuloskeletálneho systému, ktorá umožňuje bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti. Spôsobilosť žiadateľov sa určí po porade s licenčným úradom.

MED.B.055. Psychiatria

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadny stanovený predchádzajúci výskyt ani klinickú diagnózu žiadnej vrodenej alebo získanej psychiatrickej choroby, postihnutia, stavu alebo poruchy, akútnej alebo chronickej, ktorá môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Žiadatelia s mentálnou poruchou alebo poruchou správania v dôsledku užívania alebo zneužívania alkoholu alebo iných psychotropných látok sa posúdia ako nespôsobilí až do zotavenia a neužívania látky a na základe uspokojivého psychiatrického hodnotenia po úspešnej liečbe. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu. Spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy sa posúdi po porade s licenčným úradom.
- c) Žiadatelia s psychiatrickým problémom, ako napríklad:
 - 1. poruchy nálady;
 - 2. neurotické poruchy;
 - 3. poruchy osobnosti;
 - 4. mentálne poruchy alebo poruchy správania,

pred stanovením zdravotnej spôsobilosti absolvujú uspokojivé psychiatrické hodnotenie.
- d) Žiadatelia s predchádzajúcim výskytom jednotlivých alebo opakovaných prípadov sebaopoškodzovania sa vyhodnotia ako nespôsobilí. Žiadatelia pred stanovením zdravotnej spôsobilosti absolvujú uspokojivé psychiatrické hodnotenie.

▼B

e) Letecko-lekárske hodnotenie:

1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmenách b), c) alebo d) sa odošlú k licenčnému úradu;
 2. spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy s niektorým zo stavov uvedených v písmenách b), c) alebo d) sa posúdi po porade s licenčným orgánom.
- f) Žiadatelia so stanoveným predchádzajúcim výskytom alebo klinickou diagnózou schizofrénie, schizotypovej poruchy alebo poruchy s bludmi sa vyhodnotia ako nespôsobilí.

MED.B.060. Psychológia

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadne stanovené psychologické poruchy, ktoré môžu mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Psychologické hodnotenie sa môže vyžadovať ako súčasť alebo doplnok špecializovaného psychiatrického alebo neurologického vyšetrenia.

MED.B.065. Neurológia

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadny stanovený predchádzajúci výskyt ani klinickú diagnózu žiadneho neurologického stavu, ktorý môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Žiadatelia so stanoveným predchádzajúcim výskytom alebo klinickou diagnózou:
 1. epilepsie;
 2. opakovaného výskytu narušenia vedomia neistej príčiny,
 sa vyhodnotia ako nespôsobilí.
- c) Žiadatelia so stanoveným predchádzajúcim výskytom alebo klinickou diagnózou:
 1. epilepsie bez opakovania od dosiahnutia veku 5 rokov;
 2. epilepsie bez opakovania a bez liečby počas viac než 10 rokov;
 3. epileptiformných abnormalít EEG a fokálnych pomalých vĺn;
 4. progresívnej alebo neprogresívnej choroby nervového systému;
 5. jedného výskytu narušenia vedomia neistej príčiny;
 6. straty vedomia po úraze hlavy;
 7. penetračného zranenia mozgu;
 8. zranenia miechového alebo periférneho nervu,

pred stanovením zdravotnej spôsobilosti s výsledkom spôsobilý absolvujú ďalšie hodnotenie. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu. Spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy sa posúdi po porade s licenčným úradom.

MED.B.070. Zrak

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu vrodenú ani získanú, akútnu ani chronickú abnormalitu funkcie očí alebo pridružených anatomických častí ani žiadny aktívny patologický stav, ani žiadne následky operácie alebo zranenia očí, ktoré môžu mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

▼Bb) *Výšetrenie*

1. Pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy:

- i) komplexné vyšetrenie zraku je súčasťou prvého vyšetrenia a vykonáva sa pravidelne v závislosti od refrakcie a funkčnosti zraku a
- ii) bežné vyšetrenie zraku je súčasťou všetkých vyšetrení na predĺženie platnosti a obnovenie.

2. Pre osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy:

- i) bežné vyšetrenie zraku je súčasťou prvého vyšetrenia a všetkých vyšetrení na predĺženie platnosti a obnovenie a
- ii) komplexné vyšetrenie zraku sa vykoná pri klinickej indikácii.

c) Zrková ostrosť do diaľky s korekciou alebo bez nej musí byť:

- 1. v prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy 6/9 (0,7) alebo lepšia pre každé oko samostatne alebo 6/6 (1,0) alebo lepšia v prípade oboch očí;
 - 2. v prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy 6/12 (0,5) alebo lepšia pre každé oko samostatne alebo 6/9 (0,7) alebo lepšia v prípade oboch očí. Žiadateľ s nevyhovujúcim zrakom v prípade jedného oka môže byť vyhodnotený ako spôsobilý po porade s licenčným úradom na základe uspokojivého očnéo hodnotenia;
 - 3. žiadatelia o prvé vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s nevyhovujúcim zrakom v prípade jedného oka sa vyhodnotia ako nespôsobilí. Pri predlžovaní platnosti sa žiadatelia, ktorým sa medziasom zhorší zrak v prípade jedného oka, odošlú k licenčnému úradu a môžu byť vyhodnotení ako spôsobilí, ak nie je pravdepodobné, že to bude mať nepriaznivý vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- d) Žiadateľ dokáže prečítať tabuľku N5 (alebo ekvivalent) zo vzdialenosti 30 – 50 cm a tabuľku N14 (alebo ekvivalent) zo vzdialenosti 100 cm s korekciou, ak je predpísaná.
- e) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy musia mať normálne zrkové pole a normálne binokulárne videnie.
- f) Žiadatelia, ktorí podstúpili operáciu oka, sa môžu vyhodnotiť ako spôsobilí na základe uspokojivého očnéo hodnotenia.
- g) Žiadatelia s klinickou diagnózou keratokonusu môžu byť vyhodnotení ako spôsobilí na základe uspokojivého vyšetrenia očným lekárom. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu.
- h) Žiadatelia s:
- 1. astigmatizmom;
 - 2. anizotropiou
- sa môžu vyhodnotiť ako spôsobilí na základe uspokojivého hodnotenia zraku.
- i) Žiadatelia s diplopiou sa vyhodnotia ako nespôsobilí.
- j) Okuliare a kontaktné šošovky. Ak sa uspokojivá funkcia zraku dosiahne len pomocou korekcie:
- 1. i) v prípade korekcie do diaľky sa počas výkonu oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti okuliare alebo kontaktné šošovky musia nosiť;

▼B

- ii) v prípade korekcie do blízka musia počas výkonu oprávnení preukazu spôsobilosti byť okuliare na korekciu do blízka k dispozícii;
- 2. počas výkonu oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti musia byť k dispozícii náhradné okuliare s podobnou korekciou na okamžité použitie;
- 3. korekcia musí poskytovať optimálnu funkciu zraku, musí byť dobre znášaná a vhodná na letecké účely;
- 4. ak sa používajú kontaktné šošovky, musia byť na korekciu do diaľky, jednoohniskové, nie tónovacie a musia byť dobre znášané;
- 5. žiadatelia s veľkou refrakčnou chybou musia používať kontaktné šošovky alebo okuliare so šošovkami s vysokým indexom;
- 6. na splnenie požiadaviek na zrak sa môžu používať najviac jedny okuliare;
- 7. ortokeratologické šošovky sa nesmú používať.

MED.B.075. Farebné videnie

- a) Žiadatelia musia preukázať schopnosť správneho vnímania farieb potrebných na bezpečné vykonávanie povinností.
- b) *Výšetrenie*
 - 1. Na prvé vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti musia žiadatelia úspešne absolvovať test Ishihara.
 - 2. Žiadatelia, ktorí nevyhovejú testu Ishihara, podstúpia ďalšie testovanie vnímania farieb na určenie, či správne rozpoznávajú farby.
- c) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy musia mať žiadatelia normálne vnímanie farieb a musia správne rozpoznávať farby. Žiadatelia, ktorí nevyhovejú ďalšiemu testovaniu vnímania farieb, sa vyhodnotia ako nespôsobilí. Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy sa odošlú k licenčnému orgánu.
- d) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy, ak žiadateľ nemá uspokojivé vnímanie farieb, jeho oprávnenia na lietanie sa obmedzia len na deň.

MED.B.080. Otorinolaryngológia

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadnu vrodenú ani získanú, akútnu ani chronickú abnormalitu funkcie uší, nosa, dutín ani hrdla vrátane ústnej dutiny, zubov a hrtana ani žiadny aktívny patologický stav, ani žiadne následky operácie alebo zranenia, ktoré môžu mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Sluch musí byť uspokojivý na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- c) *Výšetrenie*
 - 1. Sluch sa testuje pri každom vyšetrení.
 - i) V prípade osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. a 2. triedy, ak má byť súčasťou preukazu spôsobilosti prístrojová kvalifikačná kategória, sluch sa otestuje audiometriou čistými tónmi pri prvom vyšetrení a pri následných vyšetreniach na predĺženie platnosti alebo obnovenie každých päť rokov do dosiahnutia veku 40 rokov a následne každé dva roky.

▼B

- ii) Pri teste na audiometri s čistými tónmi nesmú mať noví žiadatelia sluchovú stratu viac než 35 dB pri žiadnej z frekvencií 500, 1 000 alebo 2 000 Hz a viac než 50 dB pri 3 000 Hz, a to samostatne pre každé ucho. Žiadatelia o predĺženie platnosti alebo obnovenie s väčšou zvukovou stratou musia preukázať uspokojivú funkčnosť sluchu.
 - iii) Žiadatelia s hypoakúzou musia preukázať uspokojivú funkčnosť sluchu.
2. Komplexné vyšetrenie uší, nosa a hrtana sa vykoná pri prvom vydaní osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy a následne pravidelne pri klinickej indikácii.
- d) Žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s:
- 1. akútnym alebo chronickým aktívnym patologickým procesom vnútorného alebo stredného ucha;
 - 2. neliečenou perforáciou alebo dysfunkciou jedného alebo oboch ušných bubienkov;
 - 3. poruchou vestibulárnej funkcie;
 - 4. závažným obmedzením nosných kanálikov;
 - 5. poruchou dutín;
 - 6. závažnou malformáciou alebo závažnou akútnou alebo chronickou infekciou ústnej dutiny alebo hornej dýchacej sústavy;
 - 7. závažnou poruchou reči alebo hlasu
- absolvujú ďalšie lekárske vyšetrenie a hodnotenie na stanovenie, že daný stav nemá negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- e) Letecko-lekárske hodnotenie:
- 1. žiadatelia o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s poruchou vestibulárnej funkcie sa odošlú k licenčnému úradu;
 - 2. spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy s poruchou vestibulárnej funkcie sa posúdi po porade s licenčným úradom.

MED.B.085. Dermatológia

Žiadatelia nesmú mať žiaden stanovený dermatologický stav, ktorý môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.

MED.B.090. Onkológia

- a) Žiadatelia nesmú mať žiadne stanovené primárne alebo sekundárne malígne ochorenie, ktoré môže mať negatívny vplyv na bezpečné vykonávanie oprávnení príslušného preukazu spôsobilosti.
- b) Po vyliečení z malígnej choroby žiadatelia pred stanovením zdravotnej spôsobilosti absolvujú uspokojivé onkologické hodnotenie. Žiadatelia o osvedčenie 1. triedy sa odošlú k licenčnému úradu. Spôsobilosť žiadateľov o osvedčenie 2. triedy sa posúdi po porade s licenčným úradom.
- c) Žiadatelia so stanoveným predchádzajúcim výskytom alebo klinickou diagnózou intracerebrálneho malígneho nádoru sa vyhodnotia ako nespôsobilí.

▼B*ODDIEL 3**Osobitné požiadavky na osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL***MED.B.095. Lekárske vyšetrenie a/alebo hodnotenie žiadateľov o osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL**

- a) Žiadateľ o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti LAPL sa vyhodnotí na základe najlepšej letecko-lekárskej posudkovej praxe.
- b) Osobitná pozornosť sa venuje úplným údajom o predchádzajúcom zdravotnom stave žiadateľa.
- c) Súčasťou prvého hodnotenia, všetkých následných opakovaných hodnotení po dosiahnutí veku 50 rokov a hodnotení v prípadoch, keď vyšetrujúci lekár nemá k dispozícii údaje o predchádzajúcom zdravotnom stave žiadateľa, je prinajmenším:
 - 1. klinické vyšetrenie;
 - 2. meranie tlaku krvi;
 - 3. rozbor moču;
 - 4. zrak;
 - 5. funkčnosť sluchu.
- d) Po prvom hodnotení je súčasťou následných opakovaných hodnotení do dosiahnutia veku 50 rokov:
 - 1. hodnotenie predchádzajúceho zdravotného stavu držiteľa preukazu spôsobilosti LAPL a
 - 2. položky uvedené v písmene c), ktorých vykonanie považujú AeMC, AME alebo GMP za potrebné, v súlade s najlepšou letecko-lekárskou posudkovou praxou.

*PODČASŤ C****POŽIADAVKY NA ZDRAVOTNÚ SPÔSOBILOSŤ PALUBNÝCH SPRIEVODCOV****ODDIEL 1**Všeobecné požiadavky***MED.C.001. Všeobecné**

Palubní sprievodcovia vykonávajú povinnosti a zodpovednosti vyžadované pravidlami bezpečnosti civilného letectva v lietadle, len ak spĺňajú príslušné požiadavky tejto časti.

MED.C.005. Letecko-lekárske hodnotenia

- a) Palubní sprievodcovia absolvujú zdravotné vyšetrenie na overenie toho, že netrpia žiadnou fyzickou ani duševnou chorobou, ktorá by mohla viesť k ich nespôsobilosti alebo neschopnosti vykonávať pridelené povinnosti a zodpovednosti v oblasti bezpečnosti.
- b) Každý palubný sprievodca absolvuje zdravotné vyšetrenie pred prvým zaradením do služby v lietadle a následne v intervaloch maximálne 60 mesiacov.
- c) Letecko-lekárske vyšetrenie vykoná AME, AeMC alebo OHMP, ak sú splnené požiadavky MED.D.040.

*ODDIEL 2**Požiadavky na letecko-lekárske hodnotenie palubných sprievodcov***MED.C.020. Všeobecné**

Palubní sprievodcovia nesmú mať:

- a) žiadnu abnormalitu, vrodenú alebo získanú;

▼B

- b) žiadnu aktívnu, latentnú, akútnu alebo chronickú chorobu alebo žiadne postihnutie;
- c) žiadnu ranu, žiadne zranenie alebo následky po operácii a
- d) účinky alebo vedľajšie účinky žiadneho užívaného terapeutického, diagnostického ani preventívneho lieku na predpis alebo lieku, ktorý nie je viazaný na lekárske predpis, ktoré by predstavovali určitý stupeň funkčnej neschopnosti, ktorá by mohla viesť k nespôsobilosti alebo neschopnosti vykonávať ich povinnosti a zodpovednosti v oblasti bezpečnosti.

MED.C.025. Obsah letecko-lekárskeho hodnotenia

- a) Prvé letecko-lekárske hodnotenie zahŕňa minimálne:
 - 1. hodnotenie predchádzajúceho zdravotného stavu žiadateľa – palubného sprievodcu a
 - 2. klinické vyšetrenie:
 - i) kardiovaskulárneho systému;
 - ii) dýchacej sústavy;
 - iii) muskuloskeletálneho systému;
 - iv) otorinolaryngológie;
 - v) zraku a
 - vi) farebného videnia.
- b) Každé následné opätovné letecko-lekárske hodnotenie zahŕňa:
 - 1. hodnotenie predchádzajúceho zdravotného stavu palubného sprievodcu a
 - 2. klinické vyšetrenie, ak sa považuje za potrebné v súlade s najlepšou letecko-lekárskou posudkovou praxou.
- c) Na účely písmen a) a b) v prípade pochybností alebo klinickej indikácie musí letecko-lekárske hodnotenie palubného sprievodcu zahŕňať aj všetky dodatočné lekárske vyšetrenia, testy alebo preskúmania, ktoré AME, AeMC alebo OHMP považujú za potrebné.

*ODDIEL 3****Dodatočné požiadavky na žiadateľov alebo držiteľov osvedčení palubného sprievodcu*****MED.D.030. Lekárska správa palubného sprievodcu**

- a) Po vykonaní každého letecko-lekárskeho hodnotenia žiadateľa a držiteľa osvedčení palubného sprievodcu:
 - 1. dostanú od AME, AeMC alebo OHMP lekársku správu palubného sprievodcu a
 - 2. poskytnú príslušné informácie alebo kópiu svojej lekárskej správy palubného sprievodcu prevádzkovateľom využívajúcim ich služby.
- b) *Lekárska správa palubného sprievodcu*

Lekárska správa palubného sprievodcu obsahuje dátum letecko-lekárskeho hodnotenia, údaj o tom, či bol palubný sprievodca vyhodnotený ako spôsobilý alebo nespôsobilý, dátum nasledujúceho požadovaného letecko-lekárskeho hodnotenia a v prípade potreby príslušné obmedzenia. Všetky ďalšie náležitosti sú predmetom dôvernosti medicínskych údajov v súlade s MED.A.015.

▼B**MED.D.035. Obmedzenia**

- a) Ak držiteľ osvedčenia palubného sprievodcu úplne nespĺňa zdravotné požiadavky uvedené v oddiele 2, AME, AeMC alebo OHMP zvaží, či môže byť schopný bezpečne vykonávať povinnosti palubného sprievodcu v prípade, že spĺňa podmienky jedného alebo viacerých obmedzení.
- b) Všetky obmedzenia vykonávania oprávnení udelených v osvedčení palubného sprievodcu musia byť uvedené v lekárskej správe palubného sprievodcu a môže ich zrušiť len AME, AeMC, alebo OHMP po porade s AME.

PODČASŤ D***POVERENÍ LEKÁRI (AME), VŠEOBECNÍ LEKÁRI (GMP), LEKÁRI
OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI (OHMP)*****ODDIEL 1*****Poverení lekári*****MED.D.001. Oprávnenia**

- a) AME je oprávnený vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy a osvedčenia zdravotnej spôsobilosti LAPL, ako aj predlžovať ich platnosť a obnovovať ich a vykonávať príslušné lekárske vyšetrenia a hodnotenia.
- b) Držiteľ osvedčenia AME môžu požiadať o rozšírenie svojich oprávnení tak, aby zahŕňali aj lekárske vyšetrenia na predĺženie platnosti a obnovenie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 1. triedy, ak vyhovujú požiadavkám uvedeným v MED.D.015.
- c) Rozsah oprávnení AME a prípadné podmienky ich uplatňovania sa uvedú v osvedčení.
- d) Držiteľ osvedčenia AME nesmú vykonávať lekárske vyšetrenia a hodnotenia v inom členskom štáte než v členskom štáte, ktorý vydal ich osvedčenie ako AME. To neplatí v prípade, že:
 - 1. im hostiteľský členský štát udelil prístup k vykonávaniu ich odborných činností špecializovaného lekára;
 - 2. informovali príslušný orgán hostiteľského členského štátu o svojom zámere vykonávať lekárske vyšetrenia a hodnotenia a vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti v rámci rozsahu svojich oprávnení ako AME a
 - 3. získali pokyny od príslušného orgánu hostiteľského členského štátu.

MED.D.005. Žiadosť

- a) Žiadosti o osvedčenie ako AME sa podávajú vo formáte a spôsobom stanoveným príslušným orgánom.
- b) Žiadatelia o osvedčenie AME poskytnú príslušnému orgánu:
 - 1. osobné údaje a adresu miesta výkonu povolania;
 - 2. dokumentáciu preukazujúcu, že spĺňajú požiadavky stanovené v MED.D.010 vrátane osvedčenia o absolvovaní vzdelávacieho kurzu v oblasti leteckého lekárstva primeraného pre oprávnenia, o ktoré žiadajú;
 - 3. písomné vyhlásenie, že AME bude vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na základe požiadaviek tejto časti.
- c) Ak AME vykonáva lekárske vyšetrenia na viacerých miestach, poskytne príslušnému orgánu príslušné informácie o všetkých miestach výkonu práce.

▼B**MED.D.010. Požiadavky na vydanie osvedčenia AME**

Žiadatelia o osvedčenie AME s oprávneniami na prvé vydávanie, predlžovanie platnosti a obnovovanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti 2. triedy musia:

- a) byť plne kvalifikovaní a oprávnení na vykonávanie lekárskej praxe a byť držiteľmi osvedčenia o absolvovaní špecializovaného vzdelania;
- b) absolvovať základný vzdelávací kurz v oblasti leteckého lekárstva;
- c) preukázať príslušnému orgánu, že:
 1. majú primerané priestory, postupy, dokumentáciu a funkčné vybavenie vhodné na lekárske vyšetrenia a
 2. majú zavedené potrebné postupy a podmienky na zaručenie zachovania dôvernosti medicínskych údajov.

MED.D.015. Požiadavky na rozšírenie oprávnení

Žiadatelia o osvedčenie AME rozširujúce ich oprávnenia na predlžovanie platnosti a obnovovanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti 1. triedy musia mať platné osvedčenie ako AME a zároveň musia mať:

- a) vykonaných aspoň 30 vyšetrení na vydanie, predĺženie platnosti alebo obnovenie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti 2. triedy počas obdobia najviac 5 rokov pred podaním žiadosti;
- b) absolvovaný rozšírený výcvikový kurz v oblasti leteckého lekárstva a
- c) absolvované praktické školenie u AeMC alebo pod dohľadom licenčného úradu.

MED.D.020. Výcvikové kurzy v oblasti leteckého lekárstva

- a) Výcvikové kurzy v oblasti leteckého lekárstva schvaľuje príslušný orgán členského štátu, v ktorom má organizácia, ktorá ich poskytuje, hlavné obchodné sídlo. Organizácia poskytujúca kurz preukáže, že osnovy kurzu sú primerané a že osoby poskytujúce výcvik majú primerané znalosti a skúsenosti.
- b) S výnimkou opakovacieho výcviku musia byť kurzy zakončené písomnou skúškou z predmetov zahrnutých v obsahu kurzu.
- c) Organizácia poskytujúca kurz vydá žiadateľom osvedčenie o absolvovaní po úspešnom vykonaní skúšky.

MED.D.025. Zmeny osvedčenia AME

- a) Poverení lekári oznámia príslušnému orgánu tieto zmeny, ktoré by mohli mať vplyv na ich osvedčenie:
 1. voči AME sa vedie disciplinárne konanie alebo vyšetrovanie zo strany regulačného úradu zdravotníctva;
 2. vyskytli sa zmeny podmienok, na základe ktorých bolo vydané osvedčenie vrátane obsahu vyhlásení poskytnutých pri podaní žiadosti;
 3. požiadavky na vydanie sa už neplnia;
 4. nastala zmena miesta výkonu práce povereného lekára alebo korešpondenčnej adresy.
- b) Neinformovanie príslušného orgánu má za následok pozastavenie alebo zrušenie oprávnení osvedčenia na základe rozhodnutia príslušného orgánu, ktorým sa pozastavuje alebo zrušuje osvedčenie.

▼B**MED.D.030. Platnosť osvedčení AME**

Osvedčenie AME sa vydáva na obdobie maximálne 3 rokov. Jeho platnosť sa predlži, ak žiadateľ:

- a) naďalej spĺňa všeobecné podmienky požadované pre lekársku prax a je naďalej registrovaný ako lekár podľa vnútroštátnych právnych predpisov;
- b) absolvoval opakovací výcvik v oblasti leteckého lekárstva počas posledných 3 rokov;
- c) každoročne vykonal aspoň 10 letecko-lekárskeho vyšetrení;
- d) naďalej spĺňa podmienky svojho osvedčenia a
- e) vykonáva svoje oprávnenia v súlade s touto časťou.

*ODDIEL 2**Všeobecní lekári (GMP)***MED.D.035. Požiadavky na všeobecných lekárov**

- a) GMP zastávajú funkciu AME na vydávanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti LAPL len:
 - 1. ak vykonávajú svoju činnosť v členskom štáte, v ktorom majú GMP náležitý prístup k úplným lekárskeým záznamom žiadateľov, a
 - 2. ak spĺňajú prípadné dodatočné požiadavky ustanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch.
- b) Na vydávanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti LAPL musia byť GMP plne kvalifikovaní a oprávnení na vykonávanie lekárskej praxe v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.
- c) GMP konajúci ako AME oznamujú svoju činnosť príslušnému orgánu.

*ODDIEL 3**Lekári ochrany zdravia pri práci (OHMP)***MED.D.040. Požiadavky na lekárov ochrany zdravia pri práci**

OHMP vykonávajú letecko-lekárske hodnotenia palubných sprievodcov, len ak:

- a) príslušný orgán skonštatuje, že príslušný systém ochrany zdravia pri práci dokáže zaručiť súlad s príslušnými požiadavkami tejto časti;
- b) sú oprávnení na vykonávanie lekárskej praxe a kvalifikovaní v oblasti ochrany zdravia pri práci v súlade s vnútroštátnym právom a
- c) získali znalosti v oblasti leteckého lekárstva týkajúce sa prevádzkového prostredia palubných sprievodcov.

▼ **M1***PRÍLOHA V***KVALIFIKÁCIA PALUBNÝCH SPRIEVODCOV, KTORÍ SA
PODIEĽAJÚ NA PREVÁDZKE OBCHODNEJ LETECKEJ DOPRAVY****[ČASŤ CC]****PODČASŤ GEN*****VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY*****CC.GEN.001 Príslušný orgán**

Príslušným orgánom na účely tejto časti je orgán určený členským štátom, v ktorom osoba žiada o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov.

CC.GEN.005 Rozsah pôsobnosti

V tejto časti sa stanovujú požiadavky na vydávanie osvedčení pre palubných sprievodcov a podmienky ich platnosti a používania ich držiteľmi.

CC.GEN.015 Žiadosť o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov

Žiadosť o vydanie osvedčenia pre palubných sprievodcov sa podáva formou a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán.

CC.GEN.020 Minimálny vek

Žiadateľ o osvedčenie pre palubných sprievodcov musí mať najmenej 18 rokov.

CC.GEN.025 Oprávnenia a podmienky

- a) Držitelia osvedčenia pre palubných sprievodcov sú oprávnení vykonávať prácu palubných sprievodcov v prevádzke obchodnej leteckej dopravy lietadiel uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a c) nariadenia (ES) č. 216/2008.
- b) Palubní sprievodcovia môžu vykonávať oprávnenia uvedené v bode a), iba ak:
 1. sú držiteľmi platného osvedčenia pre palubných sprievodcov, ako je stanovené v bode CC.CCA.105, a
 2. spĺňajú požiadavky bodov CC.GEN.030, CC.TRA.225 a príslušné požiadavky časti MED.

CC.GEN.030 Dokumentácia a vedenie záznamov

Každý držiteľ musí na preukázanie, že spĺňa príslušné požiadavky uvedené v bode CC.GEN.025 písm. b), uchovávať a na požiadanie predložiť osvedčenie pre palubných sprievodcov, zoznam a záznamy o výcviku a preskúšaní pre jeho kvalifikáciu (kvalifikácie) na typ alebo variant lietadla okrem prípadov, ak takéto záznamy uchováva prevádzkovateľ, ktorý využíva služby držiteľa a môže ich sprístupniť na požiadanie príslušného orgánu alebo držiteľa.

PODČASŤ CCA***OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OSVEDČENIE PRE PALUBNÝCH
SPRIEVODCOV*****CC.CCA.100 Vydávanie osvedčenia pre palubných sprievodcov**

- a) Osvedčenia pre palubných sprievodcov sa vydávajú iba žiadateľom, ktorí zložili skúšku po absolvovaní počiatočného výcvikového kurzu v súlade s touto časťou.
- b) Osvedčenia pre palubných sprievodcov vydáva:
 1. príslušný orgán a/alebo

▼ M1

2. organizácia, ktorú na túto činnosť schválil príslušný orgán.

CC.CCA.105 Platnosť osvedčenia pre palubných sprievodcov

Osvedčenie pre palubných sprievodcov sa vydáva na neobmedzený čas a zostáva v platnosti s výnimkou prípadu, ak:

- a) ho príslušný orgán pozastaví alebo zruší, alebo
- b) jeho držiteľ nevykonával súvisiace oprávnenia počas predchádzajúcich 60 mesiacov na aspoň jednom type lietadla.

CC.CCA.110 Pozastavenie alebo zrušenie osvedčenia pre palubných sprievodcov

a) Ak držiteľia nespĺňajú požiadavky tejto časti, ich osvedčenie pre palubných sprievodcov môže príslušný orgán pozastaviť alebo zrušiť.

b) Držiteľia v prípade pozastavenia alebo zrušenia ich osvedčenia pre palubných sprievodcov príslušným orgánom:

- 1. musia byť písomne informovaní o tomto rozhodnutí a o ich práve na odvolanie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
- 2. nesmú vykonávať oprávnenia, ktoré im vyplývajú z osvedčenia pre palubných sprievodcov;
- 3. informujú bez zbytočného odkladu prevádzkovateľa (prevádzkovateľov), ktorý využíva ich služby, a
- 4. vrátia svoje osvedčenie v súlade s postupom, ktorý stanovil príslušný orgán.

PODČASŤ TRA***POŽIADAVKY NA VÝCVIK ŽIADATEĽOV O OSVEDČENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV A JEHO DRŽITEĽOV*****CC.TRA.215 Poskytovanie výcviku**

Výcvik požadovaný v tejto časti:

- a) poskytujú výcvikové organizácie alebo prevádzkovatelia obchodnej leteckej dopravy, ktorých na túto činnosť schválil príslušný orgán;
- b) vykonáva personál s vhodnými skúsenosťami a kvalifikáciou na prvky výcviku, ktoré sa majú uskutočniť a
- c) vykonáva sa podľa výcvikového programu a osnov, ktoré sú zdokumentované v schválení organizácie.

CC.TRA.220 Počiatočný výcvikový kurz a skúška

- a) Žiadatelia o osvedčenie pre palubných sprievodcov absolvujú počiatočný výcvikový kurz, aby sa oboznámili s leteckým prostredím a získali dostatočné všeobecné znalosti a základnú spôsobilosť, ktorá sa vyžaduje na vykonávanie povinností a prevzatie zodpovednosti v oblasti bezpečnosti cestujúcich a letu počas bežnej, mimoriadnej a núdzovej prevádzky.
- b) Program počiatočného výcvikového kurzu obsahuje prinajmenšom prvky uvedené v dodatku 1 k tejto časti. Zahŕňa teoretickú výučbu a praktický výcvik.
- c) Žiadatelia o osvedčenie pre palubných sprievodcov absolvujú skúšku, ktorá zahŕňa všetky prvky programu výcviku uvedené v písm. b) s výnimkou výcviku v optimalizácii činnosti posádky (CRM), aby preukázali, že dosiahli úroveň znalostí a spôsobilosti požadovaných v písm. a).

▼ M1**CC.TRA.225 Kvalifikácia (kvalifikácie) na typ alebo variant lietadla**

- a) Držitelia platného osvedčenia pre palubných sprievodcov sa podieľajú na prevádzke lietadla, iba ak sú kvalifikovaní v súlade s príslušnými požiadavkami časti ORO.
- b) Aby bol držiteľ osvedčenia kvalifikovaný na typ alebo variant lietadla:
1. musí spĺňať príslušné požiadavky na výcvik, preskúšanie a platnosť vzťahujúce sa na lietadlo, na prevádzke ktorého sa má podieľať:
 - i) výcvik na konkrétnom type lietadla, preškoľovací výcvik prevádzkovateľa a oboznamovanie;
 - ii) rozdielový výcvik;
 - iii) udržiavací výcvik a
 2. musí sa počas uplynulých 6 mesiacov podieľať na prevádzke lietadla daného typu alebo absolvovať príslušný opakovací výcvik a preskúšanie predtým, než sa bude opäť podieľať na prevádzke lietadla daného typu.

▼ **M1***Dodatok 1 k časti CC***Počiatočný výcvikový kurz a skúška****PROGRAM VÝCVIKU**

Program výcviku počiatočného výcvikového kurzu obsahuje prinajmenšom tieto body:

1. Všeobecné teoretické znalosti z oblasti letectva a predpisov v oblasti letectva zahŕňajúce všetky prvky, ktoré sa týkajú povinností a zodpovedností vyžadovaných od palubných sprievodcov:

- 1.1. letecká terminológia, teória letu, rozmiestnenie cestujúcich, oblasti prevádzky, meteorológia a vplyv znečistenia povrchu lietadla;
- 1.2. predpisy v oblasti letectva, ktoré sa vzťahujú na palubných sprievodcov, a úloha príslušného orgánu;
- 1.3. povinnosti a zodpovednosť palubných sprievodcov počas prevádzky a potreba neodkladne a účinne reagovať na núdzové situácie;
- 1.4. zachovanie schopnosti a zdravotnej spôsobilosti na výkon služby palubného sprievodcu vrátane aspektov obmedzenia času letu a času v službe a požiadavky na odpočinok;
- 1.5. dôležitosť uchovávanía príslušných dokumentov a príručiek v platnom znení s príslušnými zmenami a doplnkami prevádzkovateľa;
- 1.6. dôležitosť vykonávania povinností palubného sprievodcu v súlade s prevádzkovou príručkou prevádzkovateľa;
- 1.7. dôležitosť predletovej prípravy palubných sprievodcov a poskytovania nevyhnutných bezpečnostných informácií s prihliadnutím na ich konkrétne povinnosti a
- 1.8. dôležitosť rozpoznania situácie, v ktorej sú palubní sprievodcovia oprávnení na začatie evakuácie a iné núdzové postupy a sú za ne zodpovední.

2. Komunikácia

Počas výcviku sa kladie dôraz na dôležitosť účinnej komunikácie medzi palubnými sprievodcami a letovou posádkou vrátane spôsobu komunikácie, spoločného jazyka a terminológie.

3. Úvodný kurz v oblasti ľudských faktorov (HF) v letectve a optimalizácie činnosti posádky (CRM)

Tento kurz vykonáva najmenej jeden inštruktor CRM pre palubných sprievodcov. Prvky výcviku sa realizujú dôkladne a zahŕňajú prinajmenšom:

- 3.1. *Všeobecne:* ľudské faktory v letectve, všeobecné pokyny k zásadám a cieľom CRM, ľudské správanie a obmedzenia.
- 3.2. *Z hľadiska jednotlivého palubného sprievodcu:* pripravenosť osobnosti, ľudské chyby a spoľahlivosť, postoje a správanie, sebareflexiu, stres a zvládanie stresu; únavu a bdelosť; asertivitu; uvedomenie si situácie, získavanie a spracovanie informácií.

4. Správanie sa k cestujúcim a dohľad na palube:

- 4.1. dôležitosť správneho pridelenia sedadiel so zreteľom na hmotnosť a vyváženie letúna, osobitné kategórie cestujúcich a nevyhnutnosť usadenia telesne spôsobilých cestujúcich v blízkosti východov, pri ktorých nie je zabezpečený dozor;

▼ **M1**

- 4.2. predpisy upravujúce bezpečné uloženie batožiny na palube a predmetov na zabezpečenie služieb na palube a riziko, že sa stanú nebezpečnými pre osoby v časti určenej pre cestujúcich, alebo že budú inak prekážať, prípadne poškodzovať núdzové vybavenie alebo východy;
- 4.3. rady pri rozpoznávaní a zvládnutí cestujúcich, ktorí sú pod vplyvom alkoholu alebo sa dostanú pod vplyv alkoholu, sú pod vplyvom narkotík alebo sú agresívni;
- 4.4. bezpečnostné opatrenia nevyhnutné pri preprave živých zvierat v časti určenej pre cestujúcich;
- 4.5. povinnosti pri výskyte turbulencií vrátane zabezpečenia časti určenej pre cestujúcich a
- 4.6. metódy používané na motiváciu cestujúcich a zvládnutie davu potrebné na urýchlenie núdzovej evakuácie.
5. **Zdravotnícke aspekty a prvá pomoc:**
 - 5.1. všeobecné pokyny k zdravotníckym aspektom a prežitiu;
 - 5.2. fyziologické účinky lietania s osobitným dôrazom na hypoxiu (nedostatok kyslíka v tkanivách), potrebu kyslíka, funkcie Eustachovej trubice a barotraumy;
 - 5.3. základná prvá pomoc vrátane starostlivosti v prípade:
 - a) nevoľnosti počas letu;
 - b) žalúdočno-črevných ťažkostí;
 - c) zrýchleného dýchania;
 - d) popálenín;
 - e) zranení;
 - f) bezvedomia a
 - g) zlomenín a poranení mäkkého tkaniva;
 - 5.4. núdzové zdravotné situácie počas letu a súvisiaca prvá pomoc zameraná prinajmenšom na:
 - a) astmu;
 - b) stres a alergické reakcie;
 - c) šok;
 - d) cukrovku;
 - e) dusenie;
 - f) epilepsiu;
 - g) pôrod;
 - h) mŕtvicu a
 - i. infarkt;
 - 5.5. použitie primeraného vybavenia vrátane kyslíka na prvú pomoc, súprav prvej pomoci a núdzových zdravotníckych súprav prvej pomoci a ich obsahu;

▼ M1

- 5.6. praktický nácvik kardiopulmonálnej resuscitácie pre každého palubného sprievodcu s použitím špeciálne skonštruovanej figuríny a s prihliadnutím na vlastnosti prostredia lietadla a
- 5.7. zdravie a hygiena pri cestovaní vrátane:
 - a) hygieny na palube;
 - b) rizika kontaktu s infekčnými chorobami a prostriedkov na zníženie takého rizika;
 - c) manipulácie so zdravotníckym odpadom;
 - d) dezinfekcie lietadla;
 - e) riešenia úmrtia na palube a
 - f) udržiavania bdlosti, fyziologických účinkov únavy, fyziológie spánku, rytmu výkonnosti počas dňa a zmien časových zón.
6. **Nebezpečný tovar v súlade s platnými technickými pokynmi ICAO**
7. **Všeobecné aspekty bezpečnosti v oblasti letectva vrátane informovanosti o ustanoveniach nariadenia (ES) č. 300/2008**
8. **Výcvik pre prípad požiaru a dymu:**
 - 8.1. dôraz na zodpovednosť palubných sprievodcov za okamžité riešenie núdzových situácií s výskytom požiaru a dymu a predovšetkým dôraz na dôležitosť určenia skutočného zdroja požiaru;
 - 8.2. dôležitosť okamžitého informovania letovej posádky, ako aj osobitné činnosti potrebné pri koordinácii a pomoci v prípade zistenia požiaru alebo dymu;
 - 8.3. potreba častej kontroly priestorov s potenciálnym rizikom požiaru vrátane toaliet a kontroly príslušných detektorov dymu;
 - 8.4. klasifikácia požiarov a vhodných druhov hasiacich prostriedkov a postupov v jednotlivých situáciách s výskytom požiaru;
 - 8.5. spôsoby používania hasiacich prostriedkov, dôsledky ich nesprávneho použitia a dôsledky ich použitia v obmedzenom priestore vrátane praktického výcviku hasenia požiaru, ako aj navliekania a používania ochranných prostriedkov proti dymu v leteckej doprave, a
 - 8.6. všeobecné postupy pozemnej havarijnej služby na letiskách.
9. **Výcvik prežitia:**
 - 9.1. zásady prežitia v nehostinnom prostredí (napr. polárne oblasti, púšť, džungľa, more) a
 - 9.2. výcvik prežitia vo vode vrátane praktického nasadzovania a používania osobných plávacích pomôcok vo vode a použitia záchranných člnov alebo iného podobného vybavenia, ako aj praktický nácvik vo vode.

▼ **M1***PRÍLOHA VI***POŽIADAVKY ÚRADU NA LETOVÚ POSÁDKU****[ČASŤ ARA]****PODČASŤ GEN*****VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY******ODDIEL 1******Všeobecne*****ARA.GEN.105 Vymedzenie pojmov**

Na účely tejto časti a časti ORA sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „Prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC)“ sú nezáväzné normy, ktoré agentúra prijala na opis prostriedkov na preukázanie zhody so základným nariadením a jeho vykonávacími predpismi.
2. „Alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu“ sú tie, ktoré predstavujú alternatívu k existujúcim AMC, alebo ktorými sa navrhujú nové spôsoby preukázania súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, pre ktoré agentúra neprijala žiadne súvisiace AMC.
3. „Schválená výcviková organizácia (ATO)“ je organizácia oprávnená vydávať alebo predlžovať povolenie na poskytovanie výcviku pre preukazy spôsobilosti pilotov a súvisiace kvalifikácie a osvedčenia.
4. „Model základného prístrojového výcvikového zariadenia (model BITD)“ je vymedzená kombinácia hardvéru a softvéru, ktorá získala kvalifikáciu BITD.
5. „Špecifikácie pre osvedčovanie (CS)“ sú technické normy prijaté agentúrou, v ktorých sa uvádzajú spôsoby preukázania súladu so základným nariadením a jeho vykonávacími predpismi a ktoré môže organizácia použiť na účely osvedčovania.
6. „Letový inštruktor (FI)“ je inštruktor s oprávneniami na poskytovanie výcviku v lietadle v súlade s časťou FCL.
7. „Výcvikové zariadenie na simuláciu letu (FSTD)“ je výcvikové zariadenie, ktorým je:
 - a) v prípade letúnov typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD), trénažér letových a navigačných postupov (FNPT) alebo základné prístrojové výcvikové zariadenie (BITD);
 - b) v prípade vrtuľníkov typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD) alebo trénažér letových a navigačných postupov (FNPT).
8. „Kvalifikácia FSTD“ je úroveň technickej spôsobilosti FSTD, ako je vymedzená v dokumente o zhode.
9. „Používateľ FSTD“ je organizácia alebo osoba, ktorá pre ATO požaduje výcvik, preverovanie alebo skúšanie s použitím FSTD.
10. „Zákaz štartu“ je formálny zákaz štartu lietadla a uskutočnenie krokov nevyhnutných na jeho zadržanie.

▼ **M1**

11. „Poradenský materiál (GM)“ je nezáväzný materiál vypracovaný agentúrou, ktorý pomáha opísať význam požiadavky alebo špecifikácie a používa sa na pomoc pri výklade základného nariadenia, jeho vykonávacích predpisov a AMC.
12. „ARO.RAMP“ je podčasť RAMP prílohy II k nariadeniu o letovej prevádzke.
13. „Iné výcvikové zariadenie (OTD)“ je zariadenie používané na výcvik pilotov iné ako FSTD, ktoré umožňuje výcvik, pri ktorom nie je potrebné úplné prostredie paluby lietadla alebo pilotnej kabíny.
14. „Časť ARA“ je príloha VI k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
15. „Časť ORO“ je príloha III k nariadeniu o letovej prevádzke.
16. „Časť CC“ je príloha V k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
17. „Časť FCL“ je príloha I k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
18. „Časť MED“ je príloha IV k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
19. „Časť ORA“ je príloha VII k nariadeniu o posádkach lietadiel civilného letectva.
20. „Hlavné miesto podnikania“ je ústredie alebo sídlo organizácie, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností, ktoré sa uvádzajú v tomto nariadení.
21. „Príručka pre kvalifikačný test (QTG)“ je dokument vypracovaný s cieľom preukázať, že vlastnosti FSTD z hľadiska funkčnosti a obsluhy zodpovedajú vlastnostiam lietadla, triedy letúna alebo typu vrtuľníka, ktorý bol simulovaný v predpísanom rozsahu, a že boli splnené všetky príslušné požiadavky. QTG zahŕňa údaje o lietadle, o triede letúna alebo o type vrtuľníka, ako aj údaje o FSTD použité na pomoc pri hodnotení.

ARA.GEN.115 Dokumentácia dohľadu

Príslušný orgán poskytne príslušným pracovníkom všetky legislatívne akty, normy, predpisy, technické publikácie a súvisiace dokumenty, aby im umožnil plniť ich úlohy a vykonávať ich povinnosti.

ARA.GEN.120 Spôsoby dosiahnutia súladu

- a) Agentúra vypracuje prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC), ktoré sa môžu použiť na preukázanie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi. Keď sa dodržiavajú AMC, sú tým splnené aj súvisiace požiadavky vykonávacích predpisov.
- b) Na preukázanie súladu s vykonávacími predpismi sa môžu použiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu.
- c) Príslušný orgán zavedie systém nepretržitého hodnotenia toho, či všetky alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, ktoré používa on sám alebo organizácie a osoby pod jeho dohľadom, umožňujú preukázanie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a s jeho vykonávacími predpismi.
- d) Príslušný orgán posúdi všetky alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, ktoré navrhuje organizácia v súlade s ORA.GEN.120, prostredníctvom analýzy poskytnutej dokumentácie, a ak to považuje za potrebné, vykonaním kontroly organizácie.

▼ M1

Keď príslušný orgán zistí, že alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu sú v súlade s vykonávacími predpismi, bez zbytočného odkladu:

1. informuje žiadateľa, že môže vykonávať alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, a v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom zmení a doplní povolenie alebo osvedčenie žiadateľa a
 2. informuje agentúru o ich obsahu a poskytne jej kópie celej príslušnej dokumentácie;
 3. informuje ostatné členské štáty o alternatívnych spôsoboch dosiahnutia súladu, ktoré boli prijaté.
- e) Keď príslušný orgán sám používa alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi:
1. sprístupní ich všetkým organizáciám a osobám, ktoré sú pod jeho dohľadom a
 2. bez zbytočného odkladu o tom informuje agentúru.

Príslušný orgán poskytne agentúre úplný opis alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu vrátane všetkých revízií postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým sa preukáže dodržiavanie vykonávacích predpisov.

ARA.GEN.125 Informovanie agentúry

- a) Príslušný orgán bez zbytočného odkladu informuje agentúru v prípade akýchkoľvek významných problémov s vykonávaním nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.
- b) Príslušný orgán poskytuje agentúre informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti, ktoré vyplývajú z prijatých hlásení udalostí.

ARA.GEN.135 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

- a) Bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽¹⁾, príslušný orgán zavedie systém primeraného zhromažďovania, analýzy a šírenia bezpečnostných informácií.
- b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých prijatých významných bezpečnostných informácií a bez zbytočného odkladu poskytne členským štátom a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo návrhov nápravných opatrení, ktoré potrebujú na včasnú reakciu na bezpečnostný problém týkajúci sa výrobkov, častí, zariadení, osôb alebo organizácií podliehajúcich nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom.
- c) Príslušný orgán po získaní informácií uvedených v písmenách a) a b) prijme primerané opatrenia na riešenie bezpečnostného problému.
- d) O opatreniach prijatých podľa písmena c) okamžite informuje všetky osoby alebo organizácie, ktoré sa nimi musia riadiť podľa nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov. Príslušný orgán o týchto opatreniach informuje aj agentúru, a ak sú potrebné spojené opatrenia, informuje aj ostatné zainteresované členské štáty.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

▼ **M1***ODDIEL II**Riadenie***ARA.GEN.200 Systém riadenia**

a) Príslušný orgán zavedie a zachováva systém riadenia zahŕňajúci prinajmenšom:

1. zdokumentované politiky a postupy opisujúce jeho organizáciu, prostriedky a metódy dosiahnutia súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi. Tieto postupy sa pravidelne aktualizujú a slúžia ako základné pracovné dokumenty tohto príslušného orgánu pre všetky súvisiace úlohy;
2. dostatočný počet pracovníkov na plnenie úloh a vykonávanie povinností. Títo pracovníci musia byť kvalifikovaní na vykonávanie pridelených úloh a musia mať príslušné vedomosti, skúsenosti, úvodný a udržiavací výcvik na zaistenie trvalej spôsobilosti. Musí fungovať systém na plánovanie dostupnosti personálu, aby sa zabezpečilo riadne plnenie všetkých úloh;
3. dostatočné vybavenie a kancelárske priestory na vykonávanie pridelených úloh;
4. funkciu monitorovania súladu systému riadenia s príslušnými požiadavkami a primeranosti postupov vrátane zavedenia postupu vnútorného auditu a postupov riadenia bezpečnostných rizík. Monitorovanie súladu musí zahŕňať systém spätnej väzby výsledkov auditu pre vyšších riadiacich pracovníkov príslušného orgánu s cieľom v prípade potreby zabezpečiť vykonávanie nápravných opatrení a
5. osobu alebo skupinu osôb, ktoré sú v konečnom dôsledku zodpovedné vyšším riadiacim pracovníkom príslušného orgánu za funkciu monitorovania súladu.

b) Príslušný orgán vymenuje pre každú oblasť činnosti vrátane systému riadenia jednu alebo viac osôb s celkovou zodpovednosťou za riadenie príslušnej úlohy (úloh).

c) Príslušný orgán zavedie postupy účasti na vzájomnej výmene všetkých potrebných informácií a pomoci s ďalšími príslušnými orgánmi vrátane všetkých zistení a následných opatrení vyplývajúcich z dohľadu nad osobami a organizáciami, ktoré vykonávajú činnosti na území členského štátu, ale osvedčenie im vydal príslušný orgán iného členského štátu alebo agentúra.

d) Kópia postupov, týkajúcich sa systému riadenia, a ich zmien a doplnení sa musí poskytnúť agentúre na účely kontroly dodržiavania noriem.

ARA.GEN.205 Pridelovanie úloh oprávneným subjektom

a) Úlohy týkajúce sa úvodného osvedčovania alebo zachovávania dohľadu nad osobami alebo organizáciami, ktoré podliehajú nariadeniu (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacím predpisom, pridelujú členské štáty iba oprávneným subjektom. Pri pridelovaní úloh príslušný orgán zabezpečí, aby:

1. mal zavedený systém úvodného a nepretržitého hodnotenia toho, či oprávnený subjekt dodržiava ustanovenia prílohy V k nariadeniu (ES) č. 216/2008.

Tento systém a výsledky hodnotenia sa zadokumentujú;

2. mal vypracovanú a zdokumentovanú dohodu s oprávneným subjektom, schválenú oboma stranami na primeranej úrovni riadenia, v ktorej sa jednoznačne vymedzujú:

- i) úlohy, ktoré sa majú vykonávať;

▼ M1

- ii) vyhlásenia, správy a záznamy, ktoré treba poskytnúť;
 - iii) technické podmienky, ktoré treba splniť pri vykonávaní takýchto úloh;
 - iv) súvisiace pokrytie zodpovednosti a
 - v) ochranu informácií získaných pri vykonávaní takýchto úloh.
- b) Príslušný orgán zabezpečí, aby postup vnútorného auditu a postup riadenia bezpečnostných rizík požadované v AR.GEN.200 písm. a) bod 4 zahŕňali všetky úlohy osvedčovania alebo zachovávania dohľadu, ktoré sa vykonávajú v jeho mene.

ARA.GEN.210 Zmeny v systéme riadenia

- a) Príslušný orgán musí mať zavedený systém určovania zmien, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať svoje povinnosti, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Tento systém musí umožniť prijímanie potrebných opatrení, ktoré zabezpečia, že jeho systém riadenia zostane primeraný a účinný.
- b) Príslušný orgán aktualizuje svoj systém riadenia tak, aby včas zohľadnil každú zmenu nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov, a tak zaistil jeho účinné vykonávanie.
- c) Príslušný orgán informuje agentúru o zmenách, ktoré ovplyvňujú jeho schopnosť plniť úlohy a vykonávať svoje povinnosti, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch.

ARA.GEN.220 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán zavedie systém vedenia záznamov, ktorým sa zabezpečí vhodné ukladanie, dostupnosť a spoľahlivá výsledovateľnosť:
1. zdokumentovaných politík a postupov systému riadenia,
 2. výcviku, kvalifikácie a autorizácie pracovníkov;
 3. pridelenia úloh, zohľadňovania prvkov požadovaných v ARA.GEN.205, ako aj podrobností pridelených úloh;
 4. postupov osvedčovania a zachovávania dohľadu nad osvedčenými organizáciami;
 5. postupov vydávania preukazov spôsobilosti, kvalifikácii, osvedčení a potvrdení pracovníkom a zachovávania dohľadu nad držiteľmi týchto preukazov spôsobilosti, kvalifikácii, osvedčení a potvrdení;
 6. postupov vydávania osvedčení o kvalifikácii FSTD a zachovávania dohľadu nad FSTD a organizáciou, ktoré ho prevádzkuje;
 7. dohľadu nad osobami a organizáciami vykonávajúcimi činnosť na území členského štátu, ale pod dohľadom a s osvedčením zo strany príslušného orgánu iného členského štátu alebo agentúry na základe dohody medzi týmito orgánmi;
 8. hodnotenia alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu, ktoré navrhujú organizácie, a ich oznamovania agentúre, ako aj hodnotenia alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu, ktoré používa samotný príslušný orgán;
 9. zistení, nápravných opatrení a dátumu ukončenia opatrenia;
 10. presadzovania prijatých opatrení;
 11. bezpečnostných informácií a následných opatrení a

▼ **M1**

12. použitia ustanovení o odchýlkach v súlade s článkom 14 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- b) Príslušný orgán uchováva zoznam všetkých osvedčení organizácií, osvedčení o kvalifikácii FSTD a preukazov spôsobilosti, osvedčení a potvrdení, ktoré vydal pracovníkom.
- c) Všetky záznamy sa uchovávajú prinajmenšom počas obdobia stanoveného v tomto nariadení. Ak takéto vymedzenie obdobia chýba, záznamy sa uchovávajú prinajmenšom počas obdobia 5 rokov v súlade s príslušnými právnymi predpismi o ochrane údajov.

*ODDIEL III**Dohľad, osvedčovanie a vykonávanie***ARA.GEN.300 Dohľad**

- a) Príslušný orgán overuje:
1. súlad s požiadavkami vzťahujúcimi sa na organizácie alebo osoby pred vydaním osvedčenia, povolenia, osvedčenia o kvalifikácii FSTD organizácii, alebo preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia pracovníkov;
 2. zachovávanie súladu s platnými požiadavkami v prípade organizácií, ktorým udelil osvedčenie, osôb a držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD;
 3. vykonávanie primeraných bezpečnostných opatrení, ktoré nariadil príslušný orgán, ako sa vymedzuje v ARA.GEN.135 písm. c) a d).
- b) Toto overovanie:
1. je podložené dokumentáciou s osobitným cieľom poskytnúť pracovníkom, ktorí sú zodpovední za bezpečnostný dohľad, usmernenie pri výkone ich funkcií;
 2. poskytuje zainteresovaným osobám a organizáciám výsledky činnosti bezpečnostného dohľadu;
 3. je založené na auditoch a kontrolách vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol a
 4. poskytuje príslušnému orgánu dôkazy potrebné v prípade, že sa vyžaduje ďalšie konanie vrátane opatrení, s ktorými sa počíta v ARA.GEN.350 a ARA.GEN.355.
- c) V rozsahu pôsobnosti dohľadu vymedzeného v písm. a) a b) sa zohľadňujú výsledky predchádzajúcich činností dohľadu a bezpečnostné priority.
- d) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov a ich povinnosti, ako sa vymedzuje v podčasti ARO.RAMP, rozsah pôsobnosti dohľadu nad činnosťami, ktoré na území členského štátu vykonávajú osoby alebo organizácie založené alebo so sídlom v inom členskom štáte, sa určí na základe bezpečnostných priorít, ako aj na základe predchádzajúcej činnosti dohľadu.
- e) Ak sa činnosť osoby alebo organizácie týka viacerých členských štátov alebo agentúry, príslušný orgán zodpovedný za dohľad podľa písmena a) môže súhlasiť s tým, že úlohy dohľadu bude vykonávať agentúra alebo príslušný orgán (orgány) členského štátu (štátov), kde činnosť prebieha. Každá osoba alebo organizácia, ktorá takejto dohode podlieha, musí byť informovaná o jej existencii a rozsahu.
- f) Príslušný orgán zhromažďuje a spracúva všetky informácie, ktoré považuje za dôležité pre dohľad vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol.

▼ M1**ARA.GEN.305 Program dohľadu**

- a) Príslušný orgán zavedie a zachováva program dohľadu, ktorý zahŕňa činnosti dohľadu vyžadované podľa ARA.GEN.300 a ARO.RAMP.
- b) Pokiaľ ide o organizácie, ktorým udelil osvedčenie príslušný orgán, a o držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD, vypracuje sa program dohľadu, v ktorom sa zohľadní osobitný charakter organizácie, zložitosť jej činností, výsledky predchádzajúcich činností v oblasti osvedčovania a/alebo dohľadu a ktorý sa bude opierať o hodnotenie súvisiacich rizík. Každý plánovací cyklus dohľadu zahŕňa:
 1. audity a kontroly vrátane kontrol na odbavovacej ploche a neohlásených kontrol, podľa potreby a
 2. stretnutia zodpovedného riadiaceho pracovníka s príslušným orgánom, aby sa zabezpečilo, že obe strany budú naďalej informované o dôležitých otázkach.
- c) Na organizácie, ktorým udelil osvedčenie príslušný orgán, a na držiteľov osvedčenia o kvalifikácii FSTD sa uplatňuje plánovací cyklus dohľadu, ktorého dĺžka nepresiahne 24 mesiacov.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže skrátiť, ak existuje dôkaz, že bezpečnostná úroveň organizácie alebo držiteľa osvedčenia o kvalifikácii FSTD poklesla.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže predĺžiť najviac na 36 mesiacov, ak príslušný orgán potvrdil, že počas predchádzajúcich 24 mesiacov:

1. organizácia preukázala účinné rozpoznávanie bezpečnostných rizík v oblasti letectva a riadenie súvisiacich rizík;
2. organizácia nepretržite preukazovala na základe ORA.GEN.130, že má úplnú kontrolu nad všetkými zmenami;
3. neboli vydané žiadne zistenia úrovne 1 a
4. všetky nápravné opatrenia boli vykonané v časovom období, ktoré schválil alebo predĺžil príslušný orgán, ako sa vymedzuje v ARA.GEN.350 písm. d) bod 2.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže ďalej predĺžiť najviac na 48 mesiacov, ak okrem uvedeného organizácia zaviedla a príslušný orgán schválil účinný nepretržitý systém podávania hlásení príslušnému orgánu o úrovni bezpečnosti a súlade samotnej organizácie s právnymi predpismi.

▼ M4

- ca) Bez ohľadu na ustanovenia v písmene c), v prípade organizácií, ktoré poskytujú výcvik iba na preukazy LAPL, PPL, SPL alebo BPL a súvisiace kvalifikačné kategórie a osvedčenia, sa uplatní plánovací cyklus dohľadu, ktorého dĺžka nepresahuje 48 mesiacov. Plánovací cyklus dohľadu sa skráti, ak existuje dôkaz, že sa úroveň bezpečnosti organizácie, ktorá je držiteľom osvedčenia, znížila.

Plánovací cyklus dohľadu sa môže predĺžiť najviac na 72 mesiacov, ak príslušný orgán potvrdil, že počas predchádzajúcich 48 mesiacov:

1. organizácia preukázala schopnosť účinne rozpoznávať bezpečnostné riziká v oblasti letectva a riadiť súvisiace riziká, čo preukázali výsledky ročného preskúmania v súlade s článkom ORA.GEN.200 písm. c);
2. organizácia priebežne udržiavala kontrolu nad všetkými zmenami v súlade s článkom ORA.GEN.130, čo preukázali výsledky ročného preskúmania v súlade s článkom ORA.GEN.200 písm. c);
3. neboli vydané žiadne zistenia úrovne 1 a
4. všetky nápravné opatrenia boli vykonané v časovom období, ktoré schválil alebo predĺžil príslušný orgán, ako sa vymedzuje v článku ARA.GEN.350 písm. d) bode 2.

▼ M1

- d) Program dohľadu nad držiteľmi preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia, vydaného príslušným orgánom zahŕňa kontroly a podľa potreby neohlásené kontroly.

▼ **M1**

- e) Program dohľadu zahŕňa záznamy dátumov, keď sa majú uskutočniť audity, kontroly a stretnutia a keď sa tieto audity, kontroly a stretnutia uskutočnili.

ARA.GEN.310 Úvodný postup osvedčovania – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti o úvodné vydanie osvedčenia pre organizáciu príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, vydá osvedčenie (osvedčenia), ako sa stanovuje v dodatku III a v dodatku V k tejto časti. Osvedčenie (osvedčenia) vydá s neobmedzenou platnosťou. Oprávnenia a rozsah činností, ktoré má organizácia povolené vykonávať, sa presne stanovujú v podmienkach povolenia priložených k osvedčeniu (osvedčeniam).
- c) S cieľom umožniť organizácii vykonávať zmeny bez predchádzajúceho povolenia príslušného orgánu v súlade s ORA.GEN.130 príslušný orgán schváli postup, ktorý organizácia predloží a vymedzí v ňom rozsah týchto zmien a opíše, ako bude tieto zmeny riadiť a informovať o nich.

ARA.GEN.315 Postup vydania, predĺženia platnosti, obnovenia platnosti alebo zmeny preukazov spôsobilosti, kvalifikácií, osvedčení alebo potvrdení – osoby

- a) Príslušný orgán po prijatí žiadosti o vydanie, predĺženie platnosti, obnovenie platnosti alebo zmenu osobného preukazu spôsobilosti, kvalifikácie, osvedčenia alebo potvrdenia a akékoľvek podpornej dokumentácie overí, či žiadateľ spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že žiadateľ spĺňa príslušné požiadavky, vydá, predĺži platnosť, obnoví platnosť alebo zmení preukaz spôsobilosti, kvalifikáciu, osvedčenie alebo potvrdenie.

ARA.GEN.330 Zmeny – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti o zmenu, ktorá si vyžaduje predchádzajúce povolenie, príslušný orgán pred vydaním povolenia overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.

Príslušný orgán predpíše podmienky, za ktorých môže organizácia počas zmeny fungovať s výnimkou prípadov, keď príslušný orgán rozhodne, že je potrebné pozastaviť platnosť osvedčenia organizácie.

Ak sa príslušný orgán presvedčí, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, vydá povolenie na zmenu.

- b) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, ak organizácia vykoná zmenu, ktorá si vyžaduje predchádzajúce povolenie bez toho, aby získala povolenie príslušného orgánu, ako je stanovené v písmene a), príslušný orgán pozastaví, obmedzí alebo zruší platnosť osvedčenia organizácie.
- c) Pri zmenách, ktoré si nevyžadujú predchádzajúci súhlas, príslušný orgán posúdi informácie, ktoré mu organizácia poskytla v oznámení v súlade s ORA.GEN.130, aby overil, či sú splnené príslušné požiadavky. V prípade akéhokoľvek nesúladu, príslušný orgán:

1. informuje organizáciu o nesúlade a požiada ju o ďalšie zmeny a
2. v prípade zistení úrovne 1 alebo úrovne 2 koná v súlade s ARA.GEN.350.

ARA.GEN.350 Zistenia a nápravné opatrenia – organizácie

- a) Príslušný orgán dohľadu v súlade s ARA.GEN.300 písm. a) musí mať systém na analýzu toho, aký majú zistenia význam pre bezpečnosť.
- b) Zistenie úrovne 1 vydá príslušný orgán, ak sa zistí akýkoľvek významný nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s podmienkami povolenia alebo osvedčenia, ktorý znižuje bezpečnosť alebo vážne ohrozuje bezpečnosť letov.

K zisteniam úrovne 1 patrí:

1. neumožnenie prístupu príslušnému orgánu do priestorov organizácie, ako sa vymedzuje v ORA.GEN.140 počas bežného času prevádzky a po dvoch písomných žiadostiach;

▼ **M1**

2. získanie alebo zachovanie platnosti osvedčenia organizácie pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
 3. dôkaz o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní osvedčenia organizácie a
 4. neexistencia zodpovedného riadiaceho pracovníka.
- c) Zistenie úrovne 2 vydá príslušný orgán, ak sa zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s podmienkami povolenia alebo osvedčenia, ktorý by mohol znížiť bezpečnosť alebo vážne ohroziť bezpečnosť letov.
- d) Ak sa dospeje k zisteniu počas dohľadu alebo iným spôsobom, príslušný orgán bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia požadované nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, písomne oznámi toto zistenie organizácii a požiada o vykonanie nápravných opatrení na odstránenie zisteného nesúladu (prípadov nesúladu). Príslušný orgán v prípade potreby informuje štát, v ktorom je lietadlo registrované.
1. V prípade zistení úrovne 1 prijme príslušný orgán okamžité a primerané opatrenia na zákaz alebo obmedzenie činností a v prípade potreby prijme opatrenia na zrušenie osvedčenia alebo osobitného povolenia, prípadne na jeho obmedzenie alebo pozastavenie platnosti ako celku alebo čiastočne, v závislosti od rozsahu zistenia úrovne 1, kým organizácia neprijme úspešné nápravné opatrenie.
 2. V prípade zistení úrovne 2 príslušný orgán:
 - i) poskytne organizácii čas na vykonanie nápravných opatrení primeraný povahe zistenia, ktorý spočiatku v žiadnom prípade nesmie byť dlhší ako 3 mesiace. Na konci tohto obdobia môže podľa povahy zistenia príslušný orgán predĺžiť trojmesačné obdobie na základe úspešného plánu nápravných opatrení, ktorý schváli príslušný orgán a
 - ii) zhodnotí plán nápravných opatrení a ich vykonávania, ktorý navrhla organizácia, a ak z hodnotenia vyplýva záver, že sú dostatočné na odstránenie nesúladu (prípadov nesúladu), prijme ich.
 3. Ak organizácia nepredloží prijateľný plán nápravných opatrení, ani nerealizuje nápravné opatrenia v časovom období, ktoré prijal alebo predĺžil príslušný orgán, hodnotenie zistenia sa zvýši na úroveň 1 a podniknú sa kroky uvedené v písmene d) bode 1.
 4. Príslušný orgán zaznamenáva všetky svoje zistenia alebo zistenia, o ktorých bol informovaný, a v prípade potreby aj opatrenia na presadzovanie, ktoré uplatnil, ako aj nápravné opatrenia a dátum ukončenia opatrenia v súvislosti so zisteniami.
- e) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, keď orgán členského štátu konajúci podľa ustanovení ARA.GEN.300 písm. d) zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi zo strany organizácie, ktorej udelil osvedčenie iný členský štát alebo agentúra, informuje o tom daný príslušný orgán a poskytne mu informáciu o úrovni zistenia.

ARA.GEN.355 Zistenia a opatrenia na presadzovanie – osoby

- a) Ak príslušný orgán zodpovedný za dohľad podľa ARA.GEN.300 písm. a) nájde počas dohľadu alebo iným spôsobom dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, oznámi zistenie, zaznamená ho a písomne o ňom informuje držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia.

▼ **M1**

- b) Pri takomto zistení uskutoční príslušný orgán vyšetrovanie. Ak sa zistenie potvrdí, orgán:
1. podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší platnosť preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia, ak sa zistí bezpečnostný problém a
 2. prijme všetky ďalšie potrebné opatrenia na presadzovanie, aby zabránil pokračovaniu nesúladu.
- c) Príslušný orgán v prípade potreby informuje osobu alebo organizáciu, ktorá vydala osvedčenie zdravotnej spôsobilosti alebo lekárske potvrdenie.
- d) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek dodatočné opatrenia na presadzovanie, keď orgán členského štátu konajúci podľa ustanovení ARA.GEN.300 písm. d) zistí akýkoľvek dôkaz poukazujúci na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany držiteľa preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného príslušným orgánom ktoréhokoľvek iného členského štátu, informuje o tom daný príslušný orgán.
- e) Ak sa počas dohľadu alebo iným spôsobom nájde dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad s príslušnými požiadavkami zo strany osoby, na ktorú sa vzťahujú požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch a ktorá nie je držiteľom preukazu spôsobilosti, osvedčenia, kvalifikácie alebo potvrdenia vydaného v súlade s uvedeným nariadením a jeho vykonávacími predpismi, príslušný orgán, ktorý zistil nesúlad, prijme všetky potrebné opatrenia na presadzovanie, aby zabránil pokračovaniu uvedeného nesúladu.

PODČASŤ FCL

OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA UDEĽOVANIA PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI LETOVEJ POSÁDKY

ODDIEL I

*Všeobecne***ARA.FCL.120 Vedenie záznamov**

Príslušný orgán zahŕňa do svojho systému vedenia záznamov okrem záznamov požadovaných v ARA.GEN.220 písm. a) aj výsledky skúšok teoretických vedomostí a hodnotenia zručností pilotov.

ODDIEL II

*Preukazy spôsobilosti, kvalifikácie a osvedčenia***ARA.FCL.200 Postup vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti preukazu spôsobilosti, kvalifikácie alebo osvedčenia**

- a) Vydávanie preukazov spôsobilosti a kvalifikácií. Príslušný orgán vydá preukaz spôsobilosti pilota a súvisiace kvalifikácie, pričom použije formulár ustanovený v dodatku I k tejto časti.
- b) Vydávanie osvedčení inštruktora a examinátora. Príslušný orgán vydá osvedčenie inštruktora alebo examinátora ako:
1. doložku k príslušným oprávneniam v preukaze spôsobilosti pilota, ako sa ustanovuje v dodatku I k tejto časti, alebo
 2. osobitný dokument v podobe a spôsobom, ktorý určí príslušný orgán.
- c) Doložka examinátora k preukazu spôsobilosti. Predtým, ako príslušný orgán konkrétne udelí niektorým examinátorom povolenie na predĺženie platnosti alebo obnovenie platnosti kvalifikácií alebo osvedčení, vypracuje zodpovedajúce postupy.

▼ **M4**

- d) Potvrdzovanie preukazov spôsobilosti inštruktormi. Skôr, ako príslušný orgán vydá niektorým inštruktormi konkrétne poverenie na predĺženie platnosti kvalifikačných kategórií na triedu pre jednomotorové piestové letúny alebo TMG, vypracuje tento orgán zodpovedajúce postupy.

▼ M1**ARA.FCL.205 Monitorovanie examinátorov**

a) Príslušný orgán vypracuje program dohľadu na monitorovanie správania a výkonnosti examinátorov, pričom zohľadní:

1. počet examinátorov, ktorým udelil osvedčenie a
2. počet examinátorov, ktorým udelili osvedčenie iné príslušné orgány, uplatňujúce svoje právomoci na území, kde príslušný orgán vykonáva dohľad.

▼ M3

b) Príslušný orgán vedie zoznam examinátorov, ktorým udelil osvedčenie. V zozname sa stanovujú oprávnenia examinátorov a príslušný orgán ho zverejňuje a aktualizuje.

▼ M1

c) Príslušný orgán vypracuje postupy na účely vymenovania examinátorov na vykonávanie praktického preskúšania.

▼ M3**ARA.FCL.210 Informácie pre examinátorov**

a) Príslušný orgán informuje agentúru o vnútroštátnych administratívnych postupoch, požiadavkách na ochranu osobných údajov, zodpovednosti, poistení proti nehodám a poplatkoch uplatniteľných na jeho území a tieto informácie examinátori použijú pri vykonávaní praktických skúšok, preskúšaní odbornej spôsobilosti alebo hodnotení spôsobilosti žiadateľa, v prípade ktorého príslušný orgán nie je ten istý ako orgán, ktorý vydal osvedčenie examinátora.

b) Na uľahčenie šírenia informácií, ktoré poskytl príslušné orgány podľa písmena a), a prístupu k nim agentúra tieto informácie uverejní podľa vzoru, ktorý stanoví.

c) Príslušný orgán môže examinátorom, ktorým udelil osvedčenie, a examinátorom, ktorým udelili osvedčenie iné príslušné orgány uplatňujúce svoje právomoci na svojom území, poskytnúť bezpečnostné kritériá, ktoré sa musia dodržiavať pri vykonávaní praktických skúšok a preskúšaní odbornej spôsobilosti v lietadle.

▼ M1**ARA.FCL.215 Obdobie platnosti**

a) Pri vydávaní alebo obnovovaní platnosti kvalifikácie alebo osvedčenia príslušný orgán, alebo v prípade obnovenia platnosti examinátor, ktorého osobitne poveril príslušný orgán, predĺži obdobie platnosti do konca príslušného mesiaca.

b) Pri predlžovaní platnosti kvalifikácie, osvedčenia inštruktora alebo examinátora príslušný orgán alebo examinátor, ktorého osobitne poveril príslušný orgán, predĺži obdobie platnosti kvalifikácie alebo osvedčenia do konca príslušného mesiaca.

c) Príslušný orgán alebo examinátor, ktorého na tento účel osobitne poveril príslušný orgán, zapíše dátum skončenia platnosti do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia.

d) Príslušný orgán môže vypracovať postup, ktorým umožní, aby držiteľ preukazu spôsobilosti alebo osvedčenia uplatňoval svoje oprávnenia počas obdobia najviac 8 týždňov po úspešnom vykonaní príslušnej skúšky (skúšok) ešte pred zápisom do preukazu spôsobilosti alebo do osvedčenia.

ARA.FCL.220 Postup opätovného vydania preukazu spôsobilosti pilota

a) Príslušný orgán opätovne vydá preukaz spôsobilosti, kedykoľvek je to potrebné z administratívnych dôvodov, a:

1. po úvodnom vydaní kvalifikácie alebo

▼ M1

2. keď je odsek XII preukazu spôsobilosti podľa dodatku I k tejto časti zaplnený a nezostáva v ňom žiadne voľné miesto.

b) Do nového dokumentu preukazu spôsobilosti sa prenesú iba platné kvalifikácie a osvedčenia.

ARA.FCL.250 Obmedzenie, pozastavenie alebo zrušenie preukazov spôsobilosti, kvalifikácií a osvedčení

a) Príslušný orgán podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší preukaz spôsobilosti pilota a súvisiace kvalifikácie alebo osvedčenia v súlade s ARA.GEN.315, a to okrem iného za týchto okolností:

1. získanie preukazu spôsobilosti pilota, kvalifikácie alebo osvedčenia pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
2. falšovanie denníka a záznamov o preukaze spôsobilosti alebo osvedčeniach;
3. držiteľ preukazu spôsobilosti už nespĺňa príslušné požiadavky časti FCL;
4. uplatňovanie oprávnení vyplývajúcich z preukazu spôsobilosti, kvalifikácie alebo osvedčenia pod nežiaducim vplyvom alkoholu alebo drog;
5. nesúladi s príslušnými prevádzkovými požiadavkami;
6. dôkazy o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní osvedčenia alebo
7. neprijateľné správanie v ktorejkoľvek fáze plnenia povinností alebo uplatňovania zodpovednosti letového examinátora.

b) Príslušný orgán môže tiež obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť preukaz spôsobilosti, kvalifikáciu alebo osvedčenie na základe písomnej žiadosti držiteľa preukazu spôsobilosti alebo držiteľa osvedčenia.

c) Všetky praktické preskúšania, preskúšania odbornej spôsobilosti alebo hodnotenia kompetencií vykonané počas pozastavenia alebo po zrušení oprávnenia examinátora budú neplatné.

ODDIEL III

Skúšky teoretických vedomostí

ARA.FCL.300 Skúšobné postupy

a) Príslušný orgán zavedie potrebné opatrenia a postupy, aby umožnil žiadateľom absolvovať skúšky teoretických vedomostí v súlade s príslušnými požiadavkami časti FCL.

b) V prípade ATPL, MPL, preukazu spôsobilosti obchodného pilota (CPL) a prístrojovej kvalifikácie musia tieto postupy spĺňať všetky tieto podmienky:

1. Skúšky sa vykonávajú buď písomne alebo prostredníctvom počítača.
2. Otázky na skúšku vyberá príslušný orgán z európskej centrálnej banky otázok (ECQB) na základe spoločnej metódy, ktorá umožňuje pokrytie celej osnovy v každom predmete. ECQB je databáza otázok s viacerými možnosťami odpovedí, ktorú vedie agentúra.
3. Skúška z oblasti komunikácií sa môže robiť oddelene od ostatných predmetov. Žiadateľ, ktorý predtým zložil jednu alebo obe skúšky z komunikácie podľa pravidiel letu za viditeľnosti (VFR) a podľa pravidiel letu podľa prístrojov (IFR), sa nebude opätovne preskúšavať z príslušných oddielov.

▼ M1

- c) Príslušný orgán informuje žiadateľov o jazykoch, v ktorých sa môže skúška vykonávať.
- d) Príslušný orgán zavedie primerané postupy na zabezpečenie celistvosti skúšok.
- e) Ak príslušný orgán zistí, že žiadateľ sa počas skúšky neriadi skúšobnými postupmi, posudzuje sa to ako neúspech žiadateľa, či už v skúške z jedného predmetu, alebo v skúške ako celku.
- f) Žiadateľom, ktorým sa dokáže, že podvádzali, zakáže príslušný orgán účasť na akejkoľvek ďalšej skúške na obdobie najmenej 12 mesiacov od dátumu skúšky, na ktorej boli prichytení pri podvádzaní.

PODČASŤ CC***OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA PALUBNÝCH SPRIEVODCOV******ODDIEL I******Potvrdenia pre palubných sprievodcov*****ARA.CC.100 Postupy vydávania potvrdení pre palubných sprievodcov**

- a) Príslušný orgán zavedie postupy vydávania potvrdení pre palubných sprievodcov, vedenia záznamov o nich a dohľadu nad nimi v súlade s ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 a ARA.GEN.300.
- b) Potvrdenia pre palubných sprievodcov vydáva s použitím formátu a špecifikácií stanovených v dodatku II k tejto časti:

bud'

- 1. príslušný orgán

a/alebo, ak tak rozhodne členský štát

- 2. organizácia, ktorú na túto činnosť schválil príslušný orgán.

- c) Príslušný orgán uverejňuje:

- 1. ktorý orgán (ktoré orgány) vydáva potvrdenia pre palubných sprievodcov na ich území a
- 2. ak majú na to organizácie povolenie, zoznam takýchto organizácií.

ARA.CC.105 Pozastavenie alebo zrušenie potvrdení pre palubných sprievodcov

Príslušný orgán prijme opatrenia v súlade s ARA.GEN.355 vrátane pozastavenia alebo zrušenia potvrdení pre palubných sprievodcov, a to prinajmenšom v týchto prípadoch:

- a) nesúladi s časťou CC alebo s príslušnými požiadavkami časti ORO a časti CAT v prípadoch, keď sa zistil bezpečnostný problém;
- b) získanie alebo zachovanie platnosti potvrdenia pre palubných sprievodcov pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
- c) uplatňovanie oprávnení vyplývajúcich z potvrdenia pre palubných sprievodcov pod nežiaducim vplyvom alkoholu alebo drog a

▼ M1

- d) dôkazy o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní potvrdenia pre palubných sprievodcov.

*ODDIEL II****Organizácie, ktoré poskytujú výcvik palubných sprievodcov alebo vydávajú potvrdenia pre palubných sprievodcov*****ARA.CC.200 Schválenie organizácií, ktoré poskytujú výcvik palubných sprievodcov alebo vydávajú potvrdenia pre palubných sprievodcov**

- a) Pred vydaním povolenia výcvikovej organizácii alebo prevádzkovateľovi obchodnej leteckej dopravy na poskytovanie výcviku palubných sprievodcov si príslušný orgán overí, či:

1. vedenie výcvikových kurzov poskytovaných organizáciou, ich osnovy a súvisiace programy sú v súlade s príslušnými požiadavkami časti CC;
2. výcvikové zariadenia používané organizáciou realisticky predstavujú prostredie oddelenia pre cestujúcich v lietadle daného typu (typov) a technické charakteristiky vybavenia, ktoré majú palubní sprievodcovia obsluhovať a
3. lektori a inštruktori, ktorí vedú výcvikové lekcie, sú primerane skúsení a kvalifikovaní v predmete, v ktorom poskytujú výcvik.

- b) Ak v členskom štáte môžu byť organizácie schválené na vydávanie potvrdení pre palubných sprievodcov, príslušný orgán vydá takéto povolenia iba organizáciám, ktoré spĺňajú požiadavky písm. a). Pred udelením takého povolenia príslušný orgán:

1. posúdi schopnosť a spoľahlivosť organizácie pri plnení súvisiacich úloh;
2. uistiť sa, či organizácia zaviedla zdokumentované postupy plnenia súvisiacich úloh vrátane toho, že skúšky vedú pracovníci, ktorí sú na tento účel kvalifikovaní a sú bez konfliktu záujmov, a že vydávanie potvrdení pre palubných sprievodcov je v súlade s ARA.GEN.315 a ARA.CC. 100 písm. b) a
3. vyžaduje od organizácie, aby poskytla informácie a dokumentáciu súvisiace s potvrdeniami pre palubných sprievodcov, ktoré vydáva, a s ich držiteľmi, ak je to dôležité pre príslušný orgán pri plnení jeho úloh týkajúcich sa vedenia záznamov, dohľadu a presadzovania.

*PODČASŤ ATO****OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA SCHVÁLENÝCH VÝCVIKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ (ATO)****ODDIEL I**Všeobecne***ARA.ATO.105 Program dohľadu**

Program dohľadu týkajúci sa ATO zahŕňa monitorovanie noriem kurzu vrátane náhodného výberu výcvikových letov so študentmi, ak je to vzhľadom na použité lietadlo možné.

▼ M1**ARA.ATO.120 Vedenie záznamov**

Príslušný orgán popri záznamoch požadovaných v ARA.GEN.220 začlení do svojho systému vedenia záznamov aj podrobnosti o kurzoch, ktoré poskytuje ATO, a prípadne záznamy týkajúce sa FSTD použitých na výcvik.

PODČASŤ FSTD***OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA KVALIFIKÁCIE VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU (FSTD)******ODDIEL I******Všeobecne*****ARA.FSTD.100 Postup úvodného hodnotenia**

a) Po prijatí žiadosti o osvedčenie kvalifikácie FSTD príslušný orgán:

1. posúdi FSTD predložené na úvodné hodnotenie alebo na modernizáciu na základe platných kvalifikačných požiadaviek;
2. posúdi FSTD v oblastiach, ktoré sú nevyhnutné pre absolvovanie procesu výcviku, preskúšania a kontroly člena letovej posádky;
3. vykoná objektívne, subjektívne a funkčné skúšky v súlade s kvalifikačným základom a preskúma výsledky týchto skúšok s cieľom stanoviť príručku pre kvalifikačný test (QTG) a
4. overí, či organizácia prevádzkujúca FSTD spĺňa príslušné požiadavky. To sa netýka úvodného hodnotenia základného prístrojového výcvikového zariadenia (BITD).

b) Príslušný orgán schváli QTG až po ukončení úvodného hodnotenia FSTD a po vyriešení všetkých nezrovnalostí v QTG k spokojnosti príslušného orgánu. QTG, ktorá vychádza z postupu úvodného hodnotenia, predstavuje hlavnú QTG (MQTG), ktorá je základom kvalifikácie FSTD a ďalších opakovaných hodnotení FSTD.

c) Kvalifikačný základ a osobitné podmienky.

1. Príslušný orgán môže predpísať osobitné podmienky pre kvalifikačný základ FSTD, ak sú splnené požiadavky ORA.FSTD.210 písm. a) a ak sa preukáže, že osobitné podmienky zaistia rovnakú úroveň bezpečnosti, ako je stanovená v príslušných špecifikáciách pre osvedčovanie.
2. Keď príslušný orgán, ak ním nie je agentúra, stanoví osobitné podmienky pre kvalifikačný základ FSTD, bez zbytočného odkladu to oznámi agentúre. Toto oznámenie sprevádza úplný opis predpísaných osobitných podmienok a hodnotenie bezpečnosti, ktorým sa preukazuje, že sa dosiahla rovnaká úroveň bezpečnosti, ako je stanovená v príslušných špecifikáciách pre osvedčovanie.

▼ M1**ARA.FSTD.110 Vydanie osvedčenia o kvalifikácii FSTD**

- a) Po ukončení hodnotenia FSTD a ak je príslušný orgán presvedčený, že FSTD spĺňa platný kvalifikačný základ v súlade s ORA.FSTD.2010 a že organizácia, ktorá ho prevádzkuje, spĺňa platné požiadavky na zachovanie kvalifikácie FSTD v súlade s ORA.FSTD.100, vydá osvedčenie o kvalifikácii FSTD s neobmedzenou platnosťou s použitím formulára ustanoveného v dodatku IV k tejto časti.

ARA.FSTD.115 Dočasná kvalifikácia FSTD

- a) V prípade zavedenia nových programov pre lietadlá, keď nie je možný súlad s požiadavkami stanovenými v tejto podčasti pre kvalifikáciu FSTD, príslušný orgán môže vydať dočasnú kvalifikačnú úroveň FSTD.
- b) Pre typový letový simulátor (FFS) sa dočasná kvalifikačná úroveň udeľuje iba na úrovni A, B alebo C.
- c) Táto dočasná kvalifikačná úroveň je platná do okamihu, keď je možné vydať konečnú kvalifikačnú úroveň a v žiadnom prípade nepresiahne tri roky.

ARA.FSTD.120 Zachovanie kvalifikácie FSTD

- a) Príslušný orgán nepretržite monitoruje organizáciu, ktorá prevádzkuje FSTD, s cieľom overiť, či:
1. postupne počas obdobia 12 mesiacov prebieha úplný súbor testov v MQTG;
 2. výsledky opakovaných hodnotení sú naďalej v súlade s kvalifikačnými normami, sú označené dátumom a uchovávané a
 3. je zavedený systém kontroly konfigurácie, aby sa zaistila nepretržitá funkčnosť hardvéru a softvéru kvalifikovaného FSTD.
- b) Príslušný orgán vykonáva opakované hodnotenia FSTD v súlade s postupmi podrobne uvedenými v ARA.FSTD.100. Tieto hodnotenia sa uskutočňujú:
1. každý rok v prípade typového letového simulátora (FFS), letového výcvikového zariadenia (FTD) alebo trénera letových a navigačných postupov (FNPT). Každé opakované 12-mesačné obdobie sa začína dátumom úvodnej kvalifikácie. Opakované hodnotenie FSTD sa uskutočňuje do 60 dní pred skončením uvedeného 12-mesačného obdobia opakovaného hodnotenia;
 2. každé 3 roky v prípade BITD.

ARA.FSTD.130 Zmeny

- a) Po prijatí žiadosti o akékoľvek zmeny osvedčenia o kvalifikácii FSTD sa príslušný orgán riadi uplatniteľnými prvkami požiadaviek postupu úvodného hodnotenia, ako je opísané v ARA.FSTD.100 písm. a) a b).
- b) Príslušný orgán môže vykonať osobitné hodnotenie pri veľkých zmenách, alebo keď sa zdá, že FSTD nefunguje na svojej úvodnej kvalifikačnej úrovni.
- c) Príslušný orgán vždy vykoná osobitné hodnotenie pred udelením vyššej úrovne kvalifikácie FSTD.

▼ M1**ARA.FSTD.135 Zistenia a nápravné opatrenia – osvedčenie o kvalifikácii FSTD**

Príslušný orgán podľa potreby obmedzí, pozastaví alebo zruší osvedčenie o kvalifikácii FSTD v súlade s ARA.GEN.350, a to okrem iného za týchto okolností:

- a) získanie osvedčenia o kvalifikácii FSTD pomocou falšovania predloženej dokumentácie;
- b) organizácia, ktorá prevádzkuje FSTD, už nie je schopná preukázať, že FSTD je v súlade so svojim kvalifikačným základom, alebo
- c) organizácia, ktorá prevádzkuje FSTD, už nespĺňa príslušné požiadavky časti ORA.

ARA.FSTD.140 Vedenie záznamov

Okrem záznamov vyžadovaných v ARA.GEN.220 príslušný orgán vedie a aktualizuje zoznam kvalifikovaných FSTD, nad ktorými uskutočňuje dohľad, zoznam dátumov, keď sa majú uskutočniť hodnotenia a keď sa tieto hodnotenia uskutočnili.

PODČASŤ AeMC***OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ (AeMC)******ODDIEL I******Všeobecne*****ARA.AeMC.110 Postup úvodného osvedčovania**

Postup osvedčovania povereného zdravotníckeho zariadenia (ďalej len „AeMC“) sa riadi ustanoveniami podľa ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Zistenia a nápravné opatrenia – AeMC

Bez toho, aby bol dotknutý bod AR.GEN.350, zistenia úrovne 1 zahŕňajú okrem iného:

- a) nevymenovanie vedúceho predstaviteľa AeMC;
- b) nezabezpečenie dôvernosti zdravotných záznamov a
- c) neschopnosť poskytnúť príslušnému orgánu zdravotné a štatistické údaje na účely dohľadu.

PODČASŤ MED***OSOBITNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA OSVEDČOVANIA ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI******ODDIEL I******Všeobecne*****ARA.MED.120 Posudkoví lekári**

Príslušný orgán vymenuje jedného alebo viacerých posudkových lekárov na plnenie úloh opísaných v tomto oddiele. Posudkový lekár musí mať byť držiteľom licencie, musí byť kvalifikovaný lekár a musí mať:

- a) postgraduálnu pracovnú prax v medicíne najmenej 5 rokov;
- b) špecifické vedomosti a skúsenosti v oblasti leteckého lekárstva a
- c) špeciálny výcvik v lekárskom osvedčovaní.

ARA.MED.125 Oznámenie licenčnému orgánu

Keď AeMC alebo poverený lekár (AME) oznámi rozhodnutie o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa licenčnému orgánu:

▼ M1

- a) posudkový lekár alebo zdravotnícky pracovník určený príslušným orgánom posúdi zodpovedajúcu zdravotnú dokumentáciu a v prípade potreby si vyžiada ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, vyšetrenia a testy a
- b) posudkový lekár stanoví zdravotnú spôsobilosť žiadateľa na účely vydania osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, v prípade potreby s jedným alebo viacerými obmedzeniami.

▼ M3**ARA.MED.130 Formát osvedčenia zdravotnej spôsobilosti**

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti zodpovedá týmto špecifikáciám:

a) Obsah

1. Štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti pilota vydaný alebo sa oň žiadalo (I).
 2. Trieda osvedčenia zdravotnej spôsobilosti (II).
 3. Číslo osvedčenia, ktoré sa začína kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti pilota vydaný alebo sa oň žiadalo, po ktorom nasleduje kód z čísel a/alebo písmen, pričom číslice sú arabské a písmo latinské (III).
 4. Meno držiteľa (IV).
 5. Štátna príslušnosť držiteľa (VI).
 6. Dátum narodenia držiteľa: (dd/mm/yyyy) (XIV).
 7. Podpis držiteľa (VII).
 8. Obmedzenia (XIII).
 9. Dátum ukončenia platnosti osvedčenia zdravotnej spôsobilosti (IX) pre:
 - i) triedu 1 – jednopilotná obchodná prevádzka s cestujúcimi;
 - ii) triedu 1 – ostatná obchodná prevádzka;
 - iii) triedu 2;
 - iv) LAPL.
 10. Dátum lekárskeho vyšetrenia.
 11. Dátum posledného elektrokardiogramu.
 12. Dátum posledného audiogramu.
 13. Dátum vydania a podpis povereného lekára alebo posudkového lekára, ktorý vydal osvedčenie (X). Na tomto mieste možno uviesť aj všeobecného lekára, ak má oprávnenie vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov členského štátu, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný.
 14. Pečať alebo pečiatka (XI).
- b) Materiál: S výnimkou preukazov LAPL vydaných všeobecným lekárom použitý papier alebo iný materiál musí zabrániť pozmeňovaniu alebo vymazaniu alebo musí umožniť ich ľahké odhalenie. Akékoľvek pridávanie alebo vymazávanie údajov jednoznačne potvrdí orgán vydávajúci preukazy spôsobilosti.
- c) Jazyk: Osvedčenia sú vyhotovené v národnom jazyku (jazykoch) a v angličtine, a tiež v ďalších jazykoch, ktoré orgán vydávajúci preukazy spôsobilosti považuje za vhodné.
- d) Všetky dátumy v osvedčení zdravotnej spôsobilosti sa uvádzajú vo formáte dd/mm/yyyy.

▼ M1**ARA.MED.135 Zdravotnícke formuláre**

Príslušný orgán používa formuláre pre:

- a) formulár žiadosti o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti;
- b) formulár správy o vyšetrení pre žiadateľov 1. triedy a 2. triedy a
- c) formulár správy o vyšetrení pre žiadateľov o preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel (LAPL).

▼ M1**ARA.MED.145 Oznámenie všeobecného lekára príslušnému orgánu**

Ak je to vhodné, príslušný orgán zavedie postup hlásenia pre všeobecných lekárov (GMP), aby sa zabezpečilo, že GMP poznajú zdravotné požiadavky ustanovené v MED.B.095.

ARA.MED.150 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán popri záznamoch, ktoré sa požadujú v ARA.GEN.220, začlení do svojho systému vedenia záznamov aj podrobnosti o lekárskejších vyšetreniach a hodnoteniach, ktoré predkladajú AME, AeMC alebo GMP.
- b) Všetky zdravotné záznamy držiteľov preukazu spôsobilosti sa uchovávajú najmenej 10 rokov po skončení platnosti posledného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.
- c) Na účely lekárskejších hodnotení a štandardizácie sa zdravotné záznamy sprístupnia po písomnom súhlase žiadateľa/držiťľa preukazu spôsobilosti:
 1. zariadeniu AeMC, lekárom AME alebo GMP na účely doplnenia lekárskeho hodnotenia;
 2. zdravotnej posudkovej komisii, ktorú môže vytvoriť príslušný orgán na doplnkové preskúmanie hraničných prípadov;
 3. príslušným lekárom špecialistom na účely doplnenia lekárskeho hodnotenia;
 4. posudkovému lekárovi príslušného orgánu iného členského štátu na účely spoločného dohľadu;
 5. príslušnému žiadateľovi/držiťľovi preukazu spôsobilosti na jeho základe písomnej žiadosti a
 6. agentúre na účely štandardizácie po znemožnení identifikácie žiadateľa/držiťľa preukazu spôsobilosti.
- d) Príslušný orgán môže sprístupniť zdravotné záznamy na iné účely, ako sú uvedené v písm. c) v súlade so smernicou 95/46/ES v zmysle jej vykonávania vnútroštátnymi právnymi predpismi.
- e) Príslušný orgán vedie zoznam:
 1. všetkých AME, ktorí sú držiteľmi platného osvedčenia vydaného daným orgánom a
 2. prípadne všetkých GMP, ktorí na svojom území pôsobia ako AME.

Tieto zoznamy sa na požiadanie sprístupnia ostatným členským štátom a agentúre.

*ODDIEL II**Poverení lekári (AME)***ARA.MED.200 Postup vydania, predĺženia platnosti, obnovenia platnosti alebo zmeny osvedčenia AME**

- a) Postup osvedčovania povereného lekára (AME) sa riadi ustanoveniami v ARA.GEN.315. Príslušný orgán musí mať pred vydaním osvedčenia dôkaz, že ambulancia AME je plne vybavená na vykonávanie lekárskejších prehliadok v rozsahu osvedčenia AME, o ktoré AME žiada.

▼ M3

- b) Ak je príslušný orgán presvedčený o tom, že AME spĺňa príslušné požiadavky, vydá, predĺži platnosť, obnoví platnosť alebo zmení osvedčenie AME na obdobie nepresahujúce tri roky, pričom použije formulár podľa dodatku VII k tejto časti.

▼ M1**ARA.MED.240 Všeobecní lekári (GMP) pôsobiaci ako poverení lekári (AME)**

Príslušný orgán členského štátu oznámi agentúre a príslušným orgánom ostatných členských štátov, ak lekárske vyšetrenia pre LAPL môžu na jeho území vykonávať všeobecní lekári (GMP).

▼ **M1****ARA.MED.245 Nepretržitý dohľad nad poverenými lekármi (AME) a všeobecnými lekármi (GMP)**

Príslušný orgán pri príprave programu nepretržitého dohľadu uvedeného v ARA.GEN.305, zohľadní počet AME a GMP, ktorí uplatňujú svoje oprávnenia na území, na ktorom príslušný orgán vykonáva dohľad.

ARA.MED.250 Obmedzenie, pozastavenie a zrušenie osvedčenia povereného lekára (AME)

a) Príslušný orgán obmedzí, pozastaví alebo zruší osvedčenie AME v týchto prípadoch:

1. AME už nespĺňa príslušné požiadavky;
2. neplnenie kritérií pre osvedčovanie alebo pre zachovanie osvedčovania;
3. nedostatky vo vedení zdravotných záznamov alebo predkladanie nesprávnych údajov alebo informácií;
4. falšovanie zdravotných záznamov, osvedčení alebo dokumentácie;
5. zatajovanie skutočností, ktoré sa týkajú žiadosti o osvedčenie zdravotnej spôsobilosti alebo držiteľa osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, prípadne falošné alebo podvodné vyhlásenia alebo vyjadrenia pre príslušný orgán;
6. neschopnosť nápravy zistení z auditu praxe AME a
7. na požiadanie AME s osvedčením.

b) Osvedčenie AME sa automaticky zruší v prípade ktorejkoľvek z týchto okolností:

1. zrušenie licencie na lekársku prax alebo
2. vyškrtnutie zo zoznamu lekárov.

ARA.MED.255 Opatrenia presadzovania

Ak sa nájde počas dohľadu alebo iným spôsobom dôkaz, ktorý poukazuje na nesúlad AeMC, AME alebo GMP, licenčný orgán musí mať postup na preskúmanie osvedčení zdravotnej spôsobilosti vydané týmto AeMC, AME alebo GMP a môže ich vyhlásiť za neplatné, ak si to vyžaduje zaistenie bezpečnosti letov.

*ODDIEL III**Osvedčovanie zdravotnej spôsobilosti***ARA.MED.315 Preskúmanie správ z vyšetrení**

Licenčný orgán musí mať zavedený postup na:

- a) preskúmanie správ z vyšetrení a hodnotiacich správ prijatých od AeMC, AME a GMP a informovanie AeMC, AME a GMP o nezrovnalostiach, chybách alebo omyloch, ktoré vznikli v procese hodnotenia a
- b) pomoc AME a AeMC na ich žiadosť v súvislosti s rozhodovaním o zdravotnej spôsobilosti v sporných prípadoch.

ARA.MED.325 Postup preskúmania druhého stupňa

Príslušný orgán stanoví postup preskúmania hraničných a sporných prípadov s nezávislými lekáorskými poradcami, ktorí majú skúsenosti z lekárskej praxe v oblasti leteckva, aby posúdili a poskytlí poradenstvo v otázke osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti žiadateľa.

▼ **M4****ARA.MED.330****Osobitné zdravotné okolnosti**

- a) Ak sa objavia nové zdravotnícke technológie, lieky alebo postupy, na základe ktorých by mohli byť ako spôsobilí žiadatelia posúdení aj tí, ktorí inak požiadavky nespĺňajú, je možné uskutočniť výskum na zhromažďovanie dôkazov o bezpečnom výkone oprávnení udelených príslušným preukazom spôsobilosti.

▼ **M4**

- b) Na účely vykonávania výskumu môže príslušný orgán v spolupráci s aspoň jedným ďalším príslušným orgánom vypracovať a vyhodnotiť protokol lekárskeho posúdenia, na základe ktorého môžu tieto príslušné orgány vydať určený počet osvedčení zdravotnej spôsobilosti pilota s príslušnými obmedzeniami.
- c) Iba poverené zdravotnícke zariadenia (AeMC) alebo poverený lekár (AME) môžu vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na základe výskumného protokolu, ak na to dostanú pokyn od príslušného orgánu.
- d) Tento protokol je výsledkom dohody medzi predmetnými príslušnými orgánmi a jeho súčasťou sú prinajmenšom tieto prvky:
 - 1. posudzovanie rizika;
 - 2. literárne rešerše a hodnotenia poskytujúce dôkazy, že vydanie osvedčenia zdravotnej spôsobilosti na základe daného výskumného protokolu by neohrozilo bezpečný výkon oprávnení udelených príslušným preukazom spôsobilosti;
 - 3. podrobné kritériá výberu pilotov, ktoré bude možné zaradiť do protokolu;
 - 4. obmedzenia, ktoré budú zapísané v osvedčení zdravotnej spôsobilosti;
 - 5. postupy monitorovania, ktoré majú vykonať príslušné orgány;
 - 6. určenie cieľových ukazovateľov na ukončenie platnosti protokolu.
- e) Protokol musí byť v súlade s príslušnými etickými zásadami.
- f) Výkon oprávnení udelených preukazom spôsobilosti je v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti, ktorým bolo vydané osvedčenie zdravotnej spôsobilosti na základe tohto protokolu, obmedzený na lety v lietadlách zaregistrovaných v členských štátoch, ktoré sú do tohto výskumného protokolu zapojené. Toto obmedzenie bude vyznačené v osvedčení zdravotnej spôsobilosti.
- g) Príslušné orgány, ktoré sa na protokole zúčastnia,
 - 1. poskytnú agentúre:
 - i) výskumný protokol ešte predtým, než ho začnú vykonávať;
 - ii) údaje o menovanom kontaktnom bode každého zúčastneného príslušného orgánu a o jeho spôsobilosti;
 - iii) zdokumentované správy o pravidelnom hodnotení jeho účinnosti;
 - 2. poskytnú povereným zdravotníckym zariadeniam a povereným lekárom vo svojej pôsobnosti pre informáciu podrobné údaje o protokole ešte predtým, než ho začnú vykonávať.

▼ **M4***Dodatok I***Preukaz spôsobilosti letovej posádky**

Preukaz spôsobilosti letovej posádky vydaný členským štátom v súlade s časťou FCL zodpovedá týmto špecifikáciám:

a) Obsah. Číslo položky musí byť vždy vytlačené v spojení s názvom položky. Položky I až XI sú „stále“ položky a položky XII až XIV sú „premenlivé“ položky, ktoré sa môžu objaviť na samostatnej alebo odoberateľnej časti základného formulára. Každá samostatná alebo odoberateľná časť musí byť prehľadne označená ako súčasť preukazu spôsobilosti.

1. Stále položky:

- I) štát, ktorý vydal preukaz spôsobilosti;
- II) názov preukazu spôsobilosti.
- III) poradové číslo preukazu spôsobilosti začínajúce kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný, po ktorom nasleduje skratka „FCL“ a kód z čísel a/alebo písmen, pričom číslice sú arabské a písmo latinské.
- IV) meno držiteľa (latinským písmom, aj keď je písmo úradného jazyka štátu iné ako latinské).
- IVa) dátum narodenia;
- V) adresa držiteľa;
- VI) štátna príslušnosť držiteľa;
- VII) podpis držiteľa;
- VIII) príslušný orgán a v prípade potreby podmienky, za akých bol preukaz spôsobilosti vydaný;
- IX) osvedčenie platnosti a povolenie vykonávať udelené oprávnenia;
- X) podpis úradníka vydávajúceho preukaz spôsobilosti a dátum vydania a
- XI) pečať alebo pečiatka príslušného orgánu.

2. Premenné položky:

- XII) kvalifikácie a osvedčenia: osvedčenia triedy, typové osvedčenia, osvedčenia inštruktorov atď. s dátumami ukončenia platnosti. Rádio-telefónne (R/T) oprávnenia môžu byť uvedené na formulári preukazu spôsobilosti, alebo na samostatnom osvedčení.
 - XIII) poznámky: t. j. osobitné doložky týkajúce sa obmedzení a potvrdení oprávnení vrátane potvrdení o jazykovej spôsobilosti a kvalifikácií pre lietadlá podľa prílohy II používané v obchodnej leteckej preprave a
 - XIV) ľubovoľné ďalšie podrobnosti, ktoré vyžaduje príslušný orgán (napr. miesto narodenia/miesto pôvodu).
- b) Materiál. Použitý papier alebo iný materiál zabráni pozmeňovaniu alebo vymazávaniu alebo umožní ich ľahké odhalenie. Akékoľvek pridávanie alebo vymazávanie údajov jednoznačne potvrdí príslušný orgán.
- c) Jazyk. Preukazy spôsobilosti sú napísané v národnom jazyku (jazykoch) a v angličtine, a tiež v ďalších jazykoch, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.

Názov a logo príslušného orgánu	Požiadavky
angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom	
EURÓPSKA ÚNIA	
(iba angličtina)	
PREUKAZ SPÔSOBILOSTI LETOVEJ POSÁDKY	
angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom	'Európska únia' sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ
Vydané v súlade s časťou FCL	Veľkosť každej stránky je jedna osmina A4
Tento preukaz spôsobilosti spĺňa normy ICAO, s výnimkou oprávnení LAPL a EIR	
angličtina a ďalší jazyk (jazyky) určený príslušným orgánom	
EASA formulár 141, druhé vydanie	

I	Názov štátu, ktorý vydal preukaz	Požiadavky
III	Číslo preukazu spôsobilosti	Poradové číslo preukazu spôsobilosti sa vždy začína kódom OSN pre štát, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný, a pokračuje skratkou „FCL.“
IV	Priezvisko a meno držiteľa	
IVa	Dátum narodenia (pozri pokyny)	Používa sa štandardný formát dátumu dd/mm/yyyy v úplnom tvare.
XIV	Miesto narodenia	
V	Adresa držiteľa: Ulica, mesto, oblasť, poštové smerovacie číslo	
VI	Štátna príslušnosť:	
VII	Podpis držiteľa	
VIII	Príslušný orgán, ktorý vydal preukaz spôsobilosti Napri.: Tento preukaz CPL(A) bol vydaný na základe ATPL vydaného (tretia krajina)	
X	Podpis úradníka vydávajúceho preukaz spôsobilosti a dátum	
XI	Pečať alebo pečiatka príslušného orgánu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti	

▼ **M4**

strana 3

II	Názvy preukazov spôsobilosti, dátum pôvodného vydania a kód štátu	Používajú sa skratky stanovené v časti FCL (napr. PPL(H), ATPL(A), atď.) Používa sa štandardný formát dátumu dd/mm/yyyy v úplnom tvare.
IX	Platnosť: Oprávnenia preukazu spôsobilosti sa uplatňujú, iba ak má držiteľ platné osvedčenie zdravotnej spôsobilosti pre požadované oprávnenie. Na účely identifikácie držiteľa preukazu spôsobilosti držiteľ pri sebe nosí dokument s fotografiou.	Tento dokument nie je špecifikovaný, ale pri pobyte mimo štátu, v ktorom bol preukaz spôsobilosti vydaný, postačuje pas.
XII	Rádiotelefónne oprávnenia: Držiteľ tohto preukazu spôsobilosti preukázal spôsobilosť pracovať s R/T vybavením na palube lietadla v (uveďte jazyk/jazyky).	
XIII	Poznámky: Jazyková spôsobilosť: (Jazyk (-y)/úroveň/dátum platnosti)	Na tomto mieste sa uvedú všetky požadované dodatočné informácie o preukaze spôsobilosti a oprávnenia stanovené smernicami/predpismi ICAO, ES alebo EÚ. Uvedie sa doložka (doložky) jazykovej spôsobilosti, úrovne a dátum platnosti. V prípade LAPL: LAPL nie je vydaný v súlade s normami ICAO.

Dodatočné strany – Požiadavky

Strany 1, 2 a 3 preukazu musia byť v súlade s formátom stanoveným vo vzore v tomto bode. Príslušný orgán doplní preukaz o ďalšie strany podľa svojich potrieb a s tabuľkami, v ktorých budú uvedené aspoň tieto informácie:

- kvalifikačné kategórie, osvedčenia, doložky a oprávnenia,
- dátumy ukončenia platnosti kvalifikačných kategórií, oprávnenia vyplývajúce z osvedčení inštruktora a examinátora,
- dátum skúšky alebo preskúšania,
- poznámky a obmedzenia (prevádzkové obmedzenia),
- políčka pre číslo osvedčenia a podpis examinátora a/alebo inštruktora (podľa potreby),
- skratky.

Tieto dodatočné strany majú slúžiť príslušným orgánom alebo osobitne povereným inštruktormi alebo examinátormi.

Údaje o prvom vydaní kvalifikačných kategórií alebo osvedčení zaznačí príslušný orgán. Údaje o predĺžení alebo obnove platnosti kvalifikačných kategórií alebo osvedčení môže zaznačiť príslušný orgán alebo osobitne poverení inštruktormi alebo examinátormi.

Prevádzkové obmedzenia sa zaznačia do políčka „Poznámky a obmedzenia“ vedľa príslušného obmedzeného oprávnenia, napr. praktické preskúšanie IR absolvované s druhým pilotom, obmedzené oprávnenia inštruktora na 1 typ lietadla.

Kvalifikačné kategórie, ktorých platnosť nie je potvrdená, môže príslušný orgán z preukazu spôsobilosti odstrániť.

▼ **M1***Dodatok II k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA***Štandardý formát easa potvrzení pre palubných sprievodcov**

Potvrdenia pre palubných sprievodcov vydávané v súlade s časťou CC v členskom štáte musia spĺňať tieto špecifikácie:

1. POTVRDENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV Vydané v súlade s časťou CC 2. Referenčné číslo: 3. Štát vydávajúci potvrdenie: 4. Meno a priezvisko držiteľa: 5. Dátum a miesto narodenia: 6. Štátna príslušnosť: 7. Podpis držiteľa: 8. Príslušný orgán: 9. Orgán vydávajúci potvrdenie: <i>Úradná pečat', pečiatka alebo logo</i> 10. Podpis úradníka vydávajúceho potvrdenie: 11. Dátum vydania: 12. Držiteľ môže uplatňovať oprávnenia palubného sprievodcu v lietadle podieľajúcom sa na prevádzke obchodnej leteckej dopravy, iba ak spĺňa požiadavky časti CC týkajúce sa zachovania zdravotnej spôsobilosti a platných kvalifikácií na typ lietadla. Formulár EASA 142 vydanie 1.
--

Pokyny:

▼ **M3**

- a) Potvrdenie pre palubných sprievodcov zahŕňa všetky položky uvedené vo formulári EASA 142 v súlade s položkami 1 – 12, ako sú uvedené a opísané ďalej.
- b) Veľkosť je buď 105 mm × 74 mm (jedna osmina A4) alebo 85 mm × 54 mm a použitý materiál musí zabrániť pozmeňovaniu alebo vymazávaniu alebo musí umožniť ich ľahké odhalenie.

▼ **M1**

- c) Dokument je vytlačený v angličtine a v ďalších jazykoch, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.
- d) Dokument vydáva príslušný orgán alebo organizácia schválená na vydávanie potvrzení pre palubných sprievodcov. V druhom prípade sa uvádza odkaz na povolenie príslušného orgánu členského štátu.
- e) Potvrdenie pre palubných sprievodcov sa uznáva vo všetkých členských štátoch a nie je potrebná výmena dokumentu pri práci v inom členskom štáte.

Položka 1: Názov „POTVRDENIE PRE PALUBNÝCH SPRIEVODCOV“ a odkaz na časť CC.

Položka 2: Referenčné číslo potvrdenia sa začína kódom OSN pre členský štát, nasledujú aspoň 2 posledné číslice roku vydania a individuálne referenčné číslo podľa kódu stanoveného príslušným orgánom (napr. BE-08-xxxx).

Položka 3: Členský štát, v ktorom bol tento dokument vydaný.

Položka 4: Celé meno (priezvisko a meno), ako je uvedené v oficiálnom preukaze totožnosti držiteľa.

▼ M1

Položky 5 a 6: Dátum a miesto narodenia, ako aj štátna príslušnosť, ako je uvedená v oficiálnom preukaze totožnosti držiteľa.

Položka 7: Podpis držiteľa.

▼ M3

Položka 8: Uvádzajú sa identifikačné údaje príslušného orgánu členského štátu, v ktorom bolo potvrdenie vydané, čo predstavuje úplný názov príslušného orgánu, poštovú adresu a úradnú pečat', pečiatku, prípadne logo.

▼ M4

Položka 9: Ak je príslušným orgánom orgán, ktorý vydal potvrdenie, uvádza sa pojem „príslušný orgán“ a úradná pečat', pečiatka alebo logo. Výhradne v tomto prípade môže príslušný orgán rozhodnúť, či sa jeho úradná pečat', pečiatka alebo logo uvedie aj v položke 8.

▼ M1

Položka 10: Podpis úradníka konajúceho v mene vydávajúceho orgánu.

Položka 11: Používa sa štandardný formát dátumu: t. j. deň/mesiac/rok v úplnom tvare (napr. 22/02/2008).

Položka 12: Rovnaká veta v angličtine a jej úplný a presný preklad do iných jazykov, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné.

Dodatok III k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE (ATO)

Európska únia (*)

Príslušný orgán

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za uvedených podmienok [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[NÁZOV VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

[ADRESA VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

ako výcvikovú organizáciu s osvedčením podľa časti ORA s oprávnením na poskytovanie výcvikových kurzov podľa časti FCL vrátane použitia FSTD, ktoré sú uvedené v priloženom povolení výcvikového kurzu.

PODMIENKY:

Toto osvedčenie sa týka len tých oprávnení a rozsahu poskytovania výcvikových kurzov vrátane použitia FSTD, ktoré sú uvedené v priloženom povolení výcvikového kurzu.

Toto osvedčenie je platné, kým schválená organizácia bude v súlade s časťou ORA, časťou FCL a ďalšími platnými predpismi.

Za predpokladu dodržiavania súladu s uvedenými podmienkami toto osvedčenie zostáva v platnosti, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, obmedzené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania:

Podpis:

[príslušný orgán]

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
Formulár EASA 143 vydanie 1 – strana 1/2.

OSVEDČENIE SCHVÁLENEJ VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE
POVOLENIE VÝCVIKOVÉHO KURZU

Doplnok k osvedčeniu ATO číslo:

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]

[NÁZOV VÝCVIKOVEJ ORGANIZÁCIE]

získala oprávnenie poskytovať a vykonávať tieto výcvikové kurzy podľa časti FCL a používať tieto FSTD:

Výcvikový kurz	Používané FSTD vrátane písmenového kódu ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ako je uvedené na osvedčení o kvalifikácii.

Toto povolenie výcvikového kurzu je platné, pokiaľ:

- a) sa od osvedčenia ATO neodstúpi, nebude nahradené, obmedzené, pozastavené alebo zrušené a
- b) všetky činnosti sa vykonávajú v súlade s časťou ORA, časťou FCL, ďalšími platnými predpismi, a ak je to vhodné, s postupmi v dokumentácii organizácie podľa požiadaviek časti ORA.

Dátum vydania:

Podpis: [Príslušný orgán]

Za členský štát/EASA

Formulár EASA 143 vydanie 1 – strana 2/2.

▼ M1*Dodatok IV k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA***OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCIÍ VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA
SIMULÁCIU LETU****Úvod**

Formulár EASA 145 sa používa na osvedčenie o kvalifikácii FSTD. Tento dokument obsahuje špecifikácie FSTD vrátane všetkých obmedzení a osobitných oprávnení alebo povolení, ak sú pre príslušné FSTD potrebné. Osvedčenie o kvalifikácii je vytlačené v angličtine a ďalšom jazyku (jazykoch), ktorý určí príslušný orgán.

Pre viacúčelové FSTD sa vydáva osobitné osvedčenie o kvalifikácii pre každý typ lietadla. Rozličné motory a vybavenie namontované na jednom FSTD si nevyžadujú osobitné osvedčenia o kvalifikácii. Na všetkých osvedčeniach o kvalifikácii je uvedené poradové číslo s písmenovým kódom, ktoré je špecifické pre dané FSTD. Písmenový kód je špecifický pre príslušný orgán, ktorý osvedčenie vydal.

Európska únia (*)

Príslušný orgán

OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCII VÝCVIKOVÉHO ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU

ODKAZ:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje, že

FSTD [TYP A PÍSMENOVÝ KÓD]

umiestnené v [NÁZOV A ADRESA ORGANIZÁCIE]

vyhovuje kvalifikačným požiadavkám predpísaným v časti OR za podmienok uvedených v priloženej špecifikácii FSTD.

Toto osvedčenie o kvalifikácii zostáva v platnosti za predpokladu, že FSTD a držiteľ osvedčenia o kvalifikácii naďalej spĺňajú príslušné podmienky časti OR s výnimkou prípadov, ak sa od neho odstúpi, bude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania:

Podpis:

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
Formulár EASA 145 vydanie 1 – strana 1/2.

[Príslušný orgán]

OSVEDČENIE O KVALIFIKÁCII FSTD: [Odkaz]

ŠPECIFIKÁCIE FSTD

- A. Typ alebo variant lietadla:
 B. Kvalifikačná úroveň FSTD:
 C. Hlavný referenčný dokument:
 D. Systém vizualizácie:
 E. Pohybový systém:
 F. Vybavenie motorom:
 G. Vybavenie prístrojmi:
 H. Vybavenie palubným protizrážkovým systémom (ACAS):
 I. Strih vetra:
 J. Ďalšie schopnosti:
 K. Obmedzenia alebo ohraničenia:

L. Usmerňujúce informácie o výcviku, preskúšaniach a preverovaniach

CAT I	RVR	m	DH	ft	
CAT II	RVR	m	DH	ft	
CAT III	RVR	m	DH	ft	
(najnižšie minimum)					
LVTO	RVR	m			
Aktuálnosť					
Výcvik/preverovanie IFR					/
Typová kvalifikácia					
Preskúšanie odbornej spôsobilosti					
Priblíženie s autopilotom					
Usmernenie k systémom autoland/roll out					/
ACAS I/II					/
Výstražný systém strihu vetra/predvídaný strih vetra					/
Radar WX					
HUD/HUGS					/
FANS					
GPWS/EGPWS					/
Funkcia ETOPS					
GPS					
Iné					

Dátum vydania:

Podpis:

Za členský štát/EASA

Formulár EASA 145 vydanie 1 – strana 2/2.

▼ **M3***Dodatok V k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA***OSVEDČENIE POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ (AeMC)****Európska únia ⁽¹⁾****Príslušný orgán****OSVEDČENIE POVERENÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ**

ODKAZ:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[NÁZOV ORGANIZÁCIE]

[ADRESA ORGANIZÁCIE]

ako poverené zdravotnícke zariadenie s osvedčením podľa časti ORA, s oprávneniami a rozsahom činností, ktoré sú uvedené v priložených podmienkach povolenia.

PODMIENKY:

1. Toto osvedčenie je obmedzené tak, ako je uvedené v oddiele o rozsahu povolenia v príručke schválenej organizácie.
2. Toto osvedčenie si vyžaduje súlad s postupmi uvedenými v dokumentácii organizácie podľa požiadaviek časti ORA.
3. Toto osvedčenie zostáva v platnosti za predpokladu plnenia požiadaviek uvedených v časti ORA, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania Podpis:

⁽¹⁾ „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.
EASA formulár 146, prvé vydanie

▼ **M1**

Dodatok VI k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

▼ **M3**

(PRÁZDNA STRANA)

Dodatok VII k PRÍLOHE VI K ČASTI ARA

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA (AME)

Európska únia (*)
Príslušný orgán

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA

[ČÍSLO/OZNAČENIE OSVEDČENIA]:

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1178/2011 a za podmienok uvedených ďalej [príslušný orgán] týmto osvedčuje

[MENO POVERENÉHO LEKÁRA]

[ADRESA POVERENÉHO LEKÁRA]

ako povereného lekára

PODMIENKY:

1. Toto osvedčenie je obmedzené na oprávnenia uvedené v dodatku k tomuto osvedčeniu povereného lekára.
2. Toto osvedčenie vyžaduje súlad s vykonávacími predpismi a postupmi uvedenými v časti MED.
3. Toto osvedčenie zostáva v platnosti na obdobie troch rokov do [xx/yy/zzzz (**)] za predpokladu plnenia požiadaviek v časti MED, kým sa od neho neodstúpi, nebude nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum vydania: xx/yy/zzzz

Podpis: [Príslušný orgán]

(*) „Európska únia“ sa vypustí pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ.

(**) Dátum skončenia platnosti: deň/mesiac/rok.

OSVEDČENIE POVERENÉHO LEKÁRA

Dodatok k osvedčeniu AME číslo:

OPRÁVNENIA A ROZSAH PÔSOBNOSTI

[Meno a akademický titul povereného lekára] získal oprávnenie (oprávnenia) na vykonávanie letecko-lekárskych vyšetrení a hodnotení na účely vydávania osvedčení zdravotnej spôsobilosti, ako sa uvádza v tejto tabuľke, a na účely vydávania týchto osvedčení zdravotného stavu pre:

LAPL	[áno/dátum]
Trieda 2	[áno/dátum]
Trieda 1 predĺženie/obnovenie platnosti	[áno/dátum]/[nie]

Dátum vydania: xx/yy/zzzz

Podpis: [príslušný orgán]

▼ **M1***PRÍLOHA VII***POŽIADAVKY ORGANIZÁCIE NA LETOVÚ POSÁDKU****[ČASŤ ORA]****PODČASŤ GEN*****VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY******ODDIEL I******Všeobecne*****ORA.GEN.105 Príslušný orgán**

a) Na účely tejto časti príslušným orgánom vykonávajúcim dohľad nad:

1. organizáciami, ktoré podliehajú povinnosti osvedčovania, je:

- i) pre organizácie, ktoré majú hlavné miesto podnikania v členskom štáte, orgán poverený daným členským štátom;
- ii) pre organizácie, ktoré majú hlavné miesto podnikania umiestnené v tretej krajine, agentúra;

2. zariadeniami FSTD je:

i) agentúra pre zariadenia FSTD:

— umiestnené mimo územia členských štátov alebo

— umiestnené na území členských štátov a prevádzkované organizáciami, ktoré majú svoje hlavné miesto podnikania umiestnené v tretej krajine;

ii) pre zariadenia FSTD umiestnené na území členských štátov a prevádzkované organizáciami, ktoré majú svoje hlavné miesto podnikania v členskom štáte, orgán poverený členským štátom, kde má organizácia, ktorá ho prevádzkuje, svoje hlavné miesto podnikania, alebo agentúra, ak o to požiada dotknutý členský štát.

b) Ak zariadenie FSTD umiestnené mimo územia členských štátov prevádzkuje organizácia s osvedčením v členskom štáte, agentúra kvalifikuje toto zariadenie FSTD v koordinácii s členským štátom, ktorý udelil osvedčenie organizácii, ktorá prevádzkuje dané zariadenie FSTD.

ORA.GEN.115 Žiadosť o osvedčenie organizácie

a) Žiadosť o osvedčenie organizácie alebo o zmenu a doplnenie existujúceho osvedčenia sa podáva formou a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán, pričom zohľadní uplatniteľné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.

b) Žiadatelia o úvodné osvedčenie poskytnú príslušnému orgánu dokumentáciu preukazujúcu, ako budú plniť požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisoch. Táto dokumentácia musí obsahovať postup opisujúci, ako bude organizácia riadiť a oznamovať príslušnému orgánu zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie.

ORA.GEN.120 Spôsoby dosiahnutia súladu

a) Organizácia na dosiahnutie súladu s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi môže popri prijateľných spôsoboch dosiahnutia súladu (AMC), ktoré prijala agentúra, použiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu.

▼ M1

- b) Ak organizácia chce využiť alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu, pred ich vykonávaním poskytne príslušnému orgánu úplný opis alternatívnych spôsobov dosiahnutia súladu. Tento opis musí obsahovať všetky revízie príručiek alebo postupov, ktoré môžu byť dôležité, ako aj hodnotenie, ktorým sa preukáže dodržiavanie nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov.

Organizácia môže tieto alternatívne spôsoby dosiahnutia súladu uplatňovať na základe predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu a po prijatí oznámenia uvedeného v ARA.GEN.120 písm. d).

ORA.GEN.125 Podmienky povolenia a oprávnenia organizácie

Organizácia s osvedčením dodržiava rozsah pôsobnosti a oprávnenia vymedzené v podmienkach povolenia, ktoré sa nachádzajú v prílohe k osvedčeniu organizácie.

ORA.GEN.130 Zmeny v organizáciách

- a) Všetky zmeny ovplyvňujúce:

1. rozsah pôsobnosti osvedčenia alebo podmienky povolenia organizácie alebo
2. akýkoľvek prvok systému riadenia organizácie požadovaný v ORA.GEN.200 písm. a) bod 1 a písm. a) bod 2

si vyžadujú predchádzajúce povolenie príslušného orgánu.

- b) V prípade akýchkoľvek zmien, ktoré si vyžadujú predchádzajúce povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, organizácia požiada o povolenie, ktoré vydáva príslušný orgán. Žiadosť musí podať, skôr než uskutoční akúkoľvek takúto zmenu, aby sa príslušnému orgánu umožnilo stanoviť, či je zachovaný súlad s nariadením (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacími predpismi, a v prípade potreby zmeniť a doplniť osvedčenie organizácie a súvisiace podmienky povolenia, ktoré sú jeho prílohou.

Organizácia poskytne príslušnému orgánu všetku potrebnú dokumentáciu.

Zmena sa uskutoční až po získaní formálneho povolenia od príslušného orgánu v súlade s ARA.GEN.330.

Organizácia počas takýchto zmien funguje na základe podmienok, ktoré podľa potreby stanoví príslušný orgán.

- c) Všetky zmeny, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce povolenie, organizácia riadi a oznamuje príslušnému orgánu, ako je stanovené v postupe, ktorý schválil príslušný orgán v súlade s ARA.GEN.310 písm. c).

ORA.GEN.135 Zachovanie platnosti

- a) Osvedčenie organizácie zostáva v platnosti za predpokladu, že:

1. organizácia dodržiava príslušné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a zohľadňuje pri tom ustanovenia týkajúce sa nakladania so zisteniami dohľadu, ako je uvedené v ORA.GEN.150;
2. príslušnému orgánu je umožnený prístup k organizácii, ako je stanovené v ORA.GEN.140 s cieľom stanoviť, či sa zachováva dodržiavanie príslušných požiadaviek nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a
3. sa od osvedčenia neodstúpi, alebo nie je zrušené.

- b) Po zrušení osvedčenia, alebo odstúpení od neho organizácia osvedčenie bezodkladne vráti príslušnému orgánu.

▼ M1**ORA.GEN.140 Prístup**

S cieľom stanoviť, či sa dodržiavajú príslušné požiadavky nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov, organizácia umožní prístup ku všetkým zariadeniam, lietadlám, dokumentom, záznamom, údajom, postupom alebo akýmkoľvek iným materiálom súvisiacim s jej činnosťou, ktorá podlieha osvedčovaniu, či už ju vykonáva alebo nevykonáva na základe zmluvy iná osoba, ktorej vydal oprávnenie:

- a) príslušný orgán určený v ORA.GEN.105 alebo
- b) orgán, ktorý koná na základe ustanovení ARA.GEN.300 písm. d), ARA.GEN.300 písm. e) alebo ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Zistenia

Po prijatí oznámenia o zisteniach organizácia:

- a) určí hlavnú príčinu nesúlady;
- b) stanoví nápravný akčný plán a
- c) preukáže vykonávanie nápravných opatrení k spokojnosti príslušného orgánu v období dohodnutom s týmto orgánom, ako je to stanovené v ARA.GEN.350 písm. d).

ORA.GEN.155 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

Organizácia vykoná:

- a) všetky bezpečnostné opatrenia nariadené príslušným orgánom v súlade s ARA.GEN.135 písm. c) a
- b) všetky zodpovedajúce povinné bezpečnostné informácie vydané agentúrou vrátane príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti.

ORA.GEN.160 Hlásenie udalostí

- a) Organizácia oznamuje príslušnému orgánu a všetkým ďalším organizáciám, ktoré musí informovať na základe požiadavky štátu, v ktorom sídli prevádzkovateľ, všetky nehody, závažné incidenty a udalosti, ako je stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 ⁽¹⁾ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES ⁽²⁾.

▼ M2

- b) Bez toho, aby bolo dotknuté písmeno a), organizácia hlási príslušnému orgánu a organizácii zodpovednej za konštrukciu lietadla každý incident, nedostatok, technickú chybu, prekročenie technických obmedzení a každú udalosť, ktorá zvyrazňuje nepresnosť, neúplnosť alebo nejednoznačnosť informácií v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 748/2012 ⁽³⁾, alebo iné neobvyklé okolnosti, ktoré ohrozili, alebo mohli ohroziť bezpečnú prevádzku lietadla a ktoré sa neskončili nehodou alebo závažným incidentom.

▼ M1

- c) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 996/2010, smernica 2003/42/ES, nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 ⁽⁴⁾ a nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 ⁽⁵⁾, správy uvedené v písmenách a) a b) sa vypracujú v podobe a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán, a budú obsahovať všetky dôležité informácie o podmienkach, ktoré sú organizácii známe.
- d) Správy sa vypracujú čo najskôr, ale v každom prípade do 72 hodín, odkedy organizácia zistí okolnosti, ktorých sa správa týka, pokiaľ tomu nezabránia mimoriadne udalosti.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES, Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 35.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve, Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 z 12. novembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES (Ú. v. EÚ L 294, 13.11.2007, s. 3).

⁽⁵⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 z 24. septembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa článku 7 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2007, s. 7).

▼ M1

- e) Tam, kde je to možné, organizácia vypracuje následnú správu, v ktorej uvedie podrobnosti opatreniach, ktoré má v úmysle podniknúť na zabránenie podobným udalostiam v budúcnosti, hneď ako tieto opatrenia určí. Túto správu vypracuje v podobe a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.

*ODDIEL II**Riadenie***ORA.GEN.200 Systém riadenia**

- a) Organizácia vytvorí, zavedie a bude udržiavať systém riadenia, ktorý zahŕňa:

1. jednoznačne vymedzené hranice zodpovednosti v celej organizácii vrátane priamej zodpovednosti zodpovedného riadiaceho pracovníka za bezpečnosť;
2. opis celkovej koncepcie a zásad organizácie týkajúcich sa bezpečnosti, čo sa nazýva bezpečnostná politika;
3. určenie bezpečnostných rizík v oblasti letectva, ktoré spôsobuje činnosť organizácie, ich hodnotenie a riadenie súvisiacich rizík vrátane podniknutia opatrení na zníženie rizika a overenie ich účinnosti;
4. udržiavanie personálu v stave kvalifikovanosti a schopnosti plniť úlohy;
5. dokumentovanie všetkých základných procesov systému riadenia vrátane procesu informovania pracovníkov o ich zodpovednosti a postupu pozmenovania a dopĺňania tejto dokumentácie;
6. funkciu monitorovania plnenia príslušných požiadaviek zo strany organizácie. Monitorovanie súladu zahŕňa aj systém spätnej väzby zistení pre zodpovedného riadiaceho pracovníka, aby sa v prípade potreby zabezpečila účinná realizácia nápravných opatrení a
7. všetky dodatočné opatrenia, ktoré sú predpísané v príslušných podčastiach tejto časti alebo ďalších príslušných častí.

- b) Systém riadenia zodpovedá veľkosti organizácie a charakteru a zložitosti jej činností, pričom sa zohľadňujú nebezpečenstvá a súvisiace riziká vyplývajúce z týchto činností.

▼ M4

- c) Bez ohľadu na ustanovenia v písmene a) v organizáciách, ktoré poskytujú výcvik iba na preukazy LAPL, PPL, SPL alebo BPL a súvisiace kvalifikačné kategórie alebo osvedčenia, môže mať riadenie bezpečnostných rizík a monitorovanie súladu predpisov definovaných v písmene a) bodoch 3) a 6) formu organizačného preskúmania, ktoré sa uskutoční aspoň raz za každý kalendárny rok. Uvedená organizácia oznamuje výsledky tohto preskúmania príslušnému orgánu bez zbytočného odkladu.

▼ M1**ORA.GEN.205 Obstarávané činnosti**

- a) Obstarávané činnosti zahŕňajú všetky činnosti v rámci rozsahu povolenia organizácie, ktoré vykonáva iná organizácia, ktorá je buď sama držiteľom osvedčenia na vykonávanie takejto činnosti, alebo, ak nie je držiteľom osvedčenia, pracuje na základe povolenia obstarávajúcej organizácie. Organizácia zabezpečí, aby pri obstarávaní alebo nákupe akejkoľvek časti svojej činnosti, obstarávaná alebo nakupovaná služba alebo výrobok spĺňala príslušné požiadavky.
- b) Keď organizácia s osvedčením obstaráva časť svojej činnosti od organizácie, ktorá sama nie je držiteľom osvedčenia na účely vykonávania takejto činnosti v súlade s touto časťou, táto organizácia pracuje na základe povolenia obstarávajúcej organizácie. Obstarávajúca organizácia zabezpečí, aby mal príslušný orgán prístup k obstarávanej organizácii s cieľom stanoviť, či sa zachováva súlad s uplatniteľnými požiadavkami.

ORA.GEN.210 Požiadavky na personál

- a) Organizácia vymenuje zodpovedného riadiaceho pracovníka, ktorý je oprávnený zabezpečiť, aby všetky činnosti bolo možné financovať a vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami. Zodpovedný riadiaci pracovník je zodpovedný za vytvorenie a udržiavanie účinného systému riadenia.

▼ M1

- b) Organizácia vymenuje osobu alebo skupinu osôb so zodpovednosťou za to, že organizácia bude aj naďalej dodržiavať príslušné požiadavky. Táto osoba (osoby) sa bude v konečnom dôsledku zodpovedať zodpovednému riadiacemu pracovníkovi.
- c) Organizácia musí mať dostatočne kvalifikovaný personál na plnenie plánovaných úloh a činností, ktoré sa musia vykonávať v súlade s príslušnými požiadavkami.
- d) Organizácia uchováva zodpovedajúce záznamy o praxi, kvalifikácii a výcviku s cieľom preukázať súlad s písmenom c).
- e) Organizácia zabezpečí, aby všetci pracovníci poznali predpisy a postupy dôležité na vykonávanie ich povinností.

ORA.GEN.215 Požiadavky na zariadenia

Organizácia má zariadenia, ktoré jej umožňujú vykonávanie a riadenie všetkých plánovaných úloh a činností v súlade s príslušnými požiadavkami.

ORA.GEN.220 Vedenie záznamov

- a) Organizácia vypracuje systém vedenia záznamov, ktorý umožní primerané skladovanie a spoľahlivú výsledovateľnosť všetkých vyvíjaných činností, pričom zahrnie predovšetkým všetky prvky uvedené v ORA.GEN.200.
- b) Formát záznamov sa presne stanoví v postupoch organizácie.
- c) Záznamy sa uchovávajú spôsobom, ktorým sa zabezpečí ich ochrana pred poškodením, úpravou a krádežou.

PODČASŤ ATO***SCHVÁLENÉ VÝCVIKOVÉ ORGANIZÁCIE******ODDIEL I******Všeobecne*****ORA.ATO.100 Rozsah pôsobnosti**

V tejto podčasti sa stanovujú požiadavky, ktoré musia splniť organizácie poskytujúce výcvik na účely vydávania preukazov spôsobilosti pilotov a pre súvisiace kvalifikácie a oprávnenia.

ORA.ATO.105 Žiadosť

- a) Žiadatelia o vydanie osvedčenia schválenej výcvikovej organizácie (ATO) poskytnú príslušnému orgánu:

1. tieto informácie:

- i) názov a adresu výcvikovej organizácie;
- ii) dátum plánovaného začiatku činnosti;
- iii) osobné údaje a kvalifikáciu vedúceho výcviku (HT), letových inštruktorov, inštruktorov výcviku na letových simulátoroch a inštruktorov teoretickej výučby;
- iv) názvy a adresy letísk a/alebo prevádzkových lokalít, na ktorých bude prebiehať výcvik;
- v) zoznam lietadiel, ktoré sa budú prevádzkovať počas výcviku, vrátane ich skupiny, triedy alebo typu, registrácie, vlastníkov a prípadne kategórie osvedčenia o letovej spôsobilosti;
- vi) v prípade potreby zoznam výcvikových zariadení na simuláciu letu (FSTD), ktoré má výcviková organizácia v úmysle používať;

▼ M1

- vii) typ výcviku, ktorý chce výcviková organizácia poskytovať, a zodpovedajúci program výcviku a
- 2. prevádzkovú príručku a výcvikovú príručku.
- b) Výcvikové organizácie pre skúšobné lety. Bez ohľadu na body iv) a v) v bode 1 písmena a), výcvikové organizácie, ktoré poskytujú výcvik pre skúšobné lety, poskytujú iba:
 - 1. názvy a adresy hlavných letísk a/alebo prevádzkových lokalít, na ktorých bude prebiehať výcvik a
 - 2. zoznam typov a kategórií lietadiel, ktoré sa majú používať pri výcviku na skúšobné lety.
- c) V prípade zmeny osvedčenia poskytnú žiadatelia príslušnému orgánu zodpovedajúce časti informácií a dokumentácie uvedené v písmene a).

ORA.ATO.110 Požiadavky na personál

- a) Organizácia vymenuje vedúceho výcviku (HT). HT musí mať rozsiahle skúsenosti ako inštruktor v oblastiach dôležitých pre výcvik, ktorý poskytuje ATO, a musí mať výborné riadiace schopnosti.
- b) Zodpovednosť HT zahŕňa:
 - 1. zabezpečenie toho, aby poskytovaný výcvik bol v súlade s časťou FCL, a v prípade výcviku na skúšobné lety, aby boli stanovené príslušné požiadavky časti 21 a výcvikového programu;
 - 2. zabezpečenie uspokojivého spojenia letového výcviku v lietadle alebo vo výcvikovom zariadení na simuláciu letu (FSTD) a teoretickej výučby a
 - 3. dohľad nad pokrokom jednotlivých študentov.
- c) Inštruktori teoretickej výučby musia mať:
 - 1. praktické skúsenosti v letectve v oblastiach dôležitých pre poskytovaný výcvik a absolvovať kurz výcviku inštruktorských techník alebo
 - 2. predchádzajúcu prax v poskytovaní teoretickej výučby a primeraný teoretický základ v predmete, ktorý budú viesť v rámci teoretickej výučby.
- d) Letoví inštruktori a inštruktori výcviku simulácie letu musia byť držiteľmi kvalifikácií požadovaných podľa časti FCL pre typ výcviku, ktorý poskytujú.

ORA.ATO.120 Vedenie záznamov

V období najmenej 3 roky od ukončenia výcviku sa uchováajú tieto záznamy:

- a) podrobnosti o pozemnom výcviku, letovom výcviku a výcviku simulácie letu poskytovanom jednotlivým študentom,
- b) podrobné a pravidelné správy o pokroku od inštruktorov vrátane hodnotení a pravidelných skúšobných letov a pozemných skúšok a
- c) informácie o preukazoch spôsobilosti a súvisiacich kvalifikáciách a oprávneniach žiakov vrátane dátumov ukončenia platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti a kvalifikácií.

▼ M1**ORA.ATO.125 Výcvikový program**

- a) Výcvikový program sa vypracuje pre každý ponúkaný typ kurzu.
- b) Výcvikový program musí spĺňať požiadavky časti FCL a v prípade výcviku na skúšobné lety príslušné požiadavky časti 21.

ORA.ATO.130 Výcviková príručka a prevádzková príručka

- a) Organizácia ATO vypracuje a vedie výcvikovú príručku a prevádzkovú príručku, ktoré obsahujú informácie a pokyny umožňujúce pracovníkom plniť si povinnosti a ktoré žiakom poskytujú usmernenia, ako plniť požiadavky kurzu.
- b) Organizácia ATO sprístupní pracovníkom a v prípade potreby žiakom informácie nachádzajúce sa vo výcvikovej príručke, prevádzkovej príručke a v dokumentácii schválenia ATO.
- c) V prípade ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, musí prevádzková príručka spĺňať požiadavky na príručku prevádzky skúšobných letov, ako sú uvedené v časti 21.
- d) V prevádzkovej príručke sa letovým inštruktorom stanovia schémy obmedzenia letového času vrátane maximálneho počtu hodín letového času, maximálneho počtu hodín povinného letového času a minimálnej dĺžky oddychového času medzi povinnosťami inštruktora v súlade s časťou ORO.

ORA.ATO.135 Výcvikové lietadlá a FSTD

- a) ATO musí používať primeraný lietadlový park s výcvikovými lietadlami alebo zariadenia FSTD vhodné na kurzy poskytovaného výcviku.
- b) Organizácia ATO vykonáva výcvik v FSTD, iba ak príslušnému orgánu preukáže:
 - 1. primeranosť medzi špecifikáciami FSTD a súvisiacim výcvikovým programom;
 - 2. že používané FSTD spĺňajú príslušné požiadavky časti FCL;
 - 3. v prípade typových letových simulátorov (FFS), že FFS dostatočne predstavujú zodpovedajúci typ lietadla a
 - 4. že zaviedla systém na primerané monitorovanie zmien FSTD a na zabezpečenie toho, že tieto zmeny neovplyvnia primeranosť výcvikového programu.
- c) Ak je lietadlo používané na praktické preskúšanie iného typu ako FFS používaný na výcvik letu za viditeľnosti, maximálny kredit sa obmedzí na hodnotu kreditu udeľovaného za trénažér letových a navigačných postupov II (FNPT II) pri letúnoch a FNPT II/III pri vrtuľníkoch v príslušnom letovom výcvikovom programe.
- d) Výcvikové organizácie pre skúšobné lety. Lietadlo, ktoré sa používa na výcvik na skúšobné lety musí byť primerane vybavené prístrojmi na skúšobné lety v súlade s účelom výcviku.

ORA.ATO.140 Letiská a prevádzkové lokality

Organizácia ATO pri poskytovaní letového výcviku na lietadlách používa letiská alebo prevádzkové lokality, ktoré majú primerané vybavenie a vlastnosti umožňujúce nácvik príslušných manévrov, pričom sa berie do úvahy poskytovaný výcvik a kategória a typ používaného lietadla.

▼ **M2****ORA.ATO.145 Predpoklady na výcvik**

- a) ATO zabezpečí, aby žiaci spĺňali všetky predpoklady na výcvik stanovené v časti MED, časti FCL a prípadne, ako sú vymedzené v údajoch o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012.
- b) V prípade ATO poskytujúcich výcvik na skúšobné lety musia žiaci spĺňať všetky predpoklady na výcvik stanovené v nariadení (EÚ) č. 748/2012.

▼ **M1****ORA.ATO.150 Výcvik v tretích krajinách**

Keď má ATO povolenie na poskytovanie výcviku pre prístrojovú kvalifikáciu (IR) v tretích krajinách:

- a) výcvikový program zahŕňa aklimatizačné lietanie v jednom členskom štáte pred absolvovaním praktického preskúšania pre IR a
- b) praktické preskúšanie pre IR sa vykoná v jednom členskom štáte.

*ODDIEL II***Ďalšie požiadavky na ato, poskytujúce výcvik PRE CPL, MPL a ATPL a súvisiace kvalifikácie a oprávnenia****ORA.ATO.210 Požiadavky na personál**

- a) *Vedúci výcviku (HT)*. S výnimkou ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, poverený HT musí mať rozsiahlu prax v oblasti výcviku ako inštruktor pre preukaz spôsobilosti profesionálneho pilota a súvisiace kvalifikácie a oprávnenia.
- b) *Vedúci letového výcviku (CFI)*. ATO, ktorá poskytuje výcvik na skúšobné lety, poverí CFI, ktorý je zodpovedný za dohľad nad letovými inštruktormi a inštruktormi výcviku na simulátore letu a za dodržiavanie noriem pri celom letovom výcviku a výcviku na simulátore letu. CFI musí byť držiteľom preukazu spôsobilosti profesionálneho pilota najvyššej úrovne a súvisiacich kvalifikácií, ktoré sa týkajú vykonávaných kurzov letového výcviku, a držiteľom osvedčenia inštruktora s oprávnením viesť inštruktáž v najmenej jednom z poskytovaných výcvikových kurzov.
- c) *Vedúci inštruktor teoretických vedomostí (CTKI)*. ATO, ktorá poskytuje teoretickú výučbu, poverí CTKI, ktorý je zodpovedný za dohľad nad všetkými inštruktormi teoretickej výučby a za dodržiavanie noriem pri teoretickej výučbe. CTKI musí mať rozsiahlu prax ako inštruktor teoretickej výučby v oblastiach dôležitých pre výcvik poskytovaný organizáciou ATO.

ORA.ATO.225 Výcvikový program

- a) Výcvikový program zahŕňa rozpis letového výcviku a teoretickej výučby v podobe schémy po týždňoch alebo po jednotlivých fázach, zoznam štandardných cvičení a súhrn osnov.
- b) Obsah a postupnosť výcvikového programu sú stanovené vo výcvikovej príručke.

ORA.ATO.230 Výcviková príručka a prevádzková príručka

- a) Vo výcvikovej príručke sa stanovujú normy, ciele a zámery pre každú fázu výcviku, ktorú musia žiaci splniť, pričom sa venuje týmto otázkam:

- výcvikový plán,
- predletová príprava a letové cvičenia,
- prípadný letový výcvik v FSTD,

▼ M1

— teoretická výučba.

- b) Prevádzková príručka poskytuje príslušné informácie určitej skupine pracovníkov, ako sú letoví inštruktori, inštruktori výcviku simulácie letu, inštruktori teoretickej výučby, pracovníci prevádzky a údržby, a obsahuje všeobecné informácie, technické informácie, informácie o trase a informácie o výcviku zamestnancov.

*ODDIEL III**Ďalšie požiadavky na ATO poskytujúce osobitné druhy výcviku***Kapitola 1****Kurz diaľkového vzdelávania****ORA.ATO.300 Všeobecne**

ATO môže dostať súhlas na vykonávanie programov modulových kurzov s využitím diaľkového vzdelávania v týchto prípadoch:

- a) modulové kurzy teoretickej výučby,
- b) kurzy dodatočnej teoretickej výučby pre kvalifikáciu na triedu alebo typovú kvalifikáciu alebo
- c) kurzy schválenej predbežnej teoretickej výučby pre prvú typovú kvalifikáciu na viacmotorové vrtuľníky.

ORA.ATO.305 Výučba v triede

- a) Prvok výučby v triede je zaradený do všetkých predmetov modulových kurzov diaľkového vzdelávania.
- b) Množstvo času stráveného pri skutočnej výučbe v triede predstavuje najmenej 10 % celkového trvania kurzu.
- c) Priestory tried na tento účel sú k dispozícii buď v hlavnom mieste podnikania ATO, alebo v inom vhodnom zariadení.

ORA.ATO.310 Inštruktori

Všetci inštruktori sú plne oboznámení s požiadavkami programu kurzu diaľkového vzdelávania.

Kapitola 2**Výcvik s nulovým letovým časom****ORA.ATO.330 Všeobecne**

- a) Povolenie na výcvik s nulovým letovým časom (ZFTT), ako je opísaný v časti FCL, dostanú iba tie ATO, ktoré majú aj oprávnenia na vykonávanie činností obchodnej leteckej dopravy, alebo tie ATO, ktoré majú osobitné dohody s prevádzkovateľmi obchodnej leteckej dopravy.
- b) Povolenie na ZFTT sa udelí, iba ak prevádzkovateľ má prevádzkovú prax na letúne daného typu v trvaní najmenej 90 dní.
- c) V prípade ZFTT, ktorý vykonáva ATO s osobitnými dohodami s prevádzkovateľom, sa nebudú uplatňovať požiadavky na 90 dní prevádzkovej praxe, ak inštruktor pre typovú kvalifikáciu (TRI(A)) podieľajúci sa na doplnkových vzletoch a pristátiach podľa požiadaviek časti ORO, má prevádzkovú prax na letúne daného typu.

▼ M1**ORA.ATO.335 Typový letový simulátor (FFS)**

- a) FFS schválený pre ZFTT je použiteľný v súlade s kritériami systému riadenia ATO.
- b) Systém pohybu a vizualizácie FFS je plne použiteľný v súlade s príslušnými špecifikáciami osvedčovania pre FSTD, ako sú uvedené v ORA.FSTD.205.

Kapitola 3**Kurzy pre preukaz spôsobilosti pilota viacčlennej posádky (MPL)****ORA.ATO.350 Všeobecne**

Organizácia ATO dostane oprávnenia na vykonávanie integrovaných výcvikových kurzov MPL a kurzov pre inštruktorov MPL, iba ak má aj oprávnenie na vykonávanie činností obchodnej leteckej dopravy, alebo osobitné dohody s prevádzkovateľom obchodnej leteckej dopravy.

Kapitola 4**Výcvik na skúšobné lety****ORA.ATO.355 Výcvikové organizácie na skúšobné lety**

- a) ATO, ktorá dostala povolenie na poskytovanie výcviku na skúšobné lety na účely vydania kvalifikácie na skúšobné lety kategórie 1 alebo 2 v súlade s časťou FCL, si môže rozšíriť svoje oprávnenia na poskytovanie výcviku o ďalšie kategórie skúšobných letov a o ďalšie kategórie personálu skúšobných letov za predpokladu, že:
 - 1. sú splnené príslušné požiadavky časti 21 a
 - 2. existuje osobitná dohoda medzi ATO a organizáciou podľa časti 21, ktorá zamestnáva, alebo má v úmysle zamestnávať takýto personál.
- b) Záznamy o výcviku zahŕňajú písomné správy žiakov podľa požiadaviek vo výcvikovom programe vrátane prípadného spracovania údajov a analýzy zaznamenaných parametrov týkajúcich sa daného typu skúšobného letu.

PODČASŤ FSTD***POŽIADAVKY NA ORGANIZÁCIE, KTORÉ PREVÁDZKUJÚ VÝCVIKOVÉ ZARIADENIA NA SIMULÁCIU LETU (FSTD), A NA KVALIFIKÁCIU FSTD*****ODDIEL 1*****Požiadavky na organizácie, ktoré prevádzkujú FSTD*****ORA.FSTD.100 Všeobecne**

- a) Žiadateľ o osvedčenie kvalifikácie FSTD preukáže príslušnému orgánu, že vytvoril systém riadenia v súlade s oddielom II ORA.GEN.200. Tým sa zaručí, že žiadateľ je priamo alebo prostredníctvom obstarávania schopný zachovávať výkonnosť, funkcie a ďalšie charakteristiky stanovené pre kvalifikačnú úroveň FSTD a riadiť inštaláciu FSTD.
- b) Ak je žiadateľ držiteľom osvedčenia kvalifikácie vydaného v súlade s touto časťou, špecifikácie FSTD sa podrobne uvedú:
 - 1. v podmienkach osvedčenia ATO alebo
 - 2. v prípade držiteľa AOC, vo výcvikovej príručke.

▼ M1**ORA.FSTD.105 Zachovanie kvalifikácie FSTD**

- a) S cieľom zachovať kvalifikáciu FSTD držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD počas 12 mesiacov postupne vykonáva úplný súbor testov v rámci hlavnej príručky pre kvalifikačný test (MQTG) a tiež funkčné a subjektívne testy.
- b) Výsledky sa označia dátumom ako analyzované a vyhodnotené a uložia sa v súlade s ORA.FSTD.240 s cieľom preukázať, že sa zachovávajú normy FSTD.
- c) Zavedie sa systém kontroly konfigurácie, aby sa zabezpečila nepretržitá funkčnosť hardvéru a softvéru FSTD s kvalifikáciou.

ORA.FSTD.110 Úpravy

- a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD zavedie a udržiava systém na vymedzenie, hodnotenie a začlenenie akejkoľvek dôležitej úpravy do FSTD, ktoré prevádzkuje, najmä:
 - 1. akékoľvek úpravy lietadiel, ktoré sú dôležité pre výcvik, skúšanie a preverovanie, či už na základe príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti, alebo na inom základe a
 - 2. akékoľvek úpravy FSTD vrátane systémov pohybu a vizualizácie, ak je to dôležité pre výcvik, skúšanie a preverovanie, ako v prípadoch preskúmania údajov.
- b) Úpravy hardvéru a softvéru FSTD, ktoré ovplyvňujú ovládanie, činnosť a prevádzku systémov, alebo iné veľké úpravy systémov pohybu alebo vizualizácie sa vyhodnotia, aby sa určil ich vplyv na pôvodné kvalifikačné kritériá. Organizácia pripraví zmeny a doplnenia pre každú dotknutú hodnotiacu skúšku. Organizácia uskutoční test FSTD na základe týchto nových kritérií.
- c) Organizácia vopred informuje príslušný orgán o akýchkoľvek veľkých zmenách, aby sa určilo, či sú vykonávané testy dostatočné alebo nie. Príslušný orgán stanoví, či je potrebné osobitné hodnotenie FSTD pred jeho opätovným zaradením do výcviku po úprave.

ORA.FSTD.115 Inštalácie

- a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD zabezpečí, aby:
 - 1. FSTD bolo umiestnené vo vhodnom prostredí, ktoré podporuje bezpečnú a spoľahlivú prevádzku,
 - 2. všetci pracovníci obsluhy a údržby FSTD dostávali informácie o bezpečnosti FSTD, aby sa zabezpečilo, že poznajú celé bezpečnostné vybavenie a postupy v FSTD v prípade núdzovej situácie a
 - 3. FSTD a jeho inštalácie dodržiavali miestne predpisy týkajúce sa zdravia a bezpečnosti.
- b) Bezpečnostné funkcie FSTD, ako sú núdzové vypínače a núdzové osvetlenie, sa kontrolujú aspoň raz ročne a výsledky sa zaznamenávajú.

ORA.FSTD.120 Doplnkové vybavenie

Doplnkové vybavenie pridané na FSTD, hoci sa nevyžaduje pre kvalifikáciu, posúdi príslušný orgán s cieľom zabezpečiť, aby toto vybavenie nemalo negatívny vplyv na kvalitu výcviku.

▼ **M1***ODDIEL II**Požiadavky na kvalifikáciu FSTD***ORA.FSTD.200 Žiadosť o kvalifikáciu FSTD**

- a) Žiadosť o osvedčenie kvalifikácie FSTD predkladá formou a spôsobom, ako stanoví príslušný orgán:
1. v prípade základného prístrojového výcvikového zariadenia (BITD) výrobcu BITD;
 2. vo všetkých ostatných prípadoch organizácia, ktorá chce FSTD prevádzkovať.
- b) Žiadatelia o úvodnú kvalifikáciu poskytnú príslušnému orgánu dokumentáciu, ktorou preukážu, ako budú plniť požiadavky stanovené v tomto nariadení. Táto dokumentácia musí obsahovať postup vypracovaný s cieľom zabezpečiť súlad s ORA.GEN.130 a ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Certifikačné špecifikácie pre FSTD

- a) Agentúra v súlade s článkom 19 nariadenia (ES) č. 216/2008 vydáva certifikačné špecifikácie ako štandardné spôsoby preukázania dosiahnutia súladu FSTD so základnými požiadavkami prílohy III k nariadeniu (ES) č. 216/2008.
- b) Takéto certifikačné špecifikácie sú dostatočne podrobné a špecifické, aby žiadateľovi ukázali podmienky, za ktorých bude vydaná kvalifikácia.

ORA.FSTD.210 Kvalifikačný základ

- a) Kvalifikačný základ na vydanie osvedčenia kvalifikácie FSTD pozostáva z:
1. príslušných certifikačných špecifikácií stanovených agentúrou, ktoré sú platné k dátumu ich uplatnenia na úvodnú kvalifikáciu,

▼ **M2**

2. údajov overovania lietadla vymedzených v povinnej časti údajov o prevádzkovej spôsobilosti schválených podľa nariadenia (EÚ) č. 748/2012, ak je to vhodné, a

▼ **M1**

3. akýchkoľvek osobitných podmienok predpísaných príslušným orgánom, ak súvisiace certifikačné špecifikácie neobsahujú primerané alebo vhodné normy pre FSTD, pretože FSTD má nové alebo odlišné vlastnosti od tých, na ktorých sú založené príslušné certifikačné špecifikácie.
- b) Kvalifikačný základ sa vzťahuje na budúce opakované kvalifikácie FSTD, pokiaľ sa nezmení jeho kategória.

ORA.FSTD.225 Trvanie platnosti a zachovanie platnosti

- a) Kvalifikácia pre typový letový simulátor (FFS), letové výcvikové zariadenie (FTD) alebo tréner letových a navigačných postupov (FNPT) ostáva v platnosti pod podmienkou, že:
1. FSTD a prevádzkujúca organizácia zachováva súlad s príslušnými požiadavkami,
 2. príslušný orgán má prístup k organizácii, ako sa vymedzuje v ORA.GEN.140 s cieľom stanoviť, či sa zachováva súlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacích predpisov a
 3. organizácia sa nevzdala osvedčenia kvalifikácie a toto osvedčenie nebolo ani zrušené.

▼ M1

b) Obdobie 12 mesiacov stanovené v ARA.FSTD.120 písm. b) bod 1 sa môže predĺžiť maximálne na 36 mesiacov za týchto okolností:

1. FSTD prešlo úvodným a najmenej jedným opakovaným hodnotením, v ktorom sa preukázal jeho súlad s kvalifikačným základom,
2. držiteľ kvalifikácie FSTD má za posledných 36 mesiacov uspokojivé výsledky regulačných hodnotení FSTD,
3. príslušný orgán vykonáva každých 12 mesiacov formálny audit systému monitorovania súladu organizácie stanovený v ORA.GEN.200 písm. a) bod 6 a
4. poverená osoba z organizácie s primeranou praxou preveruje pravidelný opakovaný priebeh podľa príručky pre kvalifikačný test (QTG), vykonáva príslušné funkčné a subjektívne testy každých 12 mesiacov a posiela správu o výsledkoch príslušnému orgánu.

c) Kvalifikácia BITD ostáva v platnosti pod podmienkou pravidelného hodnotenia súladu s platným kvalifikačným základom, ktoré vykonáva príslušný orgán v súlade s ARA.FSTD.120.

d) Po odstúpení od osvedčenia kvalifikácie FSTD, alebo po jeho zrušení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

ORA.FSTD.230 Zmeny FSTD s kvalifikáciou

a) Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD informuje príslušný orgán o akýchkoľvek navrhovaných zmenách na FSTD, ako sú napríklad:

1. veľké úpravy;
2. premiestnenie FSTD a
3. akékoľvek odstavenie FSTD.

b) V prípade modernizácie kvalifikačnej úrovne FSTD požiadala organizácia príslušný orgán o hodnotenie modernizácie. Organizácia vykoná všetky hodnotiace testy pre požadovanú kvalifikačnú úroveň. Na hodnotenie výkonnosti FSTD pre aktuálnu modernizáciu sa nepoužijú výsledky predchádzajúcich hodnotení.

c) Ak sa FSTD presúva na nové miesto, organizácia informuje príslušný orgán pred plánovanou operáciou a zároveň predloží časový rozvrh súvisiacich udalostí.

Pred opätovným uvedením FSTD do prevádzky na novom mieste organizácia vykoná najmenej jednu tretinu hodnotiacich testov, ako aj funkčné a subjektívne testy, aby zabezpečila, že výkonnosť FSTD zodpovedá jeho pôvodnému kvalifikačnému štandardu. Kópia dokumentácie testu spolu so záznamami FSTD sa uchová na účely preskúmania príslušným orgánom.

Príslušný orgán môže po premiestnení vykonať hodnotenie FSTD. Hodnotenie musí byť v súlade s pôvodným kvalifikačným základom FSTD.

d) Ak organizácia plánuje vyradiť FSTD na dlhšie obdobie z aktívneho stavu, musí informovať príslušný orgán a zabezpečiť primeranú kontrolu na obdobie, počas ktorého je FSTD mimo prevádzky.

Organizácia sa dohodne s príslušným orgánom na pláne deaktivácie, skladovania a opätovnej aktivácie, aby sa zabezpečilo, že FSTD sa môže vrátiť do aktívneho stavu na svojej pôvodnej kvalifikačnej úrovni.

▼ M1**ORA.FSTD.235 Prenositeľnosť kvalifikácie FSTD**

- a) Pri zmene organizácie, ktorá prevádzkuje FSTD, nová organizácia musí vopred informovať príslušný orgán s cieľom dohody o pláne prevodu FSTD.
- b) Príslušný orgán môže vykonať hodnotenie v súlade s pôvodným kvalifikačným základom FSTD.
- c) Ak FSTD už nie je v súlade s pôvodným kvalifikačným základom, organizácia požiadava o nové osvedčenie kvalifikácie FSTD.

ORA.FSTD.240 Vedenie záznamov

Držiteľ osvedčenia kvalifikácie FSTD vedie záznamy o:

- a) všetkých dokumentoch opisujúcich a dokazujúcich pôvodný kvalifikačný základ a kvalifikačnú úroveň FSTD počas obdobia životnosti FSTD a
- b) akékoľvek opakujúce sa dokumenty a správy týkajúce sa každého FSTD a činností monitorovania súladu za obdobie prinajmenšom 5 rokov.

PODČASŤ AeMC***POVERENÉ ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA******ODDIEL I******Všeobecne*****ORA.AeMC.105 Rozsah pôsobnosti**

V tejto podčasti sa stanovujú ďalšie požiadavky, ktoré musí organizácia splniť, aby jej bolo vydané alebo predĺžené povolenie vydávať ako poverené zdravotnícke zariadenie (AeMC) osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vrátane úvodných osvedčení zdravotnej spôsobilosti triedy 1.

ORA.AeMC.115 Žiadosť

Žiadatelia o osvedčenie AeMC musia:

- a) spĺňať požiadavky MED.D.005 a
- b) okrem dokumentácie pre povolenie organizácie, požadované v ORA.GEN.115, poskytnúť podrobnosti o klinických väzbách na určené nemocnice alebo zdravotnícke ústavy alebo o kontaktoch s nimi na účely špecializovaných lekárskeho vyšetrení.

ORA.AeMC.135 Zachovanie platnosti

Osvedčenie AeMC sa vydáva na neobmedzené obdobie. V platnosti zostane pod podmienkou, že jeho držiteľ a poverení lekári organizácie:

- a) spĺňajú požiadavky MED.D.030 a
- b) zaistia si nepretržitú prax vykonávaním primeraného počtu lekárskeho vyšetrení triedy 1 každý rok.

ODDIEL II***Riadenie*****ORA.AeMC.200 Systém riadenia**

AeMC zavedie a udržiava systém riadenia, ktorý obsahuje body uvedené v ORA.GEN.200 a okrem toho postupy:

- a) udeľovania osvedčení zdravotnej spôsobilosti v súlade s časťou MED a

▼ M1

- b) zabezpečenia neustálej dôverylosti zdravotných záznamov.

ORA.AeMC.210 Požiadavky na personál

- a) AeMC musí:

1. mať povereného lekára (AME), ktorý je vymenovaný za vedúceho AeMC, s oprávneniami vydávať osvedčenia zdravotnej spôsobilosti triedy 1 a s dostatočnou praxou v leteckom lekárstve, aby mohol plniť svoje povinnosti a
2. mať v rámci personálu dostatočný počet plne kvalifikovaných AME a ďalších technických pracovníkov a odborníkov.

- b) Vedúci AeMC zodpovedá za koordináciu hodnotenia výsledkov vyšetrení a podpisovanie správ, osvedčení a úvodných osvedčení zdravotnej spôsobilosti triedy 1.

ORA.AeMC.215 Požiadavky na zariadenia

AeMC musí byť vybavené zdravotno-technickým zariadením vhodným na realizáciu lekárskeho prehliadok potrebných na výkon oprávnení v rozsahu povolenia.

ORA.AeMC.220 Vedenie záznamov

AeMC okrem záznamov požadovaných v ORA.GEN.220:

- a) vedie záznamy s podrobnosťami o lekárskeho vyšetreniach a hodnoteniach vykonávaných na účely vydania, predĺženia platnosti alebo obnovenia platnosti osvedčení zdravotnej spôsobilosti, a o ich výsledkoch počas obdobia minimálne 10 rokov od dátumu posledného vyšetrenia a
- b) uchováva všetky zdravotné záznamy takým spôsobom, aby bol vždy dodržiavaný ich dôverný charakter.